

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА БЕОГРАДА

Година LXIII Број 110

21. новембар 2019. године

Цена 265 динара

Скупштина Града Београда на седници одржаној 29. августа 2019. године, на основу члана 35. став 7. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19 – др. закон) и члана 31. Статута Града Београда („Службени лист Града Београда”, бр. 39/08, 6/10, 23/13, 17/16 – одлука УС и 60/19), донела је

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СИСТЕМА ЗЕЛЕНИХ ПОВРШИНА БЕОГРАДА

I. ТЕКСТУАЛНИ ДЕО ПЛАНА

A) ОПШТИ ДЕО

1. Полазне основе

Изради Плана генералне регулације система зелених површина Београда (у даљем тексту: предметни план), као IV фазе пројекта „Зелена регулатива Београда”, приступило се на основу Одлуке о изради Плана генералне регулације система зелених површина Београда („Службени лист Града Београда”, број 57/09). Израда предметног плана започета је и одвијала се на основу одредаба Генералног плана Београда 2021 („Службени лист Града Београда”, бр. 27/03, 25/05, 34/07, 63/09 и 70/14), (у даљем тексту: ГП Београд 2021), као планског основа. Паралелно са израдом предметног плана рађени су и усвојени Генерални урбанистички план Београда („Службени лист Града Београда”, број 11/16) (у даљем тексту: ГУП Београда), План генералне регулације грађевинског подручја седишта јединице локалне самоуправе – Град Београд, целине I–XIX („Службени лист Града Београда”, бр. 20/16, 97/16, 69/17 и 97/17) (у даљем тексту: ППР грађевинског подручја Београда) и План генералне регулације грађевинског подручја седишта јединице локалне самоуправе – Град Београд (целина XX) („Службени лист Града Београда”, број 66/17) (у даљем тексту: ППР грађевинског подручја Београда). Након усвајања ова два плана, предметни План је коригован сходно новом планском основу – ГУП Београда и новој стеченој планској обавези – ППР грађевинског подручја Београда.

Повод

Повод за израду предметног плана представља стратешко одређење Београда да се град планира на принципима одрживости. ГП Београда 2021, у поглављу 4.8.3. Концепција развоја, дефинисано је да: „Реализација система зелених површина подразумева промену њиховог статуса од подређене у примарну градску инфраструктуру. Поред норматива који

контролишу систем планирања, неопходна је израда градске „зелене регулативе”. Концепција и организација система зелених површина реализоваће се кроз даље планске разраде, детаљне студије, снимање и валоризацију постојећих и потенцијалних зелених површина и стања животне средине.”

Имајући ово у виду, Град Београд – Управа града – Секретаријат за заштиту животне средине, иницирао је 2002. године израду пројекта „Зелена регулатива Београда”. Дугорочни циљ израде овог пројекта је успостављање правила у процесу управљања системом зелених површина Београда, односно дефинисање мера, норматива и правила за очување, планирање, подизање, уређење и одржавање система зелених површина Београда.

Предвиђено је да се израда пројекта „Зелена регулатива Београда” одвија кроз четири фазе, и то:

1. Анализа стања и израда предлога Одлуке о заштити и унапређењу зелених површина Београда (период израде XII '02. – XI '03.);
2. Припрема садржаја и програма за израду ГИС-а зелених површина Београда и припрема садржаја и дефинисање поступка за картирање битопса Београда (период израде XII '03. – XII '04.);
3. Картирање и вредновање биотопа Београда (период израде IX '05. – VIII '07.); и
4. Израда Плана генералне регулације система зелених површина Београда.

Имајући у виду досадашња искуства на изради генералних, као и појединачних планова детаљне регулације за подручје Београда, може се констатовати да информације о зеленим површинама нису у потпуности имплементирани, као и да се у плановима утврђене мере и услови за њихову заштиту, подизање, уређење и одржавање, често не спроводе. Због тога је четврта фаза пројекта „Зелена регулатива Београда”, која подразумева израду одговарајућег урбанистичког плана система зелених површина Београда, важан, свеобухватан и садржајан корак ка регулисању управљања системом зелених површина Београда.

Акционим планом адаптације на климатске промене са проценом рањивости („Службени лист Града Београда”, број 65/15), предметни план, тада у фази концепта, наведен је као будући релевантан просторни и регулаторни основ за реализацију мера адаптације на промене климе дефинисаних у Листи мера адаптације на промене климе (табела 9), у области „Урбане зелене структуре”.

Доношење и спровођење предметног плана је једна од активности и мера предвиђених Планом активности, Програма заштите животне средине града Београда („Службени лист Града Београда”, број 72/15), у сврху остваривања:

- посебног циља бр. 2: Спровођење превентивних мера, мера адаптације и мера за ублажавање последица климатских промена;

– посебног циља бр. 6: Очување постојећих зелених површина, њихово проширење и стално унапређење управљања системом зелених површина уз уважавање биолошке разноврсности; као и

– посебног циља бр. 13: Унапређење и одрживо коришћења шумских ресурса и развој шумарства на начин који обезбеђује одрживост еколошких, економских и социјалних функција шума.

Циљеви

Циљ израде предметног плана је стварање целовитог планског основа за: очување постојећих шума и зелених површина у садашњим границама; унапређење шума и зелених површина лошијег квалитета и вредности; унапређење постојећих шума и зелених површина у смислу постизања њихове мултифункционалности; унапређење типологије зелених површина; очување подручја вредних биотопа (станишта); обезбеђивање локација за подизање нових шума и зелених површина како би се ујединила просторна дистрибуција и заступљеност, прилагођавање европским стандардима у погледу обезбеђивања одговарајућих шума и зелених површина за потребе унапређења квалитета животне средине, рекреације и др., чиме би се успоставио јединствен система зелених површина Београда.

Поред наведеног, циљ предметног плана је да се планирани систем зелених површина унапреди у „зелену инфраструктуру” града, интеграцијом са другим природи блиским просторима као што су водене површине и водотокови, влажна станишта и други вредни биотопи, делови некадашњих шума, шибљаци и живице на пољопривредном земљишту, зелене површине на парцелама објеката одређене намене, кровни вртови, озелењени зидови фасада и др. На овај начин се обезбеђују услови за савремен приступ очувању природе и природних процеса, адаптацију града на климатске промене, унапређење микроклиматских услова, подизање енергетске ефикасности објеката и др., а самим тим и квалитета животне средине.

Концептуална опредељења

Концепт планског решења система зелених површина утемељен је на следећим принципима:

- Повезивање – обезбедити повезаност зелених површина;
- Мултифункционалност – обезбедити вишефункционалну улогу зелених површина;
- Приступачност – обезбедити лак и брз пешачки приступ зеленим површинама;
- Очување природе – интегрисање природних вредности и добара, подручја вредних биотопа и успостављање еколошких мрежа; и
- Карактер предела – очување и унапређење карактера београдских предела.

Концепт планског решења је формиран кроз три основна нивоа:

- Очување постојећих зелених површина;
- Унапређење постојећих зелених површина;
- Планирање нових зелених површина.

Постојеће јавне зелене површине и шуме на подручју предметног плана представљају добро од општег интереса због чега их је неопходно сачувати, унапредити и планирати као јединствен систем зелених површина.

Постојеће зелене површине на подручју Београда које се налазе у оквиру других јавних намена, као и зелене површине и природно регулисана вегетација у оквиру осталих намена, једнако су важне за успостављање система зелених површина града, и потребно их је максимално очувати и унапредити.

Интегралним планирањем шума и зелених површина са воденим површинама и воденим токовима, природним екосистемима, међама, живицама и остацима шума на пољопривредном земљишту, зеленим површинама на парцелама објеката одређене намене, као и другим елементима природе значајним за очување и унапређење биодиверзитета, увођењем природних елемената у јавне зелене површине, планирањем кровних вртова и озелењених зидова објеката, успоставља се зелена инфраструктура града.

Просторна реализација концептуалних опредељења треба да резултира успостављањем система међусобно повезаних различитих типова зелених површина.

Концептуална опредељења базирана су на резултатима детаљне анализе и оцене постојећег стања зелених површина и шума у Београду. Такође, дефинисање планског решења базира се и на расположивим међународним теоријским и искуственим сазнањима о значају шума и зелених површина у урбаним срединама.

2. Обухват плана

(Граница плана је приказана на графичким прилозима)

Границом предметног плана обухваћена је територија Београда укупне површине око 77.955 ha.

Границом предметног плана обухваћено је 13 градских општина. У целости су обухваћене општине Стари град, Врачар, Звездара, Савски венац, Раковица, Чукарица и Нови Београд, а делом општине Вождовац, Палилула, Земун, Сурчин, Гроцка и Барајево.

У односу на границу која је дефинисана Генералним урбанистичким планом Београда („Службени лист Града Београда”, број 11/16), у фази Нацрта плана граница је проширена на део Липовичке шуме и шуме Авала, тако да обухвата у целости подручја под заштитом – Споменик природе „Липовичка шума – Дуги рт” и Предео изузетних одлика „Авала”.

Границом предметног плана обухваћене су катастарске парцеле унутар граничне линије обележене на графичким приказима, на начин како следи:

На истоку, почев од ушћа Дунавца у Дунав, граница плана се пружа низводно Дунавом дуж спољних граница КО Винча и КО Ритопек, према општини Панчево до КО Гроцка. Овде граница плана излази на копно и иде спољним границама КО Ритопек, КО Болеч, КО Лештане, КО Зуце до пресека са западном границом регулације Ауто-пута Београд – Ниш. Овде граница плана залази у КО Врчин, иде на југ западном експропријационом линијом Ауто-пута Београд–Ниш, све до пута кп 8670/4 кога пресеца и долази до његове граничне линије ближе Ауто-путу. Граничном линијом, левом страном овог пута, идући на југоисток, граница плана долази до граничне линије кп 3268, а затим даље наставља на југоисток граничним линијама кп 3268, кп 3243, кп 3242 и кп 3270/15, тако да ове катастарске парцеле укључује у подручје плана. У североисточној међној тачки кп 3270/15 граница плана скреће на југ, до граничне линије пута кп 3270/9, прати ту граничну линију у правцу запада, пресеца пут кп 8312, затим наставља граничним линијама кп 3263/1, кп 3262/1, кп 3262/2, кп 3262/3, кп 8616/2 (пут) и обухватајући наведене парцеле граница плана долази до кп 3519/1. Даље граница плана правцем југозапад – запад иде граничним линијама парцела које обухвата и то: кп 3519/1, кп 3520/1, кп 3520/3, кп 3520/4, кп 3520/6, кп 3520/5, кп 3524/1, кп 3526/2, кп 3168/1, кп 3167/4, кп 3167/3, кп 3167/2, кп 3166/4, кп 3166/3, кп 3164, пресеца пут кп 8516/1, а затим наставља граничним линијама парцела кп 3159/4, кп 3159/3, кп 3159/2 и кп 3159/1 и укључујући их у подручје Плана стиже до пута кп 8466. Настављајући даље, граница плана пресеца пут кп 8466, скреће на север гранич-

ном линијом овог пута до граничне линије кп 3007/9, а затим скреће на северозапад, иде граничном линијом ове парцеле, коју обухвата, све до пресека са експропријационом линијом пруге Београд – Пожаревац кп 8652 КО Врчин. Источном експропријационом линијом пруге, граница плана иде на север до пресека са границом КО Зуце и даље наставља на запад спољном границом КО Зуце до тремеђе између КО Зуце, КО Бели поток и КО Рипањ. Од тремеђе наставља границом између КО Бели поток и КО Рипањ до кп 55/2 у КО Рипањ, где скреће у КО Рипањ. Одавде се граница протеже на исток и поклапа са северном границом кп 9603/1, која је катастарска парцела пута Београд – Крагујевац, све до његовог уласка у КО Пиносаву. Граница Плана затим наставља на исток и поклапа се са спољним границама КО Пиносава, КО Рушањ и КО Сремчица до најсевернијег прелома кп 2872 у КО Сремчица, која је заједничка катастарска парцела пута између КО Сремчица и КО Барајево. Граница затим улази у КО Барајево, скреће на северозапад и поклапа се са спољним међама кп 5131/1, 5131/4 и поново 5131/1 до њеног пресека са границом између КО Сремчица и КО Барајево. Граница даље наставља на исток и поклапа се са спољним границама КО Сремчица, КО Велика Моштаница и КО Руцка, до реке Саве. Одатле граница плана иде низводно реком Савом дуж спољних граница КО Руцка, КО Умка, КО Пећани и КО Остружница до КО Сурчин код железничког моста код Остружнице. Овде граница плана поново излази на копно и иде спољном границом КО Сурчин до пресека са граничном линијом између кп 6073 и кп 5374 КО Добановци. Овде граница плана залази у КО Добановци и иде поменутом граничном линијом кп 6073 и кп 5374 на северозапад и стиже до заједничке граничне линије између кп 5509/2 и кп 5421/2, где скреће на североисток, наставља поменутом заједничком границом и стиже до границе Регулационог плана радне зоне „Сурчин – Добановци” („Службени лист Града Београда”, број 9/02), прати спољну границу тог Регулационог плана и долази до граничне линије пута кп 5508. Западном граничном линијом, левом страном пута кп 5508, граница плана правцем североисток, иде све до експропријационе линије пута А III Батајница – Прогар (продужетак Улице маршала Тита). Експропријационом линијом пута А III кп 5503, граница скреће на северозапад, до пресека са продужетком западне граничне линије Београдске улице кп 3454. Западном граничном линијом ул. Београдске кп 3454 граница плана иде на север, све до Земунске улице кп 3448/1 коју пресеца и продужава даље граничном линијом између кп 4983 и кп 3430, кп 3431 и кп 3453/1 (завршетак Ул. пролетерске). Граничном линијом Улице Пролетерске кп 3453/1 и кп 4978/2, граница плана идући на северозапад, долази до пута кп 5020, којим скреће на североисток, иде граничном линијом поменутог пута кп 5020 и кп 4978/2 и 4978/1 КО Добановци до пресека ове граничне линије и западне експропријационе линије пруге Остружница – Батајница и иде западном експропријационом линијом ове пруге на север до изласка на границу КО Добановци. Надаље иде спољном границом КО Добановци и КО Батајница и, излазећи на границу према општини Стара Пазова, пружа се до реке Дунав. Затим граница плана иде низводно Дунавом дуж спољних граница КО Батајница и КО Земун Поље до ушћа Дунавца у Дунав. Овде граница плана поново излази на копно и најкраћим путем скреће на североисток у подручје КО Ковилово до најјужније граничне тачке кп 724 у КО Ковилово. Даље, граничном линијом између кп 724 и кп 308 КО Ковилово, граница плана наставља на север до кп 307 КО Ковилово. Граничном линијом између кп 307 и кп 308 КО Ковилово, граница плана наставља на североисток до заједничке тачке кп 308, 309 и 306 КО Ковилово а затим скреће на исток граничном линијом између кп 306 и кп 309 до кп 822 КО Ковилово, коју

најкраћим путем пресеца до кп 520 КО Ковилово па на север до заједничке тачке кп 390, 391 и 1045 КО Ковилово. Наставља на исток до заједничке тачке кп 1045, кп 805 и кп 411 КО Ковилово, затим на север граничном линијом између кп 805 и кп 411 до кп 1013 КО Ковилово, где скреће на исток до првог прелома кп 411 КО Ковилово а тада сече кп 1013 и кп 824 КО Ковилово, до заједничке тачке кп 824 и 412 КО Ковилово па наставља на исток граничном линијом између кп 824 и кп 412, кп 1022, кп 825, кп 413 и кп 1023 до кп 807 КО Ковилово и сече је најкраћом путањом до кп 416 КО Ковилово. Граница Плана даље наставља на југ источном страном кп 807 КО Ковилово до пресека са Планом детаљне регулације за саобраћајницу Северна тангента од саобраћајнице Т6 до Панчевачког пута – сектор 1 (деоница од Улице цара Душана до Зрењанинског пута – М 24.1. са мостом преко Дунава и петљом са Зрењанинским путем) („Службени лист Града Београда”, број 58/09). Одатле наставља на исток северном регулацијом саобраћајнице Северна тангента од саобраћајнице Т6 до Панчевачког пута – сектор 1 („Службени лист Града Београда”, број 58/09) и долази до границе Плана детаљне регулације за саобраћајницу Северна тангента од саобраћајнице Т6 до Панчевачког пута – сектор 2 („Службени лист Града Београда”, број 24/10). Од ове позиције наставља северном регулацијом саобраћајнице Северна тангента од саобраћајнице Т6 до Панчевачког пута – сектор 2 („Службени лист Града Београда”, број 24/10), до пресека те границе са границом кп 4303/3 у КО Борча која је уједно граница КО Борча. Крећући на север, граница плана наставља спољном границом КО Борча и КО Овча, излазећи на границу према општини Панчево и иде даље спољном границом КО Овча и КО Крњача. Овде граница плана долази до реке Дунав, пратећи границу према Панчеву, креће узводно, пресеца Дунав, улази у Дунавац и пратећи спољне границе КО Вишњица и КО Велико Село, граница Генералног урбанистичког плана Београда долази до полазне тачке – ушћа Дунавца у Дунав.

Тематски обухват предметног плана представљају различити (постојећи и планирани) типови зелених простора града и то: шуме, јавне зелене површине, јавне зелене површине у оквиру других јавних намена и зелене површине у оквиру осталих намена, које, просторно и функционално повезане, треба да представљају јединствен систем – „Зелену инфраструктуру” града. С обзиром на то да се систем зелених површина успоставља на различитим нивоима (локални, градски, регионални, републички) који међусобно морају бити повезани, као и да природа „не познаје” административне границе, у процесу планирања система зелених површина Београда узети су у обзир утицаји и везе са зеленим површинама у непосредном и ширем окружењу.

Граница предметног плана је приказана на свим графичким прилозима. У случају неусаглашености текста и графичке меродаван је графички прилог.

3. Правни основ

(Одлука о изради предметног плана је саставни део Документације)

Правни основ за израду и доношење Плана генералне регулације система зелених површина Београда садржан је у одредбама националног законодавства, и то:

– Закону о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – исправка, 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19 – др. закон);

– Правилнику о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС”, број 32/19);

– Одлуци о изради Плана генералне регулације система зелених површина Београда („Службени лист Града Београда”, број 57/09);

– Решењу о неприступању изради стратешке процене утицаја на животну средину („Службени лист Града Београда”, број 5/11);

– Закону о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11 и 14/16);

– Закону о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 36/09);

– Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10);

– Закону о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 и 14/16);

– Закону о шумама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12 и 89/15);

– Закону о дивљачи и ловству („Службени гласник РС”, број 18/10);

– Закону о репродуктивном материјалу шумског дрвећа („Службени гласник РС”, број 135/04);

– Закону о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 65/08, 41/09 и 112/15);

– Закону о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10 и 93/12 и 101/16);

– Закону о културним добрима („Службени гласник РС”, бр. 71/94, 52/11 и 99/11);

– Закону о комуналним делатностима („Службени гласник РС”, број 88/11);

– Одлуци о уређивању и одржавању паркова, зелених и рекреационих површина („Службени лист Града Београда”, бр. 12/01, 15/01, 11/05, 23/05, 29/07, 2/11, 44/14, 17/15 и 35/15);

– Одлука о подизању и одржавању споменика и скулпторалних дела на територији града Београда („Службени лист Града Београда”, број 3/00);

– Решењима о проглашењу заштићених природних доbara;

– Решењима о доношењу основа газдовања шумама;

– Уредби о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10) и др.

Израда и доношење предметног плана утемељени су и на одредбама међународног законодавства ратификованог од стране наше земље и то:

– Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, број 11/01);

– Конвенција о мочварама које су од међународног значаја, посебно као пребивалиште птица мочварица („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори”, број 9/77);

– Међународна конвенција за заштиту птица („Службени лист СФРЈ”, број 6/73);

– Закон о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта (Берн, 19. септембра 1979), („Службени гласник РС”, број 102/07);

– Закон о потврђивању Европске конвенције о пределу („Службени гласник РС”, број 4/11) и др.

4. Плански основ

(Извод из Регионалног просторног плана административног подручја града Београда и ГУП Београда саставни су део документације плана)

Плански основ за израду и доношење предметног плана представљају:

– Генерални урбанистички план Београда („Службени лист Града Београда”, број 11/16);

– Регионални просторни план административног подручја града Београда („Службени лист Града Београда”, бр. 10/04 и 37/11) (у даљем тексту: РПП АП Београда);

– Просторни план подручје посебне намене уређења дела приобаља Београда-подручје приобаља реке Саве за пројекат „Београд на води” („Службени гласник РС”, број 7/15);

– Просторни план подручја посебне намене предела изузетних одлика Авала – Космај („Службени гласник РС”, број 146/14);

– Просторни план подручја посебне намене археолошког налазишта Бело Брдо („Службени гласник РС”, број 85/18).

Стратешка опредељења ГУП Београда

Као природни ресурс, шуме представљају добро од општег интереса, како за град Београд, тако и за Републику Србију. Очување, заштита и унапређење стања шума, оптимално управљање, коришћење свих потенцијала шума и њихових функција, као и подизање нових шума јесу делатности од општег интереса, и као такве представљају једно од основних опредељења и најважнијих стратешких циљева одрживог развоја Београда.

Приоритетни циљеви развоја шума и шумског земљишта на територији ГУП Београда јесу:

– очување шума и шумског земљишта у садашњим границама као значајних природних ресурса и чинилаца који позитивно утичу на квалитет животне средине;

– унапређење шума и шумског земљишта са циљем побољшања њихове општекорисне функције (заштита и унапређење животне средине, очување шумских екосистема и биодиверзитета, уравнотежавање водних односа и спречавање бујица и поплавних таласа, прочишћавање воде, снабдевање и заштита подземних токова и изворишта пијаћом водом, заштита земљишта, насеља и инфраструктуре од ерозије земљишта, узгој дивљачи и развој ловства, могућност рекреације и др.), као и очувања и унапређења карактера београдских предела;

– подизање нових шума са циљем повећања заступљености, равномерне просторне дистрибуције, међусобне повезаности, као и повезаности са зеленим површинама у грађевинском подручју у јединствен систем зелених површина града, достизања европских стандарда квалитета животне средине и очувања биодиверзитета; и

– примена конвенција, стандарда и норми заштите и развоја шума, реформа инструментаријума, мера и политика.

Остваривање постављених циљева одрживог развоја шума и шумског земљишта предвиђено је реализацијом следећих планских решења:

– очување постојећих шума у државном власништву, у границама дефинисаним основама газдовања шумама, на површини око 4.851 ha (Рушањске шуме, Рипањске шуме, Горичка шума, Сремачки рт, Руцка, Авала, шума Дунава у форланду леве обале Дунава, шума Рит у Панчевачком Риту, шума Милићево брдо, шуме у форланду леве овале Дунава, шуме у Риту, Макишка шума, Кошутњак, Манастирска шума, шума у спомен-парку Јајинци, Степин лут, Бањичка шума, Шумице, Звездарска шума, Милићево брдо, Топчидерско брдо, Графичар, шума Лисичији поток, шума уз ауто-пут, шума на Бежанијској коси, Ада Циганлија, Ада Међица, Велико и мало ратно острво, Ада Хуја и др.);

– простор уз водотокове препустити природној сукцесији шума или у складу са могућностима пошумити;

– очување постојећих влажних станишта (бара, ритова, тршћака, влажних ливада) на подручју шума и шумског земљишта;

– подизање нових шума у виду зелених коридора планирано је дуж малих градских водотокова;

– нова шумљавања предвиђена су на земљишту изузетно неповољном за изградњу, подручјима потенцијалних клизишта, земљишту лошије бонитетне класе (VI и VII), на правцима дувања доминантних ветрова подизањем ветро-заштитних појасева, као и на правцима непланске изградње;

– планирана је реконструкција постојећих и подизање нових шума примарно у функцији рекреације становника (функционалним рашчлањавањем шума, обезбеђивањем приступачности, коришћењем аутохтоне вегетације и увођењем адекватних садржаја за рекреацију у природи);

– задржава се функционална подела ловишта на предметном простору и у наредном планском периоду.

Зелене површине Београда представљају добро од општег интереса, климатску и еколошку инфраструктуру града и као такве их треба у потпуности сачувати и унапредити у целовит систем.

Приликом планирања зелених површина примењени су следећи основни принципи:

– просторно и функционално повезивање зелених површина у јединствен систем;

– унапређење мултифункционалне улоге зелених површина (унапређење квалитета животне средине у изграђеном подручју, одвијање рекреативних активности, очување биодиверзитета града) адекватним просторним распоредом и типологијом зелених површина;

– приступачност зеленим површинама за становништво;

– очување и унапређење карактера Београдских предела кроз успостављање система зелених површина; и

– очување биодиверзитета интеграцијом вредних биотопа (шуме, влажна станишта) у систем зелених површина и успостављање еколошке мреже града.

Зелене површине Београда, на територији грађевинског подручја, планиране су као део јединственог система зелених површина града, чији неизоставни део представљају планиране шуме и шумско земљиште ван грађевинског подручја.

Правила уређења и грађења, за предметним планом успостављену типологију зелених површина, разматрана је у оквиру намена површина које су утврђене ППР грађевинског подручја Београда и то:

За површине јавне намене:

- зелене површине,
- шуме,
- површине за објекте и комплексе јавних служби,
- саобраћајне површине,
- комуналне површине,
- површине за инфраструктурне објекте и комплексе,
- водне површине.

За површине јавне и/или остале намене:

- површине за спортске објекте и комплексе.

За површине осталих намена:

- површине за становање,
- мешовити градски центри,
- површине за привредне зоне,
- површине за привредне паркове,
- површине за комерцијалне садржаје,
- површине за верске објекте и комплексе,
- остале зелене површине.

5. Стратешки основ

Стратешки основ за израду и доношење предметног плана представљају:

– Национална стратегија одрживог развоја („Службени гласник РС”, број 57/08)

– Закон о просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 88/11)

– Стратегија биолошке разноврсности РС (за период од 2011. до 2018. године) („Службени гласник РС”, број 13/11)

– Стратегија развоја шумарства Републике Србије („Службени гласник РС”, број 05/06)

– Стратегија развоја града Београда („Службени лист Града Београда”, број 21/11)

– Стратегија шумљавања подручја Београда („Службени лист Града Београда”, број 20/11)

– Акционим планом адаптације на климатске промене са проценом рањивости („Службени лист Града Београда”, број 65/15)

– Програма заштите животне средине града Београда („Службени лист Града Београда”, број 72/15).

6. Информационе основе

За потребе израде предметног плана, поред урбанистичких и других планова и пројеката наведених у Поглављу Г) „Однос према стеченим урбанистичко-правним обавезама”, детаљно су анализирани и друге релевантне информационе основе, и то:

– Пројекат „Зелена регулатива Београда” (три фазе Пројекта), Урбанистички завод Београда, 2003–2007;

– Интегрална валоризација шумских ресурса Београда, Институт за шумарство, Београд;

– Типолошко дефинисање шума Београда – основно полазиште наменског класификовања и предлог мера са циљем унапређења и одрживости квалитета животне средине становника Београда, Шумарски факултет Универзитета у Београду, 2012;

– Елаборат заштите природе и животне средине за просторну целину Топчидер, Завод за заштиту природе Србије, Београд, 2008;

– Студија просторне основе за заштиту предела очувањих природно – историјских вредности на територији Београда у складу са конвенцијом о Европским пределима, Шумарски факултет Универзитета у Београду, 2007;

– Студија Београдског приобаља – први део, Урбанистички завод Београда, 2007;

– Предлог мреже зеленила као средства унапређења животне средине и слике града на територији Општине Врачар, Шумарски факултет Универзитета у Београду, 1991;

– Истраживање нових локација за зелене површине, Урбанистички завод Београда, 2003–2005;

– Педолошка карта, Завод за картографију „Геокарта”, Београд 1970;

– Карта бонитета земљишта, Завод за картографију „Геокарта”, Београд 1969. и др.

7. Планирани систем зелених површина

(Графички прилог бр. 3 – Планирани систем зелених површина Р 1:10.000)

Шуме и зелене површине представљају добро од општег интереса због чега се предметним планом постојеће чувају и унапређују, али и планирају нове, као јединствен систем зелених површина и „зелена инфраструктура” града.

Једну од кључних улога у унапређењу квалитета животне средине имају управо шуме и зелене површине. Оне позитивно утичу на природне вредности као што су ваздух,

вода, земљиште, биљни и животињски свет, тако што апсорбују велику количину угљен диоксида, редукују загађујуће честице из ваздуха, утичу на температуру и влажност ваздуха, унапређују квалитет подземних токова и изворишта вода, обезбеђују природно кружење атмосферске воде, обезбеђују место за живот, размножавање и храну врстама флоре и фауне, спречавају ерозију тла, смањују буку, утицај ветра и др., и на тај начин представљају „климатску инфраструктуру” града. Као простори природних, културних и естетских вредности место су сусрета, контакта, комуникације, едукације, рекреације и уживања становника, што позитивно утиче на психофизичко здравље људи и афирмисање социјалне димензије града. Кључни економски ефекти зелених површина у граду су: уштеде везане за животну средину и енергију, повећана вредност земљишта у комерцијалним и стамбеним зонама у зависности од близине зелене површине и/или шуме и др.

Очувањем и унапређењем постојећих, као и планирањем нових шума и зелених површина на територији предметног плана, успостављајући њихову просторну и функционалну повезаност, као и обједињујући и афирмишући њихову еколошку, социјалну, економску и друге функције, предметни план представља основ за реализацију система зелених површина Београда.

Нове зелене површине планиране су на подручјима дефицитарним са аспекта потреба становника на подручјима угара, теренима са појавом активних клизишта, теренима неповољним и апсолутно неповољним за изградњу, пољопривредном земљишту лоше бонитетне класе, подручјима потпуне урбане реконструкције, дуж водених токова, у функцији заштите лесног одсека, у циљу спречавања ширења утицаја загађујућих материја услед различитих привредних делатности и саобраћаја и др.

Планским решењем је у складу са просторним могућностима, обезбеђена равномерна заступљеност, целовитост и непрекидност шума и јавних зелених површина. Повећан је степен озелењености на локалном нивоу и на нивоу града у целини.

7.1. Карактеристичне целине

(Карактеристичне целине приказане су на Графичком прилогу бр. 2 – Подела на целине Р 1:5.000 и на свим осталим графичким прилозима)

Система зелених површина Београда планиран је у шест просторно-функционалних целина (компоненти), и то:

1. „Језгро” система зелених површина (I);
2. „Унутрашњи прстен” система зелених површина (II);
3. „Спољашњи прстен” система зелених површина (III);
4. „Зелене везе” система зелених површина (IV);
5. Континуално изграђено градско ткиво (V);
6. Дисконтинуално изграђено подручје (VI).

Дефинисане целине представљају подручја са различитом заступљеношћу и функционалном повезаношћу постојећих и новопланираних шума и зелених површина у оквиру јединственог система. Оне чине кључне компоненте за одрживост система.

„Језгро” система зелених површина (I)

„Језгро” система зелених површина Београда обухвата: парк Калемегдан, парк Пријатељства, парк Палате „Србија”, зелене површине у приобаљу десне обале Дунава и леве и десне обале Саве, Велико и Мало ратно острво, као и део шуме у форланду леве обале Дунава (од Моста Михајла Пупина до Панчевачког моста).

„Језгро” система зелених површина је очувано и планирано као простор вишеструког значаја, како за град, тако и за Републику Србију. Београдска тврђава са парком Калемегдан је Споменик културе од изузетног значаја за РС, а иницијални део парка Пријатељства, јединственог по начину настанка и уређењу, проглашен је за знаменито место. Ови паркови, објекти пејзажне архитектуре, су еколошко и естетско функционални простори у урбаном ткиву. Велико и Мало ратно острво заштићено је као предео изузетних одлика. Заједно са шумом у форланду леве обале Дунава која је у процедури заштите, део су еколошки значајног подручја еколошке мреже РС под називом „Ушће Саве у Дунав”. Реке Дунав и Сава су еколошки коридори од међународног значаја. Хармонија предела очуваних природних, културних, историјских и урбаних вредности овог простора представља и „Природно језгро Београда”. У оквиру ове целине планиран је одрживи развој шума и зелених површина, што подразумева изузимање од изградње. Дефинисаним правилима за очување, унапређење и одрживо коришћење наведених кључних елемената, планским решењем се у целисти чува „језгро” система.

„Унутрашњи прстен” система зелених површина (II)

„Унутрашњи прстен” система зелених површина обухвата претежно средњу зону града, подручје изграђене градске структуре, у коме доминирају постојеће јавне зелене површине и шуме. У сремском делу Београда, овом целином су обухваћени: Градски парк у Земуну, зелене површине у оквиру отворених стамбених блокова Новог Београда и Бежанијске косе, шума на Ади Међици, затим Бежанијско гробље и други мањи паркови, скверови, дрвореди и др. У шумадијском делу града, овом целином су обухваћени: Макишка шума, шума на Ади Циганлији, шуме Кошутњак и Топчидер, Манастирска шума, Бајфордова шума, Шумице и Звездарска шума, јавне зелене површине у оквиру отворених стамбених блокова насеља Браће Јерковић, Медаковић, Коњарник, Миријево и Вишњичка бања, Централно и Ново гробље, као и мањи паркови, скверови, дрвореди и др. У банатском делу Београда, ову целину чини део шуме у форланду леве обале Дунава, шума у Риту, планиране јавне зелене површине на подручју Великог блата и планиране шуме између канала Визељ, Себеш и Дунавац. Посебну вредност „Унутрашњег прстена” система чине зелене површине у оквиру индивидуалног становања малих густина, тј. зона породичног становања у формираним градским блоковима у централној и средњој зони града (С1) и зона породичног становања у формираним градским блоковима у заштићеним целинама (С3). Зелене површине у оквиру отворених стамбених блокова, грађених у маниру „Корбизијанске” архитектуре и урбанизма, односно принципа Атинске повеље, имају посебну еколошку, културну и урбанистичку вредност, због чега заслужују урбанистичку заштиту.

Захваљујући овом зеленом масиву града, планираном и формираном половином прошлог века, Београд је доживљаван као „архипелаг у мору зеленила”. Данас, овај простор, са доминантно заступљеним шумама, градским парковима, јавним зеленим површинама у оквиру отворених стамбених блокова, дрворедима и изузетно богатом вегетацијом у оквиру других јавних и осталих намена, поседује непроцењиву вредност за грађане Београда. Њихова вредност се огледа у квалитетнијим условима живота (што је мерљиво највишом ценом некретнина), незаменљивом доприносу у адаптацији на актуелне климатске промене,

очувању биодиверзитета (оцењено картирањем и вредновањем биотопа) и др., због чега исте треба у целисти чувати и унапредити. Природна вредност појединих шума и зелених површина додатно је потврђена статусом заштићеног подручја за: Звездарску шуму, шуму Кошутњак, Манастирску шуму и Бајфордovu шуму, затим Топчидерски парк, станиште гљиве Аде Циганлије, станиште Велико блато, као и арборетум Шумарског факултета.

Планирањем нових шума, паркова, скверова, заштитних зелених појасева и дрвореда, као и унапређењем процентуалног заузећа зелених површина у директном контакту са тлом у оквиру јавних и осталих намена, планским решењем је „унутрашњи прстен” система очуван и унапређен.

„Спољашњи прстен” система зелених површина (III)

„Спољашњи прстен” система зелених површина, доминантно је заступљен у шумадијском делу Београда, обухвата углавном рудну зону града, постојеће и новопланиране шуме и шумско земљиште, као и пољопривредно земљиште. У шумадијском делу града овом целином су обухваћене следеће шуме: Милићево брдо, нове шуме јужно од Сланаца и Великог Села и југоисточно од Малог Мокрог Луга, Степин Луг и шуме Спомен парка „Јајинци”. Од шуме Степин Луг, „Спољашњи прстен” система се пружа ка истоку све до Дунава, а део преко Авале, ка западу, обухватајући Рушањско-Рипањске шуме, Липовичку шуму и шуме Сремачки рт, Горицу и Дубоко. У сремском делу Београда „Спољашњи прстен” система се простира изван граница предметног плана, преко шуме Црни луг и Бојчинске шуме, а у границама предметног плана просторно – функционална веза, са „Спољашњим прстеном” у банатском делу, се остварује дуж новог ауто-пута све до Дунава, што представља „Зелену везу” система. У банатском делу „Спољашњи прстен” система обухвата шуму у форланду леве обале Дунава (узводно од Моста Михајла Пупина и низводно од баре Рева), а изван граница предметног плана наставља се узводно Дунавом и Тамишом (пратећи границу административног подручја Београда). У границама предметног плана, просторно-функционална веза у банатском делу успоставља се „зеленом везом” планираном од заштитних зелених појасева и шума дуж СМТ-а, од Моста Михајла Пупина до новопланираног моста на Дунаву (у зони Ада Хује). делови некадашњих шума, шибљаци и живице, у пољопривредном и водном земљишту, имају значајну улогу у формирању веза између поменутих шума.

„Спољашњи прстен” система је простор импозантан по величини, у оквиру кога површине под шумом чине плућа града и директна су веза са шумама у региону. Приликом даљих планских активности неопходно је овај простор развијати у правцу одрживости, односно сачувати и увећати шумовитост, као и отвореност природи блиског предела са мрежом зелених коридора дуж водотокова, живица, дрвореда итд.

„Зелене везе” система зелених површина (IV)

„Зелене везе” система зелених површина прожимају све делове града, обухватајући шуме и зелене површине у водном земљишту Дунава, Саве, Топчидерске реке, Мирјевског и Кумодрашког потока и других малих градских водених токова и мелиорационих канала, као и саме водене површине и водотокове, зелене површине дуж лесног одсека, као и дуж примарне саобраћајне мреже. Улога ове компоненте система јесте повезивање „Језгра” система, „Унутрашњег прстена” и „Спољашњег прстена” у целинит систем.

Шуме и зелене површине које граде „зелене везе” система представљају кључне елементе Зелене инфраструктуре

града. Лесни одсек представља посебну природну вредност града, у оквиру кога су два сегмента, „Земунски лесни профил” и „Лесни профил капела у Батајници”, заштићени као споменик природе.

Зелене везе система чине и постојећи и планирани дрвореди, зелене површине и шуме дуж малих градских водотокова, као и сами постојећи водотоци, зелене површине и дрвореди у регулацији саобраћајница и други линеарни елементи система, а који због релативно ограничених обухвата, нису посебно издвајани.

Континуално изграђено градско ткиво (V)

Континуално изграђено градско ткиво обухвата густо изграђене структуре централне и средње зоне шумадијског, сремског и банатског дела Београда. Овом целином су обухваћени постојећи градски паркови (Академски парк, Теразијска тераса, Пионирски парк, Ботаничка башта „Јевремовац”, Ташмајдан, парк Ђирило и Методије, Мањез, Финансијски парк, парк код Народне библиотеке Србије, Карађорђево парк, Парк Стара Звездара, Чубурски парк, парк Бристол и парк Луке Теловића), мини паркови, скверови, дрвореди и зелене површине у регулацији саобраћајница, али и новопланиране зелене површине различитих типова, који чине микросистем зелених површина.

Већина паркова и скверова ове целине настали су крајем 19. и током 20. века, због чега они, поред изузетно значаја као еколошко и естетско функционални простори у урбаном ткиву, представљају истакнуте објекте пејзажне архитектуре града који афирмишу постојеће амбијенталне, природне и културне вредности Београда. Академски парк, Пионирски парк и Ботаничка башта „Јевремовац” су заштићени као споменици природе.

Значајан сегмент унутар ове целине су зелене површине у оквиру других јавних и осталих намена (школа, вртића, болница, привредних комплекса и др.). Посебно треба истаћи приватна дворишта у блоковима индивидуалног становања у формираном ткиву централне зоне града, које треба у целисти сачувати. Ова вишедеценијска дворишта и баште имају значајну компензациону функцију у мрежи урбаних јавних зелених површина јер значајно утичу на побољшање квалитета услова живота у граду. Стога је потребно валоризовати ове просторе и донети посебну градску одлуку о њиховој заштити.

Трасе постојећих дрвореда су главне везе система зелених површина у компактно изграђеном градском ткиву, због чега их треба у потпуности сачувати, уз адекватно унапређење.

Дисконтинуално изграђено подручје (VI)

Дисконтинуално изграђено подручје обухвата отворене, доминантно пољопривредне површине и минимално изграђена подручја спољне и рудне зоне шумадијског, сремског и банатског дела Београда. Овом целином, без обзира на велику територијалну распрострањеност, обухваћене су мање шуме, делови некадашњих шума, шибљаци, живице, влажна станишта, барски екосистеми, зелене површине у оквиру окућница приградских домаћинстава и сл., чија повезаност има веома значајну улогу за очување биодиверзитета, а самим тим и природе.

7.2. Планирана шийологија шума и зелених површина

У оквиру шест наведених просторно функционалних целина (компоненти) система, предметни план обухвата следеће намене површина:

1. Шуме и шумско земљиште
  - шуме и шумско земљиште;
  - влажна станишта на шумском земљишту.

2. Јавне зелене површине:
- паркови,
  - скверови,
  - зелене површине у приобаљу Дунава и Саве,
  - зелене површине у инундационом подручју Дунава и Саве,
  - зелене површине у отвореним стамбеним блоковима,
  - заштитни зелени појасеви,
  - зелени коридори,
  - зелене површине посебне намене,
  - влажна станишта,
  - Расадници.

3. Јавне зелене површине и шуме у оквиру површина јавних намена:

- јавне зелене површине објеката и комплекса јавних служби,
- шуме објеката и комплекса јавних служби,
- јавне зелене површине у оквиру саобраћајних површина,
- трасе дрвореда у оквиру саобраћајних површина,
- јавне зелене површине у оквиру комуналних површина,
- јавне зелене површине у оквиру инфраструктурних објеката и комплекса.

4. Зелене површине у оквиру површина јавне и/или остале намене:

- зелене површине спортских објеката и комплекса.

Површине јавне намене могу и не морају бити у јавној својини. Ако се за одређену површину утврди јавни интерес у складу са посебним законом, она постаје јавна својина, као и зелене површине у оквиру исте.

5. Зелене површине и шуме у оквиру површина осталих намена:

- зелене површине становања,
- зелене површине мешовитих градских центара,
- зелене површине комерцијалних садржаја,
- зелене површине привредних зона,
- зелене површине привредних паркова,

- зелене површине верских објеката и комплекса,
- остале зелене површине,
- зелене површине на подручју пољопривреде.

Предметним планом предвиђено је очување и унапређење постојећих и изградња (подизање) нових шума и јавних зелених површина. Овакво планско решење дефинисано је графичким прилозима и правилима уређења и грађења предметног плана.

Такође, планским решењем предвиђено је очување и унапређење постојећих и подизање нових шума и зелених површина у оквиру других јавних и осталих намена, дефинисањем норматива и правила уређења и грађења, чиме се обезбеђују неопходни елементи за даљу планску разраду, односно њихову реализацију у простору.

7.3. Компатибилности намена

У складу са компатибилности планираних намена дефинисаним ПГР грађевинског подручја Београда, у оквиру шума и јавних зелених површина могу се планирати инфраструктурни објекти и комплекси, као и саобраћајне површине, уз сагласност одговарајућих надлежних институција, а да се шуме и јавне зелене површине могу планирати у оквиру свих планираних намена.

Правила уређења и грађења инфраструктурних објеката и комплекса у оквиру шума и јавних зелених површина дефинисана су у Поглављу 1.5.3. „Зелене површине у оквиру површина за инфраструктурне објекте и комплексе”, предметног плана.

Правила уређења и грађења зелених површина у оквиру саобраћајних површина дата су у Поглављу 1.5.2., предметног плана. Саобраћајнице се могу планирати на делу шума и јавних зелених површина уколико то захтева виши јавни интерес и уколико не постоји алтернативно решење. На делу шума и јавних зелених површина није дозвољено планирање комплементарних видова саобраћаја, као што су гондоле, успињаче, лифтови, покретна степеништа, жичаре и сл.

7.4. Биланс површина

Биланс површина планираних шума и јавних зелених површина дат је у Табели 2.

Табела 2

Типови постојећих зелених површина	Постојеће		Планирана промена намене	Планиране		УКУПНО	
	(ha)	(%)		(ha)	(%)	(ha)	(%)
Шуме и шумско земљиште	7444,50	9,55	-336,13	5739,08	7,36	12847,45	16,48
Шуме и шумско земљиште	7040,60	9,03	-336,13	5744,41	7,37	12448,88	15,97
Влажна станишта на шумском земљишту	403,90	0,52	0,00	-5,33	-0,01	398,57	0,51
Јавне зелене површине	2208,90	2,83	0,00	2669,91	3,42	4878,81	6,26
Паркови	258,90	0,33	0,00	453,29	0,58	712,19	0,91
Скверови	15,60	0,02	0,00	26,72	0,03	42,32	0,05
Зелене површине у приобаљу Дунава и Саве	158,30	0,20	0,00	85,55	0,11	243,85	0,31
Зелене површине у инундационом подручју Дунава и Саве	68,40	0,09	0,00	20,75	0,03	89,15	0,11
Зелене површине у пост. отвореним стамбеним блоковима	1121,10	1,44	0,00	15,52	0,02	1136,62	1,46
Заштитни зелени појасеви	394,80	0,51	0,00	1344,08	1,72	1738,88	2,23
Зелени коридори	8,70	0,01	0,00	722,77	0,93	731,47	0,94
Зелене површине посебне намене	9,90	0,01	0,00	1,98	0,00	11,88	0,02
Влажна станишта	170,50	0,22	0,00	-0,78	0,00	169,72	0,22
Расадници	2,70	0,00	0,00	0,02	0,00	2,72	0,00
УКУПНО	9653,40	12,38	-336,13	8408,99	10,79	17726,26	22,74

Реализацијом планираног решења система зелених површина Београда остварио би се 123 m² шума и зелених површина по становнику у планској 2021. години (процена за 2021. годину је 1.440.000 становника).

8. Појмовник

Поред појмова чије је значење дефинисано у Закону о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14 и 145/14), у предметном Плану употребљени су речи и изрази који имају следеће значење:

(1) „Арборетум” је простор на коме се гаји велики број дрвенастих и жбунастих врста у циљу презентовања, излагања и формирања зеленог фонда едукативног карактера. То је скуп великог броја дрвенастих и жбунастих врста које су посађене у циљу илустровања биодиверзитета јер су заступљене и аутохтоне и алохтоне и интродуковане врсте и езоте, које могу да поднесу услове станишта на коме је арборетум формиран;

(2) „Берма” је простор између риголе и косине усека и служи да заштити косину од еродованог материјала. Има функцију ублажавања нагиба насипа косина;

(3) „Биодиверзитет” (биолошка разноврсност) јесте разноврсност организама у оквиру врсте, међу врстама и међу екосистемима и обухвата укупну разноврсност гена, врста и екосистема на локалном, националном, регионалном и глобалном нивоу;

(4) „Биом” је комплекс сродних екосистема који се налазе у различитим односима међусобне повезаности и условљености. То су велика географска подручја са карактеристичним биљним и животињским групама прилагођеним тој средини;

(5) „Биотоп” (животно станиште) је просторно ограничена јединица, која се одликује специфичним комплексом еколошких фактора. Свако животно станиште насељено је одређеном комбинацијом биљних и животињских врста – животном заједницом (биоценозом);

(6) „Биоторкрет” је заглављивање косих терена сетвом семена под притиском уз додаток малча, неорганских ђубрива и битуменске емулзије;

(7) „Блок” представља основну јединицу организације простора, а у зависности од положаја, намене, величине и граница које га дефинишу, може бити градски и предео. Градски блок се претежно налази у оквиру изграђеног ткива, омеђен саобраћајницама, железницом, воденим површинама, границама других намена, природним и/или вештачким препрекама, границама општине, границама статистичког круга и/или др. Предео блок се налази претежно у неизграђеном ткиву (отвореном пределу) омеђен природним линијским структурама, саобраћајницама, вештачким препрекама, границама других намена, границама општине и/или границама статистичког круга;

(8) „Ботаничка башта” је посебно формирана научно-истраживачка, наставна и културно просветна установа, у којој се налазе колекције живих биљака које репрезентују разноврсност и богатство биљног света на Земљи, а која се због доминантно биљног покривача, у намени земљишта дефинише као јавна зелена површина специјалне намене са контролисаним коришћењем. Подразумева обавезно присуство стакленика, учионица, лабораторија, хербаријума и библиотеке, као и свих потребних инсталација. Већи део површине ботаничке баште је интензивно негован. Препознатљиви и најчешће присутни делови ботаничке баште су: арборетум, перењак, алпинум и стакленик. Уређују се по фитогеографском, систематском и еколошком принципу;

(9) „Бујични ток – бујица” је повремен или стални ток у коме, услед интензивних атмосферских падавина или брзог топљења снега, долази до нагле измене водног режима у виду високих поплавних таласа и могућег угрожавања живота и здравља људи, њихове имовине, као и амбијентних вредности;

(10) „Визура” је замишљена црта која пролази из посматрачевог ока и иде кроз дурбин право до предмета посматрања и видно поље, све што се оком може ухватити;

(11) „Водно земљиште” јесте земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем. За текуће воде, водно земљиште обухвата корито за велику воду и приобално земљиште, а за стајаће, корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја. Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично);

(12) „Влажно станиште” представља подручје чије земљиште је перманентно или сезонски засићено водом. Најчешће су у питању баре и ритови. Под барама се подразумевају стајаће воде у којима није изражена дубинска зона. Читава површина може да буде насељена вегетацијом литорала. Баре су постојане и само изузетно делимично или потпуно пресушују. Под ритовима се подразумевају површине које су само повремено под водом. У ствари ритови припадају плавним ливадама на којима се развија земљиште са врло изразитим хумусним акумулативним слојем. Таква подручја могу, делимично или у целини, да буду под плитким воденим огледалом. Влажна земљишта се, поред шума, сматрају екосистемима са највећим биодиверзитетом;

(13) „Водоток” је корито текуће воде заједно са обалама и водом која њиме стално или повремено тече и може бити природни (река, бујица, поток) и вештачки (канал, просек, измештено корито);

(14) „Газдовање шумама” јесте скуп усаглашених стручно-научних, техничко-технолошких, економских, организационих и друштвених активности које се у одређеном периоду предузимају у шуми ради њене заштите, одржавања, унапређивања и коришћења;

(15) „Габиони” (или жичане корпе) су са свих страна затворени кавези, сачињени од поцинкованих челичних шипки или хексагоналних уплетених жица, испуњени каменом различитог гранулата;

(16) „Геодиверзитет” (геолошка разноврсност) јесте скуп геолошких формација и структура, појава и облика геолошке грађе и геоморфолошких карактеристика различитог састава и начина постанка и разноврсних палеоекосистема, мењаних у простору под утицајима унутрашњих и спољашњих геодинамичких чинилаца током геолошког времена;

(17) „Генетичка разноврсност” је укупан број и укупна разноврсност гена, односно генетичких информација садржаних у свим појединачним врстама биљака, животиња, гљива и микроорганизама;

(18) „Генски фонд или генофонд” је укупан број гена или количина генетичке информације коју поседују сви чланови популације сексуално и асексуално репродуктивних организама;

(19) „Градони за пошумљавање” представљају терасе ширине 70-90 см, које служе за пошумљавања еродираних стрмих станишта, изложених екстремно јакој инсолацији;

(20) „Градски парк” је јавна зелена површина, парк, позициониран у било ком делу града, који својим положајем, величином, опремљеношћу, капацитетом, квалитетом и приступачношћу, може да привуче и опслужи становнике дела града или више градских општина;

(21) „Дрворед” чини низ расаднички однегованих дрвенастих садница, сађених на једнаким међусобним размацима, по правилу у регулацији саобраћајница и на паркинг просторима, али и у оквиру других јавних и осталих површина. Траса дрвореда представља линију која повезује све позиције стабала у постојећем и/или планираном дрвореду;

(22) „Евидентирана природна добра” су подручја, врсте и покретна природна документа од значаја за заштиту, а за која није покренут или спроведен поступак заштите;

(23) „Егзота” (синоними егзотична / интродукована / страна / алохтона врста). Представља врсту која је доспела ван свог природног ареала намерним или ненамерним дејством човека;

(24) „Еколошки значајно подручје” је подручје које битно доприноси очувању биолошке разноврсности;

(25) „Емералд подручја” представљају просторне целине које су од посебног националног и међународног значаја са аспекта очувања и заштите угрожених дивљих биљних и животињских врста и одређених станишних типова. Основа за њихово издвајање је Конвенција о очувању дивљег биљног и животињског света и природних станишта Европе, тзв. Бернска конвенција („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 102/07);

(26) „Ендемит” је врста која је у свом природном распрострањењу веома ограничена, односно врста чије је распрострањење уско, регионално или локално и знатније не прелази националне или регионалне границе;

(27) „Ерозионо подручје” јесте подручје на коме, услед дејства воде, настају појаве спирања, јаружања, браздања, подривања и клижења, земљиште које може постати подложно овим утицајима због промена начина коришћења (сеча шума, деградација ливада, изградња објеката на нестабилним падинама и друго), као и земљиште рудничких и индустријских јаловишта;

(28) „Ex situ” очување је очување компонената биолошке и геолошке разноврсности ван њихових природних станишта;

(29) „Животна средина” јесте скуп природних и створених вредности чији комплексни међусобни односи чине окружење, односно простор и услове за живот;

(30) „Заштићене врсте” су органске врсте које су заштићене законом;

(31) „Заштита природе” је низ мера и активности усредсређених на спречавање оштећења природе, природних вредности и природне равнотеже;

(32) „Заштитни зелени појас” представља јавну зелену површину подигнуту примарно у функцији заштите грађана, природних и створених вредности од негативних последица урбанизације и саобраћаја (издувни гасови, бука,...), визуелне заштите, али и заштите од природних утицаја као што је удар ветра, наноси снега и сл. Заштитни зелени појас је најчешће линијске или тракасте форме, у зависности од примарне функције, положаја и расположивог простора;

(33) „Заштитни пружни појас” је земљишни појас са обе стране пруге у ширини од 100 m, рачунајући од осе крајњих колосека;

(34) „Заштићена подручја” јесу подручја која имају изражену геолошку, биолошку, екосистемску и/или предеону разноврсност и која су значајна као станишта врста птица и других миграторних врста значајних у складу са међународним прописима могу се прогласити за заштићена подручја од општег интереса;

(35) „Заштићена природна добра” су заштићена подручја, заштићене врсте и покретна заштићена природна документа;

(36) „Заштићено станиште” је подручје које обухвата један или више типова природних станишта значајних за очување једне или више популација дивљих врста и њихових заједница;

(37) „Зелена инфраструктура” је мрежа природи блиских простора (паркови, вртови, шуме, зелени коридори, водени токови, дрвореди, отворена рурална подручја, си-

стеми формирану на бази природних процеса за инфилтрацију кишних вода, пречишћавање отпадних вода и сл.) која штити и олакшава одржавање услуга екосистема, односно обезбеђује еколошке, економске, културне и друге добити на квалитету живота људи, биљка и животиња, као и њихов развој у природним условима. Доприноси одрживом управљању ресурсима, односно одрживом урбаном развоју;

(38) „Зелена површина” представља уређен или неуређен део отвореног простора града у којем су присутни природни елементи (биљке, вода и земљиште) и који заједно са грађевинским елементима, опремом и инсталацијама чине физичку, техничко-технолошку и биотехничку целину;

(39) „Зелене површине посебне намене” на подручју предметног плана су Ботаничка башта, Зоолошки врт и Арборетум Шумарског факултета;

(40) „Зелене површине у отвореном стамбеном блоку” су пејзажно уређена јавне зелене површине са стандардним садржајем парковски уређеног простора, планиране и подигнуте према стандарду од 15 до 20 m²/становнику. Имајући у виду опремљеност, уређеност и положај овог типа зелених површина, може се рећи да оне имају функцију локалног парка. Зелене површине у отвореним стамбеним блоковима имају примарно улогу унапређења квалитета животне средине, посебно микроклиматских услова, али и кључну улогу за одмор и спонтану рекреацију становника из непосредног окружења;

(41) „Зелене површине у приобаљу Саве и Дунава” су пејзажно уређене јавне зелене површине на подручју корита за велику воду и у приобалном земљишту. Ове зелене површине се уређују као парковске површине и намењене су јавном коришћењу. Поред значајне улоге у унапређењу квалитета животне средине, ове зелене површине, због изражене тракасте форме, представљају „зелене везе” система зелених површина Београда, чиме остварују значајну еколошку функцију;

(42) „Зелени коридор” представља пејзажно уређену јавну зелену површину дуж малих градских водотокова, изван водног земљишта, са основном функцијом повезивања зелених површина у јединствен систем – еколошку мрежу;

(43) „Зоолошки врт” (зелена површина посебне намене) представља тип зелене површине, првенствено намењен држању и излагању животиња. Поред његове примарне функције, статуса туристичке атракције и могућности пасивне рекреације, модерни зоолошки вртови могу да учествују у програмима размножавања животиња, студијама заштите и едукације. Простор око функционалних делова зоолошког врта (простора за држање животиња и просторија у функцију њиховог неговања) је пејзажно уређен дрвенастим, жбунастим и цветним врстама, опремљен мобилијаром и потребном вртно-архитектонским елементима; јавно је доступан грађанима са ограниченим коришћењем;

(44) „Значајна подручја за птице” (Important Bird Area – ИВА) представљају глобалну мрежу подручја од изузетне важности за заштиту птица. Критеријуми на основу којих се одређују ова подручја дефинисани су од стране међународне организације за заштиту птица Birdlife International;

(45) „Инундационо подручје” јесте појас земљишта између корита за малу воду и граничне (поплавне) линије корита за стогодишњу велику воду на подручју на којем нису изграђени објекти за заштиту од штетног дејства вода (неуређено инундационо подручје), односно простор између корита за малу воду и унутрашње (брањене) ножице објекта изграђеног за заштиту од поплава (уређено инундационо подручје);

(46) „Инфраструктурни појас” је земљишни појас са обе стране пруге, у ширини од 25 m, мерећи од осе крајњих колосека који функционално служи за употребу, одржавање и технолошки развој капацитета инфраструктуре;

(47) „In situ” заштита је активна мера заштите која обухвата заштиту популација врсте на природном станишту, очување природних екосистема, очување и опоравак популација на њиховим природним стаништима, као и очување појава геодиверзитета на месту настанка или налазишта стена, руда, минерала, кристала и фосила;

(48) „Јавно природно добро” јесте уређени или неуређени део природног богатства, односно ваздуха, водних добара, приобаља, подземних добара, шумских добара, предела или простора, једнако доступан свима;

(49) „Капацитет животне средине” јесте способност животне средине да прихвати одређену количину загађујућих материја по јединици времена и простора тако да не наступи неповратна штета у животној средини;

(50) „Карактер предела” је доследна и јасна шема пределих елемената који предео чини препознатљивим, другачијим у односу на остале;

(51) „Културни итинерер” је опис пута, маршрута, кроз једну или више културних стаза осмишљених са различитих аспеката или критеријума у складу са материјалним и/или нематеријалним вредностима простора;

(52) „Ловиште” је заокружена природна целина у којој постоје услови за трајну заштиту, управљање, лов, коришћење и унапређивање популација дивљачи;

(53) „Ловна површина” је површина у ловишту на којој је могуће у потпуности и на најцелисходнији начин спроводити мере гајења, заштите, лова и коришћења дивљачи;

(54) „Ловно подручје” је просторно заокружена географска и природна целина која се успоставља ради спровођења јединствене ловне политике, дугорочног рационалног газдовања популацијама одређених врста дивљачи и ефикасног предузимања одговарајућих мера у ловиштима;

(55) „Локални (насељски) парк” је јавна зелена површина, парк, површине некад и мање од 1 ha, позиционирана у урбаној матрици одређеног насеља (месне заједнице), величине, опремљености и капацитета да опслужи и привуче становнике блокова из непосредног окружења, односно са максимално 10-то минутне пешачке дистанце (300-400 m ваздушном линијом);

(56) „Мини парк” је јавна зелена површина, парк, површине мање од 1 ha, приступачан за јавност, обезбеђује становништву услове за миран одмор и игру деце. Често заузима површину једне парцеле, а може да буде формиран око споменика, на трговима;

(57) Мелиорација представља скуп мера које се спроводе са циљем поправљања физичких, хемијских и биолошких особина земљишта, као и стварање и одржавање оптималног водно-ваздушног режима земљишта, ради обезбеђења повољних услова за раст и развој гајених биљака и постизање стабилних приноса у пољопривредној производњи;

(58) „Напери” су попречне регулационе грађевине која служе за сужење речног корита или заштиту обале од ерозије.

(59) „Објекат пејзажне архитектуре” је јединствен просторни објекат (парк, сквер, врт, зелени или други отворени простор) креиран од стране човека, са јединственим развојним процесом, историјском, културном, природном, амбијенталном или уметничком вредношћу у смислу настанка, развоја и промена, који одражава слику друштва и културу периода у коме је настао и трансформисао се, и који представља амбијентално богатство и баштину друштва које га користи;

(60) „Одабрана подручја за дневне лептире” (Prime Butterfly Areas – PBA) су иницијални избор најважнијих подручја за циљне врсте које захтевају приоритетне мере заштите. Основ за одабир циљних врста дневних лептира је ЕУ Директива о стаништима;

(61) „Одрживо коришћење природних добара и/или ресурса” је коришћење компонената биодиверзитета или геодиверзитета на начин и у обиму који не води ка дугорочном смањењу биодиверзитета, односно геодиверзитета, одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација;

(62) „Очување природе” је низ мера и активности које се спроводе ради заштите или обнављања природних станишта и популација дивљих врста у циљу очувања њиховог повољног стања, природних екосистема и пределе разноврсности;

(63) „Оштећење природе” је појава настала услед мењања природних процеса у толикој мери да је нарушена природна равнотежа или су уништене природне вредности, а које може бити узроковано и природним процесима, појавама и непогодама (клизишта, одрони, земљотреси, поплаве, пожари и друго);

(64) „Парк” је пејзажно уређена јавна зелена површина, углавном већа од 1 ha, у којој су доминантно присутни природни елементи (биљке, вода и земљиште), као и грађевински елементи, опрема и инсталације. Намењена за јавно коришћење. Уређује се, опрема и одржава у циљу заштите и унапређења квалитета животне средине урбаних подручја, унапређења слике града и остваривања културних и образовних функција парковских садржаја, рекреације корисника и др. У зависности од величине, положаја на територији града, опремљености, доминантне функције и гравитационог подручја које опслужују, издвајају се различити типови парка: Централни градски парк, Градски парк, Локални (насељски) парк, Мини парк и Спомен парк;

(65) „Парковски уређен сквер” је јавна зелена површина, сквер, лоциран најчешће у стамбеним зонама, оивичен саобраћајницама и повремено објектима јавне намене или сакралним објектима, који је због своје величине и приступачности уређен као парковски простор, који, пружа могућност краћег одмора становника, као и могућност пешачке комуникације;

(66) „Површина јавне намене” јесте простор утврђен планским документом за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина за које је предвиђено утврђивање јавног интереса, у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и др.).

(67) „Подслив” јесте област са које се сав површински отицај слива мрежом потока, река, а могуће и језером, према одређеној тачки водотока;

(68) „Пољопривредно земљиште” јесте земљиште које се користи за пољопривредну производњу и земљиште које је одговарајућим планским актом намењено за пољопривредну производњу. Пољопривредно земљиште обухвата све површине које су непосредно намењене производњи биљних, а посредно и сточних производа, ради обезбеђења хране, аграрних сировина и других производа биолошког порекла. Пољопривредну површину чине обрадиве површине, пашњаци, рибњаци, трстици и баре. Под обрадивом површином подразумевају се земљишне површине на којима се гаје ратарски и повртни усеви, вишегодишњи засади и траве и на којима се врши обрада, косидба и други пољопривредни радови и сваке године убирају приноси. Обрадиву површину чине оранице и баште, воћњаци, виногради и ливаде;

(69) „Праћење стања (мониторинг)” јесте планско, систематско и континуално праћење стања природе, односно делова биолошке, геолошке и предеоне разноврсности, као део целовитог система праћења стања елемената животне средине у простору и времену;

(70) „Предео” је одређена територија чији карактер представља специфичан спој природних и створених вредности карактеристичних за дати регион. Предео је манифестација интеракције људског друштва са његовом природном средином. Конвенција о пределу донета је у Фиренци 2000. године са циљем да се промовише заштита, управљање и планирање европског предела и организује европска сарадња у тој области;

(71) „Предео изузетних одлика” је подручје препознатљивог изгледа са значајним природним, биолошко-еколошким, естетским и културно-историјским вредностима, које се током времена развијало као резултат интеракције природе, природних потенцијала подручја и традиционалног начина живота локалног становништва. Предео изузетних одлика може бити природни предео изузетних одлика и културни предео изузетних одлика. Природни предео изузетних одлика је подручје значајне биолошко-еколошке и естетске вредности где традиционалан начин живота локалног становништва није битније нарушио природу и природне екосистеме. Културни предео изузетних одлика је подручје значајне предеоне, естетске и културно-историјске вредности које се током времена развијало као резултат интеракције природе, природних потенцијала подручја и традиционалног начина живота локалног становништва;

(72) „Предеони елемент” је најмања, релативно хомогена еколошка јединица структуре предела, било природног или антропогеног порекла;

(73) „Предеона разноврсност” је структурираност простора настала у интеракцији (међудејству) природних и/или створених предеоних елемената одређених биолошких, климатских, геолошких, геоморфолошких, педолошких, хидролошких, културно-историјских и социолошких обележја;

(74) „Приобално земљиште” јесте појас земљишта непосредно уз корито за велику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављања других активности које се односе на управљање водама. Ширина појаса приобалног земљишта је:

– у подручју незаштићеном од поплава до 10 m; и

– у подручју заштићеном од поплава до 50 m (зависно од величине водотока, односно заштитног објекта), рачунајући од ножице насипа према брањеном подручју.

(75) „Природа” представља јединство геосфере и биосфере, изложено атмосферским променама и различитим утицајима и обухвата природна добра и природне вредности које се исказују биолошком, геолошком и предеоном разноврсношћу;

(76) „Природне вредности” су делови природе који заслужују посебну заштиту због своје осетљивости, угрожености или реткости, ради очувања биолошке, геолошке и морфолошке и предеоне разноврсности, природних процеса и екосистемских услуга или ради научног, културног, образовног, здравствено-рекреативног и другог јавног интереса;

(77) „Природна равнотежа” је стање међусобно уравнотежених односа и утицаја живих бића међу собом и с њиховим стаништем. Природна равнотежа је нарушена, када се поремети квантитативна или квалитативна структура животних заједница, оштети или уништи станиште, уништи или промени способност деловања еколошког састава, прекине међусобна повезаност појединих еколошких састава или проузрокује значајнија изолованост појединих популација;

(78) „Природно регулисане зелене површине у инундационом подручју Саве и Дунава” су зелене површине настале у подручју које је засићено водом, а у одређеном периоду под водом, спонтано, односно природном сукцесијом зељастих, жбунастих и дрвенастих биљних врста прилагодљивих на природне услове станишта;

(79) „Природни споменици” су објекти природе (геолошки слојеви, формације стена, минерала и кристала, пећине, водопади, језера, извори, реке, ретки примерци биљног света, споменици вртне архитектуре, паркови, дрвореди и др.), који због својих специфичних одлика или због реткости имају научну, васпитну и естетску вредност (категиорија заштићених делова живе и неживе природе, према чл. 12 и 14., Закона о заштити природе („Службени гласник НРС”, број 47/61);

(80) „Пружни појас” је земљишни појас са обе стране пруге, у ширини од 8 m, у насељеном месту 6 m, мерећи од осе крајњих колосека, земљиште испод пруге и ваздушни простор у висини од 14 m. Пружни појас обухвата и земљишни простор службених места (станица, укрсница, стајалишта, распутница, путних прелаза и сл.) који обухвата све техничко-технолошке објекте, инсталације и приступно-пожарни пут до најближег јавног пута;

(81) „Расадник украсног дрвећа и жбуња” је посебно уређена површина тла на којој се, кроз систем технолошко-техничких поступака, производе саднице за уређење и подизање јавних зелених површина;

(82) „Реликт” је врста која је у даљој или ближој прошлости била широко распрострањена, а чије је данашње распрострањење по правилу сведено на мала подручја (= ендемореликт). Ређе реликти могу и мати и широко распрострањење;

(83) „Режим заштите” јесте скуп мера и услова којима се одређује начин и степен заштите, коришћења, уређења и унапређења заштићеног природног добра;

(84) „Речни наноси” јесу трајни или привремени наноси река и бујица (песак, шљунак и слично), који се налазе на водном земљишту;

(85) „Речни слив” јесте област са кога се сав површински отицај слива мрежом потока, река, а могуће и језером, према ушћу, естуару или делти реке у море;

(86) „Санација природе” су мере које се предузимају за заустављање оштећења природе, побољшања стања и функционалности;

(87) „Састојина” је део шуме посебних станишних услова и структурних елемената који захтева посебан начин газдовања;

(88) „Систем зелених површина” представља просторну интеграцију различитих типова зелених површина (парк, сквер, трг, зелене површине у отвореним стамбеним блоковима, зелене површине у приобаљу Саве и Дунава, заштитни зелени појасеви,...) и шума у јединствен систем, као и интеграцију са зеленим површинама у оквиру других намена, обједињујући и афирмишући њихову еколошку, енвајерменталну, економску и социјалну функцију;

(89) „Сквер, трг” је пејзажно уређена зелена површина, намењена јавном коришћењу, површине мање од 1 ha, одржавана у циљу обезбеђивања услова за краткотрајни одмор становника и унапређење визуелног квалитета окружења. Планска структура сквера је креирана уважавањем саобраћајних, функционалних и пејзажно – архитектонско – композиционих решења. У зависности од форме, опремљености и положаја у урбаној матрици издвајају се различити типови сквера: Парковски уређен сквер, Трг (плато) и Сквер (венац);

(90) „Сквер” је јавна зелена површина, простор мањих размера, лоциран на раскрсници саобраћајница, на посебној парцели; обично партерно уређен декоративним засторима, цветним партерима, групацијама декоративног биљног материјала и солитерним стаблима или групом стабала; може и у целости бити под вегетацијом; може садржати споменике, фонтане, скулптуре и сл.; када је примарно у функцији регулације саобраћаја, становницима је теже приступачан;

(91) „Споменик природе” је мања неизмењена или делимично измењена природна просторна целина, објект или појава, физички јасно изражен, препознатљив и/или јединствен, репрезентативних геоморфолошких, геолошких, хидрографских, ботаничких и/или других обележја, као и људским радом формирана ботаничка вредност од научног, естетског, културног или образовног значаја;

Споменик природе може бити геолошки (историјскогеолошко-стратиграфски, палеонтолошки, петролошки, седиментолошки, минералолошки, структурногеолошки, хидрогеолошки и други), геоморфолошки, спелеолошки (пећина, јама и друго), хидролошки (цео или део водотока, слап, језеро, тресавица и друго), ботанички (ретки или значајни примерци биљног света, појединачно стабло или скупина стабала, дрвореди, паркови, арборетуми, ботаничке баште и друго);

(92) „Суфозија” је филтрационо разарање средине које се испољава кроз покретање, транспорт па и изношење финозрне фракције водом док основни скелет трпи мање промене или бива готово непромењен. Процес суфозије у лесним теренима јавља се услед лаке растворљивости карбонатног везива, слабе отпорности средине на дејство воде и испирања ситних честица. За последицу има слегање терена и формирање тзв. „лесних вртача”. Као што је познато, лес спада у групу филтрационо непостојаних стена, тј. подложен филтрационом разарању водом. Филтрацијом воде долази до растварања карбонатног везива које облаже прелине и поре лесних наслага. Спирањем њихових зидова постепено се проширују пукотине и поре;

(93) „Трг (плато, венац)” представља јавну зелену површину, сквер, лоциран у изграђеним деловима града и центрима месних заједница, често део историјског развоја градског центра, најчешће уз значајне објекте државне администрације, позоришта, музеје; доминантно је партерно уређен декоративним засторима, цветним партерима, групацијама декоративног биљног материјала и солитерним стаблима или групом стабала; може садржати споменике, фонтане, скулптуре и сл.; уобичајено се користи за пешачку комуникацију, краћи одмор, а повремено за јавна окупљања различитих врста;

(94) „Унапређење природе” је низ мера и активности које су потребне за обнављање природних станишта и популација како би се они довели у повољно природно стање, као и низ активности на ревитализацији и санацији природних екосистема и предела;

(95) „Урбани џеп” је јавни градски простор малих димензија (до 500 m²) чијим активирањем и адекватним уређењем се значајно може унапредити еколошки, социолошки и економски оквир живота градског становништва;

(96) „Форланд” је плавно земљиште уз корито реке до насипа;

(97) „Целине система зелених површина Београда” представљају подручја са различитом заступљеношћу и функционалном повезаношћу постојећих и новопланираних шума и зелених површина у границама предметног плана, и то:

„Језгро” система зелених површина Београда обухвата: парк Калемегдан, парк Пријатељства, парк Палате „Србија”, зелене површине у приобаљу десне обале Дунава и леве и

десне обале Саве, Велико и Мало ратно острво, као и део шуме у форланду леве обале Дунава (од моста Михајла Пупина до Панчевачког моста);

„Унутрашњи прстен” система зелених површина Београда обухвата претежно средњу зону града, подручје изграђене градске структуре, у коме доминирају постојеће јавне зелене површине и шуме;

„Спољашњи прстен” система зелених површина Београда доминантно је заступљен у шумадијском делу Београда, обухвата углавном рудну зону града, постојеће и новопланиране шуме и шумско земљиште, као и пољопривредно земљиште.

„Зелене везе” система зелених површина Београда прожимају све делове града, обухватајући шуме и зелене површине у водном земљишту Дунава, Саве, Топчидерске реке, Миријевског и Кумодрашког потока и других малих градских водених токова и мелиорационих канала, као и саме водене површине и водотокове, зелене површине дуж лесног одсека, као и дуж примарне саобраћајне мреже. Улога ове компоненте система јесте повезивање осталих целина у целивит систем;

Континуално изграђено градско ткиво обухвата густо изграђене структуре централне и средње зоне Београда. Овом целином су обухваћени постојећи градски паркови, скверови, дрвореди и зелене површине у регулацији саобраћајница, али и новопланиране зелене површине различитих типова, који чине микросистем зелених површина;

Дисконтинуално изграђено подручје обухвата отворене, доминантно пољопривредне површине и минимално изграђена подручја спољне и рубне зоне града. Овом целином обухваћене су мање шуме, делови некадашњих шума, шибљаци, живице, влажна станишта, зелене површине у оквиру окућница приградских домаћинстава и сл.

Оне чине кључне компоненте за одрживост система.

(98) „Централни градски парк” је јавна зелена површина, парк, позициониран у централном делу града, који својим положајем, величином, опремљеношћу, понудом садржаја, капацитетом, јединственошћу и квалитетом може да привуче и опслужи становнике са целог подручја града;

(99) „Шума” је простор обрастао шумским дрвећем, минималне површине 5 ага, са минималном покривеношћу земљишта крунама дрвећа од 30%. Под шумом се такође сматрају и младе природне и вештачке састојине, као и људским деловањем или из природних разлога привремено необрасле површине на којима ће се природно или вештачки поново успоставити шума. Под шумом се подразумевају и шумски расадници у комплексу шума и семенске плантаже, као и заштитни појасеви дрвећа површине веће од 5 ари;

(100) „Шумско земљиште” јесте земљиште на коме се гаји шума, земљиште на коме је због његових природних особина рационалније гајити шуме, као и земљиште на коме се налазе објекти намењени газдовању шумама, дивљачи и остваривању општекорисних функција шума и које не може да се користи у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним Законом о шумама;

(101) „Шумски расадник” је посебно уређена површина земљишта на којој се кроз систем технолошко-техничких поступака производи репродуктивни материјал, за потребе подизања и вештачког обнављања шума.

Б) ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

У циљу реализације планираног система зелених површина Београда, предметним планом су дефинисана правила уређења и подизања (грађења) за типске елементе система. У зависности од начина спровођења, прописана су:

- општа правила уређења и грађења и
- правила уређења и грађења за непосредну примену.

1. Општа правила уређења и грађења

Општим правилима уређења и грађења дефинисана су правила која се примењују као основ за израду планова детаљне разраде и у поступку непосредног спровођења предметног плана.

Општа правила уређења и грађења односе се на све намене простора, а дефинисане су као урбанистичке мере заштите простора и општа правила за:

- шуме и шумско земљиште;
- јавне зелене површине;
- јавне зелене површине и шуме у оквиру других јавних намена; и
- зелене површине и шуме у оквиру осталих намена.

1.1. Урбанистичке мере заштите простора

1.1.1. Заштита предела

(Графички прилог бр. 4 – Заштита природних и културних вредности Р 1:20.000)

Европска конвенција о пределу је најзначајнији документ који служи као основа за заштиту, управљање и планирање предела Европе. Она синтетички и сублимира низ претходно донетих међународних докумената у области очувања природних и културних вредности.

Планирање предела утемељено је у одредницама општих мера, прописаних Законом о потврђивању Европске конвенције о пределу, и то:

- да је предео битна компонента људског окружења, израз разноликости заједничке културне и природне баштине и темељ идентитета;
- да заштита и унапређење културних предела и предео помажу очувању колективне меморије народа и културног идентитета људских заједница, те да чине битан фактор у побољшању њиховог окружења;
- да је животна средина динамички систем који обухвата природне и културне елементе који на одређеном месту и у одређено време ступају у интеракцију што може имати непосредне и дугорочне ефекте на жива бића, људске заједнице и наслеђе уопште;
- да се обезбеди јединствена заштита која се односи на културни, естетски, еколошки, економски и социјални значај дате области; и
- да је заштита, очување и изградња предела јединствен и трајан процес, уз свест о томе да је споменичко наслеђе културни капитал који може да омогући обнову на различитим пољима људских делатности.

1.1.1.1. Типологија предела и мере заштите

Разноврсност и специфичност предела Београда сагледана је примарно са природног и геоморфолошког станишта, од чега се на предметном подручју издваја девет типова карактера предела („Типологија предела Београда за потребе примене европске конвенције о пределу”, Цвејић, Ј., Васиљевић, Н., Тутунџић, А., Секретаријат за заштиту животне средине, 2008).

У зависности од типа предела, предложене су следеће мере:

1. Алувијалне заравни панчевачког рита
  - очување карактеристичне отворености овог типа предела и његових других визура;
  - одржавање шеме поља великих размера, правилно обликованих природним и каналисаним водотоковима и саобраћајницама;

- избегавање комасације;
- одржавање постојећих и садња нових живица и ветро-заштитних појасева на ивицама поља како би се сачувала постојећа карактеристична шема предела;
- садња нових шума око планираних насеља, индустријских и комерцијалних зона, како би се остварила интеграција изграђених подручја са пределом;
- развој канализационих система са постројењима за пречишћавање отпадних вода, као један од предуслова очувања природе и животне средине овог предела;
- обавеза да индивидуална изградња уважава отвореност предела и његов рурални карактер, стил локалне архитектуре и коришћење одговарајућих материјала;
- уз обалу Дунава планирати подизање шума у складу са станишним условима поштујући вертикалну распрострањеност шума – шума врба, црне и беле тополе, пољског јасена и лужњака са пратећим врстама;
- заштита влажних и забарених подручја леве обале Дунава и ритова у циљу успостављања мреже заштићених површина сагласно пропозицијама Рамсарске конвенције;
- коришћење геотермалне енергије и заштита водоизворишта Панчева;
- активирање средњовековних „културних стаза” дуж Банатске војне границе, на левој обали Дунава; и
- реализација европске мреже бициклистичких стаза дуж мелиорационих канала, зрењанинског и панчевачког пута.

2. Лесна и лесоидна зараван јужног Срема

- заштита степских станишта угрожених интензивном пољопривредом, акцијама комасације и арондације;
- заштита и унапређење водених барских екосистема;
- подизање нових шума заштитног карактера дуж постојећих и планираних саобраћајница, као и пољозаштитних појасева;
- нова оријентација индустрије ка вишим еколошким стандардима („привредни паркови”);
- подизање заштитних имисионих шума због повећања степена загађености животне средине, као последице индустријализације, урбанизације и развоја инфраструктуре;
- интегрална заштита културног наслеђа и управљање њиме, као генератора туристичког и ширег економског развоја, односно одрживог развоја целог подручја;
- заштита сеоских објеката различите намене, на основу историјских, етнографских и архитектонских вредности;
- заштита јединствених визура земунског и бежанијског лесног одсека;
- коришћење соларне енергије и енергије ветра и др.

3. Алувијална зараван јужног Срема

- заштита изворишта водоснабдевања, као и заштићена природна и културна добара;
- ограничавање ширења града на рачун пољопривредног земљишта;
- у сремском дела рудног појаса Београда приоритетно је трајно очување високе природне плодности пољопривредног земљишта, ограничавање примене хемијских средстава, спровођење програма оснивања пољозаштитних појасева уз истовремено очување природних енклава (бара, мочвара, шума, забрана) на подручјима интензивне пољопривреде;
- заштита постојећих природних комплекса као што су Велико ратно острво, остаци низијских шума и форланд реке Саве;
- очување и унапређење водених екосистема очувањем мочвара и других влажних станишта;
- подизање заштитних шума на подручјима изворишта вода уз стварање функционалних просторних целина;

– успостављање биолошких веза између заштићених површина;

– успостављање правилника о начинима лоцирања, величинама и изгледу објеката на води у приобаљу Саве и Дунава;

– уважавање урбане меморије Београда, односно афирмацију амбијенталних целина и истицање и чување квалитетних визура и силуете града и унапређење идентитета Београда;

– програмска и функционална ревитализација Београдске тврђаве уз конзерваторске интервенције усмерене ка обнављању елемената као што су: терасе, степенице, плато и видиковци;

– истицање Београдског гребена, као визуелне доминанте у рељефу Београда, сагледивог са сремске стране; и

– попречно отварање визура од Београдског гребена, преко тераса и тргова, на алувијалну зараван.

4. Алувијална зараван Макиша и Аде Циганлије

– санирање ширег приобалног појаса Саве уз ослобађање од неодговарајућих намена и садржаја и формирање линијских елемената зеленила где је то могуће;

– очување и заштита постојећих бара, мочвара и ритова;

– успостављање еколошки оптималних односа између шумских и осталих зелених површина који ће одговарати карактеру овог предела;

– усмеравање развоја нових спортских центара и њихових садржаја на коришћење природних ресурса и унапређење карактера предела и др.

5. Побрђе и заравни у непосредном сливу Саве

– санирање клизишта уз спречавање оптерећења горњих делова клизишта изградњом објеката и неконтролисаним сечом шума;

– примена мера савремене неге шума, уз фаворизовање и афирмисање њихових излетничко рекреативних функција;

– очување садашњих граница шумских комплекса у целисти;

– подизање нових шума заштитног карактера дуж постојећих и планираних саобраћајница;

– ревитализација отворених урбаних водотока и враћање малих водотока на површину, где је то могуће, а у функцији мелиорације деградираних урбаних климе;

– интегративна заштита културног наслеђа и управљање њиме, као генератором туристичког и ширег економског развоја, односно одрживог развоја целог подручја; и др.

6. Брдско и брдско-планинско подручје северне Шумадије

– заштиту природних добара и културне баштине и њихово активирање и уређење у туристичке и рекреативне сврхе;

– уређење водотока као важних елемената карактера предела и очувања биодиверзитета, као и заштита вода, применом технолошких, водопривредних и биолошко-еколошких мера;

– интегрално управљање сливовима и њихова ревитализација као плаво-зелених коридора;

– подизање нових заштитно-имисионих шума дуж саобраћајница;

– неговање и унапређење амбијенталне разноврсности и лепоте слика предела и високог квалитета чинилаца животне средине и др.

7. Побрђе и заравни у непосредном сливу Дунава и у сливовима река Раља и Луг

– заштита културних образаца поља и мреже живица, група дрвећа и приобалне вегетације дуж водених токова;

– развој индустрије са савременим еколошким и технолошким приступом очувању квалитета животне средине и предела;

– уређење водотока као важних елемената карактера предела, очување биодиверзитета;

– подизање заштитно-имисионих шума дуж саобраћајне инфраструктуре, индустријских објеката, као и у насељима;

– формирање културних итинерера кроз локалне, националне и међународне културне стазе, које обухватају значајне културно-историјске споменике и археолошко наслеђе;

– афирмација природних вредности и њихово коришћење у функцији развоја и др.

8. Дунавско приобаље – падински део десне обале Дунава

– заштита културних образаца поља и воћњака уз заштиту мреже живица, група дрвећа и приобалне вегетације дуж водених токова;

– предузимање мера заштите у грочанском подунављу, нарочито у односу на клижење терена;

– уређење урбаних центара и заштита архитектонског наслеђа;

– санација и активирање постојећих извора термоминералних вода и њихово вишенаменско коришћење;

– трајна санација и одрживо коришћење рукавца Аде Хује, као и Миријевског потока;

– развој туризма везаног за реку Дунав у виду дугачког и непрекинутог појаса туристичке понуде;

– израда плана поседне намене за подручје археолошког локалитета Бело Брдо – Винча и реализација археолошког парка са пратећим објектима у приобалном појасу;

– реконструкција постојећих и формирање нових пристаништа, марина и понтона на Дунаву;

– формирање садржаја културе и пратећих услужних садржаја путем локалних, националних и међународних културних стаза;

– реализација европске мреже бициклистичких стаза смедеревским путем и обалом Дунава; и др.

9. Алувијална зараван средњег тока Колубаре и долине реке Љиг

Овај тип предела просторно је заступљен у минималном делу укупног предметног подручја тако да не утиче на планско решење.

Специфичности карактеристика наведених типова предела (рељеф, геоморфолошке и геолошке карактеристике, хидрографске карактеристике, педолошке карактеристике, вегетација, флора и фауна, присутне шумске заједнице, експозиције терена, присутне створене вредности,...), као и свеукупна слика предела, јасно дефинишу потребе за одређеним формама вегетацијских покривача, који се, сходно ширем окружењу, препознају у дефинисаним типовима шума и зелених површина и на тај начин доприносе формирању система зелених површина града. Такође, одређене проблематичне карактеристике предела најефикасније се регулишу природним процесима биљака, што конкретним шумама и зеленим површинама дефинише њихове примарне функције.

Планским решењем су дефинисана правила за очување и унапређење природних и културних вредности као значајних обележја предела, чиме ће се верификовати предеоне вредности Београда, а самим тим и створити могућности за одрживо коришћење простора и управљање пределом као суштинским задатком.

1.1.1.1. „Природно језгро Београда”

„Природно језгро Београда” представља историјски културни предео јединствене вредности који обухвата подручје сремског, шумадијског и банатског приобаља, акваторију Саве и Дунава са Великим ратним острвом. Границу обухвата дефинишу три моста – Мост Михајла Пупина, Бранков мост и Панчевачки мост.

Симболички, овај простор представља југоисточну капију централне Европе, простор који су кроз историју утврђивали бројни народи и одакле су се невољно повлачили, остављајући снажан историјски набој и значајне материјалне слојеве. Подручје ушћа Саве у Дунав са Великим ратним острвом у средишту представља кључни симбол Београда – „Genius loci”.

Београд је град са јединственим положајем у Европи, раскрсница водених и друмских путних праваца. Кроз историју, са геополитичког аспекта, контрола речног тока Дунава представљала је најважнији циљ европских народа, што је управо овај простор сигнарило као интересну жижну тачку.

Природне карактеристике овог подручја, прихватајући вековне природне и антропогене утицаје, и данас чине посебне вредности на којима се темељи укупна вредност овог предела. Због особених алувијалних станишта уз две велике реке, са бројним острвима, рукавцима и мртвајама, „Природно језгро Београда” припада централном подручју еколошке мреже РС – „Ушће Саве у Дунав” (површине око 9.000 ha), које, поред националног, има и међународни значај. Велико ратно острво, као градивни елемент историјске слике и просторног идентитета Београда, представља динамичан екосистем – „живу творевину” коју реке и даље обликују и на којој се могу пратити комплексни природни процеси. Због релативне очуваности барске и речне вегетације, као и присуства великих водених површина, на овом простору се храни, гнезди и задржава око 196 врста птица, од којих само шест врста нема статус међународно значајних. Велико ратно острво и шума у форланду леве обале Дунава, због својих пејзажних карактеристика и ненарушених примарних предеоних вредности од изузетног значаја за очување станишта природних реткости, заштићени су као предели изузетних одлика.

Парк Пријатељства, на потезу од хотела Југославија до Бранковог моста, представља артифицијелни простор, јединствен по начину настанка и уређења, дајући предеони квалитет и посебан акценат природном језгру.

Ушће Саве у Дунав је место јединственог пејзажа које никога не оставља равнодушним. Урбани пејзаж на ивици река сусреће природни пејзаж Великог ратног острва, а шума у форланду леве обале Дунава уоквирује тај поглед и заокружује целину. На врху Београдског гребена доминира силуета Београдске тврђаве са скулптуром Победника са једне стране, док са друге стране равнотежу успоставља брег Гардоша са Миленијумском кулом (Старо језгро Земуна).

„Природно језгро Београда” представља истовремено и „језгро” планираног система зелених површина Београда.

Полазећи од тога да „Природно језгро Београда” представља хармонију предела очуваних природних, културних, историјских и урбаних вредности града, предметни План препоручује, да се у оквиру надлежних органа државне управе и институција припреми предлог кандидатуре овог простора за „Европски предео”.

Такође, очување изузетних природних вредности приобалних предела Саве и Дунава, као и културно-историјских и урбанистичко-архитектонских вредности заштићених просторних културно историјских целина које се ослањају на реке (Београдска тврђава, Косанчићев венац, Старо језгро Земуна, Приобална зона Новог Београда), њихову интеракцију и интеграцију, потребно је афирмисати кроз пројекат надлежних органа државне управе и институција, којим би се ово средиште урбане генезе („genius loci”) Београда, предложило за УНЕСКО листу Светске природне и културне баштине.

1.1.2. Заштита природе

(Графички прилог бр. 4 – Заштита природних и културних вредности Р 1:20.000)

Стратегија развоја Београда заснива се на очувању и заштити природе, природних добара и природних вредности које се исказују биолошком, геолошком и предеоном разноврсношћу, очувањем њихових функционално-еколошких јединица – биома и биотопа. Очувањем биотопа стварају се услови за очување врста – биодиверзитета, а самим тим и природних процеса. Такође, стратешко опредељење заштите природе Београда подразумева ефикасно и доследно спровођење законских одредби у процесу планирања града, у области заштите природе, заштите животне средине, као и афирмацију заштите природе, пре свега, подизањем свести и нивоа образовања грађана.

Због степена модификације природе и предела на подручју предметног плана, планским решењем је примењен савремени модел заштите природе – интегрална и интегративна заштита природе. Конкретно, планским решењем су обухваћене све намене простора (јавне и остале) прописујући минималне мере за реализацију и уређење зелених површина и шума у оквиру истих, чиме су мере заштите природе и заштите животне средине интегрисане и у изграђено градско ткиво.

У циљу очувања природе предметним планом се предлажу и посебне мере уређења простора, као што су: озелењавање појединачних парцела објеката различите намене у циљу достизања „еколошког индекса”, примена система за пречишћавање отпадних и ревитализацију загађених вода путем акватичних биљака (Constructed wetlands, Reed bed, Floating treatment wetlands, Floating islands), оснивање енергетских плантажа брзорастуће врбе (*Salix Viminalis*), озелењавање и најмањих неуређених јавних простора (саобраћајних површина, објеката јавне намене и др.) у форми „цепних паркова” и др.

Заштита природе, заснована на очувању и одрживом коришћењу природних добара и природних вредности, спроводи се у складу са Законом о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 и 14/16), Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09, 72/09, 43/11 и 14/16), Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10) и другим прописима.

1.1.2.1. Заштићена подручја

Према подацима из Централног регистра заштићених природних добара, сагласно Закону о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 и 14/16), на територији предметног плана заштићена подручја су:

1. Предео изузетних одлика „Велико ратно острво”

Решење о стављању под заштиту природног добра Велико ратно острво („Службени лист Града Београда”, број 7/05); Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10)

Предео изузетних одлика (у даљем тексту ПИО) „Велико ратно острво” стављено је под заштиту ради очувања живописних пејзажних обележја и ненарушених примарних предеоних вредности од изузетног значаја за очување станишта природних реткости, ретких и угрожених птица мочварница и ради заштите репрезентативне морфолошке и геолошке творевине – речног острва, насталог на ушћу Саве у Дунав као продукт флувијалне фазе у фазији корита, које има еколошки, културно-историјски и рекреативни значај за град Београд.

ПИО „Велико ратно острво” састоји се од две речне аде, Великог и Малог ратног острва, које су смештене између 1172. и 1169. km тока Дунава, са заштитним појасом у ширини од 50 m водене површине, односно од коте 70,10 m водостаја Дунава – коте ниског пловидбеног нивоа (ЕН). Заштићено природно добро налази се на територији Београда, градска општина Земун, КО Земун, катастарске парцеле број 2621, 2622, 2624, 2625, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631 и 2633, укупне површине 157.75.27 ha на заштићеном тлу Великог ратног острва и катастарска парцела 2632, укупне површине 10.15.29 ha на заштићеном тлу Малог ратног острва. Заштићено природно добро поверено је на управљање, ЈКП „Зеленило – Београд”.

Укупна површина заштићеног природног добра износи 167.90.56 ha.

Заштићено природно добро чини и свака друга површина тла Великог и Малог ратног острва која се, при најнижем стању водостаја налази изнад нивоа реке, као и сви спрудови који се јављају, односно који се могу јавити услед дејства водених струја и промена у вегетацији или као последица наноса, који су повезани са адама.

За заштићено природно добро утврђене су три зоне са различитим режимом заштите, и то:

- Зона заштите природе – режим заштите I степена
- Зона рекреације – режим заштите II степена
- Зона туризма – режим заштите III степена.

Поред наведених режима заштите, на заштићено природно добро примењују се режими заштите утврђени законом и другим прописима којима се уређује управљање међународним пловним путевима, заштита изворишта водоснабдевања и водопривредних објеката, заштита мочварних подручја, као и заштита ловних и риболовних резервата.

2. Предео изузетних одлика „Авала”

Решење о стављању под заштиту природног добра „Авала” („Службени лист Града Београда”, број 43/07)

Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10)

Природно добро „Авала” стављено је под заштиту, као предео изузетних одлика, ради очувања и унапређења примарних предеоних вредности и пејзажних обележја, разноврсности облика и појава геонаслеђа, богатства животињског и биљног света и станишта, квалитета вода, земљишта и шума, неговања традиционалних и историјских вредности, као и стварања услова за одрживи развој рекреативних и туристичких садржаја и контролисане пољопривреде, односно планско уређење и коришћење простора.

ПИО „Авала” налази се на територији града Београда, градска општина Вождовац, и обухвата делове катастарских општина: Бели Поток (93%), Рипањ (3,7%), Зуце (2,3%) и Пиносава (1,0%). Укупна површина заштићеног природног добра износи 489,13 ha. Заштићено природно добро поверено је на управљање, ЈП „Србијашуме”, Шумско газдинство „Београд” – Шумска управа „Авала”.

Заштићено природно добро категорише се као значајно природно добро. На заштићеном природном добру установљена су три режима заштите – режим заштите I, II и III степена.

Поред дефинисаних режима заштите на заштићено природно добро примењују се режими заштите утврђени законом и другим прописима којима се уређује управљање шумама, водама, пољопривредним земљиштем, експлоатација минералних сировина, заштита дивљих биљних и животињских врста (сакупљање, стављање у промет) и др.

За све биљне и животињске врсте које су заштићене као природне реткости и њихова станишта, важи режим првог степена заштите без обзира на то у ком делу заштићеног природног добра се налазе.

Поред статуса заштићеног природног добра на националном нивоу ПИО „Авала”:

– је увршћен у „Одабрано подручје за дневне лептире у Србији” (РВА – Prime Butterfly Areas in Serbia), поред 40 подручја у Србији проглашених за заштиту дневних лептира (01 – дефинисани код РВА подручја) и

– представља Емералд подручје (дефинисани код RS0000058), односно просторну целину која је од посебног националног и међународног значаја са аспекта очувања и заштите угрожених дивљих биљних и животињских врста и одређених станишних типова. Основа за њихово издвајање је Конвенција о очувању дивљег биљног и животињског света и природних станишта Европе, тзв. Бернска конвенција („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 102/07).

3. Споменик природе „Академски парк”

Решење о стављању под заштиту природног добра Академски парк („Службени лист Града Београда”, број 43/07)

Природно добро „Академски парк” стављено је под заштиту, као споменик природе, ради очувања биоколошких, просторно – амбијенталних и културно – историјских карактеристика и идентитета једног од најстаријих делова Београда, као и одржавања и унапређења стања ботаничких и естетских вредности дендрофонда.

Споменик природе „Академски парк” се налази на територији административног подручја града Београда, градска општина Стари град, између улица Васине и Узун Миркове, катастарска парцела број 806 КО Стари град. Укупна површина заштићеног природног добра износи 1 ha 45 a 90 m². Заштићено природно добро поверено је на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

На заштићеном природном добру успостављен је режим заштите III степена.

4. Споменик природе Ботаничка башта „Јевремовац”

Акт Владе републике Србије, Уредба о заштити споменика природе Ботаничка башта Јевремовац („Службени гласник РС”, број 23/95)

Ботаничка башта „Јевремовац” ставља се под заштиту, као споменик природе од великог значаја, ради очувања и унапређивања генофонда са око 250 дрвенастих и преко 300 зељастих аутохтоних и страних (алохтоних) врста биљака специфичних фитогеографских, таксономских и еколошких особина, као и заштите и одржавања целине комплекса овог споменика природе с посебним вредностима које чине природњачка библиотека, хербаријум Јосифа Панчића, мокра збирка и велика стаклена башта.

Ботаничка башта се налази између улица: Војводе Добрњца, Булевара Деспота Стефана, Далматинске и Таковске, КО Стари град, катастарске парцеле 2554/1 и 2554/3. Укупна површина заштићеног природног добра износи 4 ha 81 a 83 m². О Ботаничкој башти стара се Биолошки факултет Универзитета у Београду – Институт за ботанику.

На простору природног добра Ботаничка башта „Јевремовац” успостављен је режим II степена заштите.

5. Споменик природе „Пионирски парк”

Решење о стављању под заштиту природног добра „Пионирски парк” („Службени лист Града Београда”, број 43/07)

Природно добро „Пионирски парк” стављен је под заштиту, као споменик природе, ради очувања просторно-амбијенталних, културноисторијских, ботаничких и биоколошких карактеристика и очувања репрезентативног идентитета градског центра, као и одржавања и унапређења стања биолошких, естетских и туристичких вредности Београда.

Лоциран је између Булевара краља Александра и ул. Драгослава Јовановића, Краља Милана и Кнеза Милоша, катастарска парцела 3009, КО Стари град. Укупна површина заштићеног природног добра износи 3 ha 60 a 13 m². Заштићено природно добро поверено је на управљање, ЈКП „Зеленило – Београд”.

На заштићеном природном добру успостављен је режим заштите III степена.

6. Споменик природе „Звездарска шума”

Решење о проглашењу заштићеног подручја „Звездарска шума” („Службени лист Града Београда”, број 57/13)

Природно добро „Звездарска шума” проглашава се заштићеним подручјем ради очувања природних вредности, структуре и квалитета шуме, земљишта и ваздуха, као и унапређења просторне целине настале људском активношћу која је важан део система градског зеленила и која примарно доприноси спречавању појаве клизишта, регулисању и побољшању микроклиматских услова и услова за одмор и рекреацију.

Заштићено подручје се налази на територији Града Београда, градска општина Звездара. Заштићено природно добро Звездарска шума обухвата следеће катастарске парцеле: 2216/1 део, 2216/2 део, 413/1 део, 2247, 2246, 2265/1 део, 2253/4, 2250, 2275/2, 2275/3, 2275/1, 2258, 3722 део, 3724 део, 3662, 3663/1, 3712/3, 3712/1, 3714, 3710, 3727 део, 2253/3 део, 2253/5, 2252, 4566/1 део, 2218/1 део, 2274/1, КО Звездара, градска општина Звездара. Укупна површина заштићеног подручја износи 80 ha 57a 87 m². Управљање заштићеним подручјем поверено је ЈКП „Зеленило – Београд”.

На заштићеном подручју, установљен је режим заштите III степена.

7. Споменик природе „Бајфордова шума”

Решење о стављању под заштиту природног добра „Бајфордова шума” („Службени лист Града Београда”, број 52/15)

Споменик природе „Бајфордова шума” проглашава се заштићеним подручјем ради заштите и очувања природних и естетско-амбијенталних вредности шумског комплекса који има значајне еколошке и просторне функције у систему зелених површина и повезивању зелених коридора Београда, велику биолошку вредност, повољан географски положај, климатска и хидролошка обележја и богатство флоре и фауне, који је значајно станиште око седамдесет врста птица станарица и миграторних врста које се гнезде или повремено бораве у развијеној вегетацији високог дрвећа, шибља и зељастог биља, као и ради стварања услова за одрживо и контролисано коришћење простора. „Бајфордова шума” се налази на територији Града Београда, општина Вождовац, КО Вождовац, на катастарским парцелама: 10016/1, 10557/1, 10557/2, 10559, 10560/1, 10563, 10564, 10565, 10567 (део), 11614/1 (део), 11614/6. Укупна површина природног добра износи 40 ha 08a 02 m². Управљање заштићеним подручјем поверено је ЈКП „Зеленило – Београд”.

На заштићеном подручју, установљен је режим заштите III степена.

8. Споменик природе „Арборетум Шумарског факултета”

Решење о проглашењу заштићеног подручја „Арборетум Шумарског факултета” („Службени лист Града Београда”, број 27/11)

Природно добро „Арборетум Шумарског факултета” проглашава се заштићеним због јединствене, ботанички разноврсне збирке дендрофлоре на отвореном простору и ради очувања и унапређења генофонда аутохтоне, алохтоне и егзотне дендрофлоре, као и ретких, ендемичних и реликtnих врста, намењених научноистраживачком раду и образовању.

Природно добро „Арборетум Шумарског факултета у Београду” налази се на територији града Београда, градска општина Чукарица, катастарска парцела 10033/1 КО Чукарица. Укупна површина заштићеног подручја износи 6 ha 69 a 62 m². Управљање заштићеним подручјем поверено је Шумарском факултету Универзитета у Београду.

На заштићеном подручју установљен је режим заштите II степена.

9. Споменик природе „Шума Кошутњак”

Решење о проглашењу заштићеног подручја „Шума Кошутњак” („Службени лист Града Београда”, број 34/14)

Заштићено подручје „Шума Кошутњак” проглашава се заштићеним због значајних просторних функција и биоеколошких вредности комплекса под шумском вегетацијом и ради очувања станишта разноврсне фауне сисара, птица, инсеката, гмизаваца и водоземаца, као и објеката геолошког наслеђа који имају карактер природних реткости и велики значај за проучавање геолошке историје Београда.

Споменик природе „Шума Кошутњак” налази се на територији града Београда, на подручју Градске општине Раковица и градске општине Чукарица. Катастарске парцеле које обухвата ово природно добро наведене су у члану 2, решења. Укупна површина заштићеног подручја износи 265 ha 25 a 98 m². Заштићено подручје поверено је на управљање ЈП „Србијашуме”, Шумско газдинство „Београд”.

Заштићено подручје сврстава се у III категорију, као заштићено подручје локалног значаја, односно подручје значајно за град Београд.

На заштићеном подручју установљавају се два режима заштите и то:

– режим заштите II степена на делу заштићеног подручја који обухвата шуме храста лужњака и граба код Хајдучке чесме, у површини од 3,48 ha (1,31%);

– режим заштите III степена на преосталом делу заштићеног подручја, у површини од 261 ha 77 a 98 m² (98,69%).

Изузетно, за све биљне и животињске врсте које су заштићене као природне реткости и њихова станишта, важи режим заштите првог степена.

10. Споменик природе „Миљаквачка шума”

Решење о проглашењу заштићеног подручја „Миљаквачка шума” („Службени лист Града Београда”, број 41/10)

Природно добро „Миљаквачка шума” стављено је под заштиту, као споменик природе, због значајних еколошких и просторних функција у систему зелених површина и повезивању зелених коридора Београда ради заштите и унапређења биолошке и преоне разноврсности шумског комплекса, као и очувања састојине сладуна и цера (*Quercetum fraineto-cerris turpicum* Rud.) карактеристичне за простор шумадијског дела Србије.

Споменик природе „Миљаквачка шума” налази се на територији града Београда, градска општина Раковица, катастарске парцеле бр. 166, 167, 168/1, 168/2, 169, 170, 171, 172 и 173 КО Стара Раковица. Укупна површина заштићеног подручја износи 84 ha 71a 92 m². Заштићено подручје поверено је на управљање ЈП „Србијашуме”, Шумско газдинство „Београд”.

На заштићеном подручју, установљен је режим заштите III степена. Изузетно, за све биљне и животињске врсте које су заштићене као природне реткости и њихова станишта, важи режим првог степена заштите без обзира у ком делу заштићеног подручја се налазе.

11. Споменик природе „Липовичка шума – Дуги рт”

Решење о проглашењу заштићеног подручја „Липовичка шума – Дуги рт” („Службени лист Града Београда”, бр. 57/13)

Заштићено подручје „Липовичка шума – Дуги рт” проглашава се заштићеним због значајних просторних функција, положаја и очуваности вегетационе и хидролошке структуре, биоеколошких вредности комплекса под шумом, очувања станишта разноврсне флоре и фауне, очувања визуелног контраста простора, као и стварања услова за одрживи развој рекреативних, туристичких, културних и научно-истраживачких садржаја, односно планског уређења и коришћења простора.

Заштићено подручје „Липовичка шума – Дуги рт” налази се на територији града Београда, на подручју ГО Барајево и ГО Чукарица. Катастарске парцеле које обухвата ово природно добро наведене су у члану 2, Решења. Укупна површина заштићеног подручја износи 241 ha 67 a и 68 m². Заштићено подручје поверено је на управљање ЈП „Србијашуме”, Шумско газдинство „Београд”.

Заштићено подручје сврстава се у III категорију, као заштићено подручје локалног значаја, односно подручје значајно за град Београд. Изузетно, за све биљне и животињске врсте које су заштићене као природне реткости и њихова станишта, важи режим првог степена заштите.

12. Заштићено станиште „Гљиве Аде Циганлије”

Решење о проглашењу заштићеног станишта „Гљиве Аде Циганлије” („Службени лист Града Београда”, број 57/13)

Природно станиште „Гљиве Аде Циганлије” проглашава се заштићеним као једино познато станиште гљиве *Muricostoma coliforme* у Србији која је због ограниченог ареала изложена јаком антропогеном утицају и као таква угрожена и строго заштићена врста.

Природно станиште „Гљиве Аде Циганлије” налази се у шумском комплексу Аде Циганлије на територији града Београда, градска општина Чукарица. Заштићено станиште обухвата катастарске парцеле број: 13856/1 (део), 13856/2 (део) и 13857/1 (део), КО Чукарица, град Београд. Укупна површина заштићеног станишта износи 21,25 ha. Заштићено станиште налази се у одељењу 19, посебне основе газдовања шумама за газдинску јединицу „Кошутњак”. Заштићено станиште поверава се на управљање ЈП „Србијашуме”, Шумско газдинство „Београд”.

На заштићеном станишту, установљава се режим заштите II степена.

13. Природни споменик „Морски неогени спруд – профил испод споменика Победнику на Калемегдану”

Решење о стављању под заштиту Државе локалитета на коме се налази Морски неогени спруд – профил испод споменика Победнику на Калемегдану (Решење Скупштине општине Стари град бр. 05/15846/2 од 2. фебруара 1969. године)

Морски неогени спруд – профил испод споменика победнику на Калемегдану стављен је под заштиту као природно добро геолошког карактера. Заштићени геолошки објекат налази се у склопу простора Београдске тврђаве које је културно добро од изузетног значаја за Републику Србију, са којим чини јединствену целину. Заштићени локалитет има режим строгог природног резервата.

Налази се на Калемегдану, Београдска тврђава испод споменика Победнику, Општина Стари град, катастарска парцела бр. 67, КО Београд 1. Заштићени локалитет обухвата површину од око 500 m². Поред овога, као заштитни појас природном споменику служи и непосредни терен испод профила, те ужива исту заштиту као и сам природни споменик.

14. Природни споменик Миоценски спруд на „Ташмајдану”

Решење о стављању под заштиту Државе локалитета на коме се налази Миоценски спруд на „Ташмајдану”, у Београду, и то део изнад западне стране трибине стадиона и боч-

но, од улаза у стадион па све до изграђеног објекта – водоводног тунела (Решење Скупштине општине Палилула бр. 01 б-12187/1 од 14. децембра 1968. године).

Природни споменик Миоценски спруд на „Ташмајдану”, у Београду, и то део изнад западне стране трибине стадиона и бочно, од улаза у стадион па све до изграђеног објекта – водоводног тунела, стављен је под заштиту Државе као природни споменик геолошког карактера, режим строгог природног резервата.

Заштићени локалитет се налази на подручју општине Палилула, КО Палилула, кат.парцела 1953/2, Улица Илије Гарашанина 28. Заштићени локалитет обухвата површину од 24 678 m².

15. Природни споменик Сенонски спруд кредне периоде „Машин мајдан”

Решење СО Савски венац, Одељење за послове друштвених служби бр. 03/3– бр. 1114/1-68 од 10. фебруара 1969. године

Локалитет на коме се налази сенонски спруд кредне периоде на улазу у летњу позорницу у Топчидеру у Београду, код Цареве Ђуприје, на месту званом „Машин мајдан” стављен је под заштиту Државе као природни споменик геолошког карактера. Заштитом локалитета подразумева се обухватање улаза у Летњу позорницу у облику свода, који је изграђен од морске фауне дебљине 50–70 cm, као и његов наставак иза саме Летње позорнице па све до излаза из Летње позорнице, као јединствену целину.

Локалитет се налази у булевару војводе Мишића, општина Савски венац, уписане у ЗКУЛ-5, КОБ-6, катастарске парцеле 1453 и 1455, КОБ 6, катастарска парцела 1455. Заштићени локалитет обухвата површину од 63.865 m², у склопу је просторно културно-историјске целине Топчидер-Кошутњак.

Заштићено подручје има режим строгог природног резервата.

16. Споменик природе „Земунски лесни профил”

Решење о проглашењу заштићеног подручја „Замунски лесни профил” („Службени лист Града Београда”, број 57/13)

Заштићено подручје „Земунски лесни профил” проглашава се заштићеним на основу установљених природних обележја – геолошких, геоморфолошких, палеогеографских и палеонтолошких вредности, као посебно вредан објекат геонаслеђа и репрезентативни доказ палеогеографских збивања за време леденог доба на овим просторима.

Заштићено подручје се налази на територији градске општине Земун. Укупна површина заштићеног подручја износи 77 ари 91 m².

На заштићеном подручју утврђен је режим заштите II степена који се спроводи на целој површини заштићеног подручја. Управљач заштићеног подручја је Еколошки покрет Земун.

17. Споменик природе „Лесни профил Капела у Батајници”

Решење о проглашењу заштићеног подручја „Лесни профил Капела у Батајници” („Службени лист Града Београда”, број 44/14)

Заштићено подручје „Лесни профил Капела у Батајници” проглашава се заштићеним на основу установљених природних обележја као посебно вредан објекат геонаслеђа који је од великог значаја за научна истраживања геолошке прошлости ових простора. Одликује се јединственим геолошким, геоморфолошким, палеогеографским, палеоклиматолошким, седиментолошким и палеонтолошким вредностима и представља један од најзначајнијих стратиграфских репера.

Заштићено подручје се налази на територији Градске општине Земун. Укупна површина заштићеног подручја износи 5 ha 41 ar 74 m².

На заштићеном подручју утврђује се режим заштите II степена који се спроводи на целој површини заштићеног подручја. Управљач заштићеног подручја је Еколошки покрет Земун.

18. Споменик природе „Топчидерски парк”

Решење о проглашењу споменика природе „Топчидерски парк” („Службени лист Града Београда”, број 37/15)

Споменик природе „Топчидерски парк” ставља се под заштиту због природних, културно-историјских и предених вредности простора, аутентичности и очуваности створене природне структуре и очуваног пејсажно-архитектонског концепта, парковског и шумског комплекса унутар високо урбанизованог екосистема који има велику биолошку вредност, повољан географски положај, климатска, геоморфолошка, геолошка, хидрогеолошка, педолошка обележја и богатство флоре и фауне, као и значајне објекте културно-историјског наслеђа, које издвајају Топчидерски парк као јединствену просторну природну и културну целину Београда.

На заштићеном подручју, установљава се режим заштите III степена. Укупна површина заштићеног подручја износи 29 ha 46 a 44 m². Заштићено подручје поверено је на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

19. Заштићено станиште „Велико блато”

Одлука о проглашењу заштићеног станишта „Велико блато” („Службени лист Града Београда”, број 37/16)

Заштићено станиште „Велико блато” проглашава се заштићеним подручјем као јединствена еколошка структура и функционална целина, која представља део Панчевачког рита, која се одликује остацима влажних станишта и карактеристичним представницима живог света, коју чине укупно 191 врста биљака, од чега две строго заштићене врсте орхидеја, 120 врста птица, девет врста водоземаца, четири врсте гмизаваца и једна строго заштићена врста рибе. Заштићено станиште „Велико блато” обухвата језеро и уски појас вегетације око њега, са десне стране Зрењанинског пута из правца Београда, на 10 km од центра Града, на подручју Градске општине Палилула. Укупна површина заштићеног подручја износи 293 ha 68 a 75 m². Заштићено подручје поверено је на управљање Шаранском рибњаку „Мика Алас”.

На заштићеном подручју установљавају се режими заштите II и III степена. Режим заштите II степена обухвата површину од 47 ha 26 a 25 m² (16,09% укупне површине заштићеног подручја), која се простире на подручју јужног дела Великог блата (у границама катастарских парцела: 123/1, 125/1 (део), 125/4 (део), 126/1 (део), 126/3 (део) и 130/1 (део), које припадају КО Крњача). Режим заштите III степена обухвата површину од 246 ha 42 a 50 m² (83,91% укупне површине заштићеног подручја), која обухвата рибњак и уски појас вегетације око рибњака (у границама катастарских парцела: 124/1, 124/5, 125/1 (део), 125/4 (део), 125/5 (део), 126/1 (део), 126/4, 130/1 (део), 131, 132/1, 132/2, 133/1, 133/2, 134/1, 134/2, 135, 136, 137, 138, 139/1, 139/2 (део), које припадају КО Крњача).

20. Споменик природе „Винова лоза у Земуну”

Решење о проглашењу заштите природног добра „Винова лоза у Земуну” („Службени лист Града Београда”, број 72/14)

Споменик природе „Винова лоза у Земуну” стављено је под заштиту ради очувања генетског потенцијала врсте винова лоза, биолошке разноврсности и репрезентативних дендрометријских карактеристика од значаја за заштиту и

очување природних реткости, као и естетских и амбијенталних вредности културно-историјске целине старог језгра Земунa.

Заштићено подручје „Винова лоза у Земуну” – *Vitis vinifera* (*interspecies* *Hybrida Vitis rupestris Vitis lincecumii*), чини чокот винове лозе кога карактерише развијен хабитус, импозантна старост, добро здравствено стање и виталност. Укупна површина заштићеног природног добра износи 230 m², пропорционална је површини дворишта омеђеног унутрашњом фасадом стамбеног објекта.

Заштићено подручје налази се на територији ГО Земун, у Улици Господској број 4, на кат. парцели број 1056, КО Земун. Заштићено природно добро поверено је на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

На заштићеном природном добру установљен је режим заштите III степена.

21. Природни споменик „Стари примерци биљака на Андрићевим тргу и Калемегдану”

Решење Општинског комитета за комунално стамбене и грађевинске послове општине Стари град, IV-03/7 број 352-24 од 7. маја 1981. године

Решењем су под заштиту стављени стари примерци биљака:

1. једно стабло хрста лужњака (*Quercus robur* L.); и
2. једно стабло мечије леске (*Corylus colurna*).

22. Природни споменик „Једно стабло европске букве на Калемегдану”

Решење Општинског комитета за стамбено-комуналне и грађевинске послове општине Стари град IV-03/7 број 352-51/83 од 27. јула 1983. године

Стабло европске букве (*Fagus sylvatica* L.), Калемегдан, Општина Стари град.

23. Споменик природе „Кестен на Дорћолу”

Решење о проглашењу заштите природног добра „Кестен на Дорћолу” („Службени лист Града Београда”, бр. 57/13 и 34/14)

Споменик природе „Кестен на Дорћолу” проглашено је заштићеним ради очувања биолошке вредности и репрезентативних дендрометријских карактеристика од значаја за заштиту и очување природних реткости и ботаничке разноврсности, као и естетских вредности урбаног простора. Заштићено природно добро чини стабло дивљег кестена (*Aesculus hippocastanum* L.), које је импозантних дендрометријских вредности и атрактивности, старости преко 80 година.

Заштићено подручје налази се на територији ГО Стари град, унутар блока зграда у Улици цара Душана 55a, на катастарској парцели број 953, 954/2 и 949, КО Стари град. Укупна површина заштићеног природног добра износи 2,57 ара и пропорционална је површини круга пречника крошње.

На заштићеном природном добру установљава се режим заштите III степена.

24. Споменик природе „Две тисе Саборне цркве”

Решење о стављању под заштиту природног добра „Две тисе Саборне цркве” („Службени лист Града Београда”, број 25/05)

Споменик природе „Две тисе Саборне цркве” стављено је под заштиту ради очувања репрезентативних ботаничких, дендрометријских и естетских вредности од значаја за урбани амбијент и простор у ком је смештен православни храм Саборне цркве, која је због својих културно-историјских вредности заштићена као културно добро од изузетног значаја за Србију.

Заштићено подручје „Две тисе Саборне цркве” чине два стабла тисе (*Taxus baccata* L), која представљају терцијерни реликт и типичне представнике своје врсте. Старост два стабла заштићеног природног добра процењује се на 110 година.

Заштићено подручје налази се испред улаза у порту Саборне цркве у Београду, у улици Кнеза Симе Марковића, на подручју ГО Стари град, на катастарској парцели број 1925, КО Стари град. Укупна површина заштићеног природног добра износи 241 м², а чини је укупни припадајући простор, односно пројекција крошњи. Заштићено природно добро поверено је на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

На заштићеном природном добру установљен је режим заштите III степена.

25. Споменик природе „Храст на Цветном тргу”

Решење о стављању под заштиту природног добра „Храст на Цветном тргу” („Службени лист Града Београда”, број 22/01)

Споменик природе „Храст на Цветном тргу” (*Quercus robur* L) један је од ретких представника некадашњих храстово-јасенових шума. Старост стабла је процењена на око 200 година.

Храст на Цветном тргу налази се на територији ГО Врачар, кат.парцелама 5130 и 5131, КО Врачар. Површина природног добра износи 283 м², а чини је пројекција крошње. Заштићено природно добро поверено је на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

За споменик природе установљен је режим заштите III степена.

26. Споменик природе „Гинко на Врачару”

Решење о стављању под заштиту природног добра „Гинко на Врачару” („Службени лист Града Београда”, број 18/06)

Споменик природе „Гинко на Врачару” стављено је под заштиту ради очувања ботаничке вредности и репрезентативних дендрометријских карактеристика од значаја за заштиту и очување природних реткости, ботаничке разноврсности и естетских вредности урбаног простора.

Заштићено подручје „Гинко на Врачару” чини стабло гинка (*Ginkgo biloba* L), које представља терцијални реликт, импозантних дендрометријских вредности и атрактивности. Процењена старост стабла је 75 година.

Заштићено подручје налази се на територији ГО Савски венац, на углу Булевар ЈНА и Тиршове улице, у северозападном делу парка у ком се налази Метеоролошка опсерваторија (парк „Стара Звездара”), на катастарској парцели број 1472/3 КО Савски венац. Укупна површина заштићеног подручја износи 102 м², а чини је укупни припадајући простор односно пројекција крошње. Заштићено природно добро поверено је на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

На заштићеном природном добру установљен је режим заштите III степена.

27. Споменик природе „Платан на Врачару”

Решење о стављању под заштиту природног добра „Платан на Врачару” („Службени лист Града Београда”, број 5/02)

„Платан на Врачару” – јаворолисни платан (*Platanus acerifolia* Willd) у Улици маршала Толбухина 73, представља очувани примерак своје врсте. Старост стабла је око 150 година.

„Платан на Врачару” налази се на територији ГО Врачар, КО Врачар, на катастарској парцели број 1486, у дворишту ресторана „Грандафиловић”. Површина природног добра износи 485 м², а чини је пројекција крошње. Заштићено природно добро поверено је на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

За „Платан на Врачару” установљен је режим заштите III степена.

28. Споменик природе „Два стабла хималајског боровца”

Решење о стављању под заштиту природног добра „Два стабла хималајског боровца” („Службени лист Града Београда”, број 22/01)

Споменик природе „Два стабла хималајског боровца” (*Pinus excelsa* Wall.) представљају вредне и очуване примерке алохтоних врста у урбаној средини. Оба стабла су типични представници своје врсте са карактеристичним хабитусом и добром виталношћу. Поред естетских и дендрометријских карактеристика имају и историјску вредност. Страост стабала је око 80 година.

Два стабла хималајског боровца се налазе на територији ГО Савски венац, у Улици Жанке Стокић 29, на кат. парцелама бр. 1351 и 1354, КО Савски венац. Површина природног добра износи 220 м², а чини је укупни припадајући простор, односно пројекција крошњи.

За „Два стабла хималајског боровца” установљен је режим заштите III степена.

29. Споменик природе „Стабло гинка”

Решење о стављању под заштиту природног добра „Стабло Гинка” („Службени лист Града Београда”, број 16/98)

Споменик природе „Стабло Гинка” (*Ginkgo biloba*) је једно од највећих и највиталнијих стабала у Београду, примерак је егзотичне врсте терцијалног реликта, старости око 100 година.

„Стабло гинка” се налази на територији ГО Савски венац, катастарска општина Савски венац, кат.парцели 11158/1, у Улици Васе Пелагића 40, у дворишту летњиковца Краља Петра I Карађорђевића. Заштићена површина износи 380 м², а чини је пројекција крошње. Заштићено природно добро поверено је на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

За „Стабло гинка” установљен је режим заштите III степена.

30. Споменик природе „Стабло магнолије”

Решење о стављању под заштиту природног добра „Стабло магнолије” („Службени лист Града Београда”, број 16/98)

Споменик природе „Стабло магнолије” (*Magnolia soulangeana*), је украсно дрво и један од ретких репрезентативних примерака егзотичних врста у Србији. Стабло има неправилно развијену крошњу чија је атрактивност изузетна у периоду цветања и листања. Виталност и опстанак су му угрожени. Старост стабла је око 100 година.

„Стабло магнолије” се налази на територији ГО Савски венац, катастарска општина Савски венац, кат. парцела 11158/1, у Улици Васе Пелагића број 40, у дворишту летњиковца Краља Петра I Карађорђевића. Заштићена површина износи 177 м², а чини је пројекција крошње. Заштићено природно добро поверено је на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

За „Стабло гинка” установљен је режим заштите III степена.

31. Споменик природе „Чемпрес на Дедињу”

Решење о стављању под заштиту природног добра „Чемпрес на Дедињу” („Службени лист Града Београда”, број 18/06)

Споменик природе „Чемпрес на Дедињу” (*Cupressus arizonica* Greene), стављено је под заштиту ради очувања алохтоних ботаничких вредности и репрезентативних дендрометријских карактеристика од значаја за заштиту и очување природне реткости и разноврсности, као и естетских вредности урбаног простора. Старост стабла је око 80 година.

Заштићено подручје налази се на територији ГО Савски венац, у Булевару кнеза Александра Карађорђевића 10а, у дворишту Музеја „Политике” и српске штампе, на катастарској парцели број 20083 КО Савски венац. Укупна површина заштићеног природног добра износи 57 м², а чини је укупни припадајући простор односно пројекција крошње. Заштићено природно добро поверено је на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

На заштићеном природном добру установљен је режим заштите III степена.

32. Споменик природе „Тиса у Ботићевој”

Решење о стављању под заштиту природног добра „Тиса у Ботићевој” („Службени лист Града Београда”, број 22/01)

„Тиса у Ботићевој” (*Taxus baccata* L.) је типичан представник своје врсте са очуваним и здравим стаблом. „Тиса у Ботићевој” се налази на територији ГО Савски венац, у Ботићевој улици 12, катастарска општина Савски венац, кат. парцела 20121/1. Заштићена површина износи 50 m², а чини је пројекција крошње. Старост стабла је око 60 година. Заштићено природно добро поверено је на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

На заштићеном природном добру установљен је режим заштите III степена.

33. Споменик природе „Две магнолије у Ботићевој”

Решење о стављању под заштиту природног добра „Две магнолије у Ботићевој” („Службени лист Града Београда”, број 22/01)

Споменик природе „Две магнолије” (*Magnolia soulangeana* Soul) представља јединствен и имозантан примерак декоративне врсте из рода магнолије. Налази се на територији ГО Савски венац, у Ботићевој улици 12, катастарска општина Савски венац, кат. парцела 20121/1. Заштићена површина је 60 m², а чини је пројекција крошње. Старост стабла је око 70 година. Заштићено природно добро поверено је на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

На заштићеном природном добру установљен је режим заштите III степена.

34. Споменик природе „Стабло кедра”

Решење о стављању под заштиту природног добра „Стабло кедра” („Службени лист Града Београда”, број 22/01)

Споменик природе Стабло кедра (*Cedrus atlantica* Man.) један је од репрезентативних представника своје врсте који је сачуван у урбаним условима Београда. Налази се на територији ГО Савски венац, катастарска општина Савски венац, у Толстојевој улици 9, катастарска парцела 20226. Површина заштићеног природног добра износи 95 m², а чини је пројекција крошње. Старост стабла је око 130 година. Заштићено природно добро поверено је на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

На заштићеном природном добру установљен је режим заштите III степена.

35. Споменик природе „Буква на Дедињу”

Решење о стављању под заштиту природног добра „Буква на Дедињу” („Службени лист Града Београда”, број 2/08)

Споменик природе „Буква на Дедињу” (*Fagus sylvatica* L.) стављено је под заштиту ради очувања биолошке вредности и репрезентативних дендрометријских карактеристика од значаја за заштиту и очување природних реткости, ботаничке разноврсности и естетских вредности урбаног простора. Налази се на територији ГО Савски венац, у Ужичкој улици 18, у дворишту вртића „Грофица Олга”, на катастарској парцели број 20207/1 КО Савски венац. Површина заштићеног природног добра износи 240 m², а чини је пројекција крошње. Старост стабла је око 85 година. Заштићено природно добро поверено је на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

На заштићеном природном добру установљен је режим заштите III степена.

36. Споменик природе „Тиса у Пожешкој улици”

Решење о стављању под заштиту природног добра „Тиса у Пожешкој улици” („Службени лист Града Београда”, број 18/06)

Споменик природе „Тиса у Пожешкој улици” (*Taxus baccata* L.), стављено је под заштиту ради очувања алохтоних ботаничких вредности и репрезентативних дендрометријских карактеристика од значаја за заштиту и очување

природних реткости и разноврсности, као и естетских вредности урбаног простора. Налази се на територији ГО Чукарица, у Пожешкој улици 28, у дворишту предшколске установе „Свети Сава”, на катастарској парцели број 10356/1 КО Чукарица. Површина заштићеног природног добра износи 103 m², а чини је пројекција крошње. Старост стабла је око 70 година. Заштићено природно добро поверено је на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

На заштићеном природном добру установљен је режим заштите III степена.

37. Природни споменик „Стабла у Земунском парку”

(Решење о стављању под заштиту Општинског секретаријата за урбанизам, комунално-стамбене и грађевинске послове Општине Земун, бр. 353-1297/91-3 од 26. септембра 1991. године и Решење о престанку заштите заштићених природних добара „Стабло јапанске софоре”, „Два стабла гинка”, „Гвоздено дрво”, „Стабло сребрне смрче” и „стабло Јудиног дрвета” („Службени лист Града Београда”, број 41/10))

„Стабла у Градском парку у Земуну” обухватају пет стабала Тисе (*Taxus baccata*) и четири групације стабала кавкаске птерокарије (*Pterocaria fraxinifolia*), која су заштићена као споменик природе због својих научних и културних вредности. Заштићена стабла представљају велику ботаничку вредност, а она најстарија и својеврсну хортикултурну баштину нашег главног града.

Ова стабла је забрањено посећи, ломити и сећи гране, кидати лишће и вршити било какве радње на заштићеној површини које би могле угрозити опстанак заштићеног стабла. У оквиру установљеног режима заштите а у складу са Решењем о заштити, дозвољавају се све биолошко техничке мере заштите и неге за које се процени да су неопходне за виталност стабла. То је редован мониторинг – праћење стања природног добра, заштита од болести и штеточина хемијским третирањем у току вегетације, уклањање сувих и преломљених грана, санација трулежи (мањи захвати на стаблу) ако се за то укаже потреба. Заштићена природна добра поверена су на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

38. Споменик природе „Храст у Улици Мије Ковачевића” у Београду

Решење о проглашењу заштите природног добра „Храст у Улици Мије Ковачевића” („Службени лист Града Београда”, број 72/14)

Споменик природе „Храст у Улици Мије Ковачевића” (*Quercus robur* L.) заштићено је ради очувања биолошке вредности и репрезентативних дендрометријских карактеристика од значаја за заштиту и очување природних реткости и ботаничке разноврсности, као и естетских вредности урбаног простора. Налази се на територији ГО Звездара, у Улици Мије Ковачевића број 4, на катастарској парцели број 1173/14, КО Звездара. Укупна површина заштићеног подручја износи 371,35 m², пропорционална је површини круга пречника крошње. Старост стабла је око 80 година. Заштићено природно добро поверено је на управљање ЈКП „Зеленило – Београд”.

На заштићеном природном добру установљен је режим заштите III степена.

У даљим поступцима спровођења предметног плана налаже се поштовање мера заштите и коришћења прописаних у решењима о заштити за свако појединачно природно добро.

1.1.2.2. Евидентирана природна добра

Подручја у поступку заштите су:

39. Предео изузетних одлика „Форланд леве обале Дунава код Београда”

На левој обали Дунава на подручју Града Београда налазе се две простране плавне зоне Црвенка (Бељарица) и

Кожара испресецане рукавцима (дунавцима) и бројним ба-рама и мртвајама. Подручје је углавном прекривено шум-ском вегетацијом и то галеријским шумама врбе и тополе и плантажама канадске тополе. На овим локалитетима гнезди се више ретких и угроженга врста птица као што су орао белорепан, црна рода и патка њорка. Ово подручје се налази у оквиру међународно значајног подручја за птице (ИВА – Important Bird Area), а представља и еколошки значајно подручје „Ушће Саве у Дунав” у оквиру еколошке мреже Републике Србије. Водена и влажна станишта на овим локалитетима су важна и као репродуктивни центри за водо-земце и гмизавце и као плодиште више ерста речних риба.

40. Заштићено станиште „Зимовалиште малог вранца”

Завод за заштиту природе Србије донео је 10. децембра 2008. решење о претходној заштити „Станишта малог вранца (*Phalacrocorax rugosus*) на Сави у Београду”, ради очувања и унапређења највеће зимујуће популације ове природне реткости у Србији. Природно добро налази се на територији града Београда, и обухвата локалитете „Врбак код Сајма”, „Доњи шпиц Аде” и „Мала Циганлија” (локација на предметном подручју). У троуглу доњег шпица Аде Циганлије, Београдског сајма и Мале Циганлије, око 1000 малих вранаца је 90-их година одабрало ове врбаке за своје зимовалиште.

1.1.2.3. Еколошки значајна подручја и еколошки коридори еколошке мреже РС

Еколошку мржу чине:

- еколошки значајна подручја;
- еколошки коридори који повезују еколошки значајна подручја на простору Републике Србије, као коридори од националног значаја и еколошки коридори који омогућују повезивање са еколошким мрежама суседних земаља, у складу са међународним прописима као еколошки коридори од међународног значаја;

- заштитна зона тамо где је потребна да штити еколошки значајна подручја и еколошке коридоре од могућих штетних спољних утицаја.

Еколошки значајна подручја обухватају просторне целине на којима се налазе:

1) одређена заштићена подручја проглашена на основу закона којим се уређује заштита природе са приоритетним циљем очувања биодиверзитета, укључујући подручја у поступку проглашења заштите и подручја која су одговарајућим стратешким документима планирана за заштиту;

2) подручја од посебног интереса за очување, односно Емералд мрежа, која су идентификована на основу Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта (Бернска конвенције);

3) одређена подручја дефинисана на основу међународних програма за идентификацију значајних подручја за птице (ИВА), биљке (ИРА) и дневне лептире (РВА).

Од утврђених 101 еколошки значајних подручја еколошке мреже РС Уредбом о еколошкој мрежи, на простору обухваћеним Планом налазе се 3 еколошки значајна подручја и то: „Ушће Саве у Дунав”, „Кошутњак” и „Авала” и 2 еколошка коридора од међународног значаја у Републици Србији, а то су реке Саве и Дунав са њиховим обалским појасем.

„Ушће Саве у Дунав”

- еколошки значајно подручје бр. 22 обухвата простор на коме се налазе Предео изузетних одлика „Велико ратно острво”, Заштићено станиште „Зимовалиште малог вранца”

(које је 2010. године било у поступку заштите, а тренутно има статус евидентираног природног добра), Панчевачке аде (евидентирано природно добро) и ИВА подручје „Ушће Саве у Дунав РС0171ИВА”.

„Кошутњак”

- еколошки значајно подручје бр. 23 обухвата територију два некадашња Строга природна резервата „Шума сребрне липе” и „Шума храста лужњака и граба код Хајдучке чесме” чије су заштите скинуте 2014. године јер се сада налазе у заштићеном подручју Споменик природе „Шума Кошутњак”.

„Авала”

- еколошки значајно подручје бр. 24 обухвата простор на коме се налазе: Предео изузетних одлика „Авала”, део Емералд мреже „Авала РС0000058”, и одабрано подручје за дневне лептире РВА – подручје (Prime Butterfly Area) под називом „Авала 01”.

1.1.2.4. Подручја која се штите у постојећим границама као еколошко и естетско функционални простори у урбаном ткиву

У циљу очувања, одрживог коришћења и афирмације постојећих амбијенталних, природних и културних вредности, предметним планом штите се следећа подручја:

1. Објекти пејзажне архитектуре

Паркови изграђени у периоду 19. и 20. века и то: парк Калемегдан, парк Јосиф Панчић, Теразијска тераса, парк Мањез, парк Милутина Миланковића (Савски венац), Финансијски парк, Хајд парк, парк код Војне гимназије, Карађорђево парк, парк испред Храма Св. Саве, Чубурски парк, парк Ташмајдан, Градски парк у Земуну, Парк Калварија, Парк пријатељства, парк Старо Сајмиште, парк Републике Српске, парк код Палате „Србија”, Парк на Бановом брду, Вождовачки парк, парк Ђирило и Методије, Парк код VI београдске гимназије, парк Бристол и Парк Лепи изглед – три кључа.

Скверови подигнути на месту некадашњег шанца и то: сквер Пролете (на Косанчићевом венцу), сквер испред Дома војске, сквер Хајдук Вељков венац, Цветни трг, два сквера на углу Улица Старине Новака и Цвијићеве, сквер на углу улица Ђуре Ђаковића и Војводе Добрњца, сквер Осман Ђикић, сквер у Професорској колонији, као и сквер на углу улица Ђуре Ђаковића и Јаше Продановића.

Зелене површине у оквиру отворених стамбених блокова Новог Београда, Миријева, Коњарника, Медаковића, Браће Јерковића, Миљаковца, Канаревог брда, Петловог брда, Церака, Борче, Котежа,...) грађених у маниру Корбизијанске архитектуре и урбанизма, односно принципа Атинске повеље, због чега имају посебну еколошку, културну и урбанистичку вредност.

2. Кључни елементи зелене инфраструктуре града и то: Трасе постојећих дрвореда, Лесни одсек и Зелене површине у приобаљу Саве и Дунава.

3. Шуме као природне вредности, односно станишта значајна за очување биодиверзитета и квалитета животне средине у континуално изграђеном градском ткиву, и то: Топчидерско брдо, Графичар, Бенцион були, Шумице, Бежанијска коса, шума уз ауто-пут Београд-Загреб, Ада Међица, Ада Циганлија, Спомен-парк Јајинци, Степин луг и Милићево брдо.

4. Здрава и витална стабла прсног пречника ≥ 40 cm.

Јавне зелене површине и шуме, предметним планом стављене под заштиту, приказане су на Графичком прилогу бр. 5 – Природне и културне вредности.

У оквиру подручја која се штите предметним планом, наведена под тачком 1–3 и приказана на Графичком прилогу бр. 5, није дозвољена градња објеката јавне и осталих намена. Здрава и витална стабала прсног пречника ≥ 40 cm не смеју се уклањати, осим у ситуацијама када то захтева виши јавни интерес, при чему не постоји алтернативно решење, а уз одобрење надлежне организационе јединице градске управе Града Београда.

Предметним планом се предлаже да се изврше потребна истраживања у циљу доношења акта о заштити природна добра за подручје Лесног одсека у целости и шуме Степин луг.

1.1.2.5. Природна потенцијална вегетација

Разноврсност и специфичност природе Београда може се сагледати преко његових функционално-еколошких јединица – биома (према Матвејев/Пунцер, 1989). На северу је то биом степа и шумостепа, дуж водених токова биом јужноевропских листопадних шума водоплавног и низијског типа, док је на југу, биом субмедитеранских шума са храстом сладуном и цером.

Заштита природе предметног подручја заснива се на обавези очувања и коришћења природне потенцијалне вегетације чија је разноврсност и специфичност дефинисана припадношћу издвојеним функционално-еколошким јединицама.

1.1.2.6. Заштита биотопа

Планским решењем заштита природе Београда остварена је очувањем, у највећој мери, подручја високо вредних биотопа са аспекта заштите природе и очувања биодиверзитета. На предметном подручју евидентирани су биотопи који су оцењени као потенцијално високо вредни са истакнутим вредностима за заштиту станишта и врста, достојни заштите природе од међународног и националног значаја, природи блиски биотопи са високом рефугијалном функцијом. Актуелно, високо вредни биотопи и биотопи са истакнутим вредностима (оцена 6 и 7) се, поред већ заштићених подручја, налазе на подручју Баре Рева, Аде Циганлије, Макишког поља, Топчидерског парка, Степиног луга, дела Великоселског рита, али и мањих зелених површина у континуално изграђеном градском ткиву као што су Парк пријатељства, Карађорђевог парк, зелене површине у оквиру отворених стамбених блокова и др.

Такође, у циљу заштите подручја, предметним планом се предлажу детаљна истраживања за подручја високо вреднованих биотопа као станишта значајна за очување биодиверзитета.

1.1.3. Заштита културних вредности

(Графички прилог 4 – Заштита природних и културних вредности Р 1:20.000)

Сложена просторна структура планског подручја огледа се у обиму, вредности и разноврсности културног наслеђа. Културно наслеђе и однос према њему дефинисани су Законом о културним добрима, превасходно са становишта физичке структуре. Као потписници низа докумената, декларација, повеља, у обавези смо да у процесу планирања поред заштите споменичке структуре града, обезбедимо очување укупних предеоних вредности, највредније пејзаже и амбијенте града.

Полазећи од става да је заштита градитељског наслеђа неодвојива од заштите животне средине, основно начело израде предметног плана је интегрална заштита простора. Интегрална заштита простора је део сложеног интегративног приступа заштите културног наслеђа, која подразумева просторно и урбанистичко уређење насеља, његову комуналну опремљеност и истицање његових естетских и природних вредности. Остварено јединство природних и споменичких вредности оплемењује простор формирајући на тај начин јединствене културне пејзаже, макро целине града и низ посебних мањих предеоних сегмената са аутентичним призорима контекстуалне структуре.

Из целокупног непокретног културног наслеђа Београда, предметним планом извршен је избор оних културних добара и добара која уживају претходну заштиту (према списку који следи), која су у непосредној интеракцији и корелацији са системом зелених површина Београда.

Афирмишући архитектонско и урбанистичко наслеђе као историјску слику града, јединство природних и створених споменичких вредности и урбани пејзаж као саставни део ширег сагледавања идентитета града, Служба заштите споменика културе дефинисала је одређена правила у контексту планирања система јавних зелених површина.

3.1.3.1. Културна добра и добра која уживају претходну заштиту

(Нумерација у списку усклађена је са нумерацијом на Графичком прилогу 4 – Заштита природних и културних вредности)

А) Културна добра и добра која уживају претходну заштиту са ширим просторним обухватом

Просторне културно-историјске целине

Просторне културно-историјске целине од изузетног значаја

1. Кнез Михаилова улица, Стари град

Решење Завода бр. 177/4 од 6. априла 1964. године

Културно добро од изузетног значаја (Одлука, „Службени гласник СРС”, број 14/79)

2. Топчидер, Савски венац

Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 16/87

Културно добро од изузетног значаја (Одлука, „Службени гласник СРС”, број 47/87)

3. Подручје око Доситејевог лицеја, Стари град

Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, бр. 22/89

Културно добро од изузетног значаја (Одлука, „Службени гласник СРС”, број 16/90)

4. Заштићена околина подручја око Доситејевог лицеја, Стари град

Просторне културно-историјске целине од великог значаја

5. Косанчићев венац, Стари град

Решење Завода бр. 490/1 од 24. маја 1971. године

Културно добро од великог значаја (Одлука, „Службени гласник СРС”, број 14/79)

6. Старо језгро Земуна, Земун

Решење Завода бр. 949/2 од 1. новембра 1966. године

Културно добро од великог значаја (Одлука, „Службени гласник СРС”, број 14/79)

Просторне културно-историјске целине

7. Копитарева градина, Стари град

Решење Завода за заштиту споменика културе Града Београда бр. 1091/3 од 27. децембра 1968. године

8. Скадарлија, Стари град
Решење Завода за заштиту споменика културе града Београда бр. 322/2 од 28. јула 1967. године

9. Косанчићев венац, Стари град
Решење Завода бр. 490/1 од 24. маја 1971. године
Културно добро од великог значаја (Одлука, „Службени гласник СРС”, број 14/79)

10. Историјско језро Београда, Стари град, (Одлука, „Службени гласник РС”, број 08/17)

11. Насеље Церак – Виногради (Церак 1 и Церак 2) у Београду (Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 4/19)

Целине које уживају претходну заштиту

10.1. Теразије (општина Стари град)

Граница: Краљице Наталије, Добрињска, Андрићев венац, Кнеза Милоша, Трг Николе Пашића, Дечанска, Нушићева, Чумићева до границе између катастарских парцела на којима се налазе објекти у Коларчевој 9 и Теразије 1, пресеца улицу Теразије, Сремску, Призренску, Краљице Наталије.

10.2. Стара Палилула (општина Стари град)

Граница: Таковска, Војводе Добриња, Булевар деспота Стефана, граница скреће у правцу запада обухватајући припадајуће катастарске парцеле непарне стране улице, Џорџа Вашингтона, Цетињска, Булевар деспота Стефана, Браће Југовића, Дечанска, Трг Николе Пашића, Влајковићева, Косовска до Таковске.

10.3. Професорска колонија (општина Палилула)

Граница: Драже Павловића, Цвијићеве, Здравка Челара, Митрополита Петра, Стеријина, Булевар деспота Стефана, Цвијићева и Таковска.

10.4. Западни Врачар

Граница: Краља Милана, Светозара Марковића обухватајући припадајуће катастарске парцеле на непарној страни улице Светозара Марковића, Немањина, Булевар ослобођења, Катићева, Тиршова, Краља Милутина, Пастерова, Ресавска до Краља Милана.

10.5. Источни Врачар

Граница: Краља Милана, Макензијева, границом катастарске парцеле хотела „Славија” обухватајући катастарску парцелу хотела, улицом Светог Саве обухватајући припадајуће катастарске парцеле парне стране улице Светог Саве, Охридска обухватајући припадајуће катастарске парцеле непарне стране улице, Булевар ослобођења, Крушедолска, Катанићева, Макензијева, Баба Вишњина до Крунске (изузимајући припадајуће катастарске парцеле парне стране Крунске улице, која је засебна целина) до Кнегиње Зорке, Кнегиње Зорке, Његошева, Смиљанићева до Крунске (изузимајући припадајуће катастарске парцеле парне стране Крунске улице, која је засебна целина), Ресавска до Краља Милана.

10.6. Котеж Неимар (општина Врачар)

Граница: Небојшина, Скерлићева, Браничевска, припадајуће катастарске парцеле непарне стране улице Интернационалних бригада до Максима Горког, Максима Горког до Улице Ђорђа Вајферта, обухватајући припадајуће парцеле парне стране Улице Ђорђа Вајферта до Небојшине.

10.7. Подручје уз Булевар краља Александра, општине Стари град, Врачар, Палилула, Звездара

Граница: Трг Николе Пашића, Влајковићева, Косовска, Таковска, Илије Гарашанина, Карнегијева, Краљице Марије, Булевар краља Александра, Голсвордијева до Хаџи Ђерине, Хаџи Ђерина, Патријаха Гаврила, Кичевска, Баба Вишњина до границе припадајућих катастарских парцела непарне стране Крунске улице до Кнеза Милоша (изузимајући припадајуће катастарске парцеле непарне стране улице Кнеза Милоша, која је засебна целина).

10.8. Савамала (општина Савски венац)

Граница: Бранкова, Зелени венац, Краљице Наталије, Добрињска, Адмирала Гепрата, Балканска, Хајдук Вељков венац од бр. 2 до бр. 6, скреће у правцу запада обухватајући кат. парц. бр. 829, 830, 831, 832/1, 832/2, 847/1, 847/2, 838/1, 838/2, 837/1, 837/4 са припадајућим објектима, наставља Савским тргом, Карађорђева, Земунски пут, Железничка, Хаџи Николе Живковића, Зворничка, Херцеговачка, Мостарска до обале Саве, обалом Саве до Моста Братства и јединства (Бранков мост), односно Бранкове улице.

10.9. Светосавски плато Локалитет с историјским садржајем

Граница: Булевар ослобођења, Крушедолска, Катанићева, Боре Станковића, Скерлићева, Небојшина

10.10. Крунски венац

Граница: простор између улица Каленићеве (парна страна), Милешевске (парна страна) до Војводе Драгомира, Новопазарске (непарна страна) до Максима Горког (непарна страна) до укрштања са Каленићевом.

10.11. Комплекс државне болнице (општина Савски венац)

Граница: Пастерова, Булевар ослобођења, до Ветеринарског факултета, даље скреће у правцу запада обухватајући објекат Ветеринарског факултета, поштујући природну денivelацију терена крећући се шарпом која одваја болнички комплекс од падине ка ауто-путу, затим крећући се парцелом споменика културе Докторово кула на кат. парц. бр. 1482/1, обухватајући објекте комплекса са кат. парц. бр. 1482/4, и 1482/14, до укрштања са Вишеградском улицом, Вишеградском до Ресавске, Ресавском до Пастерове улице.

10.12. Подручје уз Улицу кнеза Милоша (општине Савски венац, Стари град, Врачар)

Граница: Дурмиторска, парцела споменика културе Докторово кула кат. парц. бр. 1482/1, Вишеградска, Ресавска до Крунске (изузимајући припадајуће катастарске парцеле парне стране Крунске улице, која је засебна целина), обухвата припадајуће катастарске парцеле непарне стране улице Кнеза Милоша, Кнеза Милоша, Андрићев венац, Добрињска, Адмирала Гепрата, Балканска, Хајдук Вељков венац, Сарајевска, Дурмиторска.

10.13. Крунска улица (општина Врачар)

Граница: Крунска, од Кнеза Милоша до раскрснице Милешевске и улице Максима Горког, са припадајућим катастарским парцелама парне и непарне стране.

10.14. Смиљанићева улица

Граница: Његошева, Кнегиње Зорке, Крунска и Смиљанићева, изузев три кат. парц. бр. 520, 521 и 522 КО Врачар које својим фронтима излазе на Крунску улицу и припадају амбијенту те улице.

12.1 . Сењак

Граница: Булевар војводе Мишића, граница културног добра од изузетног значаја Топчидер, Бањичких жртава, Пушкинова, Жупана Часлава, Мила Милуновића, до раскрснице Булевара војводе Путника и улице Петра Чајковског, наставља улицом Петра Чајковског, Васе Пелагића, скреће у Сењачку улицу, Војислава Вучковића, Жанке Стокић, Руска, Виктора Игоа, Милована Глишића, скреће великим степеништем управно на Булевар војводе Мишића до Булевара војводе Мишића.

12.2 . Топчидерско брдо и Дедиње

Граница: Петра Чајковског, Васе Пелагића, Василија Гаћеше, Булевара војводе Путника, Булевар кнеза Александра Карађорђевића, Незнаног јунака, Младена Стојановића, Шолина, Крупањска, Михаила Аврамовића, Булевар кнеза Александра Карађорђевића, Теодора Драјзера, северном границом културног добра од изузетног значаја Топчидер до раскрснице улица Мила Милуновића, Булевара војводе Путника и улице Петра Чајковског.

13. Модернистичка целина Земун
Границе: 22. октобра, Карађорђево трг, Карађорђево, Николаја Островског, Трг ЈНА.
14. Централна зона Новог Београда
Блокови 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30.
15. Блокови 1 и 2 у Новом Београду
16. Приобална зона Новог Београда
Границе: од моста Газела, Булеваром Арсенија Чарнојевића до Бродарске улице, Бродарском улицом до улице Стари мост, улицом Стари мост до границе споменика културе „Старо сајмиште”, границом споменика културе „Старо сајмиште” до Булевара Михајла Пупина, Булеваром Михаила Пупина до блока 12, границом Блока 12 управно до Булевара Николе Тесле, Булеваром Николе Тесле до улице Алексиначких рудара, улицом Алексиначких рудара до обале Дунава, десном обалом Дунава до ушћа са реком Савом, левом обалом Саве до Моста Газела.
- Споменици културе и знаменита места
Културна добра од изузетног значаја
17. Београдска тврђава, Стари град
Претходно заштићено Одлуком Одељења за заштиту и научно проучавање споменика културе при Уметничком музеју бр. 1108 од 2. децембра 1946. године
Решење Завода бр. 290/4 од 31. маја 1965. године
Културно добро од изузетног значаја (Одлука, „Службени гласник СРС”, број 14/79)
Културна добра од великог значаја
18. Манастир Раковица, Патријарха Димитрија, Раковица
Решење Завода за заштиту и научно проучавање споменика културе НРС бр. 1848/49 од 26. октобра 1949. године
Културно добро од великог значаја (Одлука, „Службени гласник СРС”, број 14/79)
19. Ново гробље, Рузвелтова 50, Звездара
Одлука о проглашењу „Службени лист Града Београда”, број 16/87
Културно добро од великог значаја (Одлука, „Службени гласник СРС”, број 28/83)
20. Споменик и гробље ослободилаца Београда 1806. године, Карађорђево Парк, Врачар, Решење Завода бр. 3/24 од 7. јуна 1965. године
Културно добро од великог значаја (Одлука, „Службени гласник СРС”, број 14/79)
Културна добра
21. Старо Сајмиште – Логор Гестапоа, Нови Београд
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 16/87
22. Ботаничка башта „Јевремовац”, Таковска 43
Одлука о утврђивању, „Службени гласник РС”, број 20/07
23. Гробље ослободилаца Београда, угао Рузвелтове и Прерадовићеве улице, Палилула, Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 16/87
24. Астрономска опсерваторија, Волгина 7, Звездара
Одлука о утврђивању, „Службени гласник РС”, број 32/01
25. Спомен парк Јајинци, Раковица
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 21/86
26. Заштићена околина споменика културе Манастира Раковица, Раковица
Одлука о утврђивању, „Службени гласник РС”, број 58/06
27. Палата савезног извршног већа, Булевар Михајла Пупина 8, Нови Београд
Одлука о утврђивању, „Службени гласник РС”, број 72/13
28. Парк пријатељства у Новом Београду,
Одлука о утврђивању, „Службени гласник РС”, број 8/2014
Добра која уживају претходну заштиту
29. Околина споменика културе старо сајмиште – Логор Гестапоа, Блок 17, између споменика културе, Земунског пута и Булевара Михајла Пупина
30. Јеврејско гробље, Мије Ковачевића 1, Палилула
31. Београдски сајам, Булевар војводе Мишића, Савски венац
Б) Културна добра и добра која уживају претходну заштиту са ужим просторним обухватом
Културна добра од изузетног значаја
32. Споменик Незнаком јунаку, Авала, Бели Поток, Вождовац
Одлука о проглашењу „Службени лист Града Београда”, број 23/84
Културно добро од изузетног значаја (Одлука, „Службени гласник СРС”, број 47/87)
Културна добра од великог значаја
33. Споменик захвалности Француској, Велики Калемегдан, Стари град
Решење Завода бр. 3/12 од 5. фебруара 1965. године и 3/23 од 5. јуна 1965. године
Културно добро од великог значаја (Одлука, „Службени гласник СРС”, број 28/83)
34. Споменик кнезу Михаилу, Трг републике,
Решење Завода бр. 3/16 од 12. марта 1965. године
Културно добро од великог значаја, Одлука о утврђивању „Сл. гласник СРС”, број 14/79
35. Зграда Прве српске опсерваторије, Булевар ЈНА 8, Савски венац
Решење Завода бр. 1030/3 од 30. децембра 1968. године
Културно добро од великог значаја (Одлука, „Службени гласник СРС”, број 14/79)
36. Докторова кула, Кнеза Милоша 103
Решење Завода бр. 242/8 од 13. октобра 1965. године
Културно добро од великог значаја, (Одлука о утврђивању „Службени гласник СРС”, бр. 14/79)
37. Црква Св.Марка, Булевар револуције 17, Стари град
Решење Завода бр.1509/1 од 20. октобра 1975. године
Културна добра
38. Црквени конак у Топчидеру, Војводе Путника 11, Савски венац
Одлука Уметничког музеја бр. 1108 од 2. децембра 1946. године
39. Црква Св. Димитрија (Харишева капела), Гробљанска 5
Одлука о утврђивању, „Службени лист Града Београда”, број 26/92
40. Конак кнеза Милоша, Топчидер 2, Савски венац
Одлука Одељења за заштиту споменика културе при Уметничком музеју бр. 1108 од 2. децембра 1946. године
Културно добро од изузетног значаја, Одлука о утврђивању, „Службени гласник СРС”, број 14/79
41. Гробница народних хероја на Калемегдану, Стари град
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 4/83
42. Контумацка капела Св. арханђела Михаила и Гаврила у Земуну, Градски парк 3, Земун, Решење Завода бр. 239/4 од 17. маја 1966. године
43. Контумацка капела Св.Рока, Градски парк 3, Земун
Решење Завода бр. 239/5 од 23. децембра 1966. године
44. Крст са Мале пијаце, парк између Карађорђево, Светоникољског трга и Земунског пута, Савски венац, Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 16/87

45. Митровићев дом на Авали, Мала Авала, Бели Поток, Вождовац
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 19/81
46. Музеј савремене уметности, Ушће Саве бб, Нови Београд
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 16/87
47. Народна Библиотека СРС, Скерлићева 1, Врачар
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 16/87
48. Обелиск у Топчидерском парку, Топчидерски парк, Савски венац
Решење Завода бр. 3/22 од 28. маја 1965. године
49. Палата Министарства финансија Краљевине Југославије, Кнеза Милоша 22, Немањина 11, Савски венац, Одлука о утврђивању, „Службени гласник РС”, број 32/01
50. Скулптура Жетелица, Топчидерски парк, Савски венац
Решење Завода бр. 3/18 од 22. марта 1965. године
51. Споменик Арчибалду Рајсу, Топчидерски парк, Савски венац
Решење Завода бр. 3/28 Од 3. јула 1965. године
52. Споменик Доситеју Обрадовићу, Универзитетски парк, Студентски трг, Стари град, Решење Завода бр. 1030/1 од 20. децембра 1967. године
53. Споменик Јосифу Панчићу, Универзитетски парк, Студентски трг, Савски венац, Решење Завода бр. 1049/1 од 20. децембра 1967. године
54. Споменик Моши Пијаде, Македонска улица, Стари град
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 16/87
55. Споменик Победнику, Београдска тврђава, Горњи град, Стари град
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 26/92
56. Споменик Васи Пелагићу, Парк код Старе опсерваторије између Катићеве и Булевара ЈНА, Савски венац, Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 16/87
57. Споменик Вуку Караџићу, Студентски парк, угао Рувелтове и Булевара револуције, Звездара, Решење Завода бр. 3/17 од 22. марта 1965. године
58. Топчидерска црква, Војводе Путника 11, Савски венац
Одлука Уметничког музеја бр. 1108 од 2. децембра 1946. године
59. Уметнички павиљон „Цвијета Зузорић”, Мали Калемегдан 1, Стари град
Решење Завода бр. 68/3 од 22. фебруара 1973. године
60. Универзитетска дечја клиника, Тиршова 10 – Пастерова 13, Савски венац
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 26/92
61. Возарев (Црвени) крст, сквер између Улица Жарка Зрењанина и Саве Ковачевића, Врачар
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 16/87
62. Земунска гимназија, Градски парк 1, Земун
Одлука о утврђивању, „Службени гласник РС”, број 51/97
63. Земунска тврђава, Гардош, Земун
Решење Војвођанског музеја бр. 963 од 17. јуна 1948. године
Решење Републичког завода бр. 963/48 од 17. јуна 1948. године
64. Земунско гробље на Гардошу, Земун
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 21/94
65. Зграда Народне скупштине, Влајковићева–Косовска–Таковска, Стари град
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 23/84
66. Зграда Новог двора, (Добрињска 13) Андрићев венац 1, Стари град
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 4/83
67. Зграда Старог двора, Драгослава Јовановића 2, Стари град
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 4/83
68. Манастир Ваведене Пресвете Богородице у Београду, Василија Гаћеше 2, Савски венац, Одлука о утврђивању, „Службени гласник РС”, број 115/05
69. Зграда Сеизмолошког завода у Београду, Ташмајдански парк б.б
Одлука о утврђивању, „Службени гласник РС”, број 30/07
70. Студентски дом краља Александра I, Булевар краља Александра 75
Одлука о утврђивању, Службени гласник РС број 73/2007
71. Војна болница на Врачару, Пастерова 2
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 16/87
72. Зграда Архива Југославије у Београду, Васе Пелагића 33
Одлука о утврђивању, „Службени гласник РС”, број 30/07
73. Хотел „Авала”, Авала
Одлука о утврђивању, „Службени гласник РС”, број 73/07
74. Зграда команде ваздухопловства у Земуну, Авијатичарски трг 12
Одлука о утврђивању, „Службени гласник РС”, број 30/07
75. Зграда Министарства саобраћаја, Немањина 6
Одлука о утврђивању, „Службени гласник РС”, број 73/07
76. Дворски комплекс на Дедињу у Београду, Булевар кнеза Александра Карађорђевића 96, Савски венац
Одлука о утврђивању, „Службени гласник РС”, број 11/10
77. Споменик војводи Вуку Поповићу у Београду, у парку на Топличиним венцу. Одлука о утврђивању, „Службени гласник РС”, број 8/14
78. Стара зграда Пољопривредног факултета у Земуну, Немањина 6
Одлука о утврђивању, „Службени гласник РС”, број 51/13
79. Стара капетанија у Земуну, Кеј ослобођења 8, (Одлука, „Службени гласник РС”, број 35/13)
Знаменита места
80. Јеврејско гробље на Лединама, Нови Београд
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”, број 26/92
81. Место читања хатишерифа из 1830. године, Ташмајдан, Палилула
Решење Завода за заштиту споменика културе Града Београда бр. 818/4 од 30. децембра 1968. године
82. Место предаје кључева 1867. године, Калемегдан, Стари град
Решење Завода за заштиту споменика културе Града Београда бр. 860/4 од 27. децембра 1968. године

83. Спомен гробље на Бежанијској коси, Нови Београд
Одлука о проглашењу, „Службени лист Града Београда”,
број 26/92

Добра која уживају претходну заштиту
Објекти градске архитектуре

84. Центар месне заједнице „Фонтана” Блок 1, Париске
комуне и Омладинских бригада, Нови Београд, 1963. годи-
не, пројектант: Урош Мартиновић

85. „Сава центар” и хотел „Интерконтинентал (Crown
Plaza)”, Милентија Поповића 9, Владимира Поповића 10

Објекти сакралне архитектуре

86. Црква Св. Саве, Крушедолска 20, Врачар
1935. год., пројектант: Виктор Лукомски

87. Капела Св. Николе на Новом гробљу, Звездара
1893. год., пројектант: Светозар Ивачковић

Јавни споменици и спомен обележја

88. Споменик совјетским ратним ветеранима, Бели по-
ток, Вождовац, На месту авионске несреће 1964., подигнут
1965. године, Аутор Јован Крацохвил

89. Споменик Карађорђу, Врачар
на платоу пред Народном библиотеком СРС, у непо-
средној близини Карађорђевог парка, подигнут 1979. годи-
не, аутор Сретен Стојановић

90. Костурница бранилаца Београда, Звездара

Аутор арх. Верховски, вајар Живојин Лукић, Откривена
1934. године

91. Трећепозивачка чесма, Звездара

Подигнута 1915. године, палим трећепозивцима на Ва-
ровници.

Обновљена 1927. године.

92. Пашина чесма, Звездара

Подигнута 1928. године, Улица Живка Давидовића

93. Чесма краља Александра у Лисичијем потоку, Савски
венац

1936. године

94. Рањеник, Савски венац

Бронза, аутор Вања Радауш. Постављен 1949. године

95. Споменик Франше Д’Еперуе, Савски венац

Бронза, аутор Риста Стијовић. Подигнут 1936. године

96. Споменик Милану Ракићу, сквер на углу Париске и
Кнез Михаилове, Стари град, Бронза, аутор Тома Росандић,
откривен 1939. године

97. Споменик Васи Чарапићу, Стари град, Бронза, аутор
Радета Станковић, откривен 1954. Године

98. Црква Светог Ђорђа на Чукарици, Кировљева 1

99. Црква Вазнесења Христовог у Жаркову

100. Црква Светог краља Стефана Дечанског у Железни-
ку, Браће Лукић 8

101. Црква преображења у Умци

102. Црква Светог Архиђакона Стефана у Великом селу

103. Црква Светог Вартоломеја и Варнаве, Миљковац

104. Црква Свете Марије Магдалене у Белом потоку

105. Црква Светих цара Константина и царице Јелене,
Војводе Степе 136

106. Црква Свете Тројице у Кумодражу

107. Црква Светог Лазара, XXI Дивизије 33

108. Црква Светог пророка Илије у Миријеву

109. Црква Светих апостола Петра и Павла у Винчи,
Професора Васића 111

110. Хала „Пионир”, Чарли Чаплина 39

Ц) Археолошка налазишта

Археолошка налазишта од изузетног значаја

1. Бело Брдо, Винча, Гроцка

Решење Завода бр. 653/5 од 10. новембра 1965. године

Културно добро од изузетног значаја (Одлука, „Службе-
ни гласник СРС”, број 14/79)

Археолошка налазишта

2. Антички Сингидунум, Стари град, Савски венац, Вра-
чар, Палилула, Звездара

Решење Завода бр. 176/8 од 30. јуна 1964. године

3. Антички Таурунум, Земун

Решење Завода за заштиту споменика културе града
Београда бр. 669/4 од 17. новембра 1965. године

4. Манастир Сланци

Решење Завода за заштиту споменика културе града
Београда бр. 612/1 од 30. јуна 1971. године

5. Рамадан, Вишњица

Решење Завода за заштиту споменика културе града
Београда бр. 633/7 од 8. новембра 1965. године

6. Утврђење Ad Octavum, Вишњица

Решење Завода за заштиту споменика културе града
Београда бр. 1/2 од 12. јуна 1965. године

7. Праисторијска Карабурма

Решење Завода за заштиту споменика културе града
Београда бр. 125/2 од 7. фебруара 1974. године

8. Усек – Бањица

Решење Завода за заштиту споменика културе града
Београда бр. 124/1 од 7. фебруара 1964. године

9. Ледине – Жарково

Решење Завода за заштиту и научно пручавање споме-
ника културе НРС бр. 378/47 од 20. октобра 1947. године

Претходна заштита

10. Земун поље – Комплекс локалитета

11. Аеродром у Батајници

12. Економија

13. Комплекс локалитета на десној обали Дунава од Го-
веђег брода до Капеле у Земуну

14. Јешића песак

15. Беле воде

16. Локалитети од Чукаричке падине до Мостарске петље

17. Роспи ћуприја

18. Црква у Вишњици

19. Градина

20. Бела стена

21. Шагљанац

22. Старо гробље

23. Било

24. Ошљане

25. Багрењар

26. Баре

27. Двориште Милутина Бакалина

28. Комплекс локалитета у Винчи и уз Болечицу

29. Комплекс локалитета Плавиначки поток у Ритопеку

30. Стари манастир Раковица

31. Свињци

32. Телевизијски торањ Авала

33. Манастириште

34. Бубањ поток

35. Манастир Раковица

36. Калем

37. Мађарско гробље

38. Старо стрелиште-ВМА

39. Улица Андре Николића

40. Брег

41. Циглана

42. Доње поље

Споменичко наслеђе, са аспекта и проблематике урба-
нистичког планирања система зелених површина, третира-
мо као:

– појединачна културна добра у оквиру шума и јавних
зелених површина и

– културна добра која имају шири просторни обухват (спомен паркови, гробља, меморијални комплекси, шуме, итд.), као и просторно културно-историјске целине у којима се налазе јавне зелене површине.

Пејзажно уређење непосредне околине културног добра, посебно споменика у оквиру јавних простора представља један од кључних елемената презентације и истицања његове сагледивости и укупне комуникативности простора (место сусрета, боравка, учења, контемплације). Са аспекта заштите културних добара и добара која уживају претходну заштиту, зелених површина и заштите природе, дефинишу се правила грађења.

Културна добра која имају шири просторни обухват најчешће поседују вишезначје и стварају аутентичан амбијент. Јавно добро меморијалног карактера у зависности од његове диспозиције у простору, са аспекта урбанистичког уређења и опремљености простора, има низ условљености које треба да обезбеде његову споменичку улогу, сагледивост и комуникативност. Такви простори имају посебност материјалне димензије на сензитивном нивоу које називамо „дух места”, и представљају посебан изазов у планирању.

Споменици и знаменита места који имају шири просторни обухват, представљају пејзажно обликован простор, којем мора да се сачува меморијално споменички карактер правилима грађења у ширем контекстуалном подручју.

Спомен-гробља, гробља и надгробни споменици представљају посебну категорију и вредност с обзиром на то да су често у оквиру гробаља у функцији сахрањивања као посебне парцеле или појединачна гробна места.

У контексту природног окружења материјално и нематеријално културно наслеђе чини саставни део културног предела, што у потпуности одговара његовој дефиницији да је: карактер и резултат акције и интеракције природног и људског фактора.

Такође, заштита културног наслеђа подразумева његово очување од физичког пропадања, визуелног загађења, обнову, унапређење и презентацију у оквиру надлежних институција заштите споменика културе и институција културе и образовања.

Третман свих непокретних културних добара прописан је Законом о културним добрима, а у контексту предметног плана, правила за уређење и изградњу система зелених површина дефинисана су у сагласности са условима и мерама заштите надлежне установе заштите споменика културе.

Предложени систем зелених површина Београда састоји се из шума и различитих типова зелених површина, од значаја за Службу заштите, јер се интегришу са непокретним културним добрима и добрима која уживају претходну заштиту или се налазе у њиховој околини.

На подручју планске разраде налазе се два заштићена подручја изузетних предеоних вредности: Авала и Велико ратно острво. Културно наслеђе као њихов неодвојив део, добило је свеобухватан оквир природног окружења и снажне синергије.

Плански развој Београда у периоду од прве половине 19. века до данас баштини низ значајних јавних зелених површина, пре свега паркова, као одраз културе живљења и естетике града. Са аспекта вредности урбане структуре града и његовог развоја кроз историју, у циљу заштите, очувања и унапређења највреднијих парковских простора, као објеката пејзажне архитектуре, потребно је посебно их вредновати као појединачна културна добра (Финансијски парк, Академски парк, Градски парк у Земуну, парк Мањез, Чубурски парк, парк Тирило и Методије, парк Ташмајдан, Хајд парк, парк Луке Ђеловића, парк Бристол, парк Теразиј-

ска тераса, сквер Пролеће, сквер испред Дома војске, парк од Барнковог моста до Газеле, као и Парк пријатељства од Бранковог моста до хотела Југославија).

Мере заштите

Афирмишући архитектонско и урбанистичко наслеђе као историјску слику града, јединство природних и створених споменичких вредности и урбани пејзаж као саставни део ширег сагледавања идентитета града, дефинисане су опште мере заштите и унапређења културног и амбијенталног наслеђа у контексту планираног система зелених површина Београда:

1. Очување и унапређење шума и јавних зелених површина у контексту непокретних културних добара или објеката под претходном заштитом;

2. Очување интегритета заштићених парцела непокретног културног добра, и њихове заштићене околине;

3. Одржавање и контрола садног материјала на парцелама споменика културе са циљем уређења његове заштићене околине (оштећена стабла и шибље које нема одговарајућу функцију);

4. Очување свих скулптуралних споменика и спомен обележја лоцираних на јавним зеленим површинама, њихово редовно одржавање;

5. Очување и унапређење дрвореда као амбијенталног сегмента заштићених целина (Косанчићев венац, Скадарлија, Доситејев лицеј) и репрезентативних уличних потеза (Улица кнеза Милоша, Краља Милана, Крунска, Немањина, Булавар краља Александра, Булавар кнеза Александра, Булевар ЈА, Цара Душана, 27. марта);

6. Очување, уређење и унапређење простара меморијалног карактера, прикладим партерним хортикултуралним уређењем, осветљењем и постављањем информативних табли;

7. Очување, уређење и унапређење комплекса Ботаничке баште „Јевремовац”, очување интегритета парцеле споменика културе и његове заштићене околине;

8. Неопходност измештања дела Зоолошког врта (део утврђења источни фронт и део североисточног фронта – ров) који својим садашњим положајем у рововима Београдске тврђаве, нарушава њена споменичка својства;

9. Опремање шума и јавних зелених површина неопходном инфраструктуром, како доводом, приступом и прикључком инсталација где су непоходне, тако и оних које је потребно реновирати, проширити капацитетима и опремити;

10. Формирање, очување и унапређење зелених површина унутар изграђених блокова – микро зелене оазе, у циљу оплемењивања простора и квалитетније животне средине;

11. Очување и унапређење зелених површина у зонама око објеката који су утврђени за споменике културе, а чија намена је у функцији здравства (Докторова кула – кнеза Милоша 103, Војна болница на Врачару – Пастерова 2, Универзитетска дечија клиника – Тиршова 10, Прва варошка болница – Џорџа Вашингтона 19), као и осталих објеката јавне намене;

12. Очување визура са карактеристичних позиција виших ката и видиковаца са позиција шума и јавних зелених површина, као и очување визура са позиција нижих ката (река, мостова, приобаља) ка шумама и зеленим површинама;

13. Очување и унапређење новобеоградских јавних зелених површина у оквиру целина под претходном заштитом (Централна зона Новог Београда, зона приобаља и парк Пријатељства, блокви 1 и 2 на Новом Београду), као и дрвореда и зелених површина у регулацији новобеоградских булевара;

14. Примена свих конзерваторских метода са циљем санирања постојећег стања и свих врста оштећења на споменицима културе, који се налазе у оквиру зелених површина;

15. Уклањање неадекватних објеката и намена у оквиру меморијалних комплекса;

16. Адекватна намена простора у непосредном окружењу, која не сме да нарушава пијетет и мир стратишта (Старо сајмиште – Логор Гестапо-а и спомен гробља);

17. Очување културног пејзажа и предеоних вредности, спречавањем: обимних земљаних радова којима се мења морфологија терена, сеча и искрчивања вегетације, постављања надземних инсталација инфраструктурних система и постављања средстава јавног оглашавања;

18. За све интервенције на зеленим површинама, на простору заштићених парцела непокретног културног добра, и његове заштићене околине, као и на парцелама објекта под претходном заштитом неопходни су посебни конзерваторски услови Завода за заштиту споменика културе Града Београда;

19. Уколико се приликом извођења земљаних радова на изградњи зелених површина и подизању шума наиђе на археолошке остатке, све радове треба обуставити и обавестити Завод за заштиту споменика културе Града Београда како би се предузеле неопходне мере за њихову заштиту.

1.1.4. Заштита визура

(Графички прилог бр. 4 – Заштита природних и културних вредности Р 1:20.000)

Београд је град сложене и препознатљиве структуре природних и створених вредности. Аутентичност његових предела чине комбинација рељефа, водених површина, богате вегетације и урбане структуре. Слика града са залеђем мењала се кроз време и у складу са новим моделима, тенденцијама, вредностима, а пре свега његовим растом и ширењем. Капитални симбол града представља његово природно језгро – Ушће Саве у Дунав са Великим ратним острвом и београдским гребеном. Културна димензија простора препознаје се у изграђеним елементима Београдске тврђаве, Старог Београда и Старог језгра Земуна, Новог Београда и приобаља река.

Овим планом евидентиране су најзначајније визуре (панораме) са доминантним природним оквиром, стајне тачке, као и главни правци и углови сагледавања који се у свим будућим процесима планирања развоја града морају очувати:

Калемегдан „Победник” (кота 113,4 mпv) – Алтернативно: бастион на завршетку бедема од Сахат-куле ка Сави (кота 124 mпv). Најважнији од свих београдских видиковаца, омогућава сагледавање најшире панораме Града са укупним углом већим од 250°, кроз три кључне слике:

– панорама Савског амфитеатра, са Саборном црквом на левој страни и новобеоградском обалом Саве на десној, преко зеленог масива Топчидерског брда и Кошутњака до Авале;

– друга панорама се пружа од Ушћа Саве у Дунав, Великог и Малог ратног острва, преко репрезентативних простора Новог Београда и Земуна у подножју куле на Гардошу; и

– трећа панорама отвара широко пространство Банатске стране Београда.

Теразијска тераса – Поглед ка Новом Београду и ка мостовима на реци Сави, на Аду Циганлију и даље.

Врачарски плато – Уски поглед у правцу Авале од јужног крила Храма Светог Саве преко Вождовца.

Београдски мостови – Поглед са мостова на Сави (Бранков мост, Газела, Стари савски мост, Стари железнички мост, Мост на Ади) на савску падину Старог Београда између подножја које чини десна обала Саве и линија хоризонта шумадијске греде од Победника, Београдске тврђаве, палате „Београд”, Храма Светог Саве и даље ка Топчидеру и Бановом брду.

Поглед са Панчевачког моста на појас приобаља Дунава од Гардоша, Великог ратног острва до Вишњице са залеђем Старог Београда, Звездаре и Милићевог брда.

Земун – Гардош (кота 111 mпv) – Видиковац са куле Гардош, пружа се преко Старог језгра Земуна и Великог ратног острва до Београдске тврђаве. У ширем сагледавању доминантна је акваторија, шумски масив у форланду дуж леве обале Дунава, са банатском равницом у залеђу.

Земунски кеј – визуре ка београдском гребену, марици Дорћол, левој обали Дунава, Ратном острву.

Земун – Прегревица – визура ка Дунаву и шуми у форланду леве обале Дунава.

Топчидер – угао Булевара војводе Путника и напуштене трасе трамваја према Дедињу (приближно кота 122 mпv). Поглед на топчидерску долину и околна узвишења, са дворским комплексом.

Баново брдо – ски стаза изнад Топчидерског гробља. Поглед на Савски амфитеатар до Калемегдана. У првом плану су Сењак и Мост на Ади.

Кошутњак – кафана „Рубин” код Филмског града. Поглед на Раковичку долину, Манастирску шуму, Авалу и Космај.

Дедиње – Лисичји поток (почетак Улице Михаила Аврамовића, кота око 200 mпv). Поглед на Авалу преко Манастирске шуме, са бочних страна затворен узвишењима, што правцу даје посебну композициону специфичност.

Звездара – кота 237 mпv (Волгина улица у Звездарској шуми). Локација важна и као висинска доминанта са широким погледом на Дунав.

Милићево брдо (кота 279 mпv) – Панорама према Дунаву са висине од 200 mпv, према Банатској равници и нарочито узводно ка Земуну, али и ка југу, ка околини Манастира Сланци.

Превој на ауто-путу Београд – Ниш, на преломној тачки Бегаљичког брда на улазу у Београд, граници између изграђене градске структуре и шуме „Степин луг”. Поглед подједнако атрактиван ка северу са широким погледом на Београд и југу ка шумадијском побрђу.

Авала – Видиковци са кружним панорамским погледом са Авалског торња и Споменика незаном јунаку.

У циљу очувања и заштите визура и локација стајних тачака неопходно је пажљивим планским промишљањем, контролисаном изградњом и сталним мониторингом спречити визуелно нарушавање већ установљене слике града, његовог духа и идентитета.

1.1.5. Заштита животне средине

Стање животне средине Београда одређено је његовим природним условима, урбаном и физичком структуром, привредним активностима, саобраћајем и друштвено-економским процесима који се одвијају у граду и његовом окружењу.

Карактеристична је неуједначеност квалитета ваздуха у појединим деловима града зависно од присутности извора емисије. Главни загађивач ваздуха и извор буке је друмски саобраћај. У погледу аерозагађења, најугроженији су делови централне зоне старог града, подручје Земуна, као и саобраћајнице са већим оптерећењем. Загађеном ваздуху је изложено целокупно становништво, а нарочито су угрожене осетљиве групације, деца, болесни и стари људи.

Нивои буке присутни у комуналној средини нису довољно високи да би довели до оштећења слуха, али изазивају читав низ аудитивних и екстрааудитивних ефеката. Највећа прекорачења дозвољених нивоа буке констатују се, у просеку, у стамбеним зонама и зонама дуж саобраћајница.

Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животnoj средини („Службени гласник РС”, број 75/10), дефинисане су граничне вредности за дан и ноћ у појединим зонама намене, дате у Табели 3.

Табела 3: Граничне вредности индикатора буке према намени простора

Намена простора	Дан дБ(А)	Ноћ дБ(А)
одмор, рекреација, болничке зоне, велики паркови, опоравилишта, култ-истор. споменици	50	40
туристичка подручја, кампови и школске зоне	50	45
чисто стамбена подручја	55	45
дечја игралишта, пословно-стамбена и трговачко-стамбена подручја	60	50
градски центар, занатска, административно-управна и трговачка зона са становима, зона дуж ауто-путева, магистралних и градских саобраћајница	65	55
индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда	на граници ове зоне бука не сме прелазити граничну вредност у зони са којом се граничи	

Велики број зелених површина на предметном подручју користи се и за шетњу кућних љубимаца који у њима обављају физиолошке потребе, услед чега долази до микробиолошког загађења земљишта. Присуство јаја цревних паразита детектовано је у песку базена за игру деце, посебно оних где се замена песка ретко врши.

На зеленим површинама релативно често су присутни ДДТ и разградни продукти.

На квалитет животне средине у граду, значајно утичу параметри климе (температура, падавински режим, осунчавање, локалне руже ветрова...) и њихове промене. Просторна расподела параметара климе условљена је географским положајем, рељефом и локалним утицајем, као резултатом комбинације рељефа, расподеле ваздушног притиска већих размера, експозицијом терена, присуством речних система, вегетацијом, урбанизацијом итд.

За град Београд евидентан је пораст средњих месечних и средњих годишњих температура, што је између осталог и последица урбанизације. Промене падавинских режима немају тако јасно изражен тренд (ни битног повећања ни смањења).

Однос максималне и минималне годишње количине падавина за последњи разматрани период за Београд (1051/367mm), указује на то да велике градске средине имају ефекат појачавања екстрема – сушне године на широј територији су у градовима још сушније, а оне са повећаном количином падавина теже екстремним вредностима.

Промене ова два значајна климатска параметра свакако изразито утичу на квалитет живота људи у градској средини.

Захваљујући физиолошким процесима биљака (апсорпција, евапорација, транспирација, фотосинтеза и др.), шуме и зелене површине представљају „живу технологију” која утиче на ублажавање ефеката локалних топлотних острва, ублажавање ефеката ветра, редукцију загађења ваздуха и вода, редукцију буке, регулисање режима атмосферских вода и др.

У складу са наведеним, ублажавање утицаја климатских промена може да се постигне:

- очувањем постојећих и реализацијом нових шума и заштитних зелених појасева;
- динамичном и наменском конзервацијом биодиверзитета шума, шумских и урбаних подручја;
- адаптивним управљањем и побољшањем одрживости и мултифункционалности шума у условима климатских промена;

– повећањем еколошки функционалних простора – биотопа на свакој парцели (блоку) и достизање постављеног циљног „еколошког индекса (ЕИ)”, ради смањења степана зазиданих, непорозних, површина;

– озелењавањем кровова и фасада објеката у циљу унапређења енергетске ефикасности истих;

– реализацијом површина које су планом дефинисане за гајење дрзростајућих лишћарских врста – топола, врба и багрем; и

– санацијом и ревитализацијом загађених речних токова, мелиорационих канала, рукаваца, пречишћавањем отпадних вода коришћењем система на бази одговарајућих врста биљака (Constructed wetlands, Reed bed, Floating treatment wetlands, Floating islands).

Такође, шуме и зелене површине, као јавни простори, омогућују остваривање контакта са природом и људима градећи јаче друштвене односе, што се позитивно одражава на целокупно друштво. У циљу унапређења квалитета животне средине у Београду, предметним планом утврђују се услови за успостављање система зелених површина града.

У поступку спровођења и реализације предметног плана морају се поштовати мере заштите и побољшања стања животне средине које следе по областима развоја:

Заштита ваздуха

Побољшање квалитета ваздуха обезбедиће се применом и следећих мера:

– очувањем постојећих шума и делова некадашњих шума, односно подизањем нових, а у складу са Стратегијом пошумљавања подручја Београда („Службени лист Града Београда”, број 20/11);

– постојеће шуме и јавне зелене површине морају се сачувати у постојећим границама;

– очувањем и ревитализацијом постојећих, односно успостављањем нових дрвореда уз саобраћајнице, а нарочито у зонама намењеним становању и мешовитим градским центрима;

– код формирања дрвореда и зелених површина користити врсте које имају већу моћ апсорпције штетних загађујућих материја, ублажавања буке и умањења ефеката прегревања;

– обавезним озелењавањем и уређењем слободних и паркинг површина у привредним зонама;

– очувањем постојећих и подизањем нових заштитних појасева дуж ауто-путева и магистралних саобраћајница;

Заштита вода и земљишта

– спроводити мере заштите подземних вода и земљишта, које су прописане Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени гласник РС”, број 92/08), односно важећим актом о начину одржавања и мерама заштите у ужој и широј зони санитарне заштите изворишта, током реализације планираних садржаја, реконструкције постојећих површина, њиховог коришћења и у случају њиховог уклањања;

– земљиште и водене површине у подручју заштите изворишта водоснабдевања, у складу са Законом о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10 и 93/12), морају бити заштићени од намерног или случајног загађивања и других утицаја који могу неповољно деловати на издашност изворишта и здравствену исправност воде;

– при подизању и изградњи шума и зелених површина, у свим фазама радова, вршити одговарајућу заштиту водотока као и подземних вода, односно издани, а посебну пажњу посветити избору врста чији корен неће угрозити природне површинске и подземне токове вода, а нарочито издан и повлатне слојеве;

– на подручју шума и јавних зелених површина обезбедити одвојено прикупљање и поступање са отпадним материјама (комунални отпад, рециклабилни отпад – папир, стакло, лименке, ПВЦ боце, биоразградиви отпад и сл), у складу са законом којим је уређено управљање отпадом и другим важећим прописима из ове области и/или Локалним планом управљања отпадом града Београда 2011–2020 („Службени лист Града Београда”, број 28/11) у току реализације планираних садржаја и њиховог коришћења;

– забрањена је пренамена шумског земљишта у друге намене;

– вршити планско пошумљавање и озелењавање девастираних површина;

– контролисано употребљавати хемијска средства за заштиту биља на површинама под вегетацијом у складу са Законом о средствима за заштиту биља;

– грађевински и остали отпадни материјал који настане у току реализације планираних шума и зелених површина, разврстати и обезбедити рециклажу и искоришћење или одлагање преко правног лица које је овлашћено, односно има дозволу за управљање отпадом;

– ако при извођењу радова дође до хаварије на грађевинским машинама или транспортним средствима, односно изливања уља и горива у земљиште, извођач је у обавези да изврши санацију, односно ремедијацију загађене површине;

Заштита од буке

– ниво буке у појединим зонама намене простора мора да буде у складу Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини, („Службени гласник РС”, број 75/10);

– дуж ауто-пута и магистралних саобраћајница на деоницама поред зона становања, јавних објеката и рекреативних површина предвидети звучне баријере (природне или вештачке);

Заштита од нејонизујућег зрачења

При избору локације за постављање антенских система базних станица мобилне телефоније узети у обзир следеће:

– неопходност поштовања постојећих природних обележја локација и пејзажа, избегавати просторе излетишта, заштићена природна добра, заштићене културно-историјске целине, парковске површине и сл.

Заштита и унапређење биодиверзитета

– у циљу очувања природних вредности (станишта и биодиверзитета) потребно је поступати у складу са Правилником о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Службени гласник РС”, број 35/10), Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 5/10 и 47/11), Правилником о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња („Службени гласник РС”, број 72/10);

– очувати и унапредити структуре постојећих шума и повећати површине под шумама и шумским земљиштем;

– успоставити заштитне зелене појасеве дуж водотокова, ауто-путева и магистралних саобраћајница;

– успоставити еко коридоре за повезивање фрагментисаних ослабљених екосистема;

– није дозвољена промена морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност еколошких коридора;

– реализовати обнављање деградираних система коришћењем аутохтоних врста;

– допуњавање *in situ* мера очувања биодиверзитета одржавањем *ex situ* локација и спровођењем *ex situ* мера очувања;

– обезбедити примену биолошких и других метода за контролу врста;

– није дозвољено уништавање станишта и уништавање дивљих врста;

– сва подручја влажних станишта која су планом препозната, очувати и штитити у складу са Рамсарском конвенцијом;

– при обнављању и ревитализацији зелених површина користити врсте које неће нарушити природна станишта флоре и фауне, биодиверзитет и екосистем;

– очувати и интегрисати у систем зелених површина биотопе који су у поступку картирања и вредновања оцењени оценом 5, 6 и 7;

Мере заштите за стамбене зоне и објекте и комплексе јавних служби

Ове мере се односе на:

– формирање зона рекреације и одмора, еколошки здравих зелених простора, бициклических стаза, трим стаза, стаза „здравља” и сл., чиме се јача здравствени капацитет појединаца и појединих група;

– повећање зелених површина уз увођење већег броја отпорних (толерантних) аутохтоних врста, које истовремено имају и заштитну улогу;

– унапређење амбијенталних вредности и зелених простора формирањем кровних вртова и вертикалним озелењавањем фасада;

– приликом избора садног материјала избегавати коришћење врста које су дефинисане као инвазивне и алергене (топола). Инвазивне врсте су: *Acer negundo* (јасенолисни јавор), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (багрем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Prunus padus* (сремза) и *Prunus serotina* (касна сремза);

– приликом формирања „игралишта за псе” у оквиру јавних зелених површина поштовати правила прописана у оквиру општих мера уређења и грађења предметног плана;

– очување неизграђених површина у унутрашњости компактних стамбених блокова и њихово уређење као јединствене зелене површине у директном контакту са тлом (унутрашње двориште);

– код формирања зелених површина у функцији школа, дечјих установа, паркова користити врсте које имају високу декоративну и биолошку вредност, али без алергеног дејства;

– обезбеђење сталног и континуираног одржавања планираних садржаја у циљу обезбеђења санитарно – хигијенске, естетске и еколошке функције простора;

– надземне гараже и паркинг просторе не планирати у унутрашњим двориштима компактних блокова.

Мере заштите од утицаја привредних делатности

Према могућим негативним утицајима на животну средину, односно према могућем еколошком оптерећењу, утврђене су категорије делатности од А до Д, које у односу на ниво еколошког оптерећења морају бити лоциране на минималном одстојању од 50 m, па преко 1.500 m од стамбених насеља, а за категорију Г (фирме које у случају удеса могу имати средњи утицај на животну средину, присутне веће количине опасних материја, мање количине врло токсичних материја, ризик од хемијског удеса – велики, као што су метало-прерађивачка индустрија, појединачни погони хемијске индустрије, веће кланице, прехрамбена индустрија, итд.), обавезно је формирање заштитног зеленог појаса унутар комплекса.

Министарство заштите животне средине на основу Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 72/09 – др. закон, 43/11 УС и 14/16), води регистар севесо постројења/комплекса са повећаном вероватноћом настанка хемијског удеса или са повећаним последицама од тог удеса.

Сходно наведеном, потребно је при планирању јавних зелених површина израдом планова детаљне разраде, испоштовати одредбе Закона о заштити животне средине, поглавље 3.2 Заштита од хемијског удеса, чл. 59 и 60а, односно обавити сарадњу са надлежним Министарством у циљу дефинисања намена.

Мере заштите од утицаја пољопривреде

У циљу заштите земљишта и подземних вода, као и заштите здравља људи на пољопривредним површинама као и зеленим површинама, забрањује се коришћење пестицида који спадају у ПОП-с, а користе се у циљу заштите биља.

Заштитно одстојање између стамбених објеката и ораница, односно плантажних воћњака који се интензивно третирају вештачким ђубривом и дозвољеним хемијским средствима за заштиту биља је најмање 800 m. У заштитном појасу од 10 m између границе пољопривредних парцела и обале водотока није дозвољено коришћење пестицида и вештачких ђубрива.

Утврђује се минимална заштитна одстојања између границе комплекса сточних фарми и објеката у суседству, и то: од стамбених зграда 200 m, од магистралних путева 200 m, од речних токова 200 m и од изворишта водоснабдевања 800 m.

Мере заштите у зонама уз саобраћајнице и на саобраћајним површинама

За ауто-путеве и магистралне саобраћајнице и обилазнице у рубним подручјима града, са аспекта еколошког оптерећења, утврђују се три зоне заштите као услови планирања других намена земљишта уз појасеве саобраћајница:

1) зона – појас непосредне заштите од веома великог еколошког оптерећења ширине по 20 m са обе стране пута, због емисија у ваздух, повећане буке и загађивања земљишта. У заштитном појасу дозвољено је формирати заштитно зеленило, а није дозвољена изградња стамбених, пословних и помоћних објеката;

2) зона – ужи појас заштите од великог еколошког оптерећења ширине по 50 m са обе стране пута, због повећане буке и загађивања земљишта. Није дозвољена изградња стамбених, пословних и помоћних објеката. Постојећи легално изграђени објекти морају бити заштићени одговарајућом акустичком заштитом. Дозвољена је изградња објеката у функцији пута (бензинске станице, сервиси, складишта и сл.); и

3) зона – појас малог еколошког оптерећења ширине по 300 m са обе стране пута, због повећане буке. Изградња стамбених, пословних и привредних објеката дозвољена под условом да се обезбеде мере заштите од буке.

У циљу смањења нивоа буке потребно је:

– као допунска мера у појасу непосредне заштите примењује се садња зеленог заштитног појаса, дрвореда као и изградња вертикалних акустичких баријера на одређеним деоницама (изглед и карактеристике ових баријера треба прилагодити амбијенту, а тачна позиција ће детаљно бити утврђена у току израде техничке документације на деоницама где су објекти најугроженији и Студије о процени утицаја на животну средину, а у сарадњи са надлежним институцијама за заштиту).

– зелене површине у регулацији саобраћајница и заштитни зелени појасеви треба да чине врсте које имају већу

моћ апсорпције штетних загађујућих материја, ублажавања буке, а не угрожавају неопходну видљивост за возаче и безбедно одвијање саобраћаја;

– у циљу унапређења амбијенталних вредности и смањења негативних утицаја на отвореним надземним гаражама афирмисати вертикално озелењавање фасада као и кровно озелењавање;

– отворена паркиралишта и паркинге у стамбеним и пословним зонама планирати савременим принципима озелењавања;

– отворене паркинг површине у зонама заштите водоизворишта, као и у привредним и индустријским зонама и транспортним терминалима, без обзира на зону заштите, планирати као водонепропусне површине са системом за прихват атмосферских вода, које се пре упуштања у реципијент морају третирати преко сепаратора масти и уља;

Критеријуми за изградњу гробља и крематоријума

– обавезна је израда Пројекта озелењавања и уређења комплекса гробља;

– оградити комплекс гробља; формирати заштитно зеленило уз границу комплекса у циљу визуелног раздвајања предметног простора од садржаја у окружењу;

1.1.6. Заштита од елементарних и других већих непогода и просторно-плански услови од интереса за одбрану земље

Урбанистичке мере заштите од пожара

Подизање и уређење шума и јавних зелених површина мора бити реализовано према одговарајућим техничким противпожарним прописима, стандардима и нормативима дефинисаним:

– Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09 и 20/15)

– Правилником о техничким нормативима за спољну и унутрашњу хидрантску мрежу за гашење пожара („Службени лист СФРЈ”, број 30/91)

– Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређење платоа за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Службени лист СРЈ”, број 8/95)

– Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Службени гласник РС”, број 3/18).

За предметни план прибављени су услови бр. 217-77/2014-07/9 од МУП – Управе за ванредне ситуације у Београду.

Простори од интереса за одбрану земље

У складу са условима који су добијени од Министарства одбране – Управе за инфраструктуру под бр. 1966-4, нема посебних услова за прилагођавање потребама одбране земље.

1.1.7. Заштита земљишта од штетног дејства ерозије и бујица на сливовима водотокова

Узрочници развоја ерозионих процеса на сливовима водотокова на предметном подручју су природни услови и начин коришћења земљишта. Рељеф, односно нагиб терена, је основни чинилац водне ерозије. Ипак, појава водне ерозије на терену, макар нагиби били јако изражени, зависи и од многих других чиниоца: геолошка подлога, клима, вегетациони покривач, начин искоришћавања земљишта, одсуство заштитних мера и сл. Многи од ових чинилаца фаворизују ерозију на подручју јужно од Саве и Дунава, и то утолико пре што начин коришћења земљишта није увек

правилан (непланска изградња, неправилна обрада земљишта,...), а заштитне мере су недовољне или потпуно недостају. Поред наведеног, поједина подручја под шумом нису у потпуности заштићена од ерозије, ако се шуме неплански користе доводе до различитог степена деградације.

Такође, хидролошки фактор је значајан чинилац за појаву еродибилности овог подручја. Неадекватна брига и одржавање еродибилног земљишта, као и постојећих насипа доводи до појаве клизишта.

Потпуна противерозиона заштита сливова водотокова на подручју предметног плана може се реализовати после детаљних истражних радова, и израде одговарајуће техничке документације. Приликом израде техничке документације потребно је уважити донете планове пошумљавања.

Опште стање бујичних водотока је лоше и карактерише се неуређеношћу речних корита.

Студијом „План за проглашење ерозионих подручја и плана за одбрану од бујичних поплава за територију града Београда” (Институт Ј. Черни и Шумарски факултет, 2005), утврђено је постојање ерозионих подручја и ерозије на територији Града Београда, што је приказано на Слици 1 и 2 (Карта ерозионих подручја и Карта ерозије приложене су и у Документацији предметног плана).

Слика 1 – Карта ерозионих подручја (Студија „План за проглашење ерозионих подручја и плана за одбрану од бујичних поплава за територију града Београда”, Институт Ј. Черни и Шумарски факултет, 2005)

Слика 2 – Карта ерозије

У оквиру предметног подручја готово све површине угрожене су ерозионим процесима различите категорије разорности. У зависности од конкретног подручја разликује се тип и степен ерозије. У шумадијском делу Београда доминантна је слаба водна ерозија – IV категорија ерозије. У сремском и банатском делу Београда доминантна је еолска ерозија, док је водна ерозија занемарљива.

Процеси јаке ерозије – II категорија ерозије на сливовима водотокова, настали су у горњем делу слива Топчидерске реке и њеним притокама, где су нагиби падина велики, као и број клизишта, а начин коришћења земљишта има све карактеристике екстензивног. Значајна површина територије општине Раковица такође је угрожена јаким ерозионим процесима, где поред великих нагиба падина и екстензивног газдовања бројна механичка оштећења тла доприносе појачаном дејству ерозионих процеса. Такође, јачи ерозиони процеси јавили су се у непосредној околини насеља Велика Моштаница, ГО Чукарица, где су нестабилне падине и екстензивни начин коришћења земљишта значајно утицали на настанак и развој изражених ерозионих процеса.

Процеси средње ерозије – III категорија ерозије на сливовима водотокова, настали су и развијају се на свим локацијама где се спроводи неадекватан начин коришћења земљишта, као што је случај са бројним ораницама на падинама великог нагиба, а уз то и по правилу са обрадом по линији нагиба, затим на површинама под виноградима, где су редови по линији нагиба падине, а врло чести су у проређеним и девастираним шумама и деградираним пашњацима који се прекомерно користе и механички оштећују.

Процеси слабе ерозије – IV категорија ерозије и врло слабе ерозије – V категорија ерозије на падинама сливова захватају све културе, зависно од њиховог квалитета, где је поред фактора антропогеног карактера, посебно значајан нагиб падине. То су површине где није било већих промена у начину коришћења земљишта, већ су се задржале добро склопљене шуме или травни покривачи. Највише таквих површина налази се на подручју општина Звездара (шумски комплекс око Опсерваторије), Гроцка (плантажни воћњаци) и Раковица и Савски венац (шумски комплекс Кошутњак). Ови подаци убедљиво говоре о квалитетној шуми као најбољој противерозионој заштити, као и плантажним воћњацима, који правилно организовани, уз интензивну обраду, могу добро да штите земљиште од појачаног дејства ерозионих процеса.

На сливовима водотокова предметног плана присутни су следећи типови водне ерозије: нееродирано земљиште, површинска ерозија, браздаста и јаружаста ерозија, који се појављују на стабилним теренима. Клизање земљишта као тип водне ерозије на нестабилним теренима представља најтежи вид ерозије. Најчешће се појављује на теренима неогених седимената и зато га има на многим деловима терена у подручју јужно од Саве и Дунава.

Ерозионо подручје одређује се на основу следећих критеријума: карактеристике, интензитет и категорије ерозије, положај и начин коришћења земљишта. Ерозионо подручје, услове за његово коришћење и радове и мере за заштиту од ерозије и бујица одређује јединица локалне самоуправе, према Закону о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10 и 93/12).

Стратешка опредељења дефинисана у ГУП Београда, у области уређења водотока, подразумевају:

– Примену антиерозивних радова на сливним подручјима у циљу заштите земљишта и водопривредних објеката, санирање и довођење у функционално стање и ревитализовање објеката који служе за заштиту од ерозија и бујица.

– Као један од приоритета урбане политике је очување природних долина малих водотока, односно њихова ревитализација. У том смислу треба тежити ка натуралном уређењу корита водотока уз потребне биотехничке мере на сливном подручју и формирање малих ретензионих и вишенаменских акумулационих простора.

На предметном подручју планирана је изградња водних објеката за заштиту од ерозије и бујица: преграде, уставе, регулација доњих токова бујица, обалоутврде, биотехнички објекти и други објекти.

Ради спречавања и отклањања штетног дејства ерозије и бујица спроводе се превентивне мере, граде и одржавају водни објекти и изводе заштитни радови.

У склопу превентивних мера примењују се следеће забране које се односе на механичко оштећење тла свих облика и површинска разарања:

- пустошење, крчење и непланске чисте сече;
- огољавање површина, неконтролисано копање и преравање ливада, пашњака и необрађених површина, ради узгоја једногодишњих култура;
- затрпавање извора и неконтролисано сакупљање и одвођење тих вода;
- дуготрајно складиштење чврстог материјала;
- изградња објеката без одговарајуће планске и пројектне документације;
- експлоатација речних наноса са дна или падина, осим за потребе обезбеђења пропусне способности корита бујица;
- изградња објеката који би могли да угрозе стабилност земљишта (воденице, бране, канали, рибњаци и слично);
- друге радње којима се поспешује ерозија и стварање бујица;
- планирати коришћење пољопривредног и другог земљишта у складу са захтевима антиерозионог уређења земљишта.

Заштитни радови обухватају биотехничке и биолошке радове и то:

- пошумљавање,
- узгој и одржавање заштитне вегетације,
- крчење растиња,
- затрављивање,
- терасирање, подизање воћњака и вештачких ливада,
- мелиорација пашњака,
- чишћење корита и други слични радови.

Превентивне мере и заштитне радове спроводи јединица локалне самоуправе, у складу са планом управљања водама.

На територији ерозионих подручја кроз израду планске и техничке документације потребно је предвидети регулационе радове на уређењу водотокова, антиерозионе радове у сливовима река и планирати коришћења земљишта на начин који не интензивира ерозионе процесе.

1.1.7.1. Противерозиони радови у сливовима водотокова

Предметним планом, на сливовима водотокова, а у циљу заштите земљишта од ерозије планирани су биотехнички и биолошки радови.

1.1.7.1.1. Биотехнички радови на падинама сливова водотокова

Биотехнички радови обухватају техничке и ретензионе радове у сливу.

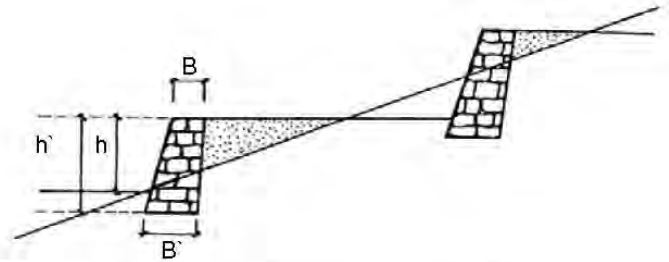
а) Технички радови у сливовима водотокова

Технички радови се планирају у горњим деловима сливова и голим стрмим падинама са циљем да створе ослонац

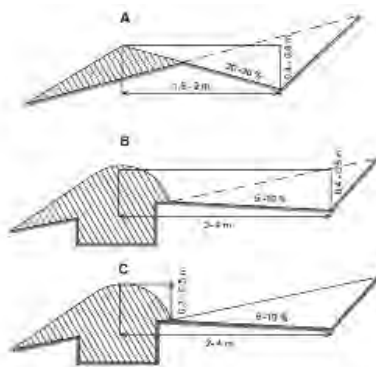
за развој биљака (шумских или пољопрвредних) како би се успоставила вегетација и тако заштитило земљиште од ерозије. Предвиђају се следећи технички радови:

– Инфилтрационе банкете – Алжирске терасе – планирају се у систему који почиње од вододелнице и завршава се при дну падине. Банкете без подужног пада се примењују на теренима са малим нагибом (3–4%) и на врло пропустљивим замљистима. Банкете са подужним падом, као и предходне, обустављају сливање и помажу упијање, али су оне оспособљене да могу вишак воде, смањеном брзином, да одведу према реципијенту. Ова врста банкете употребљава се на падинама са нагибом 5–35%. Приликом трасирања, свих типова инфилтрационих банкета (осим хоризонталног), подужни нагиб се даје у смеру реципијента, који је углавном нека јаруга или шума.

нагибом од 40°. Карактеристично за ове терасе је да су косине скоро вертикалне и коефицијент коришћења падине је потпун.

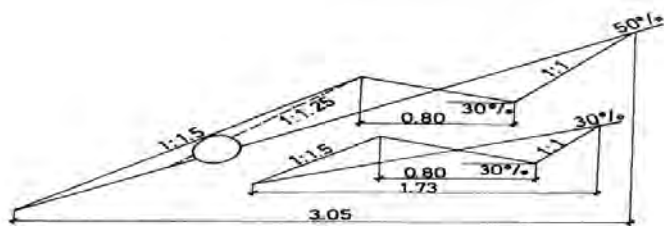
Слика 5 – Тераса са зидићем

Слика 3 – Типови инфилтрационих банкета за стрме и благо нагнуте терене

– Градони за пошумљавање – се планирају за изузетно еродирана стрма станишта, најчешће оријентисана ка југу, југозападу и југоистоку, која су сува, због пребрзог сливања воде и дуготрајне изложености и екстремно јакој инсолацији у току године. Терени који се њима третирају не смеју бити склони клизању. Градони имају двојаку функцију и то да обустављају ерозију у међупросторима и уједно врше припреме земљишта за садњу шумских садница (пошумљавање).

Градони представљају терасе ширине 70–90 cm, чији планум је нагнут 30% према узбрдној страни. Они се раде дуж изохипси, са подужним падом од 0,5%. Без подужног пада могу де се раде само у изузетним случајевима (када је велика водопропустљивост земљишта на коме ће се они радити, када су падине уске, када нема добрих реципијената и када су падине са мањим нагибом).

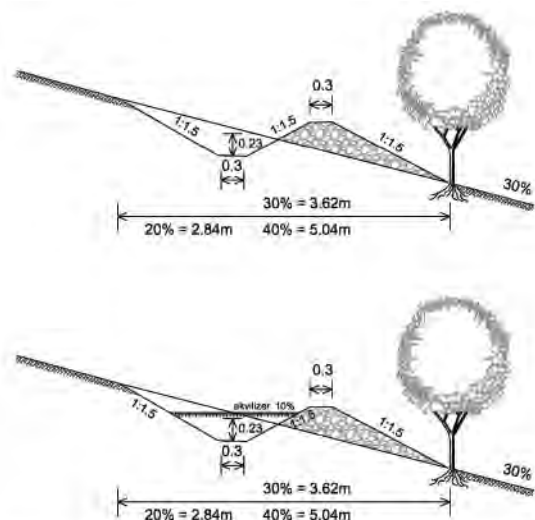
Слика 4 – Типови градона за врло стрме и блаже терене

– Терасице са зидићима – степенасте терасе са зидићима су најтрајнији објекти и представљају врло сигурно средство за контролу ерозије. Постављају се и на падинама са

Димензионасање елемената терасе може се вршити према некој од познатих формула за терасе у земљи (од ископа и насипа). У овом случају је неопходно да се статички димензионише зидић. Ако је корисна висина зидића мања од 0,5 m није неопходно димензионасање већ се усваја дебелина у круни од 0,3 m са нагибом низводне косине од 4:1 (1:0,25). За веће висине димензионасање се врши по методи Thieriu-a. У попречном пресеку терасе могу бити хоризонталне или у контрападу као економичније.

§ Контурни ровови – или ретензиони јаркови се планирају као средство за заустављање површинског спирања и ретензију воде. Постављају се као систем ровова на некој еродираној падини. Ровови треба да буду на толиком одстојању један од другог, да сливајућа вода не може да постигне брзину, којом би почела еродирати земљиште и то одстојање треба да буде у складу са капацитетом рова.

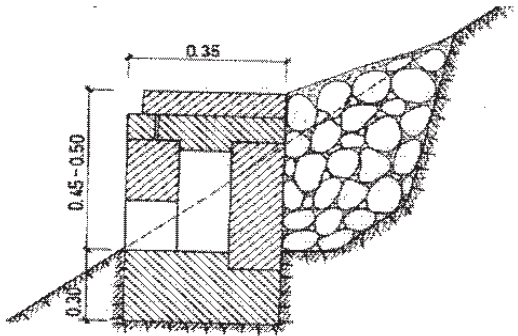
На падинама склони клизању искључити примену контурних ровова и уопште тераса, јер оне, задржавањем воде, стварају услове за појаву клизишта.

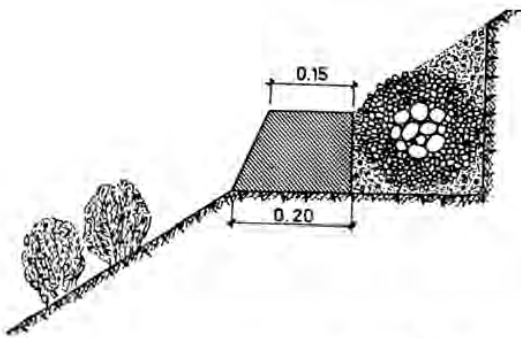
Слика 6 – Контурни или ретензиони јаркови

– Зидићи дуж изохипси – планирају се дуж изохипси на падинама, са циљем да спрече нагло сливање површинске воде и задрже распаднути материјал који се креће низ падину под дејством гравитације или воде која се слива и

тима створе стабилне услове за успостављање вегетације (травне или шумске). Препоручују се примена водоравних зидића по С. Росићу (тип 1 и тип 2) на падинама где нема камена за израду рустикалних зидова, а земљиште је нападнуто интензивним процесима ерозије. Ово су објекти мале висине и граде се од разних врста материјала, бетонских елемената у комбинацији са каменом на узводној страни зидића (тип 1) или постављањем фашина целом дужином зидића (тип 2).

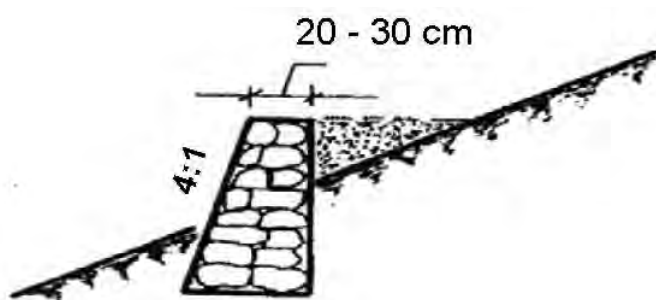

Слика 7 – Водоравни зидић по Росићу, тип I

Слика 8 – Водоравни зидић по Росићу, тип II

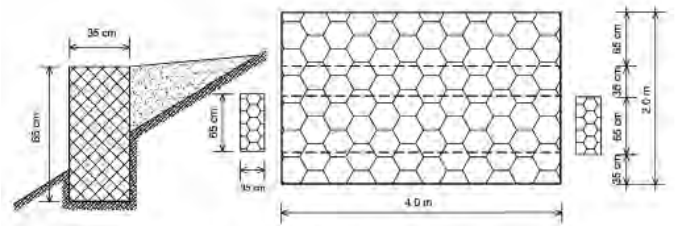
– Рустикални зидићи предвиђају се на падинама без вегетације са интензивним процесима ерозије. Зидија се од камена у суво. Висина зидића креће се до 60 cm, али у неким случајевима може бити и већа. Корисна висина на узбрдној страни креће се од 20 до 50 cm што зависи од нагиба падине, као и међусобни размак зидића на падини која се креће од 10 до 50 cm. Рустикални зидићи планирају се у јаругама као преграде.

Слика 9 – Рустикални зидић

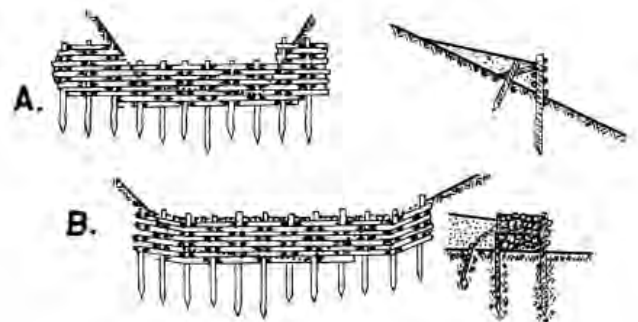
– Зидићи од габиона дуж изохипси – се користе на падинама кад нема одговарајућег камена за израду рустикалних зидића, а има ситније камене дробине. У припремљен темељни ров, дубине мин. 10 cm (са низбрдне стране) и ширине 35 cm, постављају се габиони (жичани мрежасте сандуци) димензије попречног пресека 0,35 x 0,65 m и дужине 4 m. Габионски сандуци се повезују један за други, поцинкованом жицом исте дебљине, од које су они исплетени. Затим се габиони испуне каменом, а горње странице поклопе преко камене испуне и запертлају жицом. Висина таквих зидића је максимум 0,5 m, а дебљина 0,35 m.

Предност примене ових зидића је њихова једноставна и рентабилна изградња.

Слика 10 – Зидић од габиона

– Плетери – предвиђају се кад је земљиште толико упропашћено, да вегетацију није могуће обновити без извесног претходног учвршћивања терена. Једноструки плетери се израђују дуж изохипси, на међусобном размаку 5–10 m. Висина једноструких плетера износи око 0,3–0,7 m. Сврха израде једноструких плетера је да, у комбинацији са пошумљавањем, учврсте земљиште, које је у разарању, односно помогну обнову вегетације на стрмим падинама, где је она била уништена. Осим једноструких плетера,

Слика 11 – Једноструки и двоструки плетери

понекад се употребљавају фашины, које се полажу водоравно по терену, а причвршћују се за терен кочићима. Да би се еродирана страна падине што боље заштитила од спирања, између фашина се полаже грање. Двоструки плетери се примењују тамо где је неопходно да плетер буде са већом висином (обично у јаругама) и где је деловање воде много јаче. Раде се до 1 m корисне висине на тај начин што се побије први ред коља, који се исплете прућем. Затим се на одстојању 0,8–1,0 m од првог реда побије други ред коља, који се такође испрелете прућем, а простор између тих редова испуни крупним шљунком или каменом. Са низводне стране израђује се обично подслапље. Плетер треба добро укопати у обале. Изградња плетера је врло једноставна и релативно брза.

б) Ретензиони радови у сливовима водотокова

Ретензиони радови се планирају на падинама сливова са задатком да смање или униште кинетичку енергију сливајућег млаза, задрже транспортоване честице (биофилтер), побољшају структуру земљишта, створе услове за упијања веће количине сливајуће воде и повећају хидрауличку рапавост терена.

Планирани су следећи радови:

– Противерозииони појасеви на (нестабилним) теренима склониом клизању планирани су у циљу стабилизовању клизишта са дубином клизне равни до 5,0 m, солифлукција и одрона, као и у циљу спречавања површинских ерозионих процеса, укључујући и падински транспорт земљишних честица и разорне геолошке подлоге.

Појасеви са овом наменом формирају се по правилу као четвороредни, са ширином 2,5–2,0 m где основну врсту чини сладић – *Glycyrrhiza glabra*. У недостатку садног материјала (жилних резница или садница) сладића, алтернативне врсте су: леска – *Corylus avellana* L. и калина – *Ligustrum vulgare* L.

Код неповољног распореда или положаја парцела на нестабилном земљишту, тј. при условима где није извршена експропријација, појасеве формирати дуж граница свих парцела, изузев шумских, које имају управан или приближно управан положај на линију нагиба падине.

– Противерозииони појасеви на нормалним (стабилним) теренима који нису подложни клизању формирају се на падинама са нагибом већим од 10%, а земљиште се користи за ратарске културе или винограде. Ови појасеви су по правилу дворедни, а ширина им је 1,0–1,5 m.

Основна врста свих планираних појасева је леска – *Corylus avellana* L., а други ред се може формирати такође садњом леске, дуње – *Cydonia oblonga* или граба – *Carpinus orientalis* Lmk. (Syn. белоградић).

На неуређеном подручју појасеве планирати само дуж хоризонталних или приближно хоризонталних граница парцела на којима се гаји ратарска култура (оранице), виногради и воћњаци са редовима по линији нагиба падине и травне културе.

– Наорне терасе – предвиђају се на површинама које се користе као оранице, а налазе се на падинама нагиба већег од 7%. Примена наорних тераса је нарочито погодна при подизању винограда на већим нагибима падина где се уважавају и нагиби 25–30%.

– Терасице за пошумљавање – планиране су на стабилним падинама које нису подложне клизању формирањем 3–4 бразде по хоризонтали терена. Обрађени површински слој се формира у виду платоа ширине 0,5–1,0 m са контрападом, нагиб на узбрдној страни од 10%, на којој ће се потом вршити садња садница лишћара или четинара из контејнерске производње.

– Травни појасеви (илофилтери) – планирани су у широким долинама малог пада за заштиту акумулација од наноса. Илофилтере формирати као појасеве специјалног састава за пречишћавање воде која тече површински и улива се директно у акумулације. Састављени су од шумских и ливадских појасева који се смењују и чине систем од три шумска и четири травна појаса. Ширина шумских појасева је 5–7 m, а ширина травних појасева је 7–15 m. Ови појасеви задржавају вучени нанос и највећи део суспендованог наноса из сливајућег млаза. Постављају се контурно по изохипси, у зонама близу хидрографске мреже, а на удаљености око 10 m од акумулације и врло ефикасно редукују површински отицај и заустављају ерозиони материјал.

За заштиту малих акумулација планирати противерозиионе појасеве на обали по линији високог водостаја у појасу ширине 20 m и више. У прва два – три реда према води, садити врбе које кореновим системом утврђују обалу, а у унутрашње редове предвидети високо дрвеће. За заштиту малих акумулација препоручују се следеће врсте: топола, врба, јова, калина и дивља ружа. Утврђивања обале, односно простора између шумских појасева и ниске воде обезбедити засадама вишегодишњих трава.

– Шумске појасеве – планирати дуж насипа отворених канала и водотокова. Појасеве дуж канала формирати ван шарпе насипа у ширини 5–10 m са сваке стране или 10–20 m са једне стране у зависности од начина одржавања канала.

Код високог нивоа подземних вода планирати појасеве од 20 m ширине и поред малих канала од 10 m. При избору врста обратити пажњу на висину и састав подземних вода због опасности од секундарног заслањавања.

– Контурне бразде – планирати у постојећим виноградима са радовима по линији нагиба падине како би се спирање и продукција наноса из њих свела на минимум или нормалну меру. Винограде лоциране на нагибу преко 30% са редовима по линији нагиба треба искрчити и површине привести травној или шумској култури.

1.1.7.1.2. Биолошки радови на падинама сливова водотокова

За површине захваћне слабом ерозијом, као и за локалитете са површинском ерозијом, предвиђају се биолошки радови и мере, односно пошумљавање еродираних површина лишћарима, четинарима, жбунастим врстама, мелиорација шикара, ресурекциона сеча (облик природног подмлађивања) запуштених шума и шикара и сл.

– Пошумљавање лишћарима се планира у мањој мери углавном у циљу обједињавања појединих постојећих шумских комплекса. Начин пошумљавања одређен је теренским условима.

– Пошумљавање четинарима се планира на површинама угроженим јачим процесима ерозије, а посебно у приобалном стрмом речном појасу, као пионирским врстама. Начин пошумљавања условљен је теренским приликама, а при избору врста препоручују се врсте које одговарају београдским станишним условима.

– Пошумљавање багретом се планира за површине које су угрожене јачим и ексцесивним ерозионим процесима, као и међупростори већ формираних багретових култура. Услед познатих деструктивних утицаја багрета на земљиште пошумљавање багретом се своди на минимум.

– Затрављивање се планира на пољопривредним (ратарским) површинама угроженим јачим ерозионим процесима, као што су по правилу оранице на падинама нагиба преко 20% и воћњаци, и то: смешом семена племенитих трава и сетвом монокултура легуминоза.

– Шумске мелиорације се планирају на површинама под шумом као ресурекциона сеча и попуњавање проређених шума и шикара.

Пре ресурекционе сече, неопходно је посећи сва оштећена, болесна, деформисана и закржљала стабла, тако да на третираној површини остану само добро развијена стабла. Попуњавање проређених шума и шикара, планирано је на свим површинама под шумским растињем, где је обраст оцењен као недовољан, а склоп непотпун или прекинут, односно где је учешће прогала (шумских чистина) веће од 30%. Попуњавање се врши садњом лишћарских и четинарских врста којима одговарају београдски станишни услови.

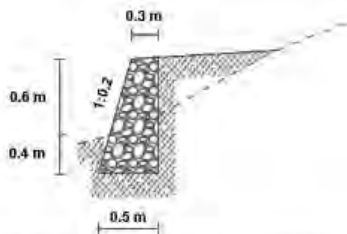
На падинама са нагибом већим од 30% садњу вршити на припремљеним терасицама за пошумљавање, а на осталим површинама применити попуњавање садњом у јаме.

Код бразди и вододерине до дубине од 1,5 до 2 m, дуж уздужног пада јаруге, предвидети израду укопаних плетера или зидића у суво, а међупросторе засејати травом или засадити саднице дрвећа.

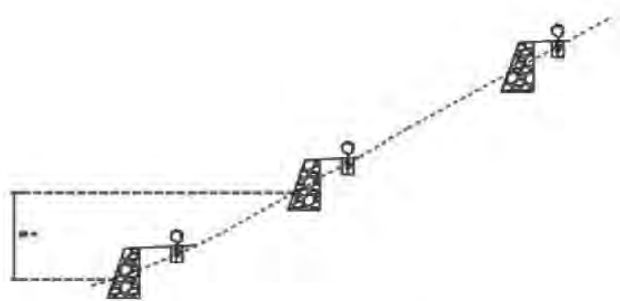
Дрвенасте врсте или шибље предвидети у коритима вододерина којима слив није већи од 3 до 4 ha. У случајевима ако је слив већи, исти се третира као бујични ток где је у јарузи потребно извести сталне грађевине, преграде од камена, габиона или бетона у подножју јаруге. Уколико се планира очување аутентичног амбијента, приликом формирања габионског зида постављају се резнице врбе или леске, које прорастају конструкцију и после прве вегетационе сезоне долази до озелењавања.

Изнад габионског зида, на висинском одстојању од 10–20 m, по изохипси се подиже зидић против спирања (Слика 12), од камена довољне крупноће (15–20 cm). Зидић се формира ређањем (у суво) са корисном висином од 0,6 m, темељом дубине 0,4 m, дебљином од 0,4 до 0,45 m и ширином у круни 0,3 m.

Ефекат постављања зидића је максималан уколико се раде у систему (Слика 13), са садњом контејнерских садница (типа „Гочко“), на заплаву. Контејнерске саднице типа „Гочко“ омогућују садњу у било ком делу вегетационе сезоне, а биљке не трпе физиолошки стрес, јер корен остаје у сопственом супстрату. За садњу се користе прикладне пионирске врсте: црни бор (*Pinus nigra*), бели бор (*Pinus silvestris*), бреза (*Betula verrucosa*), јасика (*Populus tremula*), црни граб (*Ostrya carpinifolia*), црни јасен (*Fraxinus ornus*), ива (*Salix caprea*), ракита (*Salix purpurea*).

Слика 12 – Попречни пресек зидића против спирања (израда каменом у суво)

Слика 13 – Постављање зидића у систему

Зидићи имају мале корисне висине, тако да не оптерећују падину. Уколико се формира вештачка ножица падине (габионски зид), која делује стабилизујуће на читаву падину, не би били могући покрети већих количина мате-

ријала. Тада ће се на нижим деловима падине успоставити нагиб који омогућује појаву аутохтоне вегетације, касније земљишта, чиме се трајно зауставља процес површинске ерозије.

Код великог протицаја, при појави великих вода, сталне грађевине (преграде, потпорни зидови,...) у јарузи пројектовати у систему, тако да заплав низводне стране представља стабилну ножицу узводној, а по запуњењу објеката третирати јаругу биолошким радовима.

Угрожене шарпе усека и насипа третирати смешом семена трава отпорних на ерозију и садњом жбунастих, брзовезујућих врста.

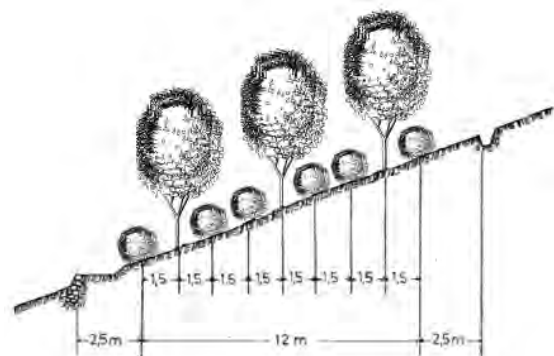
Мања клизишта на нагибима око потока, јаруга, вододерина или других усека могу се санирати везивањем земљишне масе кореном шумских култура, неких воћних врста, жбуњем, па и травама с дубоким кореном и које транспирацијом избацују велике количине воде. У случају велике изломљености земљишта, најбоље је пошумити нагиб оним шумским врстама које такве услове подносе, пре свега жбунастим.

На дужим падинама сливова са обрадивим земљиштем, које је делимично еродирано, редукованог инфилтрационо-ретенционог капацитета, препоручује се формирање ужих шумских појасева. Посебно је важно успостављање појасева на местима нагле промене пада, јер је неопходно смањити висину отичућег слоја воде, дрзину, кинетичку енергију и вучне силе. Вегетација делује као физичка препрека, а унутар појаса шумска простирка (слој органске материје у сталном процесу разградње) задржава 5-10 пута већу запремину воде од сопствене. На обрадивим површинама шумски појасеви се комбинују са пољским, у систему. Поред чињенице да земљиште у шумском појасу има 20-30 пута већи инфилтрациони капацитет од ораничног, овакав систем омогућује коришћење земљишта и минимизирање негативних ефеката ерозије. Однос ширина шумских и пољопривредних површина је 1:10–1:30, у зависности од квалитета земљишта. Ширина шумских појасева је 10–20 m на блажим нагибима. Појасеви се постављају контурно, паралелно са изохипсама.

Погодна за примену је комбинација дрвећа и жбуња (деветоредни појас према Росићу, Слика 14).

Значајна је примена противерозионе агротехнике на пољопривредним површинама у сливу: контурна обрада земљишта; терасирање; примена култура које захтевају мањи степен обраде земљишта. Наравно, ове мере је могуће спровести у сарадњи са корисницима земљишта.

На одређеним површинама (стрми одсеци, незаштићене шарпе, деградирано пољопривредно земљиште) потребно је применити затрављивање са одговарајућим травним смешама.

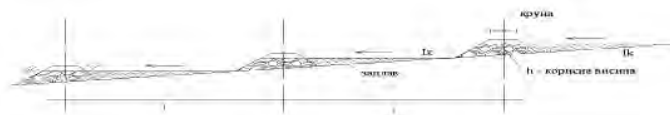

Слика 14 – Деветоредни појас према Росићу

1.1.7.2. Противерозииони радови у коритима водотокова

Један од главних фактора угрожавања пропусне моћи регулисаних и нерегулисаних деоница корита јесте ерозиони нанос. Главни извори наноса су: густа мрежа путева (са тврдом и меком подлогом), пешачке стазе, који углавном немају бочне канале (риголе) за евакуацију површинских вода, услед чега долази до еродирања и покретања великих количина материјала; необезбеђене шарпе усека и насипа, које су под интензивним дејством плувијалне (кишне) ерозије; продукти флувијалне ерозије (ерозија дна и обала водотока); пољопривредне површине на нагибима (интензивна повртарска производња, оранице).

Ефикасан начин за заустављање наноса који је већ доспео у хидрографску мрежу, јесте подизање низа малих камених преграда (брана), у виду каменог набачаја, распоређених дуж корита у каскадном систему, корисне висине до 0,5 m, према датој скици (Слика 15):

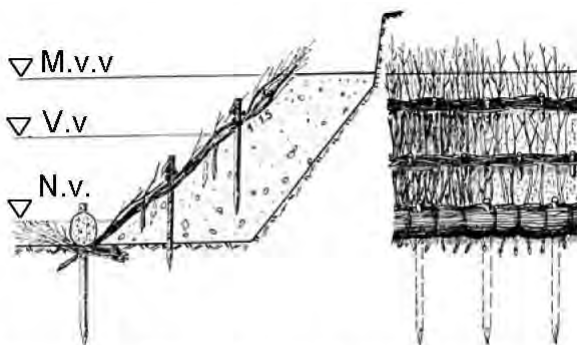

Слика 15 – Распоред преграда од каменог набачаја

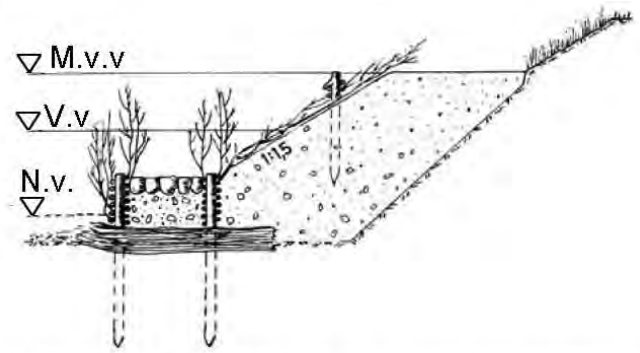
Улога малих преграда, према приказаном распореду, јесте да трајно задрже ерозиони нанос. Поред заустављања наноса, долази до формирања ерозионе терминанте, на међудеоници корита, у паду чиме се смањује транспортна моћ профила корита за пронос наноса. Пад ерозионе терминанте, или пад линије заплата јесте пад новоформиране линије дна корита, испод које више нема ерозије.

За израду каменог набачаја користе се крупни комади камена. Формирање преградаца обавља се ручно или машински. Ширина круне ниске преграде одређена је њеном корисном висином, крупноћом комада, нагибима узводне и низводне косине сложаја (низводна косина се формира у нагибу 1:2, до 1:3; узводна косина се формира у нагибу 1:1 до 1:1,25). Преградице у виду каменог сложаја могу се применити у дубљим и израђенијим профилима корита водотокова и на деоницама где корита нису регулисана. Поред заустављања наноса, преградице у систему појачавају природну аерацију воде, а визуелно и естетски обогаћују изглед речног корита.

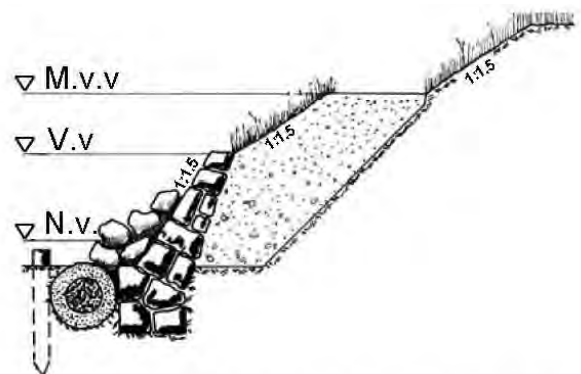
Стабилизација угрожених деоница речног корита може се обавити, поред примене система малих преградаца, подизањем обалоутврда од природних материјала (плетери, фашине, камен) или габиона (слике 16, 17 и 18). Примена ових мера представља интегрални део концепта природне (натуралне) регулације водених токова.

Слика 16 – Обалоутврда од плетера и фашина

Слика 17 – Обалоутврда од двоструког плетера

Слика 18 – Обалоутврда од помљеног камена и фашина

Применом планираних радова и мера противерозиионе заштите земљишта на сливовима водотокова предметног плана у значајној мери ће се повећати инфилтрационо-ретенциони капацитет земљишта, смањити површински отицај и доспевање ерозионог материјала у хидрографску мрежу, обавити противерозииона заштита земљишта и повећати амбијентално-естетска вредност простора.

Потпуна противерозииона заштита на предметном подручју може се реализовати после детаљних истражних радова и израде одговарајуће техничке и пројектне документације противерозиионог уређења сливова у којим би се утврдиле зоне биолошких и биотехничких радова.

1.1.8. Инжењерско-геолошки услови
(Графички прилог 5 – Инжењерско-геолошка категоризација терена Р 1:20.000)

У геоморфолошком погледу територија Београда је изразито сложена са доста контрастности. Северно од Саве и Дунава имамо типичне равничарске делове терена, за разлику од београдског побрђа, које је испресецано густом мрежом речних и поточних долина. Посебно је интересантно формирање, односно постојање мањих сливова у оквиру слива Саве и Дунава.

У морфолошком смислу у северном делу терена истиче се Земунски лесни плато, са котамата терена од 80,0 до 105,0 мнв и са стрмим одсеком према Дунаву и Новом Београду.

У београдском побрђу се посебно истиче „Шумадијска греда” правца север-југ, изграђена претежно од мезозојских творевина, серпентинита и других стена. У оквиру ње се у северном делу истиче врх Авале са 511 мнв и врх Косма-

ја на југу, са 628 мнв. Поменута греда представља развође између Саве и Дунава. Источно и западно од ње су развијени изразито брдовити терени представљени многобројним заравњеним косама, међусобно разбијеним поточним долинама. Посебно треба истаћи постојање тераса.

С друге стране, у северном делу терена истичу се простране алувијалне равни Саве и Дунава (Макиш, Посавина, Панчевачки рит), које представљају и најниже делова терена са котата у границама од 70,0 до 73,0 мнв испресецане густом мрежом канала за одвођење сувишних вода.

Долине Саве и Дунава у овом делу су, с једне стране, широко отворене (долина Саве према Срему, долина Дунава према Панчевачком рит), а са друге стране су ограничене одсецима (десна обала Дунава) или брежуљкастим падинама (десна обала Саве, десна обала Дунава од Београда до Смедерева).

Долине и алувијалне равни у београдском побрђу се битно разликују од претходних. Долине су обично узане, местимично клисурасте, када су обично и стрмих страна (изворишни делови Топчидерске реке, Раље и др.). Највећи број долина је благих страна, нарочито у средњем току одговарајућих водотока. Алувијалне равни су такође узане, са постепеним ширењем ка ушћу потока, односно река.

У хидрографском погледу, поред Саве и Дунава, посебно треба истаћи сталне површинске токове, као што су: Топчидерска река, Болечица, Грочанска, Железничка река, Барајевска река, Сува река и др.

У геолошком погледу територија Београда одувек је представљала предмет посебног интересовања и проучавања. Према вертикалном геолошком пресеку територија Београда може се поделити на три јединице које имају своје посебне карактеристике:

- раскомадана мезозојска греда северног дела Шумадије, представљена творевинама средње јуре до горње креде чини подлогу, односно палеорељеф другом структурном спрату, насталом у посткредним неогеним басенима;

- преко различитих геолошких формација мезозојске греде леже творевине другог структурног спрата чија се геологија битно разликује од настанка подлоге, а састоји се од неогених творевина почев од хелвет-бурдигала до понта;

- наталожене творевине квартара су најраспрострањеније на територији Београда и поред тога што њихова количина није тако изразита у односу на остале геолошке формације. Њихово присуство у постојећим геоморфолошким условима довело је до изузетне покривености терена уз ограничено распрострањење по дубини. На тај начин добрим делом су замаскиране геолошке карактеристике творевина првог и другог структурног спрата.

Савремени процеси

Савремени процеси који су последица деловања природних фактора, али има и процеса изазваних урбанизацијом терена, присутни су на простору града Београда. Ови процеси се ретко развијају изоловано. Најчешће прелазе из једног облика у други, зависно од морфолошких услова.

Најзначајнији су следећи процеси:

- проветравање;
- суфозија;
- одроњавање;
- слегање;
- клизање;
- бујице и јаруге.

Проветравање се дешава у делу лесних наслага. Одвија се континуално целом дужином одсека. Последица је кли-

матских фактора (врсте и обим падавина, температурних колебања, врсте, правца и јачине ветрова). Одсек, као најдоминантнији морфолошки облик, издигнут изнад алувијалне равни, обрастао вегетацијом, претежно ниских стабала са плитким и слабо разгранатим кореновим системом, непрекидно је изложен деловању климатских фактора. Деловањем ветра долази до смањења влажности лесног тла нарочито у одсеку („проветрености“), тако да она постаје знатно нижа од влажности лесног тла у залеђу. Тло има мању концентрацију водом растворљивих карбонатних соли и структуру тла у почетној фази „окамењавања“. На тај начин лесно тло добија знатно вишу чврстоћу на смицање и знатно мању деформабилност у односу на тло у залеђу. Међутим, деформабилност проветреног тла је чак и до пет пута већа у условима накнадног провлажавања лесног тла. Што је висина одсека (усака или засека) већа, то су помену-та својства тла израженија.

Суфозија је трајан процес. Одвија се на просторима погодним са литолошког и морфолошког аспекта. Настаје изношењем честица прашице и ситног песка из тла, било подземним водама, било падавинама. Манифестује се левкастим удубљењима у рељефу на које свестрано утиче савремена ерозија. Суфозија, на одсеку или вештчим засецима, ремети природну стабилност наслага. Стварање шупљина и каверни доводи до одламања мањих или већих блокова тла на одсецима.

Одроњавање је савремени процес уочен дужином целог лесног одсека и на падинама шумадиског дела (према постојећој документацији). Одроњавање настаје као последица више различитих, али међусобно повезаних, утицаја који завршавају поремећај равнотеже делова одсека. Проветрен лес на одсеку, у контакту са подземним водама (које повремено истичу из лесних пескова) или падавинама, мења свој хемизам, што има за последицу измене у кристалној решетци. Карбонатне соли које (у облику раствора или тврдог талога) чине основу у хемијском саставу преовлађујућих прашинастих и песковитих честица постепено прелазе у друга једињења и на тај наћин се руши природна структура леса, смањује чврстоћа на смицање и процес претвара у механичко откидање леса у виду блокова неуједначене величине. Сам процес се интензивира у условима неодговарајуће урбанизације на ивици одсека или на самом одсеку, када се старају услови за интензивно провлажавање, услед стихијског разливања вода, због недовољне комуналне опремљености објеката.

Слегање тла је процес коме је изложен насељени део лесне заравни и алувијалних седимената Новог Београда и Крњаче. До њега долази најчешће због преоптерећења тла (прекорачења дозвољене носивости) или промене влажности услед накнадног провлажавања код леса или осциловањем подземних и површинских вода у алувиону. Слегање тла је управо пропорционално примењеном специфичном (додатном) оптерећењу тла и одвија се на рачун смањења примарне, ситне цевасте и макро, порозности. Слегање као савремени процес може се умањити или потпуно елиминисати адекватном урбанизацијом, одговарајућим начином темељења објеката (уз уважавање специфичних инжењерско-геолошких особности тла) и потпуном комуналном опремљеношћу простора као и адекватним уређењем слободних зелених површина.

Клизишта и нестабилни делови терена су карактеристични за шумадишки део Београда. Опште је познато да се лабилни и нестабилни терени, могу препознати по одређеним карактеристичним чиниоцима, међу којима су најзначајнији морфолошки, геолошки, хидрогеолошки, биолошки и технички.

Утицај биљног фактора на препознавање и санацију нестабилних падина је велики. На територији града Београда биљке се интегришу на прилике станишта; састав вегетације, па и корова у појединим деловима града је различит.

Као што се зна већи део клизишта је презасићен водом. На таквим теренима расту оне биљне заједнице којима погодује вода. Најчешће су то: шевари, зурке, подбела и друге барске и подбарске вегетације које се јављају на релативно балагим падинама, за разлику од стрмих падина где се јављају: врбе и друге врсте листопадног дрвећа, а које иначе расту по подбарним теренима и теренима са изданима плитко испод површине. Заједничко свим набројаним врстама је тло (терен) са доста влаге (киселог карактера). Исте врсте расту на тврдим, збијеним, песковито-глиновитим и непропусним теренима. Индикатори условљени земљиштем су:

- глиновито тло: гладиш, зечији тршћак, шаш, сиво зелена оштрица, гоштица, пасјача;
- падине са влажном мокром глином: дивља купина, *juncus intelheus* L;
- влажна места (ливаде и тресаве): *juncus compressus* L, *juncus effusus* L, *juncus conglomeratus* L, *Cisiruium oleraceum* L Scop и др.

Падински покрети нарушавају вегетацију и то не само дрвеће, него и бусенито растиње. Зато је главни задатак код извођења санационих радова, обновити колико је то могуће и засадити и пошумити падину одговарајућим дрвећем. Пошумљавање је последња етапа санационих радова и одвија се по правилу након смиривања клизишта. Пре садње било ког дрвећа неопходно је обавити предходне радње, тј. одводњавање терена, поравњавање падина и затрпавање пукотина (ожилјака).

Трајна стабилизација падина, пошумљавањем угрожених површина, успешна је само код плитких клизишта. Код клизишта са дубоким клизним површинама немогуће је задржати растиње, али и у тим случајевима може се одговарајућим растињем делимично, ограничити продирање површинске воде у дубину и тиме индиректно придонети смиривању клизишта. То се пре свега односи на веома честе случајеве смиривања природне заштите клизишта код огољених терена, код сече шума или расквашавања терена за градњу објеката, или када се смањи природна заштита клизишта (нестабилних) терена.

Вегетација има значајну улогу у санацији клизишта и то треба користити. Шумско растиње исушује површинске слојеве терена, механички их учвршћује системом дубоког корења, колико је то могуће. Једна тридесетогодишња бреза транспирацијом преко листа избаци годишње из тла 32.000 литара воде или једна бела јова средњег раста својим корењем веже пет до 10 кубика земље. Дакле, биљка транспирацијом врши природну дренажу или армира тло. Код правилног пошумљавања земљишта спречава се спирање и клизање терена.

Са становишта најприкладнијег дрвећа за садњу на нестабилним теренима јесте оно које има највећу потребу за водом и добро развијено корење тј. да је добар компетитор. Много погодније је листопадно дрвеће које има већу површину листа, а тиме и већу транспирацију. За пошумљавање најпогодније су јове, врбе, тополе, багрем, јасен и сл. Не треба садити четинаре, посебно монокултуре смрече које неповољно делују на структуру тла.

Бујице и јаруге регистроване су посебно у ободном делу Београда. Бујице представљају линијски облик ерозије који настаје повременим деловањем јаких водених токова (бујични токови), дуж привилегованих праваца на падинама са стварањем вододерина и јаруга, као и акумулацијом тво-

ревина при дну падина у виду бујичних (плавинских) лепеза. Интензивно површинско спирање односи површински растресит покривач са падина и доводи до његовог одлагања по локалним депресијама или при дну падине. Линијска ерозија (јаружање) и други облици ерозије су умереног интензитета. Генерално, најприсутнија је површинска ерозија, која је различитог интензитета. Екстремно изражене површинске ерозије нема, а самим тим ни драстичног спирања и одношења земљишта. Површинска ерозија је умерена, земљиште је релативно добро заштићено вегетацијом. Појава јаружања није израженог интензитета, сем на појединим локалитетима.

При избору предлога за антиерозионе радове водити рачуна да исти буду ефикасни у смислу смањења интензитета ерозионих процеса, да осим ефеката на конзервацији земљишта обезбеде и друге ефекте, нпр. производњу дрвне масе, затим да имају функцију заштите и унапређења животне средине и сл. Респектујући бројне општекорисне функције шуме, предност је дата биолошким и биолошко-техничким антиерозивним радовима.

Од биолошких радова препоручују се:

- пошумљавање садњом у јама;
- ресурекција са интрадукцијом;
- интродукција;
- мелиорација пашњака и ливада.

Наведене радове предвидети на локалитетима који су захваћени површинском ерозијом на којима је вегетација лоша и не пружа одговарајућу заштиту земљишту.

Кад су у питању земљасте бразде и вододерине до дубине од 1,5 до 2 m, најпре им скресати ивице, чиме им се смањује дубина. С места на место, према потреби, а у функцији од уздужног пада јаруге, израдити укупане плетере или зиције у суво, а међупросторе засејати травом или засадити саднице. Дрвенасте врсте и/или шибље саде се у коритима вододерина којима слив није већи од 3 до 4 ha. У случајевима ако је слив већи, исти се третира као бујични ток. Императив је тада, подићи у јарузи сталне грађевине, преграде од камена, габиона или бетона у подножју јаруге, с тим да им се уради подслапље, то јест да се објекат заштити од преливених вода. Уколико је протицај, при појави великих вода значајнији, тада сталне грађевине у јарузи пројектовати у систему, тако да заплав низводне представља стабилну ножицу узводној, па по запуњењу објеката третирати јаругу биолошким радовима.

Кад су сипари у питању санирати их такође комбинацијом техничких и биолошких радова. При избору врста за пошумљавање бирати отпорније врсте. Санација подизања сипара је дуг и мукотрпан посао и мора се реализовати тако што ће се комплетан сипар третирати, почев од изворишта.

Значај вегетације при стабилизацији често се подцењује на саобраћајницама, па и на јаловиштима рудника. Међутим знамо да бусенасти покривач штити тло од борастих пукотина са истовременим одузимањем влаге до одређене дубине. За издужене косине препоручује се да се најпре посеје уз падину погодна врста траве и биљака са плодовима, затим живице, па тек онда садити дрвеће које је угодно за газдовање и ограниченом сечом. Затрављивањем површина смањује се влажност прашинасто – глиновитих седимената чак до дубине од 2,5 m, а утицај жбуња простире се до 3,0 m дубине.

Реонизација Београда је извршена према крупним геоморфолошким елементима и присуству подземне воде на три региона:

- Регион А – обухвата подрђа између Саве и Дунава;
- Регион В – обухвата алувијалне равни Саве, Дунава, Колубаре и Тамнаве;

– Регион С – обухвата Земунску лесну зараван.

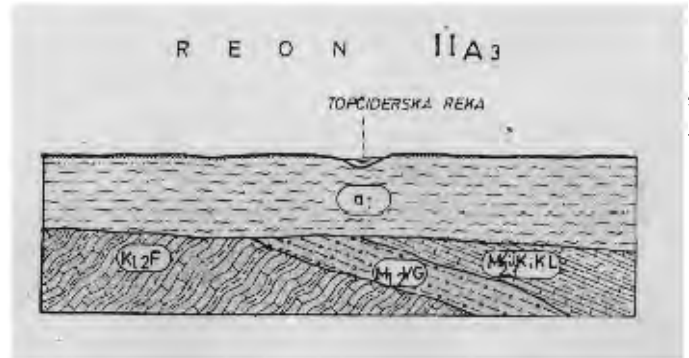
Унутар ових региона издвојени су реони који су производ вредновања терена са аспекта природних инжењерско-геолошких услова.

На бази инжењерско-геолошке реонизације извршено је вредновање терена, односно издвојене су четири категорије:

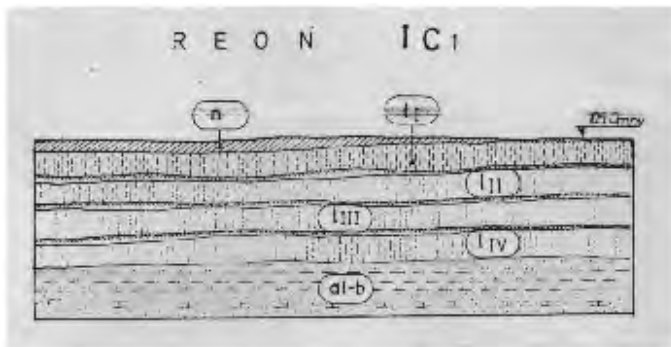
- I категорија – повољни терени (приказани жутом бојом);
- II категорија – условно повољни терени (приказани зеленом бојом);
- III категорија – неповољни терени (приказани наранџастом бојом);
- IV категорија – изразито неповољни терени (приказани црвеном бојом).

У оквиру ових категорија издвојени су реони и то:

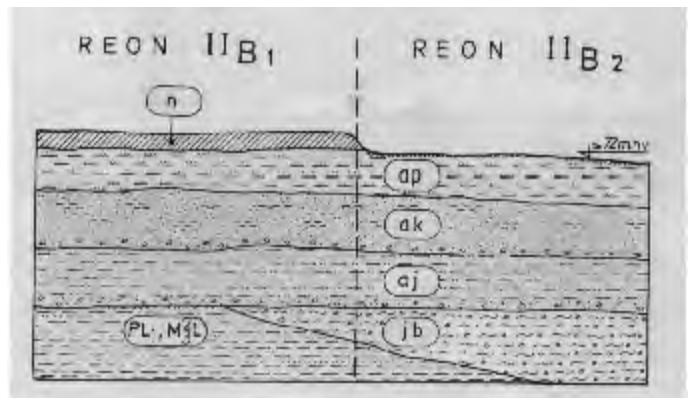
I категорија – повољни терени

II A3 обухвата: заравњене терене уз водотокове. Инжењерско-геолошки услови захтевају примену одређених геотехничких мелиоративних мера, као што су регулисање водотока, насипање, израда дренажних система, разних врста побољшања тла, израдом „зеленог тепиха” (зељаста вегетација у мрежи), садњом дрвенастих хидрофилних врста.

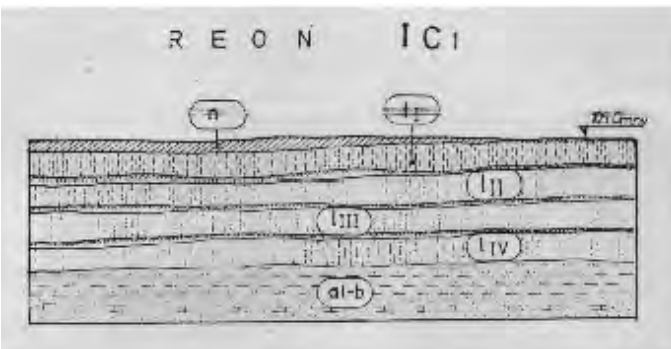

IA1 обухвата: заравњене терене (гребене и платое) нагиба до 5°, терене са нивоом подземне воде већим од 5 m и стабилне терене.

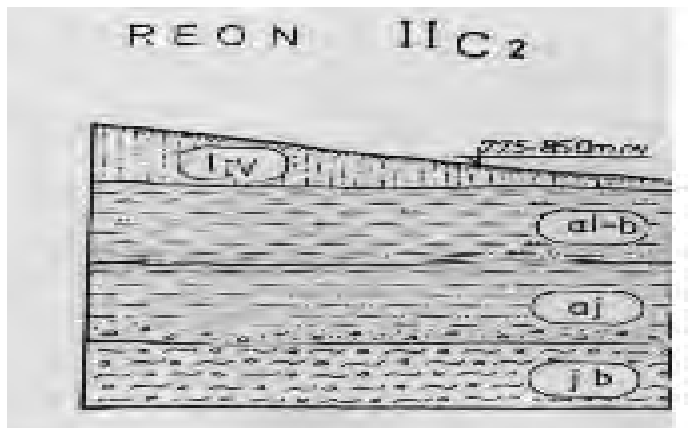
II B1 обухвата: вештачки насуте делове терена алувијалних равни Саве и Дунава.

II B2 обухвата природне делове алувијалних равни изнад коте 72 мнв. У циљу спречавања суфозије и проветравања, препоручује се озелењавање слободних површина свих намена.

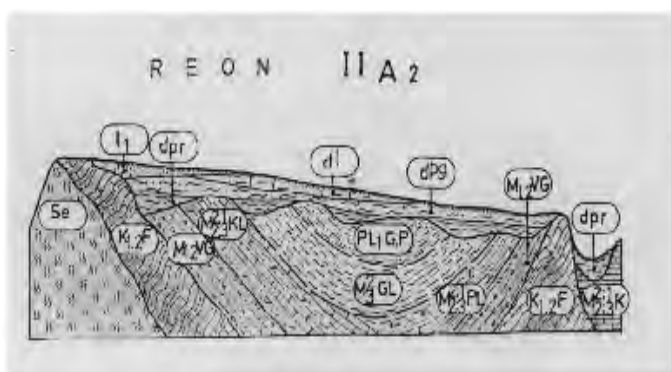

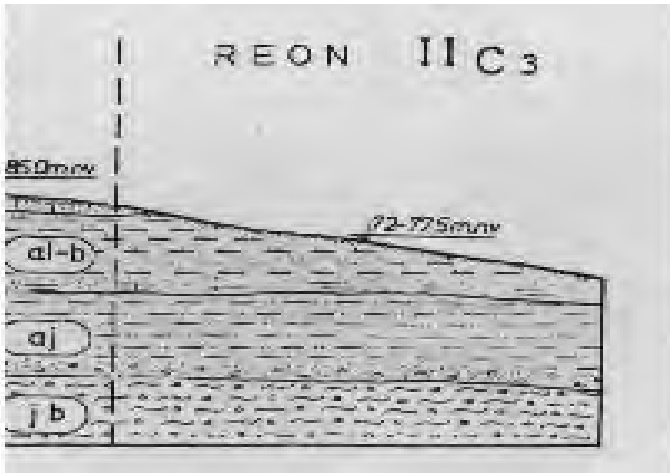
IC1 обухвата: део лесне заравни изнад коте 85 мнв, терене са нивоом подземне воде већим од 10 m и стабилне терене.

II категорија – условно повољни терени

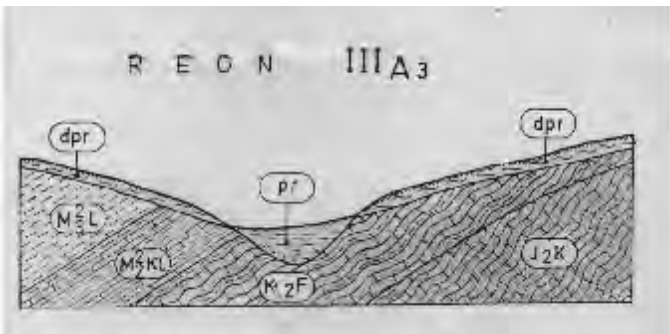
II C2 обухвата делове лесне заравни од коте 77,5-85,0 мнв (лесоиди). Препоручује се озелењавање слободних површина.

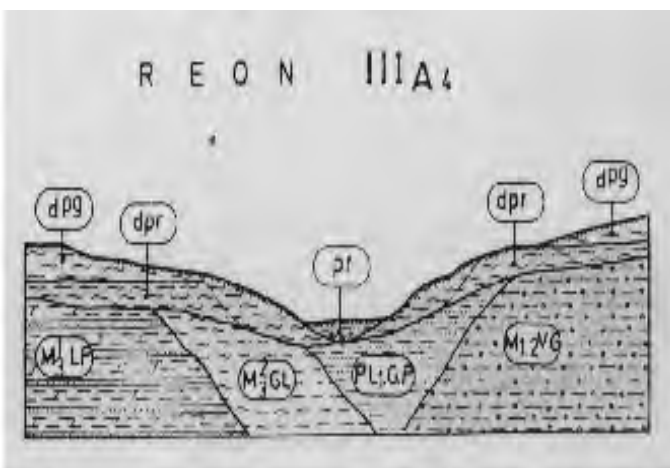

II C3 обухвата делове лесне заравни од коте 72,0 до коте 77,5 мнв. Коришћење ових терена при урбанизацији изискује већа улагања за њихову припрему. Неопходна је хидротехничка мелиорација, што условљава и садњу хидрофилних врста.

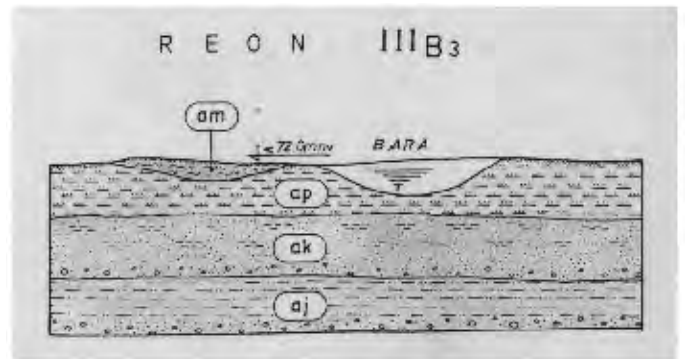
III категорија – неповољни терени – Инжењерско-геолошке карактеристике ових терена у природним условима су ограничавајући фактор

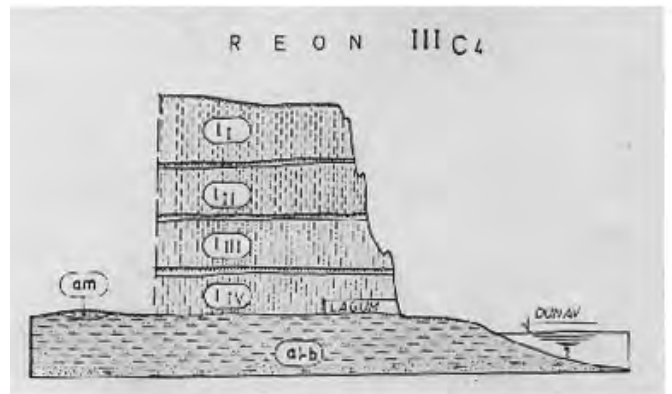
III A3 обухвата узане пролувијалне равни и изворишне челенке. Инжењерско-геолошки услови захтевају примену одређених геотехничких мелиоративних мера, регулисање водотока, као веће учешће шума и зелених површина.

III A4 обухвата потенцијално нестабилне падине са умиреним клизиштима. Коришћење ових терена за урбанизацију захтева претходну припрему терена применом санационих и мелиоративних мера, у смислу побољшања стабилности падина и обезбеђења објеката на њима. С обзиром на то да се део ових терена налази у већ урбанизованим просторима града, мора се рачунати са допунским мерама уређења ових терена, као што су дрвореди и заштитни зелени појасеви.

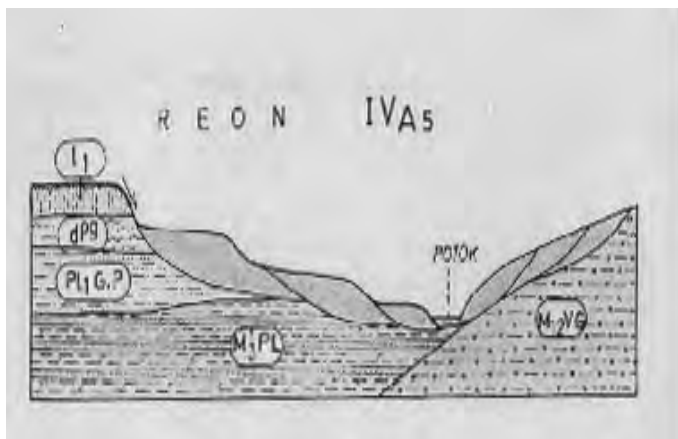

III B3 обухвата делове алувијалних равни испод коте 72 мнв, мртваје, баре и стараче. За коришћење оваквих терена мора се извршити припрема ширег простора који обухвата сложене хидротехничке мелиорације и регулисање терена до коте дејства високих вода (насипањем, израдом дренажног система и пројекта пејзажног уређења).

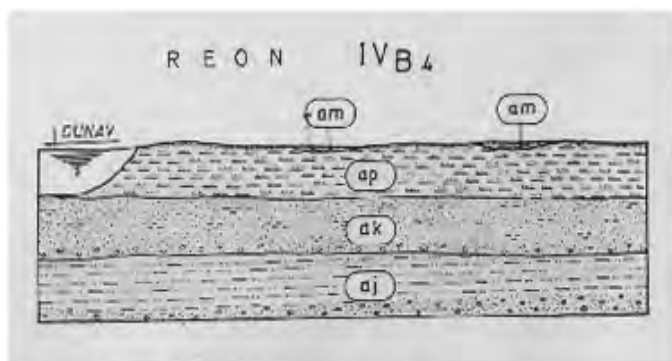

III C4 обухвата лесне одсеке са појавом одрона и пролома тла. Коришћење ових терена при урбанизацији захтева адекватне санационе мере у циљу обезбеђења одсека и залеђа, а у зони утицаја Дунава и на заштиту подине лесног одсека. Препорука је да се, поред израде обалоутврде и заштите ножице лесног одсека, изврши санација лесног одсека озелењавањем. Начин озелењавања дефинисати посебним пројектом како би заштићени лесни профили остали видни, а истовремено и заштићени од негативних утицаја.

IV категорија – изразито неповољни терени – Инжењерско-геолошке карактеристике ових терена у природним условима су изразито ограничавајући фактор.

IVA5 обухвата терене са појавом клизишта. Потенцијална, умирена и санирана клизишта захтевају већи проценат зелених површина у оквиру одређених намена површина. Активна клизишта треба наменити за шуме и зелене површине уз примену одређених санационих мера. Уколико се преко ових простора мора прећи линијским објектима неопходно је кроз посебан процес истраживања и пројектовања ближе сагледати техноекономске услове изградње таквих објеката.

IVB4 обухвата плављене делове алувијалних равни које припадају подручју еколошке мреже Републике Србије „Ушће Саве у Дунав”. На овим подручју треба примењивати мере заштите прописане у Уредби о еколошкој мрежи.

1.1.9. Еколошке мере смањења утицаја климатских промена на град

Планирани систем зелених површина Београда је од кључне важности за ублажавање утицаја климатских промена, због чега чини део урбане инфраструктуре, тј. „климатску инфраструктуру”.

Постоји низ решења и мера који могу да дају значајан допринос у очувању биодиверзитета, природе и природних процеса, унапређењу квалитета животне средине, унапре-

ђењу енергетске ефикасности објеката и ублажавању утицаја климатских промена. Предметним планом се предлажу следећа решења:

- повећање еколошког ефекта биотопа на парцели (блоку) и достизање постављеног циљног „еколошког индекса” (ЕИ);
- формирање енергетских плантажа брзорастућих лишћарских врста (врба);
- формирање система за пречишћавање отпадних и ревитализацију загађених вода путем биљака (Constructed wetlands, Reed bed, Floating treatment wetlands, Floating islands) и
- планирање одрживог система прикупљања атмосферских вода (SUDS – sustainable drainage system).

У циљу реализације предложених решења потребно је доношење и имплементација одговарајућих стратешких докумената и студија (нпр. Стратегија пошумљавања на подручју Београда, Пројекат „Зелена регулатива Београда”, Студија заштите, уређења и санације земунско-бежанијског лесног одсека и сл.).

1.1.9.1. Еколошки индекс

Континуално изграђено градско ткиво, посебно централне делове града, карактерише велики проценат изграђеног и застрог земљишта, што проузрокује екстремне температурне вредности, смањену влажност, неадекватно отицање атмосферске воде у канализациони систем, смањење биодиверзитета и др., односно озбиљне еколошке проблеме. Растом свести о проблемима са којима се сусрећемо, уз разумевање функционисања природних система у урбаној средини и њиховом значају, усавршен је модел одрживог развоја градова, кроз унапређење функционалности постојећих екосистема и формирањем нових биотопа (станишта), а уз задржавање постојеће урбане морфологије и намене простора. У ту сврху, у многим градовима Европе и Америке, поред стандардних урбанистичких параметара, у пракси планирања се уводи нови еколошки параметар – „фактор површине биотопа” (Biotop Area Factor – BAF), односно „зелени фактор” (Green Factor-GF) и сл. Значај увођења овог параметра се огледа у утврђивању односа између еколошки вредних и осталих простора на нивоу парцеле, оптимизованих у складу са захтевима одрживог развоја централног градског подручја. Применом ове методе осигурава се извесна количина еколошки функционалних простора на свакој грађевинској парцели (блоку). На овај начин се постиже стандардизација управљања квалитетом животне средине.

Еколошки функционални простори на парцели, поред подручја која су у потпуности покривена вегетацијом и која, као екосистеми, природно имају највеће позитивне ефекте, подразумевају и застрте полупорозне и порозне површине, озелењене кровове и фасаде објеката и др. Сходно томе, дефинисани су различити тежински фактори, који квалитативно детерминишу различите типове еколошки функционалних простора на парцели (Табела 4).

Табела 4 – Пример еколошки функционалних простора и одговарајућих тежинских фактора (Берлин)

Тип површине (Т1-9)	Назив и опис површине	Тежински фактор (ТФ) по m ² типа површине
	Површина под непропусним застором (Т1) Површина која није пропустљива за ваздух и воду и којој нема биљака (нпр: бетон, асфалт, плоче на чврстој подлози и сл.)	0,0
	Површина под делимично непропусним застором (Т2) Површина која је пропустљива за воду и ваздух; по правилу нема биљака (нпр. клинкер опека, поплочавање мозаиком, камене плоче на подлози од песка или шљунка и сл.)	0,3
	Полупорозна површина (Т3) Површина која је пропустљива за воду и ваздух и у којој биљке расту (нпр: шљунак са травом, поплочавање са дрвеним коцкама, растер елементи са травом и сл.)	0,5
	Зелена површина на подземном објекту (Т4) Површина са вегетацијом формирана на подземном објекту (непропусна подлога) у земљишном супстрату дебљине ≤ 80 cm (није у директном контакту са тлом)	0,5
	Зелена површина на подземном објекту (Т5) Површина са вегетацијом формирана на подземном објекту (непропусна подлога) у земљишном супстрату дебљине ≥ 80 cm (није у директном контакту са тлом)	0,7
	Зелена површина у директном контакту са тлом (Т6) Површина са вегетацијом која је засађена директно у природној подлози, због чега је обезбеђен развој флоре и фауне, природно кружење воде....	1,0
	Инфилтрација атмосферских вода (Т7) Прикупљање атмосферских вода са кровова објеката и упуштање у зелене површине у директном контакту са тлом, у циљу обogaђивања подземних вода	0,2
	Озелењене фасаде објеката (Т8) Фасаде објеката су покривене вегетацијом (актуелна висина која се узима у обрачун је 10 m)	0,5
	Озелењени кров (Т9) Озелењен кров објекта вегетацијом која се екстензивно или интензивно одржава	0,7

Еколошки индекс (ЕИ) парцеле представља количник збира површина (П) појединачних еколошки функционалних простора парцеле (Т1, Т2,...) помножених са одговарајућим тежинским фактором (ТФ1, ТФ2,...) и укупне површине парцеле.

$$\text{Еколошки индекс (ЕИ)} = \frac{\text{П(Т1)} \cdot \text{ТФ1} + \text{П(Т2)} \cdot \text{ТФ2} + \text{П(Т3)} \cdot \text{ТФ3} + \dots}{\text{П (парцеле)}}$$

У складу са осталим урбанистичким параметрима, у постпланском периоду планира се увођење еколошког индекса у процес планирања, након што се за урбане форме различите намене и типа изграђености дефинише минимални циљни еколошки индекс.

Овакав начин обрачуна указује да је овај еколошки параметар квантитативна вредност, иако он индиректно, путем еколошког значаја подручја, укључује и квалитативне аспекте. Могућност комбиновања различитих мера (процента који могу бити намењени садњи на парцели, изборима застора, укључивању зелених кровова или зелених фасада) омогућава флексибилну имплементацију усмерену ка специфичним условима сваке парцеле, при чему се у малој мери утиче на слободу архитектонског обликовања објекта. У томе се огледа и важна предност овог модела, јер он омогућава флексибилан дизајн који оставља слободу опредељења према карактеру места применом одређених мера, све док се не постигне захтевана пропорција еколошки значајних и осталих простора.

Имајући у виду опредељење града да свој развој базира на стратегији одрживости, из чега проистичу потребе и обавезе за спровођењем неопходних мера адаптације града на климатске промене, еколошки индекс може да представља посебан допринос унапређењу одрживог развоја града.

1.1.9.2. Енергетске плантаже

Предметним планом се предлаже формирање енергетских плантажа врбе, као алтернативног решења за дугорочно снабдевање чистом енергијом. Енергетска врба се може узгајати на пољопривредном земљишту, али се препоручује употреба у контактном подручју дуж саобраћајница у функцији заштитног зеленог појаса. Интеграцијом енергетских плантажа у систем зелених површина Београда оствариле би се вишеструке добробити, посебно на унапређење квалитета животне средине. Приликом узгоја ових плантажа потребно је поштовати дефинисана правила заштите животне средине.

Енергетска врба (*Salix Viminalis*), са својим варијететима прилагођеним локалним климатским условима и условима тла, представља прави одговор на питања везана за начин остваривања великих приноса дрвене масе по хектару у кратком времену.

Гајење енергетске врбе не спада у шумарство већ у пољопривредну делатност, према важећем разврставању култура надлежног министарства.

Обзиром да не захтева посебну или софистицирану технологију и будући да је врло прилагодљива свим типовима тла, сем заслањеног земљишта (слатине), енергетска врба може постати основ одрживог пољопривредног посла у Србији.

Област примене:

- директна производња енергента за грејање и друге видове енергетског коришћења
- производња пелета
- природан третман-пречишћавање муља и отпадних вода којима се плантажа може посипати
- у фармацеутској индустрији – производња салицилне киселине
- у дрвопрерађивачкој индустрији (индустрији дрвета и дрвених производа)
- у производњи целулозе и папира
- за потребе побољшања деградираних тла и његов повраћај у производни циклус
- дренажа тла са вишком воде

- формирање брзорастућих заштитних зона за биљне културе, као и за путеве и аеродроме

- санација клизишта и превенција ерозије.

Предности:

- представља обновљиви извор чисте енергије
- висока енергетска вредност: 1 kg суве биомасе $\approx$ 1kg угља = 0,5 l мазута = 0,5 m³ метана
- економичнији од гаса и мазута
- лака употреба и складиштење: 1 m³ = 650 kg
- при спаљивању ослобађа занемарљиву количину загађујућих материја
- мали ресидуал, пепео $\leq$ 1%
- не садржи хемикалије или тешке метале – безбедна је по здравље
- количина угљен диоксида и угљен монооксида која се ослобађа сагоревањем скоро је једнака нули. Ови гасови су најмање везани у самој биљци у поступку фотосинтезе наредне генерације
- енергија потрошена на производњу биомасе износи 5% енергије које она пружа као енергетски извор
- позитиван утицај на конзервацију и заштиту екосистема, њихову рестаурацију, рециклажу хранљивих материја и конзервацију тла путем заштите од ветра и ерозије водом
- жетва се обавља у позну јесен и током зиме, када се не обављају други радови у пољопривреди, те се повећава искоришћење механизације.

Уобичајени принос биомасе без посебних агротехничких мера износи 30–40 t/ha. Уколико се примене савремене мере и технологија приноси прелазе чак 100 t/ha.

1.1.9.3. Систем за пречишћавање отпадних и ревитализацију загађених вода путем биљака

Делимичан или потпун изостанак канализационог система у појединим насељима представља проблем због низа ризика као што су: појава различитих зараза, загађење подземних и надземних вода, појава клизишта и укупно смањење безбедности живота у насељима. Због тога се третман отпадне воде у свету сматра једним од најзначајнијих елемената заштите животне средине. Ефикасно одстрањивање отпадних вода подразумева њихово избацивање у животну средину без негативних ефеката на здравље људи, природне ресурсе и биодиверзитет, визуелни квалитет пејзажа и др. За ефикасно одстрањивање отпадних вода, поред комуналног канализационог система, постоје и бројне варијанте третмана отпадних вода „на месту”.

У складу са наведеним, планским решењем се предлаже примена третмана отпадних вода путем акватичних биљака као специјално конструисаног система.

Под системом за пречишћавање отпадних вода путем акватичних биљака подразумева се формирање подлоге обрасле трском, рогозом, воденом перуником и другим мочварним биљкама у коју је отпадна вода унета након механичког предтретмана. Код корита са биљкама отпадна вода је унета у подлогу која је обрасла мочварним биљкама, а у циљу обраде она треба вертикално или хоризонтално да проструји или поплави подлогу. Конструисани систем је пасиван базен или „хелија” који филтрира и уклања загађења при протоку отпадне воде преко супстрата од шљунка или сличних материјала, при чему они дају ослонац вегетацији која ће филтрирати и апсорбовати патогене микроорганизме.

Основне карактеристике система:

- нема ограничења у смислу прилагодљивости на локалне услове;
- висок степен пречишћавања;
- мирис зависи од начина протока отпадне воде;
- одржавање периодично;

- нема потрошње енергије;
- непосредан еколошки значај;
- постоји модуларност система;
- ниска цена коштања;
- постоји могућност поновног коришћења третиране воде као техничке воде;
- користе се у задњем степену пречишћавања; и др.

Једна од кључних карактеристика овог система јесте да се он базира на концепту третмана који је у складу са еколошким принципима. Овакав концепт потпомаже висок степен рециклаже као и минимализацију стреса за животну средину. Одговарајући пример оваквог система у природи јесу влажна станишта – wetlands.

Конструисани акватични екосистеми су базирани на симбиотичким односима који владају у природним мочварним екосистемима, у међусобној вези подлоге и воде. Ови односи, између бактерија и других микроорганизама, животиња и алги заслужни су за већину природних чистих вода у свету, а ми их прерађујемо и прилагођавамо за специјалне потребе, користећи широк опсег врста биљака. Циљ је искористити комплексне еколошке везе у конструкцији „ланца исхране” који омогућава да продукти отпадака буду разложени и асимилирани у биомасу биљака или животиња. Управо ово разликује еколошки приступ од конвенционалних метода третмана отпадних вода.

Свака биљка у систему има нарочиту специјалност у пречишћавању органских и неорганских материја. Неке од њих су:

- Зука (*Schoenoplectus lacustris* L.) – ризом и стабљика елиминишу фосфор, угљоводонике и цијаниде, фенолска једињења па чак и високо отрован неоргански отпад (азбест и сл.). Такође, елиминише баласне материје и патогене споре. Прилагођавање ове врсте на различите садржаје отпадних вода је изузетно; подноси високо органско оптерећење и у том смислу образује водене ћелије (хидропоре) на епидермису стабљике. Када је у питању елиминација високоотровног неорганског отпада одбацује стабљике, али корен остаје нетакнут и након 7–14 дана формирају се нове и снажне стабљике. У јако загађеним отпадним водама (из фабрике сукна напр.) расте 20 пута боље него у чистом језеру (Seidel, 1978);

- Женски рогоз (*Typha latifolia* L.) – најчешће се употребљава од свих биљака, ризом и стабљика ризома елиминишу феноле и друга слична једињења;

- Сита (*Juncus effusus* L.) – има функцију апсорпције и отклањања цијанида, фенолских једињења и угљоводоника; ова и друге врсте из овог рода могу да врше деобу, иначе тешко дељивих, СН и CN једињења која су изузетно отровна за људе и животиње (Seidel, 1978);

- Трска (*Phragmites communis* Trin.) – служи у елиминацији патогених спора;

- Барска перуника (*Iris pseudoacorus* L.) – редукује поред осталог и садржај фенола у води (Seidel, 1978).;

- Водена боквица (*Alisma plantago – aquatica* L.) – листови скупљени у розете су битни за редукацију фенола у води и разлагање цијанида;

- Коњски досилак, Водена метвица (*Mentha aquatica* L.) – у процесу пречишћавања отпадних вода има фитотоксично дејство; у литератури позната као „ждерач отровних супстанци”.

Предложени систем за третман отпадних вода укључује апсорпцију – разградњу чврстих састојака, оксидацију растворених материја, уништавање патогених бактерија у биолошкој активној филтрацији и излив третиране воде, било у подземне или површинске воде, или чак поновно враћање у употребу као „техничке воде”.

У комбинацији са овим системом користе се pond-ови. Неки од техничких аргумената за коришћење pond-ова у споју са конструисаним акватичним екосистемима јесте тај што конструисаним акватичним екосистемима треба више година да развију комплексни биодиверзитет који је неопходан да се постигну ефекти у заустављању јаким оптерећења, а они су нарочито рањиви у првих шест месеци по заснивању. Ако је време садње ван сезоне раста, тада цео систем мора да чека до следеће године. Упркос њиховим изузетно великим предностима, када једном сазру, они су ипак осетљиви у раној фази раста.

Највећа добит у коришћењу система pond-a је његов брзи одговор на високо оптерећење. Пошто алге и бактерије имају кратак период размножавања оне су у стању да повећају ниво популација према примљеном оптерећењу. Додатно оне релативно брзо могу да се поврате из јаког оптерећења. Такође, велика корист у коришћењу pond-a је у заштити ових система од ефеката сирових оптерећења, делимично разблаживањем и задржавањем у pond-y, а делимично кроз биохемијске активности организама унутар pond-a.

Поред третмана отпадних вода, овај систем може да послужи и за третман кишних вода (атмосферских вода), си- вих вода из индустријских постројења, као и за пречишћавање вода у водотоцима.

1.1.9.4. Одрживи урбани систем прикупљања атмосферских вода (Sustainable Drainage System – SUDS)

У природном циклусу кружења воде већи део атмосферских вода понире (инфилтрира) у тло, а само мали део ће бити површински усмерен у канализацију. На тај начин се подземне воде природно обнављају и одржава се природни баланс. Природни слој тла, захваљујући својој способности за пречишћавање вода, дугорочно и делотворно врши функцију заштите подземних вода приликом инфилтрације кишнице кроз озелењене површине. Тло задржава штетне материје из кишнице и кроз разне хемијске и биолошке процесе их уклања из воде.

Повећаном изградњом, све више урбаног простора се претвара у непрпусне површине, а атмосферске воде морају бити одвојене путем канала, што доводи до следећих негативних последица:

- брз и велики доток воде у канализацију, која због тога мора бити пројектована за такве услове;
- појаве високог водостаја;
- додатна изградња корита водотока;
- смањење нивоа подземних вода;
- погоршање микроклиме;
- пустошење природних предела.

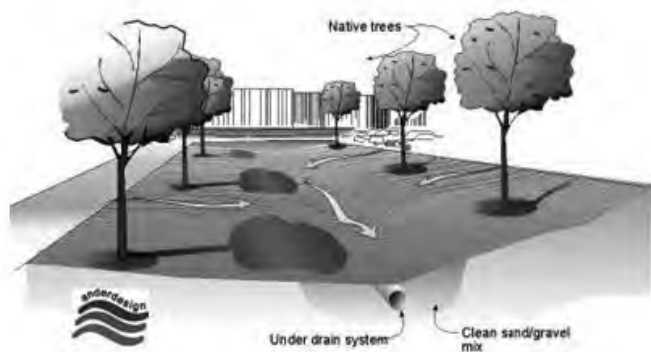
Из овог разлога, код реконструкције постојећих и изградње нових објеката и насеља не треба дозволити уливање кишнице у канализацију, осим у случају великог загађења кишнице тј. оне која се може назвати отпадном водом. Поред еколошких аспеката, постоје и економски разлози за задржавање и управљање кишницом. Тако је могуће употребом кишнице (за испирање тоалета, заливање баште, прање веша итд.) уштедети на количини питке воде коју користимо, а којој сваке године расте цена.

Одрживи урбани дренажни систем представља средство за управљање кишницом, конструисано тако да опонаша природне системе за одводњавање. Могуће су различите технике за ефикасно управљање дренаже атмосферских вода, као што су: ветланди, водени базени, кишне баште, садне јаме и баштице, озелењени ровови, полупорозни застори, биоретензије, озелењени кровови, канали и многе друге мере, од којих сви имају за циљ да задрже отицање, односно инфилтрирају атмосферске воде у водотокове или земљу (Слика 19 и 20).

Слика 19

Слика 20

1.1.10. Мере за повећање безбедности у јавним зеленим површинама

Имајући у виду да су простори намењени за зелене површине, по морфолошком облику и положају простора, експозицији терена, доба дана и осенчености, распрострањању вегетације и осталих садржаја, изолованости или јавности локација и осталих чиниоца, посебно погодни и пријемчиви за различите видове криминалних дела, неопходно је увођење безбедносних мера у циљу превенције образовања асоцијалног и криминалног амбијента у систему зелених површина.

Предметним планом прописују се мере које обезбеђују повећање безбедности у јавним зеленим површинама, и то:

- прецизно планирање композиционих решења у плану озелењавања, попут креирања озелењених амбијената који су прегледни и „прозрачни” ради бољег сагледавања у простору;

- коришћење различитих типова осветљења (потребно је применити одговарајућа техничка решења у складу са функцијом локације и потребама јавних површина, а изворе светлости јавне расвете потребно је усмерити ка тлу);

- коришћење видео надзора;

- употреба материјала за површине за комуникацију који су прихватљиви са безбедносног становишта, нпр. шљунковите стазе које непожељне кораке и кретање лица чине приметним;

- физичке препреке и баријере, као што је оградавање и изоловање садржаја у парковима;

- увођење служби које врше повремено или континуално надзирање у циљу заштите становништва;

- прегледност и сагледивост површина за комуникацију, без физичких препрека од грађевинских елемената и вегетације;

- на дечијим игралиштима треба користити мобилијар који служи за игру у забаву деце, а подлоге треба да су меке, односно оне које могу ублажити евентуалне падове, у складу са усвојеним препорукама и важећим стандардима;

- прегледност дечијих игралишта и простора који га непосредно окружује се подразумева, са довољним бројем клупа за особе под чијим надзором се деца играју, а није искључена и могућност оградавања;

- квалитетан и добро дизајниран мобилијар је сам по себи препрека вандалizmu; бројне студије су показале да допадљив дизајн изазива задовољство код грађана и појачани осећај идентитета са сопственим градом, док се презир према лошем дизајну одражава пре свега на самим елементима (клубама, корпама за смеће, скулптурама,...);

- урбани мобилијар у оквиру зелене површине треба да се допуни одговарајућим бројем и распоредом (исправних) јавних телефона;

- редовно одржавање.

Сталним мониторингом и статистичким праћењем броја криминалних аката и инцидената на јавним зеленим површинама, а у оквиру статистичких података за ниво града у сарадњи са надлежним службама, могуће је пратити ефикасност и стварни учинак примењених мера, те вршити периодичне корекције и побољшања. Такође, неопходно је правилно одржавање и континуирано унапређивање свих типова заштитних мера у систему јавних зелених површина, чиме се стварају услови за правилну и ефикасну превенцију од асоцијалног и криминогеног окружења у урбаној средини града.

1.2. Нормативи у планирању система зелених површина

Развој система зелених површина Београда одвијаће се реализацијом шума и јавних зелених површина на планираним локацијама, као и поштовањем предметним планом утврђених норматива. На тај начин се реализује концепт зелене инфраструктуре града.

Приликом даље планске разраде потребно је, у оквиру граница конкретног планског обухвата, применити следеће нормативе:

1. минимални % зелених површина у директном контакту са тлом (без подземних етажа и/или објеката) на парцели, дефинисан конкретно за сваку јавну и остале намене (даље у тексту);

2. минимално m^2 јавних зелених површина и/или шума по становнику (кориснику) блока, на удаљености до 300 m ваздушном линијом од регулације блока, и то:

- минимално $7 m^2$, у случају урбане реконструкције и/или санације;

- минимално $10 m^2$, у случају урбане трансформације;

- минимално $23 m^2$, приликом планирања нових стамбених насеља и нових комплекса;

Уколико се у даљој планској разради установи да разматрано подручје располаже већим присуством шума и јавних зелених површина од утврђених норматива, исти се морају у целости сачувати као фиксни елементи система зелених површина града.

3. минималне нормативе за дечија игралишта:

– за децу до три године игралиште лоцирати у сваком блоку на удаљености 30–50 m од стана, капацитета 15–20 деце по игралишту и површине 2 m² по детету или 0,15 m² по становнику;

– за децу од три до шест година игралиште лоцирати у сваком блоку на удаљености 50–100 m од стана, капацитета 30–50 деце по игралишту и површине 5 m² по детету или 0,5 m² по становнику;

– обезбедити засторе на дечијим игралиштима и теренима за рекреацију од савремених материјала, као и справе за игру деце према одговарајућим стандардима.

1.3. Ојшћа њравила за шуме и шумско земљиште

(Графички прилог бр. 3 – Планиран систем зелених површина Р 1:10.000; Графички прилог бр. 6 – Примарне функције шума и јавних зелених површина Р 1:20.000)

Шуме представљају природни ресурс и добро од општег интереса, како за град Београд, тако и за Србију.

Граница шумског земљишта се дефинише регулационом линијом у односу на друге површине јавне намене и остале намене у контактном подручју. Шумски комплекс може да обухвата део, једну или више катастарских парцела. У ситуацији када се шума простире на делу катастарске парцеле потребно је извршити парцелацију којом ће се део парцеле под шумом дефинисати као независна катастарска парцела.

Очување, заштита и унапређење стања шума, коришћење свих потенцијала шума и њихових функција и подизање нових шума у циљу постизања оптималне шумовитости, просторног распореда и структуре шумског фонда у Републици Србији, јесу делатности од општег интереса.

Заштита општег интереса обезбеђује се:

1. забраном трајног смањивања површина под шумама;
2. повећањем укупног шумског фонда, као и удела државног власништва у шумама у Републици Србији, а нарочито у шумама с посебном наменом;
3. финансирањем очувања, заштите и унапређења стања постојећих и подизања нових шума, израде планова и програма газдовања шумама преко Буџетског фонда за шуме РС;
4. забраном отуђивања шума у државној својини, осим у случајевима предвиђеним Законом о шумама;
5. чувањем и заштитом шума као чиниоцима животне средине; и др.

Дугорочна концепција урбаног развоја подразумева повезивање урбаног ткива са природним окружењем (шумама), природним и обновљивим ресурсима, као и планирање заштите и развоја постојећих шума.

1.3.1. Правила за очување, уређење и одрживо коришћење постојећих шума

Постојеће шуме на предметном подручју чине део шума Посавско-Подунавског шумског подручја. Шуме и шумска земљишта која су обухваћена шумским подручјем одређена су у Попису шума и шумских земљишта шумских подручја и чине саставни део Закона о шумама. Шумско подручје се дели на газдинске јединице, као основне јединице планирања, у складу са потребама организације газдовања шумама. За газдинску јединицу се доноси Основа газдовања шумама која представља оперативни плански документ газдовања шумама.

Очување, заштита, планирање, гајење и коришћење постојећих шума, располагање шумама и шумским земљи-

штем уређују се Законом о шумама, Основом газдовања шумама и другим документима у области шумарства, без обавезе израде урбанистичког плана.

Планирано је очување постојећих шума и шумског земљишта на површини око 7.120 ha, у границама дефинисаним основама газдовања шумама, сврстаних у следеће газдинске јединице:

1. ГЈ (Газдинска јединица) „Рит” (шуме на банатској страни Београда, иза насипа)
2. ГЈ „Дунав” (шуме у форланду леве обале Дунава, до насипа)
3. ГЈ „Макиш, део Аде Циганлије-шуме уз ауто-пут” (шума Макиш, шума Ада Циганлије, шума уз ауто-пут Београд-Загреб)
4. ГЈ „Липовица” (шума Липовица);
5. ГЈ „Кошутњачке шуме” (Рушањско-Рипањске шуме, Сремачки Рт, Борачки гај – Остужничка ада, Горица-Остужница, Дубоко, Јасенска, Забран, Јасенова, шуме у форланду Саве са Обреновачке стране и Скељанска ада)
6. ГЈ „Кошутњак” (шума Кошутњак, Манастирска (Миљаковачка) шума)
7. ГЈ „Авала” (шума Авала)
8. ГЈ „Степин луг” (шума Степин луг)
9. ГЈ „Велико ратно острво” (Велико ратно острво)
10. ГЈ „Јајици” (шуме у насељу Медаковић, шума око Централног гробља, спомен парк „Јајинци”, Шумице, шума Црвени брег, заштитна шума код плавог моста)
11. ГЈ „Звездара” (шума Звездара)
12. ГЈ „Беженијска коса” (шума Бежанијска коса)
13. ГЈ „Милићево брдо” (шума Милићево брдо, шума у Миријеву)
14. ГЈ „Репиште” (шума Репиште (код базена на Кошутњаку), шуме на Петловом брду, шума дуж Раковичког потока)
15. ГЈ „Топчидерски парк – шуме” (шума Топчидерско брдо, шума Топчидер, Рајсова падина, шума Лисичији поток, шума Хајд парк, шума Графичар, Чукарничко прибаље, шума Бенцион Були, шума Бањички вис)
16. ГЈ „Ада Циганлија” (шума Аде Циганлије, део којим газдује ЈП „Ада Циганлија”)
17. ГЈ „Ада Међица” (шума Ада Међице).

Миљаковачка шума, која је у власништву Манастира Раковица, као и део шуме Графичар, која је у власништву Манастира Ваведене, представљају добро од општег интереса и део јединственог система зелених површина Београда, којима се газдује и које се користе у свему у складу са Законом о шумама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12 и 89/15) и правилима предметног плана дефинисаним за шуме и шумско земљиште.

У оквиру шуме уз ауто-пут Београд-Загреб (ГЈ „Макиш, део Аде Циганлије-шуме уз ауто-пут”) планирана је ретензија, што не подразумева сечу шумског дрвећа.

Такође планирано је очување и унапређење природно регулисаних шума, посебно плавних шума у приобаљу Дунава.

Свака шума има улогу у регулисању квалитета и температуре ваздуха, као и очувању разноврсности станишта и врста. Такође, свака шума има значај у унапређењу естетског квалитета неког подручја или дела града, као и укупне слике предела. Специфичност услова станишта и богатство врста шума игра значајну улогу у образовању.

Намена шума и шумског земљишта утврђена је, у складу са приоритетним функцијама шума, у плану развоја шумског подручја. Положај шума и станишни услови одредили су основне намене шума на предметном подручју, где преко 80% шума има посебну намену (заштита од вода, заштита насипа, заштита вода (подземних), заштита од клизишта, заштита природе, рекреација,...), а остале приоритетно производну функцију.

У циљу унапређења стања и опште добробити постојећих шума и шумског земљишта, предметним планом се прописује:

- обнављање или реконструкција високих разређених и/или деградираних природних или вештачки подигнутих састојина;
- конверзија и/или реконструкција изданачких шума у високе;
- очување постојећих влажних станишта (бара, ритова, тршњака, влажних ливада) на подручју шума и шумског земљишта;
- спровођење санитарних сеча као мера неге и заштите шума;
- унапређење техничке инфраструктуре (шумске саобраћајнице, противпожарне пруге и други објекти који служе газдовању шумама);
- очување и унапређење постојећих шумских расадника и њихова афирмација кроз туристичку понуду Београда;
- уписивање шумског земљишта у катастар на основу постојећих основа газдовања шумама (ажурирање катастра).

Чиста сеча шума може да се врши ради изградње објеката који служе газдовању шумама, у складу с плановима газдовања шумама.

Такође, у шумама су забрањене следеће радње:

- паљење отворене ватре у шуми и на земљишту у непосредној близини шуме, на удаљености мањој од 200 m од руба шуме;
- одлагање смећа, отровних супстанци и осталог опасног отпада у шуми и на шумском земљишту, на удаљености мањој од 200 m од руба шуме, као и изградња објеката за складиштење, прераду или уништавање смећа, отровних супстанци и осталог опасног отпада;
- одводњавање и извођење других радова којима се водни режим у шуми мења тако да се угрожава опстанак или виталност шуме;
- постављање привремених објеката, шатора и оснивања кампова;
- постављање табли и ознака на начин којим се оштећују стабла;
- постављање ограда;
- на удаљености мањој од 200 m од руба шуме не могу да се граде ћумуране, кречане, циглане и други објекти са отвореном ватром и др.

За шуме које су законом заштићена подручја и шуме које су предметним планом дефинисане као еколошко и естетско функционални простори у урбаном ткиву, није дозвољена промена намене.

Планским решењем предвиђено је очување свих шума у постојећим границама. У случају да је, у складу са Законом о шумама, предвиђена промена намене постојеће шуме и шумског земљишта, потребно је поштовати одредбе Закона о шумама којима се утврђују одређени услови.

1.3.1.1. Шумски расадници

Репродуктивни материјал различитих врста шумског дрвећа произведен у шумским расадницима служи за потребе подизања и обнављања шума (пошумљавање голети, оснивање плантажа, мелиорацију деградираних шума и шикара, еродираних терена, јаловишта и др.).

Услови и начин признавања полазног материјала за производњу репродуктивног материјала шумског дрвећа, производње, контроле производње, дораде, квалитета, промета и употребе репродуктивног материјала шумског дрвећа уређују се Законом о репродуктивном материјалу шумског дрвећа („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 8/05 и 41/09).

На територији предметног плана постоји седам шумских расадника којима управља ЈП „Србијашуме” – Шумско газдинство „Београд”, и то:

- Расадник „Црвенка 1”;
- Расадник „Црвенка 2”;
- Расадник „Топчидер”;
- Расадник „Кошутњак”;
- Расадник „Сремчица”;
- Расадник „Авала”;
- Расадник „Зуце”.

Такође, у исту категорију спада расадних на Бежанијској коси којим управља ЈКП „Зеленило – Београд”.

Шумски расадници у комплексу шума се сматрају шумом.

Министарство установљава и води регистар шумских расадника.

Планским решењем се задржавају шумски расадници у постојећим границама ради производње шумског дрвећа неопходног за подизање и обнављање шума Београда, у складу са донетим основама газдовања шумама.

1.3.1.2. Ловишта

Дивљач је природно богатство и имовина Републике Србије која се користи под условима и на начин предвиђен Законом о дивљачи и ловству („Службени гласник РС”, бр. 18/10). Коришћење, управљање, заштита и унапређење популација дивљачи и њихових станишта јесте делатност од општег интереса.

Основни документ управљања и заштите дивљачи је Стратегија коју доноси Влада за период од 15 година. Спровођење, Стратегијом одређених, циљева и мера за развој ловства и унапређивање стања популација дивљачи у ловном подручју врши се на основу програма развоја ловног подручја које доноси надлежно министарство за период од 15 година. Ловна основа је плански документ на основу кога се врши заштита и гајење, уређивање и одржавање ловишта, лов и коришћење уловљене дивљачи и њених делова у ловишту. Корисник ловишта дужан је да донесе годишњи план газдовања ловиштем, усклађен са ловном основом.

Ловиште се установљава као отворено или ограђено. Отворено ловиште не може бити мање од 2.000 ha, осим ловиште посебне намене и ловиште на површини регистрованог рибњака (не мање од 200 ha). Ограђено ловиште не може бити мање од 300 ha, осим ловиште посебне намене.

На подручју предметног плана налазе се, делом или у целости, ловишта за која је надлежно министарство донело ловне основе, и то:

- Ловиште „Липовичка шума”, заузима територију између ГО Чукарица и ГО Барајево, на површини од 1.253 ha, управља ЈП „Србијашуме”;
- Ловиште „Топчидерска река”, заузима територију ГО Чукарица, на површини од 18.380 ha, којим управља Ловачко Удружење „Кошутњак”;
- Ловиште „Доњи Срем”, заузима територију ГО Земун, укупне површине 45.902 ha, од чега ловне површине обухватају 28.000 ha, којим управља Ловачко Удружење „Земун”;
- Ловиште „Панчевачки рит”, заузима површину од 39.390 ha, од којих ловне површине обухватају 20.000 ha, ловиштем управља Ловачко удружење „Београд”;
- Ловиште „Авала”, заузима територију ГО Вождовац, на површини од 14.849 ha, од чега ловне површине обухватају 13.201 ha, ловиштем управља Ловачко удружење „Рипањ”; и
- Ловиште „Гаврански поток”, заузима територију ГО Гроцка, на површини од 28.674 ha, од којих ловне површине обухватају 22.241 ha, ловиштем управља Ловачко удружење „Дунав”.

Заштита дивљачи се обезбеђује доношењем једног од статуса заштите:

- трајно заштићене врсте дивљачи (неловне врсте дивљачи) које се заштићују трајном забраном лова и
- ловостајем заштићене врсте дивљачи (ловне врсте дивљачи) које се заштићују забраном лова у одређеном периоду.

Планским решењем се чувају постојећа ловишта ради: заштите и унапређивања популација дивљачи у ловишту; заштите, очувања и унапређивања станишта дивљачи; као и заштите, уређивања и одржавања ловишта.

1.3.1.3. Влажна станишта на шумском земљишту

Влажна станишта се, поред шума, сматрају екосистемима са највећом биолошком разноврсношћу. Такође, у овим екосистемима владају симбиотички односи између бактерија и других микроорганизама, животиња и алги, што за резултат има висок степен рециклаже отпадних вода као и минимализацију стреса за животну средину. Планским решењем предвиђено је очување постојећих влажних станишта на предметном подручју, у оквиру шума, примарно у циљу очувања биодиверзитета.

Већина влажних станишта у оквиру шума и шумског земљишта (форланд леве обале Дунава, кубаци, Галијашка бара на Великом ратном острву,...) се налази у оквиру централног подручја еколошке мреже РС „Ушће Саве у Дунав”, које је заштићено добро од међународног значаја.

На подручју еколошке мреже неопходно је придржавати се прописаних мера у циљу очувања биолошке и пределе разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста у складу са законом којим се уређује заштита природе, и другим прописима, као и актима о проглашењу заштићених подручја и међународним уговорима.

Након подизања планираних шума у форланду, потребно је израдити Основе газдовања шумама којима ће, поред шума, бити обухваћена постојећа влажна станишта која тренутно нису у систему газдовања.

1.3.2. Правила за подизање нових шума

Остваривање постављених циљева одрживог развоја шума и шумског земљишта планирано је подизањем нових шума.

Нова пошумљавања предвиђена су на земљишту изузетно неповољном за изградњу, подручјима потенцијалних клизишта, земљишту лошије бонитетне класе (V, VI и VII), на правцима дувања доминантних ветрова, на правцима непланске изградње, уз саобраћајнице, на подручју подземних водних резерви, потенцијалним поплавним подручјима и др. Реализацијом планираних шума санирају се проблеми одређених подручја остваривањем општекорисних (основних) функција шума, и то:

1. заштита вода;
2. заштита од вода (поплавних таласа);
3. заштита од клизишта;
4. заштита од ерозије и бујица;
5. заштита од ветра;
6. заштита биодиверзитета, екосистема и предела;
7. заштита од негативних утицаја саобраћаја;
8. производна функција;
9. посебна заштитна функција.

Свака шума може у делу или целости да има једну или више основних функција, у зависности од природних и створених карактеристика.

Приликом оснивања нових шума треба поштовати следећа правила:

- пошумљавање врстама дрвећа које одговарају природној потенцијалној вегетацији, а у складу са станишним условима;

- приоритет дати аутохтоним врстама тврдих лишћара;
- тежити формирању мешовитих структурно разноврстних, вишеспратних састојина у односу на чисте састојине (монокултуре);

- избор врста и начин садње прилагодити основној функцији (заштита од ветра, клизишта, вода, биолошка рекултивација депонија отпада и др.);

- у оквиру шума планирати прогале и ливаде ширине једнаке двострукој до петострукој висини околног дрвећа – тежити следећим односима: отворене површине 15–20%, полуотворене 10–15% и затворене површине (шума) 65–70%;

- дуж стаза, прогала и ливада користити разноврснији избор декоративних врста дрвећа и шибља;

- формирати степенасту, хармонично изграђену унутрашњу и спољашњу ивицу шума са великим учешћем листопадног дрвећа и шибља, нарочито цветних врста, врста са јестивим плодовима и врста са богатим пролећним и јесеним колоритом;

- обезбедити неопходну техничку инфраструктуру (шумске саобраћајнице, противпожарне пруге и друге објекте који служе газдовању шумама);

- део шума може бити уређен и опремљен за одвијање спонтане (јавне) рекреације становника, у складу са погодностима терена и основном (доминантном) функцијом у чију сврху је шума планирана;

- уписати корисника шума у катастар непокретности.

Правила за оснивање нових шума – пошумљавање, условљена су карактеристикама терена, условима станишта, као и природним и створеним факторима који имају директан утицај на конкретну локацију (доминантан ветар, клизиште, близина саобраћајнице,...).

1.3.2.1. Правила за уређење шума у циљу одвијања рекреативних активности

Поред различитих заштитних функција које имају шума, у последње време се истиче и рекреативна функција, нарочито у најужим градским зонама, исказана кроз различите видове одмора и рекреације у шуми.

Одвијање рекреативних активности, које спадају у домен спонтане рекреације (шетња, трчање, разонода, одмор у природи, играње фудбала и бадминтона на трави, игра и сл.), планирано је у оквиру појединих нових шума или делова нових шума, при чему као императив стоји очување природе. За потенцијалне кориснике степен атрактивности квалитативно се увећава пажљиво одабраним садржајима који би се инкорпорирали, или афирмисањем затечених природних потенцијала који би се учинили лако доступним: видиковци и осматрачнице, терени за лов и риболов, лековите воде, споменици природе, трим стазе, стазе здравља, стазе за рекреативни бициклизам, пропланци за игру на ливади. У шуми није дозвољена изградња спортских терена од чврстог, непорозног застора, спортских хала, балона и других објеката које подразумева Закон о спорту („Службени гласник РС”, број 10/16).

Целокупна површина шуме или њени поједини делови, у складу са основном функцијом, карактеристикама терена и просторним могућностима, могу да буду уређени тако да пружају услове за спонтану, пасивну и активну рекреацију грађана.

Као предуслов треба уважити принципе функционалног рашчлањавања, приступачности и врсту вегетације. Приликом функционалног расчлањавања неопходно је дефинисати зону пасивне и активне рекреације. Зона пасивне рекреације подразумева седење, шетњу, игру деце, али и различите форме активног одмора као што су одбојка, фудбал, бадминтон,... на трави и сл., са капацитетом од 30 до 50 посетилаца/ha (просечно 370 посетилаца у дану). Ова зона треба да је удаљена од зоне активне рекреације и од главних саобраћајница најмање 250–300 m.

Зона активне рекреације подразумева коришћењем пешачких и трим стаза као основне опреме, са капацитетом од 10 посетилаца/ha (око 550 посетилаца у дану). Уколико просторне и морфолошке карактеристике дозвољавају могу се формирати и бициклическе стазе, јахаће стазе и сл.

Део новопланиране шуме може да буде парковски уређен.

Садржаји који могу да се нађу у шумама у циљу остваривања рекреативно туристичке функције, морају да су у складу са Законом о шумама, односно Планом развоја шумског подручја.

Приликом подизања шуме, поред просторно – функционалног расчлањавања на зоне, треба применити следећа правила:

- површине шумског комплекса формирати као компактне целине, што се са становишта предеоне екологије сматра посебно важним у циљу опстанка шуме;
  - формирати ивицу шуме;
  - засновати разноврсна станишта;
  - шумске путеве за обављање основне делатности – газдовање шумом формирати у складу са правилима шумарства;
  - у зависности од гравитационог подручја становника и саобраћајних могућности, улаз у шумски комплекс формирати на више места (улазни пункт);
  - на сваком улазном пункту формирати паркинг простор, тако да укупан број паркинг места задовољава планирани капацитет посетилаца;
  - онемогућити улаз возилима у шуму разним физичким баријерама;
  - кроз комплекс шуме треба обезбедити пешачко кретање;
  - у циљу омогућавања различитог трајања рекреације, потребно је стазе планирати кружно или у виду петљи, при чему истовремено треба да повезују различите просторе и садржаје;
  - на сваком улазном пункту поставити јавни тоалет, контејнер и чесме са пијаћом водом;
  - обезбедити висок ниво информисаности и усмеравање посетилаца постављањем путоказа и информативних табли, како на сваком улазу, тако и у оквиру целог комплекса;
  - предвидети, сагласно правилима шумарства, ограђивање шумског комплекса ниском транспарентном оградом, лаке конструкције, од природног материјала (напр. дрвене облице);
  - у оквиру комплекса није дозвољена градња објеката;
- У зависности од планираних активности и капацитета посетилаца, шумски комплекс треба опремити одговарајућим садржајима.

Обавезан садржај треба да чине пешачка стаза, клупе, столови, расвета, корпе за отпатке, тоалет, чесма, путокази, информативне табле и паркинг простор. Садржај може бити обогаћен трим-стазом са одговарајућом опремом, те-

ренима за рекреацију на трави или песку (фудбал, бадминтом, одбојка, боћање), дечијим игралиштем, видиковцем, павиљонима, заштитном колидом, отвореном учионицом у природи и сл.

Приликом планирања одређених садржаја за рекреацију у шуми треба поштовати следећа правила:

- пешачке и трим стазе треба пројектовати као независне стазе, поштујући карактеристике рељефа, уз максималну заштиту дрвећа и подраста;
  - пешачке стазе и степеништа треба да су максималне ширине 1,70 m, са застором од порозног (шљунак, ризла, камен, кора дрвета,...) или полупорозног (камене плоче, дрвене облице, растер елементи,...) материјала;
  - клупе и столове треба поставити на одређеним местима дуж стаза, најбоље у посебним „нишама”. Нише (проширења) се праве на местима погодним за миран одмор, уз видиковац. Могу се правити и групације места за седење које би биле одговарајуће за групе посетилаца. Ова опрема треба да је од природног материјала;
  - расвета и корпе за отпатке, такође, треба да прате стазе и места за седење, односно излетничке пунктове;
  - предвидети настрешнице у случају изненадне кише;
  - трим стазе треба да су максималне ширине 1,20 m, без застора или са порозним застором (шљунак, ризла, камен, кора дрвета,...); пратећа опрема треба да је од дрвета;
  - дечија игралишта треба планирати на просторима сувим, сунчаним и заклоњеним од ветра; уређаји на игралиштима треба да су стабилни, безбедни, сврсисходни; пратећи реквизити за игру треба да су од дрвета;
  - видиковце планирати на позицији највише коте или на позицији са које је могуће јединствено посматрање панораме града; са минималном површином у основи и висином довољном за сагледавање панораме; за изградњу видиковца користити што више природан материјал (пре свега дрво);
  - путокази и информативне табле треба да садрже оријентациону карту (Р 1: 5.000 или 1: 10.000); шетне стазе треба да су означене по дужини или времену потребном за прелажење; треба да су приказани сви садржаји у оквиру шумског комплекса, као и неопходна упозорења;
  - павиљоне и учионице у природи треба поставити у складу са садржајем планираних зона, капацитета 20–25 посетилаца; изграђене од дрвета;
  - заштитне колибе подижу се као заштита од кише и олује, обично капацитета 15–20 посетилаца; постављају се на местима највеће концентрације посетилаца, оријентационо на удаљености око 1,5 km једна од друге; у њима треба да су постављене информативне табле; и
  - паркинг простор треба да је застрт порозним (шљунак, ризла, камен,...) или полупорозним (камене плоче, растер елементи,...) материјалом; у зависности од положаја и величине паркинга треба засадити дрворедна стабла.
- У зависности од конкретних услова и основне функције шуме, могуће је формирати бициклическу и јахаћу стазу. Штале за коње могу се налазити до ивице шуме, али изван шумског комплекса, уклопљене у шумски амбијент и у складу са основном наменом шуме. Штале треба да буду мањег капацитета, опремљене неопходном комуналном инфраструктуром.

1.4. Оишша йравила за јавне зелене йовршине

(Графички прилог бр. 3 – Планирани систем зелених површина Р 1:10.000, Графички прилог бр. 6 – Примарне функције шума и јавних зелених површина Р 1:20.000)

Јавне зелене површине представљају добро од општег интереса, а њихово планирање, уређење и одржавање делатност од општег интереса.

Граница јавних зелених површина се дефинише регулационом линијом у односу на друге површине јавне намене и остале намене у контактном подручју. Јавна зелена површина може да обухвата део, једну или више катастарских парцела.

Према члану 1. Одлуке о одржавању паркова, зелених и рекреационих површина („Службени лист Града Београда”, бр. 12/01, 15/01, 11/05, 23/05, 29/07, 2/11, 44/14, 17/15 и 35/15) „Уређење и одржавање јавне зелене површине је комунална делатност од општег интереса”.

Дугорочна концепција урбаног развоја подразумева очување постојећих јавних зелених површина у континуално изграђеном урбаном ткиву и планирање нових у циљу остваривања општекорисних функција на квалитет животне средине и друштво.

Планским решењем обрађени су следећи типови и под-типови јавних зелених површина:

1. Парк;
  - 1.1. Централни градски парк;
  - 1.2. Градски парк;
  - 1.3. Локални (насељски) парк;
  - 1.4. Мини парк;
  - 1.5. Спомен парк;
2. Сквер, трг;
  - 2.1. Трг, плато;
  - 2.2. Парковски уређен сквер;
  - 2.3. Сквер, венац;
3. Зелене површине у приобаљу Саве и Дунава;
4. Зелене површине у инундационом подручју Саве и Дунава;
5. Зелене површине у отвореним стамбеним блоковима;
6. Заштитни зелени појас;
  - 6.1. Заштитни зелени појас дуж путне мреже (изван регулације саобраћајнице);
  - 6.2. Заштитни зелени појас у насељеним деловима града и на рубу насеља;
  - 6.3. Заштитни зелени појас дуж водених токова;
  - 6.4. Заштитни зелени појас дуж лесног одсека;
  - 6.5. Заштитни зелени појас дуж мреже инфраструктурних коридора;
7. Зелени коридор;
8. Зелене површине посебне намене;
9. Влажно станиште;
10. Расадник украсног дрвећа и жбуња.

Положај у простору, величина, природне карактеристике, културни контекст, уређеност и опремљеност (садржај), као и квалитет одржавања дефинишу доминантну функцију сваке јавне зелене површине. Повратно, усвојена доминантна функција захтева одређен садржај, уз поштовање расположивог капацитета простора. Узевши у обзир све могуће функције, предметним планом дефинисан је дозвољени могући садржај јавних зелених површина, и то:

- биљни материјал (дрвенасте врсте, шибље, цветне врсте, травњаци, покривачи тла, пузавице,...);
- површине за комуникацију (стазе, платои, степенице, рампе, бицикличке стазе, колско-пешачке стазе);
- вртно-архитектонски елементи (трибине, зидови, ограде, капије, водене површине и елементи са водом, перголе, надстрешнице, кућице, риголе-каналете, канали,...);
- отворени терени за рекреацију (дечја игралишта, отворени терени за активну и пасивну рекреацију, теретане на отвореном, трим стазе,...);
- објекти (јавни тоалет, објекат службе одржавања, туристички пункт);

- мобилијар и опрема (клубе, столови, жардињере, корпе за отпатке, канделабри, роштиљ, опрема за дечја игралишта, пешчаник, опрема за терене за рекреацију, елементи визуелне комуникације); и
- комунална инфраструктура (осветљење, водоснабдевање, канализација,...).

1.4.1. Правила за очување, уређење и реконструкцију постојећих јавних зелених површина

Планским решењем предвиђено је очување и унапређење различитих типова постојећих јавних зелених површина, укупне површине око 2.209 ha.

Јавна зелена површина може се користити само у сврху за коју је намењена.

Одржавање и реконструкција јавних зелених површина у постојећим границама врши се на основу годишњег програма одржавања, а у складу са Одлуком о одржавању паркова, зелених и рекреационих површина, односно на основу одговарајуће техничке документације, без израде урбанистичког плана, поштујући правила уређења и грађења прописана предметним планом. Такође, неопходно је завршити започети Катастар зелених површина Београда – ГИС и успоставити систем одржавања на бази истог.

Приликом израде техничке документације за реконструкцију постојећих јавних зелених површина обавезно је поштовати следећа правила:

- јавну зелену површину сачувати у постојећим границама;
- реконструкцију извршити у стилу у ком је подигнута јавна зелена површина;
- уважити природне и културне вредности простора и окружења као стање и потенцијал;
- урадити мануал валоризације (биоеколошка основа);
- сачувати квалитетну вегетацију;
- подмладити постојећу вегетацију;
- за озелењавање користити лишћарске, зимзелене и четинарске дрвенасте и жбунасте врсте, цветне врсте (трајнице, перене, руже,...), травњаке, покриваче тла, пузавице и др., при чему треба поштовати следећа правила:
  - користити аутохтоне врсте вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагодљиве на локалне услове средине;
  - могуће је користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају условима средине;
  - учешће лишћарских врста треба да је доминантно у односу на осталу вегетацију;
  - користити расаднички произведене саднице високе дрвенасте вегетације;
  - користити лисно декоративне и цветне форме жбунастих врста и сезонског цвећа;
  - избежавати инванзивне и алергене врсте;
  - дрворедна стабла у деловима појединих јавних зелених површина треба да су школоване саднице лишћара, минималне висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm;
  - користити искључиво садржаје који су дефинисани као дозвољени у оквиру јавних зелених површина;
  - постављање спомен обележја на зеленим површинама представља сложен задатак који претпоставља институционално знање и вештину у погледу:
    - одабира врсте и локације зелене површине у складу са интерактивном симболиком објекта и површине;
    - одабира локације за споменик унутар зелене површине и његове оријентације у простору;

– провере предложеног решења кроз стручни рад именованих, надлежних комисија управе града;
– за постављања репрезентативних спомен обележја препоручује се расписивање урбанистичко-архитектонских конкурса;

– избором садног материјала и уређењем простора око јавних споменика и спомен обележја формирати микро амбијент, чиме се стварају визуално естетске вредности и наглашава значај спомен обележја примерен датој историској личности или догађају;

– декоративном расветом ставити акценат на споменичка обележја, уколико постоје у оквиру зелене површине, чиме се скреће пажња на важност спомен обележја, и ствара пријатни амбијент;

– опремање, замена и одржавање мобилијара – водити рачуна да се задовоље естетски критеријуми у контексту историјског значаја простора;

– потребно је уважавати правце пешачког и бицикличног кретања;

– површине за комуникацију (стазе, платои, степенице, рампе, бициклическе стазе, колско-пешачке стазе) и отворени терени за рекреацију (дечја игралишта, отворени терени за активну и пасивну рекреацију, трим стазе,...) у оквиру јавне зелене површине могу да буду заступљени:

– максимално 25% у оквиру парка;
– максимално 40% у оквиру сквера;
– максимално 70% у оквиру трга;
– максимално 25% у оквиру зелених површина у приобаља Саве и Дунава;

– максимално 25% у оквиру зелених површина у отвореним стамбеним блоковима;

– максимално 10% у оквиру влажног станишта;
– обезбедити 1–2% пада површина за комуникацију и терена за рекреацију, чиме се омогућава дренажа површинских вода ка околном порозном земљишту или кишној канализацији, за шта је неопходно обезбедити дренажне елементе (земљане риголе, риголе-каналете, канале);

– опремити стандардном инфраструктуром и системом за заливање;

– уклонити привремене објекте;
– дозвољена је реконструкција постојећег објекта у постојећем габариту;

– није дозвољена изградња надземних и/или подземних објеката, осим инфраструктурних објеката од општег интереса утврђених на основу закона, а према правилима дефинисаним у Поглављу 1.5.3 „Зелене површине у оквиру површина за инфраструктурне објекте и комплексе”;

– дозвољено је постављање мањег монтажног објекта као информативно-туристичког пункта (максималне површине 4 m²);

– забрањено је ограђивање делова јавних зелених површина и формирање простора за игру паса;

– јавне зелене површине типа парк потребно је оградити;
– заштитни зелени појас сачувати у постојећој ширини, а функцију сачувати спровођењем низа техничко-грађевинских и биолошко-еколошких мера, уз спровођење правилног третирања постојеће вегетације.

– примењивати дефинисане стандарде: „Стандарди за уређење и озелењавање у области пејзажне архитектуре” и „Стандарди за уређење кровних вртова и вртова тераса.”

1.4.1.1. Додатна правила за поједине типове постојећих јавних зелених површина

Приликом реконструкције појединих типова постојећих јавних зелених површина треба поштовати општа правила дата у Табели 5.

Табела 5

Тип постојеће јавне зелене површине	Правила реконструкције
Јавне зелене површине у постојећим отвореним стамбеним блоковима	– опремљеност и уређеност прилагодити њиховој функцији локалног парка; – минимална површина зелених површина треба да износи 20 m ² по глави становника;
Зелене површине у приобаљу Саве и Дунава	– на површини тела насипа за велику воду није дозвољена садња дрвенастих и жбунастих врста;
Зелене површине у инундационом подручју Саве и Дунава	– сачувати природне услове станишта (земљиште засићено водом, а у одређеном периоду под водом), као и природну сукцесију зељастих, жбунастих и дрвенастих биљних врста прилагодљивих на природне услове станишта.
Заштитни зелени појас (уз ауто-пут)	– постојећи заштитни зелени појас, на косини између КБЦ и ауто-пута, потребно је у целисти сачувати, обновити квалитетним дрвенастим садницама и уврстити у постојећи систем одржавања;
Заштитни зелени појас дуж лесног одсека	– потребно је у целисти очувати постојећи заштитни зелени појас дуж лесног одсека; – унапредити, пре свега, заштиту ножице од ерозије, чиме ће се онемогућити даљи процес нарушавања стабилности одсека; – ублажити стрме нагибе одсека израдом косина и берми, уколико је потребно обезбедити додатну заштиту косина (био-торкретом и брзорастућим дрвећем, растер плочама, итд.), што треба разрадити посебним пројектом озелењавања; – према потреби, приликом реконструкције, применити потребне мере за овај тип зелених површине, дефинисане у поглављу 1.4.4.2.6. Заштитни зелени појас;
Зелене површине посебне намене (ботаничка башта и зоолошки врт и арборетум)	– уређење сагласно предвиђеној намени и опремање објектима искључиво у функцији одржавања, истраживања и едукације; – реконструкција и обнова постојећих стаза и објеката; – санитарна сеча стабала; – реконструкција и подизање нових вртно-архитектонских елемената и опреме; – опремање стандардном инфраструктуром и системом за наводњавање; – приликом реконструкције постојеће ботаничке баште не сме се угодити богата колекција биљака, а самим тим и сврха њиховог постојања; – планом се задржава постојећа локација зоолошког врта, уз обавезу смањења броја врста, при чему врсте које се задржавају треба да буду одабране адекватно условима расположивог простора; – за већи број животиња планира се нови зоолошки врт, чија ће локација бити одређена даљом планском разрадом; – за Ботаничку башту „Јевремовац” усвојен је план детаљне регулације, којим су дефинисана правила уређења и грађења; – зоолошки врт је саставни део Споменика културе од изузетног значаја „Београдска тврђава” због чега је неопходно измештање његовог већег дела са постојеће локације; – арборетум Шумарског факултета чува у границама заштићеног подручја, у циљу одвијања основне делатности, са могућношћу садње нових биљних врста, реконструкцију стаза и инфраструктуре; – на подручју арборетума није дозвољена изградња објеката;
Влажна станишта	– унапређење њиховог статуса у јавне површине, као и интеграција истих у јединствени систем – Зелену инфраструктуру, примарно у циљу очувања биодиверзитета; – забрањено је уништавање затечених врста флоре и фауне; – забрањена је замена природне и полуприродне вегетације култивисаном; – забрањена је промена морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност станишта; – предузети мере којима се обезбеђују контрола, смањење и санација свих облика загађивања; – применом одговарајућих техничко-технолошких и других решења елиминисати или ублажити негативне утицаје на живи свет; – формирати заштитну (buffer) зону влажног станишта користећи различите природне врсте у четири зоне вегетације (акватичне биљаке, емерзне биљаке, меки лишћари и тврди лишћари), у циљу одржавања еколошких процеса и мреже исхране; – обезбедити еколошки прихватљиво коришћење ових простора, уношењем адекватних вртно-архитектонских елемената (издигнутих стаза, видиковаца, чамаца са веслима и сл.) и контролисаним коришћењем у циљу пасивног одмора, едукације и научно-истраживачког рада; – влажна станишта се налазе у оквиру заштићеног подручја еколошке мреже „Ушће Саве у Дунав”, због чега је неопходно придржавати се мера прописаних Уредбом о еколошкој мрежи РС;
Расадник украсног дрвећа и жбуња	– на територији предметног подручја постоји расадник украсног дрвећа и жбуња у насељу „Војвода Степа и у улици Марије Бурсаћ у Земуну, којима управља ЈКП „Зеленило – Београд”; – планским решењем се задржава у постојећим границама ради производње садног материјала неопходног за подизање и обнављање јавних зелених површина Београда.

1.4.2. Правила за подизање нових јавних зелених површина

Предметним планом предвиђено је подизање нових јавних зелених површина различитог типа и њихово просторно и функционално повезивање у јединствен систем зелених површина града, заједно са постојећим јавним зеленим површинама, шумама, зеленим површинама у оквиру других јавних намена и зеленим површинама и вегетацијом у оквиру осталих намена, као и зеленим просторима изван граница плана.

Планиране су као еколошки функционални простори у урбаном ткиву, у циљу остваривања општекорисних функција, и то: у циљу заштите животне средине, посебно регулације микроклиматских карактеристика урбаних подручја, унапређења слике града и остваривања културних, едукативних и рекреативних функција.

Уређивање земљишта намењеног за зелене површине подразумева:

- 1) припремање земљишта;
- 2) опремање земљишта (зелене површине); и
- 3) озелењавање.

1) Припремање земљишта за изградњу (подизање) и уређење јавних зелених површина обухвата истражне радове као што су: израда геодетских и других подлога, израда студија, биолошких основа, пројектне документације, санирање и нивелација терена и друге радње.

2) Опремање земљишта намењеног за јавну зелену површину обухвата радове пре и после озелењавања. Пре процеса озелењавања врши се изградња комуналне инфраструктуре за редовни режим коришћења зелене површине (водовода, канализације, јавна расвета и др.), изградња површина за комуникацију, вртно-архитектонских елемената, терена за рекреацију и објеката, у складу са Главним пројектом. Након процеса озелењавања врши се постављање мобилијара и опреме.

3) Озелењавање земљишта намењеног за јавну зелену површину подразумева садњу садница, заснивање травњака, цветњака, ружичњака и друге вегетације.

Приликом формирања нових јавних зелених површина потребно је поштовати следећа правила:

- начин уређења зелене површине треба да одговара амбијенту у коме се налази зелена површина, дефинисаном подтипу, стилу објеката у непосредном окружењу, природним и културним вредностима подручја као великим потенцијалима за будућу функцију зелене површине;
- уређивању јавних зелених површина, пре свега озелењавању, треба да претходе геоморфолошка, педолошка, климатска и биолошка истраживања предметног подручја;
- сачувати квалитетну вегетацију затечену на терену и уклопити је у ново пејзажно уређење;
- површине за комуникацију (стазе, платои, степенице, рампе, бицикличке стазе, колско-пешачке стазе) у оквиру јавне зелене површине могу да буду заступљене:
  - максимално 25% у оквиру парка;
  - максимално 40% у оквиру сквера;
  - максимално 70% у оквиру трга;
  - максимално 30% у оквиру зелених површина у приобаља Саве и Дунава;
  - максимално 25% у оквиру зелених површина у планираним отвореним стамбеним блоковима;
  - максимално 10% у оквиру заштитног зеленог појаса;
  - максимално 30% у оквиру зеленог коридора;
  - максимално 10% у оквиру комплекса влажних станишта;
- за озелењавање користити лишћарске, зимзелене и четинарске дрвенасте и жбунасте врсте, цветне врсте (трај-

нице, перене, руже,...), травњаке, покриваче тла, пузавице и др., при чему треба поштовати следећа правила:

- користити аутохтоне врсте вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагодљиве на локалне услове средине;
  - могуће је користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају условима средине;
  - учешће лишћарских врста треба да је доминантно у односу на осталу вегетацију;
  - користити расаднички произведене саднице високе дрвенасте вегетације,
  - користити лисно декоративне и цветне форме жбунастих врста и сезонског цвећа;
  - не користити инвазивне и алергене врсте;
  - дрворедна стабла у деловима појединих јавних зелених површина треба да су школоване саднице лишћара, минималне висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm;
  - постављање спомен обележја на зеленим површинама представља сложен задатак који претпоставља институционално знање и вештину у погледу:
    - одабира врсте и локације зелене површине у складу са интерактивном симболиком објекта и површине;
    - одабира локације за споменик унутар зелене површине и његове оријентације у простору;
    - избором садног материјала и уређењем простора око јавних споменика и спомен обележја формирати микро амбијент, чиме се стварају визулане естетске вредности и наглашава значај спомен обележја примерен датом историској личности или догађају;
    - декоративном расветом ставити акценат на споменичка обележја уколико постоје у оквиру зелене површине, чиме се скреће пажња на важност спомен обележја, и ствара пријатан амбијент;
    - користити искључиво садржаје који су дефинисани као дозвољени у оквиру јавних зелених површина;
    - приликом избора мобилијара водити рачуна да се задовоље естетски критеријуми у контексту амбијенталних и споменичких вредности простора;
    - потребно је уважавати правце пешачког и бицикличког кретања;
    - обезбедити 1-2% пада површина за комуникацију и терена за рекреацију, чиме се омогућава дренажа површинских вода ка околном порозном земљишту или кишној канализацији, за шта је неопходно обезбедити дренажне елементе (земљане риголе, риголе-каналете, канали);
    - опремити стандардном инфраструктуром и системом за заливање;
    - није дозвољена изградња надземних и/или подземних објеката, осим инфраструктурних објеката од општег интереса утврђених на основу закона, а у складу са правилима дефинисаним у Поглављу 1.5.3. „Зелене површине у оквиру површина за инфраструктурне објекте и комплексе”;
    - примењивати дефинисане стандарде: „Стандарди за уређење и озелењавање у области пејзажне архитектуре” и „Стандарди за уређење кровних вртова и вртова тераса.”
- За новопланиране јавне зелене површине обавезна је изградња одговарајуће техничке документације.

1.4.2.1. Правила за подизање и уређење појединих типова јавних зелених површина

1.4.2.1.1. Парк

На предметном подручју планирано је подизање нових паркова на површини од око 454 ha (Планом детаљне регулације Ада Циганлија извршена је пренамена постојеће

шуме у површини од 1.532.000,00 m² у јавну зелену површину – парк, што је знатно увећало површину планираних паркова.)

Приликом подизања нових паркова неопходно је поштовати следећа правила:

- обезбедити минимално 50% површине парка под крошњама дрвећа (ортогонална пројекција крошњи);
- у оквиру парка може се формирати влажно станиште;
- садржаји у парку треба да буду тематски концентрисани и да задовоље све старосне групе, при чему треба водити рачуна о величини зелене површине, дефинисаном подтипу парка, микролокацији, њеном значају за просторну целину и град, природној и културној вредности простора;
- оградити парк ниском транспарентном оградом од кованог гвожђа (са или без парапета) или живом оградом са жичаном конструкцијом, максималне висине до 1,2 m;
- када је површина парка већа од 2 ha, могу се планирати: објекти у функцији одржавања парка, инфраструктурни објекти од општег интереса утврђени на основу закона, мањи отворени амфитеатар (трибине) за културне манифестације и јавни тоалет, при чему сви планирани објекти заједно не смеју да заузимају више од 2% укупне површине парка.

1.4.2.1.2. Сквер, трг

На предметном подручју планирано је подизање нових скверова на површини од око 25 ha.

Приликом подизања нових скверова неопходно је поштовати следећа правила:

- обезбедити минимално 50% површине сквера под крошњама дрвећа (ортогонална пројекција крошњи);
- површине под травњацима и/или цветњацима до 30%, при чему треба користити једногодишње цветнице у густом склопу, руже, перене, стилских геометријских облика;
- избор вртно-архитектонских елемената и мобилијара прилагодити типу сквера и начину коришћења;
- правце пешачке комуникације у оквиру сквера ускладити са постојећим током пешачког кретања у контактном подручју; и
- избор материјала и композиција застора треба да буду репрезентативни.

1.4.2.1.3. Зелене површине у приобаљу Саве и Дунава

На предметном подручју планирано је подизање нових зелених површина у приобаљу Саве и Дунава на површини од око 81 ha.

Приликом подизања нових зелених површина у приобаљу Саве и Дунава неопходно је поштовати следећа правила:

- на површини корита за велику воду и у приобалном земљишту формирати парковски уређену површину;
- обезбедити минимално 70% површине под крошњама дрвећа (ортогонална пројекција крошњи);
- на површини тела насипа за велику воду није дозвољена садња дрвенастих и жбунастих врста;
- обезбедити пешачке и бицикличке стазе независно једне од других;
- дуж пешачке и бицикличке стазе формирати минимално једноредни, једностранни дрворед;
- дуж пешачке стазе поставити неопходан мобилијар за одмор, на једнаком растојању; и
- на сваких 500–1.000 m дуж обале формирати пунктове за краћи одмор са одговарајућим мобилијаром, вртно-архитектонским елементима и теренима за рекреацију.

1.4.2.1.4. Зелене површине у инундационом подручју Саве и Дунава

Зелене површине у инундационом подручју чини природно регулисана вегетација која расте на периодично или стално плављеном земљишту у приобаљу Дунава и Саве. Ове зелене површине су посебно значајне за очување биодиверзитета, јер обезбеђују услове за кретање и исхрану фауне, а вегетација има улогу у пречишћавању воде, због чега је планским решењем предвиђено њихово очување, као део целине „Зелена веза” система зелених површина.

На предметном подручју планирано је подизање нових зелених површина у инундационом подручју Саве и Дунава на површини од око 21 ha.

1.4.2.1.5. Зелене површине у отвореним стамбеним блоковима

Иако је овај тип зелених површина карактеристичан за период 60–80-тих година прошлог века, препознатљиво је и данас подизање отворених стамбених блокова (зона вишепородичног становања – трансформација привредних и других комплекса (С8) и зона становања у новим комплексима (С10)).

Приликом подизања зелених површина у новопланираним отвореним стамбеним блоковима (С8 и С10), неопходно је поштовати следећа правила:

- у оквиру слободних и зелених површина предвидети садњу дрвенастих стабала тако да се обезбедити засена минимално 50% укупне површине парцеле (ортогоналном пројекцијом крошњи дрвећа);
- садржаји треба да буду тематски концентрисани и да задовоље све старосне групе, при чему треба водити рачуна о величини зелене површине и просторној повезаности појединих делова; и
- организоване паркинг просторе стамбеног насеља озеленети дрворедним садницама садњом стабла на свака 2–3 паркинг места (у зависности од организације паркинг места, подужно, косо и/или управно).

На предметном подручју планирано је подизање нових зелених површина у отвореним стамбеним блоковима на површини од око 15 ha.

1.4.2.1.6. Заштитни зелени појас

На предметном подручју планирано је подизање нових заштитних зелених појасева на површини од око 1.326 ha.

Предметним планом предвиђено је подизање нових заштитних зелених појасева са конкретном функцијом заштите, од чега зависи и могућност јавног коришћења. У зависности од просторног положаја, планиране намене у контактном подручју, природних и створених карактеристика и њихових међусобних утицаја, предвиђени су:

- 1) Заштитни зелени појас дуж путне мреже;
- 2) Заштитни зелени појас у насељеним деловима града и на рубу насеља;
- 3) Заштитни зелени појас дуж водених токова;
- 4) Заштитни зелени појас дуж лесног одсека;
- 5) Заштитни зелени појас дуж мреже инфраструктурних коридора.

- 1) Заштитни зелени појас дуж путне мреже.

Овај тип заштитног зеленог појаса планиран је изван регулације саобраћајнице и непосредно уз паркинг просто-

ре, у функцији заштите насеља и/или пољопривредног земљишта од негативних ефеката саобраћаја (штетни издувни гасови и бука). Истовремено, правилним формирањем заштитног зеленог појаса могуће је постићи: одклањање замора возача, визуелно вођење трасе пута (усмеравање на кривинама), заштиту од одблеска, визуелну заштиту (заклањање ружних објеката и деградираних подручја), заштиту од ветра и навејавања снега што на незаштитним подручјима представља опасност за удес.

Дуж ауто-путева, магистрала и обилазница у рубним подручјима града, заштитни зелени појас треба формирати са обе стране пута, минималне ширине по 50 m.

2) Заштитни зелени појас у насељеним деловима града и на рубу насеља

У насељеним деловима града, као и на рубу насеља, у контактним зонама подручја становања и јавних служби са саобраћајним површинама, подручјима привредних делатности, пољопривреде и др., планирати заштитне зелене појасеве у функцији заштите становника од негативних утицаја саобраћаја и других делатности које негативно утичу на квалитет животне средине, а пре свега на здравље становника. Такође, заштитне зелене појасеве треба подизати и као заштиту од природних непогода (ветрозаштита, заштита од буке,...), али и као визуелне баријере.

3) Заштитни зелени појас дуж водених токова

Дуж водених токова (мелиорациони и дренажни канали, потоци, реке), изван водног земљишта, потребно је формирати заштитне зелене појасеве у циљу заштите земљишта од штетног дејства ерозије (водне, еолске), очувања биодиверзитета, заштите од ветра и др.

У подручјима доминантног пољопривредног земљишта, ширина заштитног појаса треба да је десети део ширине подручја (пољопривредне површине) које се штити од утицаја ветра.

Приликом подизања планираних заштитних зелених појасева у зонама сливних подручја водотокова треба применити планиране биотехничке и биолошке радове дефинисане у Поглављу 1.1.7. „Заштита земљишта од штетног дејства ерозије и бујица на сливовима водотокова”.

Приликом подизања претходно наведена три типа планираних заштитних зелених појасева, а у циљу најбољег остварења ефекта заштите, потребно је применити низ техничко-грађевинских и биолошко-еколошких мера и правила:

– сачувати квалитетну дрвенасту вегетацију и уградити је у састав заштитног зеленог појаса;

– типови засада могу бити појединачна (солитерна) стабла, дрвореди, дрвенасто-жбунасте групације, заштитни појасеви и континуални масиви;

– планиране заштитне зелене појасеве треба пројектовати као санитарно-заштитне засаде;

– ширина појаса зависи од расположивог простора, али и од функције коју треба да оствари, односно трена да минимално износи десети део простора који се штити (пољопривредно земљиште, становање,...);

– уколико расположива ширина појаса не задовољава потребе остваривања основне функције, заштитни зелени појас може да се формира на вештачки формираном насипу у циљу појачавања ефекта заштите;

– одабране врсте треба да карактеришу изражени фитодензитетске и бактерицидне карактеристике;

– обезбедити спратовност заштитног зеленог појаса употребном зељасте, жбунасте и дрвенасте вегетације;

– распоред и структура вегетације заштитног зеленог појаса морају бити у корелацији са функцијом коју исти треба да обави;

– посебно треба обратити пажњу на формирање сценски интересантних амбијената, ублажавање монотоније простора уз трасу саобраћајнице и идентификовање значајних визуелних тачака и праваца сагледавања како би се избегло њихово затварање;

– користити листопадне врсте дрвећа са развијеним кореновим системом и густом крошњом, али и зимзелене и четинарске врсте како би функционалност била остварена и у зимском периоду;

– на равном терену довољна је висина засада од око 2,5 m, ако је терен у виду корита засади морају да буду виши.

4) Заштитни зелени појас дуж лесног одсека

Заштитни зелени појас дуж лесног одсека има улогу у учвршћивању тла у функцији заштите земљишта од ерозије, али и очувању и презентовању морфологије и природног изгледа одсека као карактеристичне панораме сремског дела Београда, као једнако важној функцији. Упоредивањем топографских основа из 1960. и 2003. године, недвосмислено се може констатовати да је лесни одсек умерен. Померања износе и до 15 m, за период од 43 године. Процена је да ће се процес ерозије или одроњавања одсека наставити и даље, уколико се он не заштити.

Због значаја који лесни одсек има, планиран је заштитни зелени појас дуж лесног одсека који обухвата површину на круни лесног одсека, косину и подножје косине (у контакту са акваторијом). Планским решењем прописују следеће геолошко-биотехничке мере:

– заштита одсека, пре свега заштита ножице, од ерозије, чиме ће се онемогућити даљи процес нарушавања стабилности одсека, израдом одговарајуће конструкције (кејски зид или обалоутврда);

– спречавање испирања – суфозије песка у ножици израдом дренажног слоја у самој потпорној, обалоутврдној конструкцији;

– ублажавање стрмог нагиба одсека израдом косина и берми; косине се додатно морају заштитити (био-торкретом и брзорастућим дрвећем, растер плочама, итд.), што треба разрадити посебним пројектом озелењавања (предлози неких видова санације приказани су на сликама 21–24);

– потпуно контролисано упуштање и одвођење површинских вода;

– заштита од ерозије и накнадног провлажавања постојећих јаруга и усека локалних саобраћајница које се простиру до самог одсека (Дунавска улица);

– стабилизација обалног дела могла би се извести и путем напера; самим тим брзина тока непосредно уз обалу би се смањила, а њена еродибилност свела на најмању могућу меру;

– са косина се мора уклонити сав депоновани материјал као и извршити чишћење косина од обрушеног материјала;

– на деловима лесног одсека где су објекти изграђени на самој ивици, неопходно је ублажавање стрмог нагиба одсека израдом косина, берми, габиона, израдом две до три каскаде – терасе итд.

– није дозвољена изградња објеката у ширини од 30–50 m од границе лесног одсека (у оквиру граница парцела привредних делатности обавезно формирање зелених површина);

– уклонити постојеће објекте, у подножју и на платоу, као и у непосредном окружењу;

– успостављање континуитета зелених површина, независно од типологије зеленила;

Слика 21 – Био-торкрет

Слика 22 – Зеленило у касетама

Слика 23 – Заштитно зеленило, каскадно уређење и подзид

Слика 24 – Каскадно уређење и био-торкрет

– очување постојеће вегетације, посебно шума, али и увођење врста примеренијих основној функцији;

– одржавање вегетације изникле природном сукцесијом (спонтано) на вертикалним одсецима;

– у деловима лесног одсека, где је то могуће планирано је формирање пешачких и бицикличких стаза, постављање видиковаца и других елемената уређења простора (расвета, мобилијар,...), уз примену адекватних мера безбедности посетилаца;

– потребно је размотрити могућност приступа платформи и са воде, мањим чамцима;

– обезбедити заштиту и видљивост вертикалног профила лесног одсека (четири хоризоната леса и четири хоризоната фосилног земљишта – погребене земље, ствараних за време интергацијала – топлијих интервала леденог доба);

– јасно означити фосилне хоризонте и дати основне информације о њима, као и о њиховом значају (информационе табле);

– треба створити услове за промовисање лесног одсека као споменика природе, уз одрживо коришћење, као једне од кључних туристичких атракција Београда;

– за постизање туристичке атрактивности овог простора неопходно је обезбедити контролисан и организован приступ и сагледавање заштићених профила.

Пре израде техничке документације за реализацију заштитног зеленог појаса дуж лесног одсека потребно је извршити геоморфолошка, педолошка, климатска и биолошка истраживања предметног подручја.

5) Заштитни зелени појас дуж мреже инфраструктурних коридора

Овај тип заштитног зеленог појаса планиран је у заштитној зони инфраструктурних коридора (електроенергетска, топловодна и гасоводна мрежа и др.), а у складу са правилима прописаним у поглављу 1.5.3. Зелене површине у оквиру површина за инфраструктурне објекте и комплексе.

1.4.2.1.7. Зелени коридори

На предметном подручју планирано је подизање нових зелених коридора на површини од око 728 ha.

Предметним планом предвиђено је подизање нових зелених коридора и то у приобаљу малих градских водотокова и мелиорационих канала, изван водног земљишта, као пејзажно уређене јавне зелене површине, намењене јавном коришћењу.

У зависности од ширине, облика, просторног положаја и приступачности, зелени коридори могу бити различито уређени и садржајно различито опремљени.

Поједини делови зеленог коридора могу бити уређени као парковске површине, шуме, заштитни зелени појасеви или подручја природне вегетације (вегетација настала процесом природне сукцесије).

Приликом подизања нових зелених коридора неопходно је поштовати следећа правила:

– обезбедити минимално 70% укупне површине под вегетацијом (озелењено) у директном контакту са тлом (без подземних објеката и/или подземних етажа);

– обезбедити минимално 50% површине под крошњама дрвећа (ортогонална пројекција крошњи);

– у оквиру зелених коридора, а у функцији заштите појединих простора и активности, могу се формирати заштитни зелени појасеви;

– у оквиру зеленог коридора може се формирати влажно станиште, у циљу унапређења еколошке функције зелене инфраструктуре града;

- обезбедити пешачке и бицикличичке стазе организоване независно једне од других;
- дуж пешачке и бицикличичке стазе формирати минимално једноредни, једностранни дрворед;
- дуж пешачке стазе поставити неопходан мобилијар за одмор, на једнаком растојању;
- формирати пунктове за одмор на максималном међусобном растојању од 1.000 m дуж обале, са одговарајућим мобилијаром, вртно-архитектонским елементима, теренима за рекреацију, затрављеним површинама или ливадама које се могу користити као излетишта и пејзажно амбијенталним уређењем, при чему сви планирани садржаји под чврстим застором, заједно не смеју да заузимају више од 2% укупне површине једног пункта;
- на месту приступа зеленом коридору са саобраћајнице (место улаза) потребно је обезбедити паркинг простор за кориснике;
- паркинг простор треба да је заштити полупорозним застором (уколико није у зони заштите Београдског водоизворшта); и
- на паркинг простору треба формирати дрворед, садњом једног стабла на свака 2–3 паркинг места (у зависности од оријентације паркинг места, подужно, косо и/или управно).

У зонама сливних подручја водотокова треба применити планиране биотехничке и биолошке радове у циљу заштите земљишта од ерозије и бујица, дефинисане у Поглављу 1.1.7. „Заштита земљишта од штетног дејства ерозије и бујица на сливовима водотокова”.

1.4.2.1.8. Зелене површине посебне намене

Имајући у виду капацитете постојеће Ботаничке баште „Јевремовац” и Зоолошког врта, планским решењем се предлаже израда посебне студије за анализу простора у циљу изналагања адекватних локација за нову ботаничку башту и зоолошки врт.

На предметном подручју планирано је подизање нове зелене површине посебне намене – „збирке биљака на отвореном” на површини од око 2 ha. Нова „збирке биљака на отвореном” планирана је уз Топчидерску реку, у комплексу просторне-културно-историске целине Топчидер. То је ботаничка ризница са едукативним карактером, замишљена као комбинација огледних поља, вртова зељастог биља и збирке дендрофлоре на отвореном (слично арборетуму).

1.4.2.1.9. Влажна станишта – (Wetlands)

Нова влажна станишта дозвољено је формирати на подручјима где су одговарајући услови станишта (висок ниво подземне воде, природне депресије и заварена подручја и сл.). Влажна станишта, као што је већ наведено, могу се формирати у оквиру других јавних зелених површина и то паркова и зелених коридора. Влажна станишта могу се формирати и на местима излива отпадних вода или загађених водотокова у циљу пречишћавања истих путем природних процеса.

1.4.2.1.10. Расадници украсног дрвећа и жбуња

За потребе обнављања постојећих и подизање нових јавних зелених површина и дрвореда, потребно је обезбедити расадничку производњу неопходне количине квалитетног репродуктивног материјала различитих врста украсног дрвећа и жбуња. У том циљу, даљом планском разрадом, потребно је планирати површине за нове расаднике, капацитета који може да задовољи актуелну потражњу.

1.5. *Општа правила за јавне зелене површине у оквиру других површина јавне намене*

У циљу успостављања зелене инфраструктуре града, предметним планом предвиђено је подизање јавних зелених површина и шума у оквиру других површина јавне намене и то:

- објеката и комплекса јавних служби;
- саобраћајних површина;
- објеката, комплекса и коридора инфраструктуре; и
- комуналних површина.

Правила за јавне зелене површине у оквиру других површина јавне намене која следе, треба примењивати у поступку израде нових планова детаљне разраде на подручју ГУП Београда, односно ППР грађевинског подручја Београда.

На површинама планираним за друге површине јавне намене, до привођења земљишта намени, корисно је подићи јавну зелену површину.

1.5.1. Зелене површине и шуме у оквиру површина за објекте и комплексе јавних служби (Графички прилог бр. 3 – Планирани систем зелених површина Р 1:10.000)

Јавне службе и јавни објекти обухватају скалу различитих терцијарних делатности које су значајне за друштво у целини, формирајући у граду мреже које се комбинују са осталим врстама садржаја, функција и јавних објеката.

Јавне службе су установе у којима се обезбеђује остваривање права, односно задовољење потреба и интереса грађана и организација у областима предшколске заштите, васпитања и образовања, образовања, ученичког и студентског стандарда, науке, културе, физичке културе, здравства и социјалне заштите.

Зелене површине у оквиру површина за објекте и комплексе јавних служби јесу јавне зелене површине, пејзажно уређене и одржаване, чије коришћење је јавно, али у извесном смислу и одређеним ситуацијама контролисано или ограничено. Такође, у оквиру комплекса јавних служби евидентирани су и шуме (опсерваторија на Звездари, КБЦ Бежанијска коса и др.). У зависности од примарне намене, ове зелене површине и шуме карактерише одређен садржај и функционалне карактеристике.

Јавне зелене површине и шуме у оквиру површина за објекте и комплексе јавних служби имају мултифункционалну улогу, где се као примарна улога издваја њихов позитиван утицај на унапређење квалитета животне средине у изграђеном подручју, као и позитивна улога у очувању биодиверзитета града, али и унапређење физичког и менталног здравља становника и корисника објеката и простора одређене јавне службе. Такође, ове зелене површине пружају могућности за одмор и спонтану рекреацију становника из непосредног окружења (превасходно се мисли на зелене површине предшколских и школских установа, ван радног времена институције).

Планским решењем предвиђено је очување и унапређење постојећих зелених површина и шума, као и подизање нових зелених површина уз објекте и у оквиру комплекса јавних служби.

Такође, планским решењем предвиђено је подизање екстензивних и интензивних зелених површина на крововима објеката, као и вертикално озелењавање фасада објеката јавне намене, надземних и подземних гаража ових комплекса, а све у циљу унапређења микроклиматских услова и подизања енергетске ефикасности самих објеката. Зелене

површине на равним крововима надземних објеката треба формирати на минимално 30 cm земљишног супстрата, а на крововима подземних гаража на минимално 120 cm земљишног супстрата (што не улази у укупан проценат зелених површина у директном контакту са тлом). Овај тип зелених површина предлаже се, нарочито, на постојећим објектима у зонама дефицитарним са зеленим површинама, као и на изграђеним локацијама где није могуће реализовати зелену површину на терену.

Приликом реконструкције постојећих јавних зелених површина у оквиру површина за објекте и комплексе јавних служби, обавезно је поштовати следећа правила:

- сачувати зелену површину у постојећим границама;
- урадити мануал валоризације (биоколошка основа);
- сачувати квалитетну вегетацију;
- реконструкцију извршити у одговарајућем стилу;
- подмладити постојећу вегетацију;
- за озелењавање користити лишћарске, зимзелене и четинарске дрвенастих и жбунасте врсте, цветне врсте (трајнице, перене, руже,...), травњаке, покриваче тла, пузавице и др., при чему треба поштовати следећа правила:

- користити аутохтоне врсте вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагодљиве на локалне услове средине;

- могуће је користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају условима средине;

- учешће лишћарских врста треба да је доминантно у односу на осталу вегетацију;

- користити расаднички произведене саднице високе дрвенасте вегетације;

- користити лисно декоративне и цветне форме жбунастих врста и сезонског цвећа;

- избегавати инванзивне и алергене врсте;

- дрворедна стабла у деловима појединих јавних зелених површина треба да су школоване саднице лишћара, минималне висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm;

- обезбедити 1–2% пада површина за комуникацију, чиме се омогућава дренажа површинских вода ка околном порозном земљишту или кишној канализацији, за шта је неопходно обезбедити дренажне елементе (земљане риголе, риголе-каналете, канале);

- није дозвољена изградња надземних и/или подземних објеката, осим инфраструктурних објеката од општег интереса утврђених на основу закона и прописа донетих на основу закона;

- паркинг просторе застрти полупорозним застором (уколико није зона заштите водоизворишта);

- паркинг простор засенити дрворедним садницама, по једно стабло на свака 2–3 паркинг места; и

- обавезна је израда техничке документације, при чему врсту техничке документације треба ускладити са обимом интервенција, а у складу са Законом о планирању и изградњи.

Приликом подизања нових јавних зелених површина у оквиру површина за објекте и комплексе јавних служби, обавезно је поштовати следећа правила:

- просторно функционална организација и начин уређења зелених површина треба да је у складу са потребама примарне намене, просторним распоредном објеката, њиховом висином и естетским обликовањем, експозицијом и нагибом терена, дубином и врстом подлоге за садњу, нивоом подземних вода, као и са положајем постојећих и планираних подземних инсталација;

- сачувати квалитетну вегетацију затечену на терену и уклопити је у ново пејзажно уређење;

- обезбедити минималан % површине под вегетацијом у директном контакту са тлом, дефинисан за сваку јавну службу у наставку текста;

- за озелењавање користити лишћарске, зимзелене и четинарске дрвенасте и жбунасте врсте, цветне врсте (трајнице, перене, руже,...), травњаке, покриваче тла, пузавице и др., при чему треба поштовати следећа правила:

- користити аутохтоне врсте вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагодљиве на локалне услове средине;

- могуће је користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају условима средине;

- учешће лишћарских врста треба да је доминантно у односу на осталу вегетацију;

- користити расаднички произведене саднице високе дрвенасте вегетације;

- користити лисно декоративне и цветне форме жбунастих врста и сезонског цвећа;

- избегавати инванзивне и алергене врсте;

- дрворедна стабла у деловима појединих јавних зелених површина треба да су школоване саднице лишћара, минималне висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm;

- где просторне могућности дозвољавају подићи шуму у оквиру комплекса јавних служби;

- обезбедити 1–2% пада површина за комуникацију, чиме се омогућава дренажа површинских вода ка околном порозном земљишту или кишној канализацији, за шта је неопходно обезбедити дренажне елементе (земљане риголе, риголе-каналете, канале);

- зелену површину опремити неопходним садржајима у зависности од основних потреба сваке јавне службе;

- паркинг простор треба да је застрт полупорозним застором (уколико није у зони заштите Београдског водоизворишта);

- на паркинг простору треба формирати дрворед, садњом једног стабла на свака 2–3 паркинг места (у зависности од оријентације паркинг места, подужно, косо и/или управно); и

- инвеститор је у обавези да изради Главни пројекат пејзажног уређења, у складу са условима ЈКП „Зеленило – Београд”.

Као и шуме на шумском земљишту, тако и шуме у оквиру површина за објекте и комплексе јавних служби представљају природни ресурс и добро од општег интереса, како за град Београд, тако и за Србију.

Постојеће шуме у оквиру површина за објекте и комплексе јавних служби (назначене на Графичком прилогу др. 3 – Планирани систем зелених површина) планским решењем се у целости чувају. За предметне шуме је неопходно израдити основу газдовања шумом, уколико она не постоји, односно доделити је на газдовање предузећу регистровано за ову врсту делатности (шуме у оквиру Астрономске опсерваторије на Звездари, СРЦ „Пионирски град”, КБЦ „Безжанијска коса”...). За предметне шуме треба примењивати Правила за очување, уређење и одрживо коришћење постојећих шума дефинисана у Поглављу 1.3.1.

Поред наведених општих услова за зелене површине и шуме у оквиру површина за објекте и комплексе јавних служби, следе правила уређења и подизања зелених површина за конкретне јавне службе.

1.5.1.1. Предшколске установе

Предшколске установе су објекти организованог бодравка, васпитања, образовања и здравствене заштите деце предшколског узраста. Величина и начин уређења отворе-

ног простора предшколских установа условљена је бројем деце и њиховим узрастом.

Приликом уређења предшколских установа потребно је поштовати следећа правила:

- потребно је обезбедити минимално 10 m² отвореног простора по једном детету;
- обезбедити минимално 40% зелених површина у директном контакту са тлом (декоративно уређене зелене површине, травнати терени,...) од укупне површине отвореног простора за конкретно подручје, планираног у складу са прописаним нормативом по детету;
- у зони Дисконтинуално изграђеног подручја система зелених површина обезбедити минимално 15 m² отвореног простора по детету за нове предшколске установе;
- у оквиру планираног отвореног простора, посебно зелених површина у директном контакту са тлом, предвидети садњу дрвенастих стабала тако да се обезбедити засена минимално 50% укупне површине отвореног простора за конкретно подручје (ортогоналном пројекцијом крошњи дрвећа);
- парцелу комплекса оградити фиксном оградом у комбинацији са живом оградом или пузавицама;
- са унутрашње стране обода парцеле формирати заштитни зелени појас од дрвенастих и жбунастих врста;
- садни материјал треба да има високе биолошке и декоративне вредности, при чему се не смеју користити токсичне и алергене биљне врсте, врсте са бодљама и отровним плодовима, медоносне врсте и сл., које због својих карактеристика, могу да изазову нежељене ефекте;
- постављене справе на дечијим игралиштима (пењалице, њихалице, клацкалице, провлачнице, вртешке, кућице и др.) треба да задовоље потребе за свим физичким активностима деце одређеног узраста, као и да развијају машту и подстичу креативност;
- постављене справе на дечијим игралиштима треба груписати на површини за игру, треба да буду безбедне при коришћењу, без оштрих ивица и шиљатих делова, добро димензионисане и једноставне за одржавање (препоручује се дрво као топао, природан материјал);
- застори стаза, платоа, дечијих игралишта и спортских терена морају бити од савремених материјала, а справе за игру деце у складу са стандардима ЕУ.

1.5.1.2. Основне школе

Основне школе су васпитно-образовне установе које треба да обухвате децу узраста од 7 до 14 година у приближно истим условима наставе и боравка. Величина и начин уређења отвореног простора школских установа условљена је бројем школске деце у једној смени и њиховим узрастом.

Правилна организација школског отвореног простора је од великог значаја с обзиром да школско доба представља животни период веома интензивног психофизичког развоја детета, а школска средина има важан утицај на његово душевно и физичко здравље, на формирање радних и хигијенских навика деце, која често у њој проводе већи део дана (организован продужен боравак деце у школском објекту). Поред модерно пројектованих и савремено опремљених школских зграда, способних да задовоље потребе новог наставног програма, практични део наставе се делимично изводи у оквиру слободног простора школског дворишта, а рекреација се допуњава наставом физичког образовања на отвореном простору. Зато при планирању слободних простора школског комплекса треба задовољити две основне функције: стручно-огледну и физкултурно-рекреативну. Оптимално задовољавање ових функција зависи од распо-

ложиве површине школског комплекса. Уколико је школа са целодневним радом, потребно је обезбедити и простор за игру (мање дечије игралиште).

Приликом уређења школског комплекса потребно је поштовати следећа правила:

- потребно је обезбедити минимално 5 m² дворишта за одмор и рекреацију (са приступним стазама) по једном ученику, узевши у обзир само једну смену, за постојеће школе, односно најмање 1.000 m² за издвојена одељења постојећих основних школа и непотпуне постојеће основне школе од I до IV разреда;
- у зони Дисконтинуално изграђеног подручја система зелених површина, за нове школе обезбедити минимално 25 m² дворишта за одмор и рекреацију по једном ученику, узевши у обзир само једну смену;
- планирати минимално 40% зелених површина у директном контакту са тлом; од укупне површине дворишта за одмор и рекреацију за конкретно подручје, планираног у складу са прописаним нормативом по ученику;
- сачувати постојеће зелене површине у директном контакту са тлом у целости, у постојећим школама, у случајевима када укупна површина дворишта за одмор и рекреацију прелази прописани норматив по ученику;
- у оквиру планираног дворишта за одмор и рекреацију предвидети садњу дрвенастих стабала тако да се обезбедити засена минимално 50% укупне површине отвореног простора за конкретно подручје (ортогоналном пројекцијом крошњи дрвећа);
- основне површине које треба да буду заступљене у школском комплексу су: школско двориште, отворене површине за физичку културу (отворени спортски терени), економско двориште, школски врт и зелене површине;
- школско двориште, као најфреквентнији део школског комплекса, потребно је да буде заштрто погодном одабраним зазором, подељено на више мањих платоа с обзиром на различите узрасте ученика, при чему подела простора може бити урађена помоћу разноврсних вртно-архитектонских елемената (ниских зидића за седење, клупа, степеница, трибина и др.);
- у одређеним деловима школског дворишта потребно је оставити простор без застора, тј. за садњу високог листопадног дрвећа шире крошње у циљу засене од сунца и заштите од ветра;
- отворене спортске терене за физичку културу потребно је лоцирати тако да се њиховим коришћењем не омета настава из других предмета и обезбедити им непосредну везу са физкултурном салом; застори треба да су меки асфалтни застори или савремени застори (тартан, тенисит,...);
- непосредно око отворених спортских терена потребно је формирати заштитни зелени појас ка околним улицама и прозорима школске зграде у циљу заштите од буке, издувних гасова, погледа и сл.;
- школски врт, као неопходна допуна наставе из биологије, треба лоцирати у мирнијем и изолованијем делу школског комплекса; организација овог простора може да се препусти ученицима, како би њихов контакт са природом био спонтанији;
- у оквиру школског врта потребно је предвидети два до три платоа за летње учионице које могу бити наткривене перголама или под крошњама листопадних стабала и сл.;
- економско двориште је потребно изоловати густим засадом заштитног зеленог појаса, декоративним зеленим зидовима и сл.;
- комплекс школе може бити ограда живом оградом са лаком жичаном конструкцијом;
- зелене површине најчешће се постављају ободно, у функцији изолације целог комплекса од различитих окол-

них утицаја; овај заштитни појас треба да је, састављен од четинарског и листопадног дрвећа и шибља, како би обезбедио повољне микроклиматске услове, бар делимично умањио буку и задржао прашину и издувне гасове са околних саобраћајница;

– зелене површине испред саме школске зграде треба да су у складу са архитектуром објекта, декоративно уређене са више цветног материја, декоративног шибља и дрвећа; и

– садни материјал треба да има високе биолошке и декоративне вредности, при чему се не смеју користити токсичне и алергене биљне врсте, врсте са бодљама и отровним плодовима, медоносне врсте и сл., које због својих карактеристика, могу да изазову нежељене ефекте.

1.5.1.3. Средњошколске установе

Ову област образовања чине установе средњег образовања и васпитања основане као гимназије, средње, уметничке школе, стручне школе и установе ученичког стандарда.

Приликом уређења комплекса средњошколске установе потребно је поштовати следећа правила:

– потребно је обезбедити минимално 70% слободних површина комплекса, при чему треба да буде задовољен норматив од минимално 10 m² отвореног простора по ученику, узевши у обзир само једну смену, од чега најмање 3 m² по ученику треба да буду зелене површине у директном контакту са тлом, а минимално 5 m² по ученику треба да буду игралишта;

– од површине укупног отвореног простора обезбедити минимално 30% зелених површина у директном контакту са тлом, при чему треба да буде задовољен норматив од најмање 3 m² по ученику зелених површина у директном контакту са тлом;

– у оквиру слободних површина комплекса предвидети садњу дрвенастих стабала тако да се обезбедити засена минимално 50% укупне површине отвореног простора за конкретно подручје (ортогоналном пројекцијом крошњи дрвећа);

– школско двориште, као најфреквентнији део школског комплекса, потребно је да буде заштрто погодном одабраним забором;

– у одређеним деловима школског дворишта потребно је оставити простор без застора, тј. за садњу високог листопадног дрвећа шире крошње у циљу засене од сунца и заштите од ветра;

– отворене спортске терене за физичку културу потребно је лоцирати тако да се њиховим коришћењем не омета настава из других предмета и обезбедити им непосредну везу са физкултурном салом; застори треба да су меки асфалтни застори или савремени застори (тарган, тенисит,...);

– зелене површине најчешће се постављају ободно, у функцији изолације целог комплекса од различитих околних утицаја; овај заштитни појас треба да је састављен од четинарског и листопадног дрвећа и шибља, како би обезбедио повољне микроклиматске услове, бар делимично умањио буку и задржао прашину и издувне гасове са околних саобраћајница;

– комплекс школе треба оградити;

– зелене површине испред саме школске зграде треба да су декоративно уређене са више цветног материја, декоративног шибља и дрвећа; и

– садни материјал треба да има високе биолошке и декоративне вредности, при чему се не смеју користити токсичне и алергене биљне врсте, врсте са бодљама и отровним плодовима, медоносне врсте и сл., које због својих карактеристика, могу да изазову нежељене ефекте.

1.5.1.4. Високошколске установе

Ову групу чине установе више школе, факултети Београдског универзитета, Универзитета уметности и установе студентског стандарда.

Приликом уређења високошколских установа потребно је поштовати следећа правила:

– планирати минимално 25% зелених површина у директном контакту са тлом;

– у оквиру слободних површина комплекса предвидети садњу дрвенастих стабала тако да се обезбедити засена минимално 50% укупне површине отвореног простора за конкретно подручје (ортогоналном пројекцијом крошњи дрвећа);

– пејзажним уређењем конкретног простора треба обезбедити заштиту од буке, издувних гаова, а по потреби и визуелну заштиту;

– зелене површине испред објекта и/или на улазно излазном правцу комплекса треба да су декоративно уређене са више цветног материја, декоративног шибља и дрвећа.

1.5.1.5. Институтути и научно-истраживачки центри

На подручју плана је евидентирано више од 50 научно-истраживачких установа и института које покривају различите области. Неки од њих су: комплекс Института за нуклеарне науке „Винча”; Институт „Михајло Пупин”; опсерваторија „Звездара”; Институт „Јарослав Черни” у Пиносави; Војно-технички институт у Жаркову; комплекс „Торлак”, Вождовац итд.

Зелене површине у оквиру комплекса института и научно-истраживачких центара имају примарно декоративну форму и функцију, а потом заштитну. Њихова површина варира у зависности од просторних могућности. Такође, у оквиру комплекса ових јавних служби постоје шумски комплекси, где репрезентативан пример представља шума у оквиру комплекса опсерваторије „Звездара”.

Приликом уређења института и научноистраживачких центара потребно је поштовати следећа правила:

– приликом реконструкције постојећих комплекса потребно је у целости сачувати постојеће зелене површине и шуме, при чему их треба увести у систем одржавања, односно газдовања;

– приликом формирања нових центара планирати минимално 40% зелених површина у директном контакту са тлом, од укупне површине комплекса;

– у оквиру комплекса предвидети садњу дрвенастих стабала тако да се обезбедити засена минимално 60% укупне површине отвореног простора за конкретно подручје (ортогоналном пројекцијом крошњи дрвећа);

– зелене површине испред објекта и/или на улазно излазном правцу комплекса треба да су декоративно уређене са више цветног материја, декоративног шибља и дрвећа.

1.5.1.6. Установе примарне здравствене заштите

Установе примарне здравствене заштите спроводе основну здравствену заштиту за све категорије становништва, а формиране су од: јединице дома здравља (опслужује подручје општина са 30.000–80.000 становника у радијусу 2–2,5 km), здравствене станице (лоциране у већим месним заједницама или месним заједницама које су удаљеније од централног објекта), као и амбуланте у ређе изграђеним деловима града.

Планиране зелене површине у оквиру комплекса установа примарне здравствене заштите на предметном подручју имају примарно хигијенску и естетску функцију, али и психолошки значај, јер ведрост и позитивна средина је важан чинилац у процесу лечења.

Приликом уређења комплекса установа примарне здравствене заштите потребно је поштовати следећа правила:

- планирати минимално 20% зелених површина у директном контакту са тлом;
- у оквиру комплекса предвидети садњу дрвенастих стабала тако да се обезбедити засена минимално 60% укупне површине отвореног простора за конкретно подручје (ортогоналном пројекцијом крошњи дрвећа);
- композиционо обликовање зелених површина зависи од карактера и просторне организације објеката;
- са унутрашње стране обода парцеле формирати заштитни зелени појас од дрвенастих и жбинастих врста у циљу заштите од прашине и буке;
- при избору биљних врста првенствено се треба руководити њиховом већом биолошком вредношћу при чему предност треба дати врстама са већим транспирационим капацитетом и дужим вегетационим периодом;
- користити биљке са одређеним санитарним деловањем као што су фитонцидне, бактерицидне и медоносне биљке (смрча, бор, липа, јасмин, магнолија и др.); и
- користити дрвеће које је издржљиво у градским условима, отпорније према болестима, брже расте и има дужи вегетациони период.

1.5.1.7. Установе специјализоване здравствене заштите

Овом категоријом стандардних јавних служби у здравству обухваћене су: опште болнице, специјалне болнице, клинике, медицински центри, специјални заводи, институти и клиничко-болнички центри, као и установе за здравствену заштиту животиња (комунална служба).

Зелене површине у оквиру комплекса специјализоване здравствене заштите су пејзажно уређене и одржаване зелене површине које, поред значајне естетске, примарно имају хигијенску функцију, као и позитиван психо-физички утицај на кориснике (болеснике) ових установа. Истичу се зелене површине у оквиру комплекса КБЦ „Драгиша Мишовић”, ВМА, Ортопедске клинике на Бањици и болнице на Бежанијској коси.

Приликом уређења комплекса специјализоване здравствене заштите потребно је поштовати следећа правила:

- планирати минимално 60% зелених површина у директном контакту са тлом;
- у оквиру комплекса предвидети садњу дрвенастих стабала тако да се обезбедити засена минимално 60% укупне површине отвореног простора за конкретно подручје (ортогоналном пројекцијом крошњи дрвећа);
- композиционо обликовање зелених површина зависи од карактера и просторне организације објеката;
- са унутрашње стране обода парцеле формирати заштитни зелени појас од дрвенастих и жбинастих врста у циљу заштите од прашине и буке;
- при избору биљних врста првенствено се треба руководити њиховом већом биолошком вредношћу при чему предност треба дати врстама са већим транспирационим капацитетом и дужим вегетационим периодом;
- користити биљке са одређеним санитарним деловањем као што су фитонцидне, бактерицидне и медоносне биљке (смрча, бор, липа, јасмин, магнолија и др.);
- користити дрвеће које је издржљиво у градским условима, отпорније према болестима, брже расте и има дужи вегетациони период; и
- користити различите вртно-архитектонске елементе.

1.5.1.8. Установе социјалне заштите

Установе социјалне заштите су: центри за социјални рад, установе за смештај корисника и установе за дневни боравак и помоћ у кући.

Зелене површине установа социјалне заштите директно су одређене просторним могућностима, па се може рећи да оне често изостају. Репрезентативан пример су зелене површине Старачког дома на Бежанијској коси, која је пејзажно уређена и одржавана површина, са квалитетном вегетацијом и простором за одмор. Ова зелена површина, примарно, има позитиван утицај на унапређење квалитета животне средине у изграђеном подручју, а посебно на унапређење физичког и менталног здравља старих особа (корисника објекта).

Приликом уређења комплекса установа социјалне заштите потребно је поштовати следећа правила:

- планирати минимално 40% зелених површина у директном контакту са тлом;
- у оквиру комплекса предвидети садњу дрвенастих стабала тако да се обезбедити засена минимално 50% укупне површине отвореног простора за конкретно подручје (ортогоналном пројекцијом крошњи дрвећа);
- зелене површине испред објекта и/или на улазно излазном правцу комплекса треба да су декоративно уређене са више цветног материјала, декоративног шибља и дрвећа; и
- треба користити различите вртно-архитектонске елементе.

1.5.1.9. Установе културе

Мрежа установа културе броји укупно око 50 објеката. Највећи број објеката културе концентрисан је у централној градској зони.

Зелене површине установа културе директно су условљене просторним могућностима комплекса. Тако, у централним деловима града зелене површине уз установе културе скоро у потпуности изостају или је декоративно озелењен само улаз у објекат. Међутим, објекти културе који имају веће комплексе, имају и велике, репрезентативно уређене зелене површине, доступне јавности. Најзначајније су зелене површине Музеја „25. мај” и Пионирског града.

Приликом уређења комплекса установа културе потребно је поштовати следећа правила:

- планирати минимално 30% зелених површина у директном контакту са тлом;
- у оквиру комплекса предвидети садњу дрвенастих стабала тако да се обезбедити засена минимално 50% укупне површине отвореног простора за конкретно подручје (ортогоналном пројекцијом крошњи дрвећа);
- зелене површине примарно треба да остваре декоративну функцију;
- биљне врсте за озелењавање треба да су репрезентативне и школоване саднице високе дрвенасте вегетације, лисно декоративне и цветне форме жбуња, сезонско цвеће и травнате површине;
- где просторне могућности дозвољавају пожељно је поштити неизграђени део комплекса; и
- треба користити различите вртно-архитектонске елементе.

1.5.1.10. Установе државне, градске и општинске управе

Објекти установа државне, градске и општинске управе концентрисани су највећим делом у централној градској зони на следећим потезима: Трг Николе Пашића, Пионирски парк (Дворска башта), Булевар краља Александра до Прав-

ног факултета, потез Славија – Булевар ЈНА – Врачарки плато, Савски амфитеатар са коридорима Немањине и улице Кнеза Милоша, концентрација органа управе Града на углу улица 27. марта и Здравка Челара, Нови Београд – зоне пословних и јавних функција у централном језгру, Земун – Карађорђево трг, Главна улица са својим огранцима. Као посебан специјализовани центар вишенаменског карактера од регионалног значаја издвојен је комплекс „Београдски сајам”.

Зелене површине установа државне, градске и општинске управе су репрезентативно уређене зелене површине, у складу са основном функцијом објеката. У овој категорији треба истаћи зелене површине и шуму дворског комплекса на Дедињу, које у целоти треба сачувати.

Приликом уређења комплекса установа државне, градске и општинске управе потребно је поштовати следећа правила:

- у циљу дефинисања минималног процента зелених површина у директном контакту са тлом на парцели, потребно је израдити посебне програмске анализе за дефинисање норматива за зелене површине у оквиру конкретне службе;
- у оквиру комплекса предвидети садњу дрвенстих стабала тако да се обезбедити засена минимално 60% укупне површине отвореног простора за конкретно подручје (ортогоналном пројекцијом крошњи дрвећа);
- зелене површине примарно треба да остваре декоративну функцију; и
- зелене површине испред објекта и/или на улазно излазном правцу комплекса треба да су декоративно уређене са више цветног материјала, декоративног шибља и дрвећа.

1.5.1.11. Комплекси специјалне намене

Комплекси специјалне намене функционишу у оквиру Министарства одбране и Министарства унутрашњих послова.

Зелене површине у оквиру комплекса, без обзира на његову величину, репрезентативно су уређене, што подразумева квалитетне декоративне врсте и богат фонд вегетације. У оквиру већих комплекса заступљене су велике површине под шумом, које, иако нису доступне јавности, имају изузетан значај у унапређењу квалитета животне средине и очувању биодиверзитета.

Зелене површине и шуме унутар ових комплекса су под ингеренцијом Министарства одбране и Министарства унутрашњих послова, и самостално их одржавају.

У случају уступања простора постојећих комплекса посебне намене Граду или Републици Србији у циљу пренамене истих, неопходно је постојећу зелену површину и/или шуму у целости сачувати. У оквиру постојеће зелене површине дозвољено је подићи нови објекат, чија позиција и заузеће треба да буде одређена након извршеног мануала валоризације постојеће вегетације и у складу са условима заштите простора. У оквиру постојећих шума није дозвољена изградња објеката.

Уколико се укаже прилика и могућност за пренамену неког од комплекса чије зелене површине су богате бројем и разноврсношћу врста, предметним планом се предлаже да се тај комплекс, уз претходну процену погодности локације, намени за нову ботаничку башту.

1.5.1.12. Објекти посебне намене

У објекте посебне намене спадају ватрогасне станице, у оквиру чијих комплекса, поред реализације објеката неопходних за обављање примарне намене, треба обезбедити зелене површине поштујући следећа правила:

- планирати минимално 20% зелених површина у директном контакту са тлом, на парцели;

– зелена површина у оквиру комплекса ватрогасне станице, преваходно треба да је у складу са наменом која се примарно обавља, као и са просторним распоредном објеката, њиховом висином и естетским обликовањем; и

– врста садног материјала треба да подржава функционалност простора, а не да представља препреку.

Правила се примењују за све типове ватрогасних станица, осим ватрогасних пунктова.

1.5.2. Зелене површине у оквиру саобраћајних површина (Графички прилог бр. 7 – Саобраћајне површине Р 1:20.000)

Под саобраћајним површинама се подразумевају: Саобраћајна мрежа, железнички саобраћај, унутрашњи водни саобраћај, ваздушни саобраћај и остале површине у функцији саобраћаја.

1.5.2.1. Саобраћајна мрежа

Саобраћајнице у граду сврставају се у примарну и секундарну уличну мрежу. Примарну уличну мрежу града чине ауто-пут, градски ауто-пут, магистралне саобраћајнице, улице I реда и улице II реда. Секундарну уличну мрежу представљају приступне улице, интегрисане улице, колски прилази, једносмерне колско-пешачке стазе, пешачке стазе и улице у неплански насталим насељима.

Табела 6 – Примарна улична мрежа – минималне регулационе ширине и попречни профили

Врста улице	Минимална ширина улице (m) без зеленила	Профил
Ауто-пут	28 m	1,5 m + 9,5 m + 3 m + 1,5 m + 4 x 0,5 m (банкина + коловоз + разделно острво + коловоз + банкина + 4 ивичне разделне траке)
Градски ауто-пут	постојећа	Регулација постојећег градског ауто-пута кроз Београд се у потпуности задржава
Магистралне саобраћајнице	22 m	7 m + 2 m + 7 m + 2 x 3 m (коловоз + средња разделна трака + коловоз + тротоари) На новим деоницама, уколико то просторне могућности дозвољавају, овај профил треба допунити ивичним разделним тракама ширине мин 2,0 m са партерним зеленилом или 4,0 m са високим растињем и дрворедима. Препоручује се да се због неповољних ефеката на простор регулациони појас, где је то могуће, третира пејзажно, или да се одговарајућим нивелационим решењима избегну непосредни контакти са ивичним садржајима.
Улице I реда	18 m (изузетно 15 m, у случају просторних ограничења)	2 x 6 m + 2 x 3 m (коловоз са по две траке по смеру и обострани тротоари) Пожељно је при планирању ових саобраћајних праваца, предвидети шире регулације од поменутих, при чему би се обезбедиле ивичне разделне траке са зеленилом, бицикlistичке стазе и сл. У регулацији улица првог реда се може организовати паркирање, као и формирање једностранних или обостраних дрвореда.
Улице II реда	12 m (изузетно 9,5m, у случају просторних ограничења)	2 x 3,5 m + 2 x 2,5 m (коловоз са траком по смеру и обострани тротоари) (изузетно 6,5 m + 2 x 1,5 m) Шире регулационе мере ових саобраћајница омогућавају организацију паркинга површина ван коловоза и формирање једностранних или обостраних дрвореда.

Максимална ширина коридора дата је за магистралне саобраћајне правце, углавном, уводне правце у град и износи око 60 m. Тиме је формиран саобраћајни појас у оквиру кога ће бити могуће планирати све елементе попречног профила, укључујући и делове заштитног зеленила у случајевима где је то неопходно.

Државни путеви који улазе у обухват плана у складу са Уредбом о категоризацији државних путева („Службени гласник РС”, бр. 105/13, измена 119/13, измена 93/15) и пратећем Референтном систему, новембар 2017. године, су:

- Државни путеви IA реда:
- A1 – државна граница са Мађарском (гранични прелаз Хоргош) – Нови Сад – Београд – Ниш – Врање – државна граница са Македонијом (гранични прелаз Прешево)
- A3 – државна граница са Хрватском (гранични прелаз Батровци) – Београд
- Државни путеви IB реда:
- 10 – Београд – Панчево – Вршац – државна граница са Румунијом (гранични прелаз Ватин)
- 13 – Хоргош – Кањижа – Нови Кнежевац – Чока – Кикинда – Зрењанин – Чента – Београд
- 22 – Београд – Љиг – Горњи Милановац – Прељина – Краљево – Рашка – Нови Пазар – Рибариће – државна граница са Црном Гором (гранични прелаз Мехов Крш)
- 26 – Београд – Обреновац – Шабац – Лозница – државна граница са Босном и Херцеговином (гранични прелаз Мали Зворник)
- 47 – Београд (веза са државним путевима 10 и 13) – Београд (Богословија)
- Државни путеви ПА реда:
- 100 – Хоргош – Суботица – Бачка Топола – Мали Иђош – Србобран – Нови Сад – Сремски Карловци – Инђија – Стара Пазова – Београд
- 149 – Бели Поток – Раља – Ђуринци – Влашко Поље
- 153 – Лештане – Гроцка – Петријево – Раља – веза са државним путем A1
- 154 – Лештане – Бубањ Поток – веза са државним путем A1
- Државни путеви ПБ реда:
- 319 – веза са државним путем A1 – Батајница – Угриновци – Сурчин – веза са државним путем A1
- 343 – Умка – Велика Моштаница – Мељак

У графичкиом прилогу број 7 „Саобраћане површине” приказани су државни путеви који улазе у обухват Плана.

Секундарна улична мрежа је најбројнија категорија градских улица и чини је сплет интерних улица и коловоза, који служе за приступ до одређених циљева, односно опслуге урбаних садржаја. Деле се на приступне и улице других функција у уличној мрежи.

Табела 7 – Секундарна улична мрежа – минималне регулационе ширине и попречни профили

Врста улице	Минимална ширина улице (m) без зеленила	Профил
Приступне улице	9 m (за двосмерни саобраћај) 6,5 m (за једносмерни саобраћај)	2 x 3 m + 2 x 1,5 m (коловоз са траком по смеру + обострани тротоари) 3,5 m + 2 x 1,5 m (коловоз + обострани тротоари) Кроз промену садржаја попречног профила доводи се до стварања утиска да је читав улични простор намењен пешаку мада га фактички пешак и аутомобил деле. У том смислу треба користити улични мобилијар за промене правца кретања возила, мењати ширине улица, начин поплочавања, озелењавања...
Успорени саобраћај	-	Пешачки и колски токови физички су одвојени, али могу бити и у истом нивоу.
Колско-пешачке стазе и интегрисане улице	6 m (за двосмерни саобраћај) 4,5 m (за једносмерни саобраћај)	
Комуналне стазе	3,5 m	

1.5.2.1.1. Правила за уређење зелених површина у регулациони саобраћајне мреже

У регулацији саобраћајница, у складу са просторним могућностима, планирано је подизање зелених површина, и то у:

- средњој разделној траци;
- ивичним разделним тракама;
- острвима код кружних и других површинских и денивелисаних раскрсница;
- банкинама, бермама и косинама земљаног трупа саобраћајних површина; и
- дуж трасе трамваја.

У регулацији државних путева уређење зелених површина (засада и дрвореда) у попречном профилу обавеза је предвидети на начин којим се не омета захтевана прегледност јавног пута и не угрожава безбедност саобраћаја, стабилност и сигурност елемената пуног профила пута, са посебним акцентом на раскрснице и на укрштаје државног пута са пругом, са предвиђеним механизмом одржавања и обнављања зелених површина.

а) Озелењавање средњих разделних трака

Разделна трака се налази у регулацији саобраћајнице, између две коловозне траке. У зависности од просторних могућности, средње разделне траке могу бити озелењене коришћењем различите вегетације.

За озелењавање средњих разделних трака важе следећа правила:

- средње разделне траке ширине ≥ 2 m, треба озеленити травним покривачем и декоративним аранжманима формираним од цветних и жбунастих врста вегетације;
- у средњим разделним тракама ширине ≥ 4 m могуће је планирати дрворед;
- зелене површине средњих разделних трака треба оивичити ивичњаком висине ≥ 20 cm; и
- на местима пешачких и бицикличких прелаза не планира се озелењавање средње разделне траке.

б) Озелењавање ивичних разделних трака – травне баштице

Ивичне разделне траке се налазе са једне или обе стране коловоза, између коловоза и тротоара, коловоза и бицикличких стазе, као и/или бицикличких траке и тротоара. У зависности од просторних могућности, ивичне разделне траке могу бити озелењене коришћењем различите вегетације – травне баштице.

За озелењавање ивичних разделних трака – травних баштица, важе следећа правила:

- травне баштице се формирају у ивичним разделним тракама бруто ширине (са ивичњацима) ≥ 1 m, формирањем травног покривача, садњом нижих форми перена и шибља, садњом шибља у континуитету или живе ограде до 1 m висине;
- травне баштице ширине $\geq 1,2$ m треба озеленити травним покривачем и декоративним аранжманима формираним од цветних, жбунастих и/или дрвенастих врста вегетације;
- сваку травну баштицу, са стране ка саобраћајници, оивичити ивичњаком (по потреби дуплим) висине ≥ 20 cm;
- на стајалиштима јавног градског превоза (ЈГП) не планира се озелењавање ивичне разделне траке; и
- на местима пешачких и бицикличких прелаза не планира се озелењавање ивичних разделних трака.

с) Озелењавање саобраћајних острва код кружних и других површинских и денивелисаних раскрсница

Приликом озелењавања саобраћајних острва на раскрсницама са кружним током саобраћаја и других површинских раскрсница, при чему је безбедност учесника у саобраћају (прегледност, слободни профил,...) императив, треба поштовати следећа правила:

- за озелењавање саобраћајних острва користити партерне и ниске травне, цветне и жбунасте врсте вегетације, посађене тако да чине различите декоративне форме;

- за озелењавање саобраћајних петљи, чији су одговарајући полупречници већи од 20 m, дозвољена је садња нижих врста лишћарског, зимзеленог и четинарског дрвећа (пречника крошње 5-6m), као и лишћарског, зимзеленог и четинарског шибља крупнијих и разгранатијих хабитуса (ширине до 2,5 m), појединачно и у групама;

- обезбедити заливни систем;
- дозвољено је постављање фонтане, споменика или скулптуре; и

- осветљење ускладити са функцијом саобраћаја.

Уколико саобраћајно острво пресецају трамвајске шине, у зависности од величине, преостале делове треба партерно озеленити ниским зељастим формама вегетације.

За државне путеве:

- површина кружног подеоника се затрављује;
- ниско зеленило и/или визуелне доминанте у центру кружног подеоника (нпр. високо зеленило) дозвољено је само ако не улази у обвојницу линија визура прегледности возила у кружном току.

d) Зелене површине банкина, берма и косина земљаног трупца саобраћајних површина

Површине банкина и косина земљаног трупца пута треба озеленити формирањем травног покривача. Није дозвољена садња жбунасте и дрвенасте вегетације.

Код нестабилних косина треба применити биотехничке мере санирања косине.

За државне путеве:

- Сачувати у оквиру регулације државних путева простор у циљу предузимања хортикултурних мера, које предузима управљач државног пута, ради заштите пута од спирања и одроњавања, а односи се на интервенције које се односе на косине усека, засека и насипа, као и путно земљиште. У слободни профил државног пута не сме да задира никаква стална препрека.

- У зони путних канала није дозвољена садња листопадних дрвећа, због таложења и засипања канала за одводњавање атмосферских вода са коловоза.

- Оплемењивање путног појаса зеленилом предвидети у складу с природном средином и захтевима оптике пута уз уважавање контурних линија путног појаса.

- У коридору државних путева зеленило третирати као посебно значајан елемент који директно утиче на перцепцију возача, смањују утицај завејавања и засењивања фаровима, ублажава дејства ветра и смањују утицај аеро загађења.

- Поред државних путева нижег ранга од ауто-пута, саднице дрвећа је могуће планирати на минималном удаљењу од 20,00 m од слободног профила пута (мерено од спољне стране банке, риголе или берме пута) при чему је потребно узети у обзир максималну висину раста изабраног садног материјала.

- Обавеза је приликом уређења зеленила у регулацији државног пута доставити предлог решења према важећој законској и подзаконској регулативи у циљу прибављања услова и сагласности управљача државног пута, имајући у виду да нарушавање захтеване прегледности у коридору јавног државног пута подизањем ограда, дрвећа и засада подлеже казним одрдама у складу са важећим Законом о путевима („Службени гласник РС”, 41/2018).

e) Озелењавање трамвајских трака – трамвајских баштица

Прописује се озелењавање трамвајских баштица, тј. површина у регулацији трамвајских шина, травним покривачем са режимом интензивног одржавања.

f) Дрворед у регулацији саобраћајнице

Планским решењем предвиђено је очување постојећих траса дрвореда на подручју предметног плана. Приликом реконструкције и реорганизације саобраћајнице обавезно је сачувати трасе постојећих дрвореда. Евентуално, могуће је транслаторно изместити дрворед кога чине млађа стабла, чији волумен, маса и физиолошка зрелост могу да поднесу измештање, односно када је то технички изводљиво.

Дозвољени радови на постојећим дрворедима су: стандардне мере неге стабала, уклањање сувих и болесних стабала, уклањање стабала у случају када то захтева општи интерес утврђен на основу закона и садња нових стабала. Садњу нових садница планирати на местима где оне недостају (попуњавање), као и у случају замене старих, оболелих, оштећених и/или сувих стабала. Дрвореде обнављати врстом дрвећа која доминира у дрвореду уколико се показала адекватном у датим условима. Предвидети садњу школованих садница (висина садница 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m, и прсног пречника најмање 15 cm). За свако уклањање и/или замену стабала неопходно је прибавити одобрење Комисије за сечу надлежне организационе јединице Градске управе. Одржавањем и ревитализацијом зелених површина у регулацији саобраћајница обезбедити прегледност и безбедност саобраћаја.

Планирано је формирање мреже дрвореда дуж примарне саобраћајне мреже (у постојећим и новопланираним стамбеним насељима). За подизање новог дрвореда ширина саобраћајнице треба да буде минимално 12 m. Нови дрвореди се могу формирати у садним јамама у тротоару и у оквиру других форми зелених површина у регулацији саобраћајница – травних баштица (ивичне разделне траке) и разделних острва (средње разделне траке). Где год је могуће, обавезно је формирање травних баштица.

Формирање дрвореда је у директној вези са просторним могућностима: ширинама тротоара, ивичне разделне траке и средње разделне траке, положајем грађевинске линије објеката на парцелама у блоковима непосредно уз регулацију саобраћајнице, као и положаја инфраструктурних водова.

Приликом формирања трасе дрвореда потребно је поштовати следеће услове у односу на физиолошке потребе дрворедних стабала и њихово прилагођавање на услове средине:

- садна јама минималног пречника 1 m;
- минимално растојање између дрворедних стабала је 5-8 m, при чему треба водити рачуна да, у зависности од одабраних врста, преклапање развијених крошњи дрворедних стабала буде највише до 1/3 пречника крошње;
- садњу дрворедних стабала ускладити са оријентацијом улице;
- растојање од фасаде објекта на регулационој линији минимално 2,5 m;
- метална решетка за заштиту корена и стабла, корсети или анкери у зависности од услова;
- физичка заштита дебла младих дрворедних стабала од механичких оштећења и временских непогода; и
- заливни систем.

Приликом формирања трасе дрвореда потребно је поштовати следеће услове за одабир врста:

- користити школоване саднице лишћара, мин. висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm;

– одабир врста за формирање дрвореда ускладити са просторним могућностима, станишним условима, висини и удаљености објеката;

– користити претежно аутохтоне биљне врсте које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагодљиве на локалне услове средине, са дугим вегетационим периодом, појачаних фитонцидних и бактерицидних својстава, отпорних на градску прашину и издувне гасове, високоестетских вредности;

– није дозвољено коришћење инвазивних и алергених врста;

– у ширим уличним профилима користити више врста дрвећа и грмља примењујући слободан распоред мањих и већих групација и појединачних стабала; и

– вегетација не сме представљати сметњу за нормално кретање пешака и хендикепираних лица.

Формирање трасе дрвореда у регулацији саобраћајнице је обавезно када су обезбеђени следећи услови:

– ширина тротоара минимално 2,5 m (тротоар ширине $\leq 1,5$ m за кретање пешака и постављање вертикалне саобраћајне сигнализације и стубова осветљења, а дрворедна стабла у садне јаме пречника 1 m) где се садња дрворедних стабала обавља у садне јаме ширине 1 m;

– ширина средње разделне траке ≥ 2 m;

– ширина ивичне разделне траке $\geq 0,8$ m;

– ширина ивичне разделне траке, која раздваја бицикличку стазу од коловоза (због безбедности бициклиста), ≥ 1 m уз услов да удаљење стабла од ивице бицикличке стазе износи мин 0,5 m;

– висина слободног профила код бицикличких и пешачких стаза је 2,5 m (односно крошња дрвећа не сме да залази у тај простор); и

– растојање грађевинске линије од осовине дрворедног стабла $\geq 2,5$ m.

Дрвореде је обавезно формирати дуж паркинг простора у регулацији саобраћајница и самосталних површина за паркирање. Дрвеће треба садити у задњој трећини простора за паркирање (у регулацији саобраћајнице, између коловоза и тротоара (даље од коловоза)), и то:

– код управног и косог паркирања на свака два до три места (зависно од врсте) засадити једно дрворедно стабло; и

– код подужног паркирања на свака два места засадити једно дрворедно стабло.

Формирање дрвореда директно је условљено положајем постојеће и планиране мреже инфраструктурних водова, што је дефинисано у Поглављу 1.5.3. „Зелене површине у оквиру површина за инфраструктурне објекте и комплексе”.

Остала правила за формирање дрвореда:

– дрворедна стабла не треба садити у зони прегледности раскрсница;

– дрворедна стабла могу се планирати на стајалиштима јавног градског превоза (ЈГП) под условом да дрвеће својим положајем не ремети приступ путника возилима ЈГП-а; и

– при избору врсте дрвећа и распореду садница, код саобраћајница којима се крећу возила јавног градског превоза, треба водити рачуна да крошње дрвећа не залазе у слободан профил (простор висине 4,75 m изнад коловоза и ширине 0,5 m – 1,0 m (ауто-пут) од ивице коловоза на спољну страну) и да не утржава контактну мрежу трелејбуског и трамвајског подсистема ЈГП.

Предметним планом се прописује обавезно формирање минимално једноредних двостраних дрвореда приликом планирања нових траса градских магистрала ширине ≥ 22 m и улица првог реда ширине ≥ 13 m.

1.5.2.1.2. Јавни градски и приградски превоз путника са правилима грађења

Планско решење заснива се на ревитализацији и рехабилитацији постојећих видова јавног саобраћаја и постепеном увођењу мреже савременог градског шинског система – Београдског метроа.

Станице (стајалишта) постојећих видова јавног саобраћаја потребно је засенити дрворедним стаблима.

1.5.2.1.3. Паркирање

Паркирање возила, корисника објеката, генерално, решавају на припадајућој парцели, у наменској гаражи или отвореном паркингу простору, осим за устаове дечије заштите.

Потребно је предвидети озелењавање отворених паркинга простора, користећи полупорозне засторе са травним покривечем уместо непропусних застора, садњом дрворедних садница и/или формирањем травних баштица.

Дрвеће треба садити у задњој трећини простора за паркирање, и то:

– код управног и косог паркирања на свака два до три места (зависно од врсте) засадити једно дрворедно стабло; и

– код подужног паркирања на свака два места засадити једно дрворедно стабло.

Травне баштице, осим стандардног озелењавања, могу да представљају одрживи урбани дренажни систем, односно средство за управљање кишницом, конструисано тако да опонаша природне системе за одводњавање (слике 25 и 26).

Слика 25

Слика 26

1.5.2.1.4. Пешачки и бициклически саобраћај са правилима грађења

Бициклическе трасе (траке и стазе) могу се водити заједно са моторним саобраћајем у улицама нижег ранга од ауто-пута (односи се на коридоре ауто-пута државне путеве А1, А2 и А3) и од градског ауто-пута, заједно са пешацима и издвојено од осталих видова саобраћаја. Подужно вођење бициклиста је могуће унутар регулације јавне саобраћајне површине. Минимална ширина бициклическе стазе износи 2,2 m (изузетно 1,8 m) за двосмерни саобраћај, односно 1,1 m (изузетно 0,9 m) за једносмеран саобраћај и планира се у зависности од расположивих просторних могућности. Висина слободног профила за бициклическе стазе износи 2,5 m.

Приликом реконструкције свих саобраћајница I реда планирати, уколико постоје просторне могућности, увођење бициклическог саобраћаја, уз обавезу верификације идејног решења на Комисији за планове.

Пешачке површине (стазе и тротоари) су саставни елемент поперечног профила свих градских саобраћајница. Оне се обавезно физички издвајају у посебне површине, заштићене од осталих видова моторног саобраћаја, изузев код интегрисаних улица. Ширина тротоара зависи од намене и атрактивности околног простора и интензитета пешачких токова. Минимална ширина тротоара за кретање пешака износи 1,5 m, осим у зонама где постоје просторна ограничења.

1.5.2.2. Железнички саобраћај

У складу са Законом о железници („Службени гласник РС”, бр. 45/13 и 91/15) дефинисани су заштитни појасеви железничких система (пруга и станиница).

У инфраструктурном појасу забрањено је садити високо дрвеће.

У заштитном пружном појасу, осим у зони инфраструктурног појаса, могу се подизати заштитни зелени или шумски појасеви.

1.5.2.3. Ваздушни саобраћај

Аеродром „Никола Тесла” се задржава на постојећој локацији. Планирана је изградња још једне полетно-слетне стазе, тако да Аеродром има повољне просторне услове да се развија и поново постане значајна међународна ваздушна лука југоисточне Европе.

Предметним Планом се прописује озелењавање неизграђених и незастртих површина аеродрома употребом травних врста и покривача тла.

Простор испред централне зграде треба пејзажно уредити применом декоративних травних, цветних, жбунастих и дрвенастих врста, а у складу са правилима одвијања основне делатности.

1.5.2.4. Остале површине у функцији саобраћаја

У остале површине у функцији саобраћаја које се могу планирати и даље разрађивати у складу са одредбама овог Плана су саобраћајне површине које се налазе у склопу осталих компатибилних намена, као што су: површине намењене отвореним паркинзима, површине у функцији одржавања саобраћајница и других саобраћајних система, површине у функцији пратећих садржаја саобраћајница, станице за снабдевање горивом итд.

Приликом израде планова детаљне разраде и урбанистичких пројеката, потребно је предвидети мин. 10% зелених површина у директном контакту са тлом на парцели станице за снабдевање горивом. Приликом подизања нових станица за снабдевање горивом изван грађевинског подручја, потребно је унутар комплекса подићи заштитни зелени појас ка околним наменама минималне ширине 7m. Паркинг простор у оквиру станице за снабдевање горивом засенити дрворедним садницама, према, у предметном Плану утврђеним правилима за дрвореде.

1.5.3. Зелене површине у оквиру површина за инфраструктурне објекте и комплексе

1.5.3.1. Водоводна мрежа и објекти (Графички прилог бр. 8 – Водоводна мрежа и објекти Р 1:20.000)

1.5.3.1.1. Изворишта

Извориште подземне воде – Извориште Београдског водовода се простира дуж приобаља реке Саве (на десној обали до Остружнице – Ада Циганлија и Макиш, а на левој обали до Купинова) и Дунава. У билансу вода захвата се 60% подземне и 40% воде из река Саве и Дунава. Снабдевање Београда водом је највећим делом ослоњено на реку Саву осим постројења „Винча” које пречишћава воду из Дунава. На левој обали Дунава се налази извориште града Панчева (изворишта: „Филтер”, „Сибница” и „Градска шума”).

У оквиру комплекса изворишта „Сибница” планирано је подизање заштитног зеленог појаса. Правила и врста подизања заштитног појаса дефинисана су Планом детаљне регулације санације и реконструкције објеката постојећег изворишта „Сибница”, са постројењем за прераду воде и доводним цевоводима, општина Палилула („Службени лист Града Београда”, број 52/12).

Заштита изворишта подразумева предузимање свих неопходних мера у циљу очувања квалитета површинских и подземних вода, односно, заштите површинских и подземних вода од случајног или намерног загађења или штетних дејстава који могу привремено или трајно утицати на здравствену исправност воде изворишта. Заштита изворишта и резерви површинских и подземних вода обезбеђује се формирањем зона санитарне заштите, дефинисањем услова и мера заштите, као и контролом корисника простора. Заштита изворишта се спроводи у складу са:

1. Решењем о одређивању зона санитарне заштите на административној територији града Београда за изворишта подземних и површинских вода која служе за водоснабдевање града Београда (Министарство здравља Републике Србије, бр. 530-01-48/2014-10, од 1. августа 2014. године);

2. Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени гласник РС”, број 92/08);

3. Елаборатом о зонама санитарне заштите изворишта подземних и површинских вода водоснабдевања града Београда Београда (Институт „Јарослав Черни”, 2013.).

Према поменутом Решењу, а у складу са Правилником, простор обухваћен предметним планом припада непосредној зони санитарне заштите (зона I), ужој зони санитарне заштите (зона II) и широј зони санитарне заштите (зона III).

Зона непосредне заштите изворишта (зона I) је формирана око свих постојећих водозахватних објеката површинских и подземних вода на предметном простору. Непосредна зона заштите око дунара са хоризонталним дреновима

ограничена је замишљеним кругом полупречника 60 m, са центром у бунару. Непосредна зона заштите око цевастих бунара ограничена је замишљеним кругом полупречника 5 m, са центром у бунару. Непосредна зона заштите водозахвата Шабачка, Макиш – Сава и алтернативни захват за ППВ Макиш – Ада из таложнице Савског језера решени су као простор који се налази унутар затворених полигона дефинисаних координатама. Подручје таложнице Савског језера припада непосредној зони санитарне заштите (зона I).

Ужа и шира зона санитарне заштите изворишта Београда (зона II и зона III) решени су као простор који се налази унутар затворених полигона дефинисаних координатама, како је дато у Решењу, односно Елаборату.

У зони I, II и III не могу се градити и употребљавати објекти и постројења, користити земљиште или вршити друге делатности, ако то угрожава здравствену исправност воде на изворшту.

У зонама санитарне заштите дозвољена је садња траве, декоративног зеленила и другог растиња које нема дубоки корен, искључиво природно – без упореде хемијских средстава и ђубрива, и може се користити као сенокос.

Правилником о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Службени гласник РС”, број 92/08), дефинисани су минимални услови у погледу формирања и одржавања зона санитарне заштите, као и о мерама и ограничењима које је неопходно спроводити у оквиру истих.

У Елаборату о зонама санитарне заштите изворишта подземних и површинских вода водоснабдевања града Београда (Институт „Јарослав Черни”, 2013.), детаљно су приказани услови, мере и ограничења, као и смернице које се односе на намену, начин коришћења и обављања одређених делатности и активности на предметном простору.

У односу на зоне заштите изворишта треба поштовати следећа правила уређења и грађења зелених површина:

- озеленити простор око изворишта, бунара, захвата из реке, језера и акумулација (зона непосредне заштите изворишта), од грађевинске линије објекта до сигурносне оградне;
- озеленити простор око водоторњева који се налазе у насељеном месту, а чија зона непосредне заштите се не ограђује, уз задржавање могућности приступа возилима за одржавање;
- приликом озелењавања могу користити различите врсте травњака, покривачи тла, цветне врсте, жбунасте и дрвенасте врсте (које немају дубок корен);
- прописује се обавезно очување постојећих и подизање нових шума на подручју уже и шире зоне заштите изворишта, у складу са просторним могућностима, а у циљу заштите београдског изворишта воде.

1.5.3.1.2. Постројења за пречишћавање воде за пиће

На територији града Београда постоји пет производних погона („Макиш”, „Беле воде”, „Баново брдо”, „Бежанија” и „Винча”) који након пречишћавања упуштају чисту воду у дистрибуциони систем. Постројење „Макиш”, део постројења „Беле воде” и постројење „Винча” пречишћавају речну воду док остала постројења пречишћавају подземну воду.

У погледу постројења за пречишћавање воде за пиће и даље се лева обала Саве снабдева водом са постројења ППВ „Бежанија”, а десна обала Саве и лева обала Дунава са постројења за пречишћавање на десној обали Саве (Макиш, Беле воде, Баново брдо и Винча) уз сталну модернизацију технолошког процеса и опреме на свим постројењима за пречишћавање.

Око комплекса постројења за пречишћавање воде подиже се заштитна ограда висине 2,5 m. Изван грађевинске линије у комплексу дозвољено је уређење зелених површина у складу са околним тереном.

Комплекс постројења за пречишћавање воде за пиће, изван грађевинске линије до заштитне ограде, треба уредити као зелену површину. Приликом озелењавања треба користити различите врсте травњака, покриваче тла, цветне врсте, жбунасте и дрвенасте врсте.

1.5.3.1.3. Објекти (резервоари и црпне станице)

Због топографских карактеристика терена, Београд је подељен у пет висинских зона између кота 70,0 m нм и 325,0 m нм.

Прва зона прстенасто је повезана и простира се од Прогара до Калуђерице и од Умке до Овче.

Све остале висинске зоне снабдевају се водом директно из постројења за пречишћавање или посредно из система прве зоне путем резервоара и црпних станица које се налазе у склопу постројења за пречишћавање, резервоара или су самостални објекти дуж јаких тунелских довода (ЦС „Топчидер”, ЦС „Врачар”, ЦС „Ташмајдан”, ЦС „Студентски град”).

У Београду постоји дефицит резервоарског простора. ГУП Београда планирана је изградња нових резервоара, нарочито у приградским деловима и проширивање постојећих доградњом нових комора. Изградњу резервоара мора пратити и изградња нових црпних станица које могу бити и у склопу резервоарских простора.

На подручју резервоара и црпних станица треба поштовати следећа правила уређења и грађења зелених површина:

- озелењавање површине изнад резервоара воде;
- приликом озелењавања треба користити различите врсте травњака, покривачи тла и ниске зељасте вегетације;
- у оквиру парцела шума и зелених површина (без парцелације) дозвољено је градити мале бустер црпне станице уз сагласност надлежних комуналних кућа и у складу са важећим техничким прописима и препорукама и интреним стандардима из ове области;
- мале бустер црпне станице на јавним зеленим површинама планирати у сарадњи и на основу услова ЈКП „Зеленило – Београд”, Завода за заштиту природе Србије и ЈКП „Београдски водовод и канализација”.

1.5.3.1.4. Дистрибуциони систем

Сви објекти водоводног система су међусобно повезани магистралном (примарном) мрежом цевовода који се углавном налазе у оквиру површина јавне намене (саобраћајним површинама и зеленим површинама).

Планирана је доградња постојеће примарне и уличне дистрибутивне мреже уз замену постојећих цевовода на минимални пречник Ø150 mm. Сву водоводну мрежу повезати у прстенаст систем са свом потребном арматуром (затварачи, испусти, ваздушни вентили, хидранти).

Трасе планиране водоводне мреже се усклађују са постојећим и планираним решењем саобраћајница. Прикључење објекта на уличну водоводну мрежу се изводи преко водомера у водомерном окну, а према техничким прописима ЈКП „Београдског водовода и канализације”.

Трасе цевовода се постављају јавним површинама у регулацији саобраћајница (тротоарима, ивичњацима) и изузетно у коловозу, на растојању најмање 2,0 m од објекта. Ако не постоји могућност вођења кроз јавно земљиште,

траса се полаже кроз приватно земљиште, уз регулисање имовинско-правних односа у складу са законом (на бази сагласности, закупа, права службености пролаза и сл.). Цевоводи су минималних димензија Ø150 mm, дубина укопавања цевовода је минимум 1,0 m.

У односу на водоводни дистрибутивни систем треба поштовати следећа правила:

- планирање траса водоводне мреже потребно је ускладити у односу на постојеће трасе дрвореда које се морају сачувати, и обратно;

- полагање водоводне мреже у односу на постојећи дрворед врши се на растојању од најмање 1,5 m од осе стабла, што је уједно и минимално растојање на коме се може садити дрворедно стабло приликом формирања нове трасе дрвореда у односу на постојећу или планирану водоводну мрежу;

- водоводна мрежа може бити постављена на јавним зеленим површинама, на безбедном одстојању од високе дрвенасте вегетације (минимално одстојање 1,5 m) тако да се коренов систем сачува од физичког оштећења; након изградње водоводну мрежу прекрити хумусом;

- у зони угрожености стабала ров за полагање водовода обавезно копати ручно;

- водоводна мрежа може бити постављена на постојећем шумском земљишту, преваходно у зони шумских путева, пропланак и делова који нису обрастли шумским дрвећем, на минималном одстојању од 1,5 m од високе дрвенасте вегетације тако да се коренов систем сачува од физичког оштећења;

- постављање водоводне мреже на постојећем шумском земљишту обрастлом шумским дрвећем је дозвољено само уколико је то виши јавни интерес и уколико не постоји алтернативно решење које би мање штетило постојећој шумској састојини;

- дозвољено је постављање водоводне мреже у оквиру новопланираних шума, при чему изградњу мреже и оснивање нове шуме треба ускладити са прописима;

- на јавним зеленим површинама и шумама и шумском земљишту водоводна мрежа треба да буде планирана у сарадњи и на основу услова ЈКП „Зеленило – Београд”, ЈП „Србијашуме”, Завода за заштиту природе Србије и ЈКП „Београдски водовод и канализација”;

- за потребе заливања јавних зелених површина, као и обезбеђивања пијаће воде на чесмама и у тоалетима на јавним зеленим површинама, прикључење објекта на уличну водоводну мрежу извести преко водомера у водомерном окну, а према техничким прописима ЈКП „Београдски водовод и канализација”. За потребе заливања јавних зелених површина може се користити и подземна вода (техничка вода) добијена директно из бунара (пијезометара), постојећих и/или новопланираних који се могу поставити унутар зелених површина, изузев у зонама санитарне заштите изворишта.

1.5.3.2. Канализациона мрежа и објекти

(Графички прилог бр. 9 – Канализациона мрежа и објекти
Р 1:20.000)

Градска канализација се састоји из комуналних објеката канализације који служе за:

- пријем атмосферских и отпадних вода;
- одвођење атмосферских и отпадних вода;
- пречишћавање атмосферских и отпадних вода;
- испуштање атмосферских, површинских, искоришћених и отпадних вода у водотоке.

1.5.3.2.1. Дистрибуциони и колекторски систем

Гледано у целини канализациони систем Београда је мешовитог типа и то 40% београдске канализације представља општи систем канализација где се кишне и употребљене воде евакуишу јединственим канализационим и колекторским системом (ужи део градског језгра), а 60% сепарациони, где се кишне и употребљене воде евакуишу засебним канализационим и колекторским системом (новији делови града по ободу).

Канализацијом се евакуишу атмосферске, дренажне, употребљене санитарне и индустријске воде, као и делови површинских водотокова.

У постојећем стању формиран су изливи фекалних и атмосферских вода у реку Саву и Дунав и друге градске водотокове без икаквог пречишћавања.

Положај постојећег колекторског система је углавном у оквиру површина јавне намене (саобраћајним, зеленим површинама, водном земљишту-дуж отворених водотокова).

Планирана је изградња недостајућих великих колектора, тунела, црпних станица, објеката за пребацавање отпадних вода из Савског слива у Дунавски, као и колектор – интерцептор за потребе одвођења свих градских отпадних вода са простора централног система на третман у оквиру постројења „Велико село”.

Положај колектора најчешће је у коловозу планираних и постојећих саобраћајница, у водном земљишту планираних и постојећих потока и у зеленим површинама.

У канализацију за отпадне и атмосферске воде смеју се уводити само оне воде које задовољавају услове прописане Правилником о опасним материјама у водама („Службени гласник РС”, број 31/82), Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16) и Одлуком о одвођењу и пречишћавању атмосферских и отпадних вода на територији града Београда („Службени лист Града Београда”, бр. 6/10 и 29/14).

Канализациона мрежа може бити сепарационог и општег типа. Трасе канализационих цевовода треба водити јавним површинама у коловозу око осовине пута. Појас заштите, у којем није дозвољена градња објеката, око канализационе мреже и колектора је габаритно, обострано 2,50 m.

Није дозвољено упуштање кишних вода у фекални канал, нити отпадних вода у кишне канале. Дубина укопавања канала је 1,80–6,00 m. Вертикално укрштање цевовода међусобно је мин 0,50 m и под правим углом.

У односу на канализациони систем треба поштовати следећа правила:

- током радова на одржавању и реконструкцији постојећих и подизању нових јавних зелених површина и шума не сме бити угрожена стабилност и функционалност постојеће канализационе мреже и њених објеката, као ни постојаност колско-пешачких стаза због несметаног приступа возила ЈКП БВК ради редовног одржавања или евентуалних хитних интервенција постојеће градске канализационе мреже и њених објеката;

- планирањем и постављањем нове канализационе мреже и њених објеката у јавним зеленим површинама и шумама, са обезбеђеним колско-пешачким стазама, ни на који начин не сме угрозити стабилност и функционалност постојеће дрвенасте вегетације;

- полагање канализације (кишне, фекалне и опште) у односу на постојећи дрворед врши се на растојању од најмање 2,5 m од осе стабла, што је уједно и минимално расто-

јање на коме се може садити дрворедно стабло приликом формирања нове трасе дрвореда у односу на постојећу или планирану канализациону мрежу;

- канализациона мрежа може бити постављена на јавним зеленим површинама, на безбедном одстојању (минимално одстојање 2,5 m) од високе дрвенасте вегетације тако да се коренов систем сачува од физичког оштећења; након изградње канализациону мрежу прекрити хумусом;

- у зони угрожености стабала ров за полагање канализације обавезно копати ручно;

- канализациона мрежа може бити постављена на шумском земљишту, превасходно у зони шумских путева, пропанака и делова који нису обрасли шумским дрвећем, на безбедном одстојању од високе дрвенасте вегетације (минимално одстојање 2,5 m) тако да се коренов систем сачува од физичког оштећења;

- постављање канализационе мреже на шумском земљишту обраслом шумским дрвећем је дозвољено само уколико је то виши јавни интерес и уколико не постоји алтернативно решење које би мање штетило постојећој шумској саставини;

- дозвољено је постављање канализационе мреже у оквиру новопланираних шума, при чему изградњу мреже и оснивање нове шуме треба ускладити са прописима;

- уколико предметне зелене површине имају садржаје за које се планира прикључење на градски канализациони систем, потребно је проверити капацитете постојећих реципијената и по потреби планирати повећање одводних капацитета, а уколико не постоје непосредни реципијенти потребно је планирати њихову евентуалну изградњу;

- на јавним зеленим површинама и шумама и шумском земљишту канализациона мрежа треба да буде планирана у сарадњи и на основу услова ЈКП „Зеленило – Београд”, ЈП „Србијашуме”, Завода за заштиту природе Србије и ЈКП „Београдски водовод и канализација”;

- Јавне тоалете у оквиру јавних зелених површина треба прикључити на уличну канализациону мрежу, а према техничким прописима ЈКП „Београдског водовода и канализације”.

1.5.3.2.2. Објекти на канализационој мрежи (постројења за пречишћавање отпадних вода, црпне станице, ретензије)

Због потреба препумпавања вода у водотокове са ниских делова града у приобаљу Саве и Дунава приликом високих водостаја река, ради избегавања великих укопавања и др., изграђене су црпне станице.

У Београду нема изграђених постројења за пречишћавање отпадних вода, већ све отпадне воде испуштају у отворене водотокове или путем септичких јама (углавном упијајућих бунара).

Стратешко опредељење канализационе кишних и отпадних вода је, и даље, да се канализација развија у пет независних система (Централни, Батајнички, Болечки, Банатски и Остружнички).

Планирано је да се на изливу сваког од пет планираних система изгради једно постројење за механичко, биолошко и у коначној фази терцијарно пречишћавање, како то прописују стандарди Европске уније у области заштите вода.

До изградње планираних постројења за пречишћавање, могућа је градња локалних постројења за пречишћавање пре упуштања вода у водоток.

Планским решењем се препоручије успостављање система за пречишћавање отпадних вода путем акватичних биљака и система за прикупљање атмосферских вода, као мера унапређења квалитета животне средине Београда (По-

главље 1.1.9.3. и 1.1.9.4.). Предложене еколошке мере трепутно нису у надлежности ЈКП „Београдски водовод и канализација”.

За ублажавање поплавних таласа на неким водотоцима планирана је изградња брана-ретензија у узводним деловима слива (Мокролушком, Кумодрашком, Бањичком, Железвачком, Раковичком...).

За сва постројења, црпне станице и ретензије важи да се мора обезбедити одговарајућа грађевинска парцела јавне намене.

Црпне станице и постројења за пречишћавање отпадних вода се ограђују сигурносном жичаном оградом висине 2,50 m. Црпне станице и ретензије могу бити подземне и надземне.

У односу на објекте на канализационој мрежи (постројења за пречишћавање отпадних вода, црпне станице, ретензије) треба поштовати следећа правила:

- озеленити комплекс постројења за пречишћавање отпадних вода и црпних станица, изван грађевинске линије до заштитне ограде;

- приликом озелењавања могу се користити различите врсте травњака, покривачи тла, цветне врсте, жбунасте и дрвенасте врсте;

- прописује се обавезно озелењавање отворених ретензија, у зони плавења, коришћењем различитих врста травњака, уз обавезу редовног кошења и чишћења;

- црпне станице и ретензије (подземне са малим надземним делом, габарита 10 x 10 m) могу бити изграђене на јавним зеленим површинама, на безбедном одстојању од високе дрвенасте вегетације (минимално одстојање 1,5 m) тако да се коренов систем сачува од физичког оштећења;

- у зони угрожености стабала радове изводити ручно;

- на јавним зеленим површинама црпне станице и ретензије треба да буду планиране у сарадњи и на основу услова ЈКП „Зеленило – Београд”, ЈП „Србијашуме”, Завода за заштиту природе Србије и ЈКП „Београдски водовод и канализација”;

- паркинг просторе у оквиру комплекса озеленити дрворедним садницама, садњом 1 дрворедног стабла на свака 2–3 паркинг места (у зависности од организације паркинг места).

1.5.3.3. Водопривреда

(Графички прилог бр. 10 – Уређење водотока Р 1:20.000)

Подручје обухваћено предметним границама чини слив река Дунав и Сава. Лева обала Саве и Дунава се одводњава путем мреже мелиорационих канала и црпних станица. Десна обала Саве и Дунава (шумадијски део) испресецана је са више бујичних токова који представљају природне реципијенте кишних вода.

Неки речни токови, који пролазе кроз градско језгро, зацељени су у колекторе (Мокролушки, Булбулдерски, Кумодрашки, Бањички, Каљави...), неки су делимично регулисани (Миријевски, Каљави, Раковички, Железничка река са притокама-Крушик и Мостирине, Топчидерска река, Болечица...), а изграђене су и две акумулације за ублажавања поплавног таласа у сливу Топчидерске реке (Ресник – на потоку Паригуз у оквиру границе предметног плана и Бела река – на истоименој реци ван границе предметног плана).

У погледу заштите од спољних и унутрашњих вода ниских делова градског подручја (приобаље са леве и десне обале Саве као и леве обале Дунава) стратешки приоритет остаје реконструкција и доградња постојећих система мелиорационих канала и насипа.

Планирана одбрана од поплава на бујичним водотоцима на десној обали Саве и Дунава (шумадијски део) предвиђена је активним (изградњом ретензионих и акумулационих простора за ублажавање поплавних таласа у горњим деловима слива) и пасивним методама (изградњом линијских система одбране од поплава – регулисањем корита).

Водно земљиште у смислу овог закона, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде и приобално земљиште. Ширина појаса приобалног земљишта је:

- у подручју незаштићеном од поплава до 10 m;
- у подручју заштићеном од поплава до 50 m (зависно од величине водотока, односно заштитног објекта), рачунајући од ножице насипа према брањеном подручју.

Водно земљиште се користи за:

- изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода;
- одржавање корита водотока и водних објеката;
- спровођење мера заштите вода;
- остале намене утврђене овим законом.

План управљања водама за водно подручје Београда припрема ЈВП „Београдводе”. Саставним делом насипа сматра се:

- заштитни појас у инундационом подручју у ширини 50 m поред насипа;
- одводни канали паралелни насипу у брањеном подручју на удаљености 10-50 m од ножице насипа;
- сервисни путеви.

Ради очувања и одржавања водних тела површинских и подземних вода и заштитних и других водних објеката, примењују се забране и ограничења, и то:

- на насипима и другим водним објектима копати и одлагати материјал и обављати радове којима се може угрозити стабилност тих објеката;

– на водном земљишту забрањено је: градити објекте којима се смањује пропусна моћ корита; изградња објеката за заштиту вода од загађења; у плавном подручју градити објекте на начин којим се омета протицање воде и леда; садити дрвеће на одбрамбеном насипу у инундационом појасу ширине најмање 10,00 m од небрањене ножице насипа и у брањеној зони на удаљености до 50,00 m од унутрашње ножице насипа; копати бунаре, ровове и канале поред насипа у појасу ширине најмање 10,00 m од небрањене ножице насипа према водотоку, односно 50,00 m према брањеном подручју; градити објекте, садити дрвеће, орати и копати земљу и обављати друге радове којима се ремети функција или угрожава стабилност мелиорационих канала за одводњавање и у обостраном појасу ширине најмање 5 m од тих канала предузимати радње, нити садити ниско и високо растиње којима се омета редовно одржавање ових канала.

За воде потенцијално загађене дати такво техничко решење (провођење кроз таложник и сепаратор пре упуштања у кишну канализацију или водоток) који ће обезбедити заштиту површинских и подземних вода, чиме неће бити угрожене карактеристике вода прописане за другу класу.

Приликом регулације отворених водотокова треба тежити природном уређењу корита уз потребне биотехничке мере на сливном подручју (антиерозиони радови) уз формирање малих ретензионих и вишенаменских акумулационих простора и заштиту вода од загађења.

1.5.3.4. Електроенергетска мрежа и објекти (Графички прилог бр. 11 – Електроенергетска и телекомуникациона мрежа и објекти Р 1:20.000)

Снабдевање предметног подручја електричном енергијом се врши из ширег електроенергетског система Србије,

из ТЕ „Обреновац” и ХЕ „Ђердап”. Електроенергетска мрежа расподеле и дистрибуције електричне енергије је тронапонска на ужем градском подручју, а четворонапонска на рубном подручју града, односно ван континуално изграђеног подручја.

1.5.3.4.1. Објекти и мрежа напонског нивоа 400 и 220 kV

На предметном подручју постојеће ТС 400/220 kV „Београд 8”, ТС 220/110 kV „Београд 3”, ТС 220/110 kV „Београд 17”, ТС 220/110 kV „Београд 5” и ТС 400/110 kV „Панчево 2” посредством надземних и подземних водова 110 kV снабдевају 25 ТС 110/X kV.

1.5.3.4.2. Објекти и мрежа напонског нивоа 110 и 35 kV

Дистрибутивна електрична мрежа релизована је посредством ТС 110/X kV и ТС 35/10 kV са потребним бројем ТС 10/0,4 kV.

Конзумно подручје ППР се напаја из шеснаест ТС 110/10 kV и девет ТС 110/35 kV. Трансформаторске станице 110/X kV се напајају мањим делом кабловским водовима 110 kV и већим делом надземним водовима 110 kV. Трансформаторске станице ТС 35/X kV се напајају у централној градској зони подземним водовима 35 kV а у ванградском подручју надземним водовима 35 kV.

Планирани капацитети задовољавају потребе напајања електричном енергијом за потребе јавне расвете у оквиру планираних шума и јавних зелених површина.

За добијање сагласности за извођење радова на постојећим и планираним зеленим површинама у близини електроенергетских објеката и мреже напонског нивоа 35 kV, 10 kV и 1 kV, потребна је сагласност Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција” д.о.о. Београд. Уколико се при извођењу радова на постојећим и планираним зеленим површинама угрожавају електроенергетски објекти и мрежа 35 kV, 10 kV и 1 kV, исте је потребно заштити у складу са важећим техничким прописима и препорукама.

За добијање сагласности за извођење радова на постојећим и планираним зеленим површинама у близини или испод надземних водова и објеката напонског нивоа 400 kV, 220 kV и 110 kV, потребна је сагласност АД „Електроенергетска Србије” Београд.

Такође, у постојећим коридорима надземних водова 400, 220, 110 и 35 kV и постојећим ТС (РП), могуће је радити санације, адаптације и реконструкције, а све у складу са стандардима и техничким прописима из ове области.

Правила уређења и грађења зелених површина у односу на електроенергетску мрежу и објекте, као и правила за изградњу електроенергетске мреже и објеката у оквиру шума и јавних зелених површина дата су у Табели 8.

Табела 8

Мрежа/објекат	Правила уређења и грађења
Надземни водови 110 kV, 220 kV и 400 kV	<ul style="list-style-type: none"> – заштитна зона/појас обострано од крајњег фазног проводника надземног вода: – 110 kV је 25 m; – 220 kV и 400 kV је 30 m; – дозвољено је озелењавање заштитне зоне/појаса; – за озелењавање треба користити екстензивне травњаке, ливадске врсте, покриваче тла, пузавице и друге зељасте врсте вегетације; – дрвенасте врсте је дозвољено садити на сигурносној удаљености* која се мора одржати у случају пада стабла, при чему се сигурносна удаљеност мери од проводника у неотклоњеном положају.

Мрежа/објекат	Правила уређења и грађења
Надземни водови 1 kV, 10 kV и 35 kV	– заштитна зона/појас надземног вода 35 kV је 15m обострано од крајњег фазног проводника; – сигурносна удаљеност* од било ког дела стабла износи 3 m; – дозвољено је озелењавање заштитне зоне/појаса; – за озелењавање треба користити екстензивне травњаке, ливадске врсте, покриваче тла, пузавице и друге зељасте врсте вегетације.
Подземни водови 1 kV, 10 kV и 35 kV	– полагање каблова у односу на осу дрворедних стабала, као и стабала у оквиру јавних зелених површина, врши се на растојању од минимално 1m; – у супротном, кабл се полаже у заштитну цев; – приликом копања кабловског рова не сме доћи до оштећења корена стабла; – изнад подземних водова дозвољено је озелењавање различитим врстама травњака, покривачима тла и другом зељастом и жбунастом вегетацијом.
Подземни водови 110 kV	– полагање каблова у односу на осу дрворедних стабала, као и стабала у оквиру јавних зелених површина, врши се на растојању од минимално 2m; – у супротном, кабл се полаже у заштитну цев; – приликом копања кабловског рова не сме доћи до оштећења корена стабла; – изнад подземних водова дозвољено је озелењавање различитим врстама травњака, покривачима тла и другом зељастом и жбунастом вегетацијом.
ТС 110/X kV као отворено постројење минималних димензија комплекса сса 70 x 60 m;	– дозвољено је озелењавање комплекса различитим врстама травњака, покривачима тла и другом зељастом и жбунастом вегетацијом; – дозвољено је ограђивање комплекса живом оградом са жичаном конструкцијом.
ТС 110/X kV као затворено постројење минималних димензија комплекса сса 35 x 40 m и технолошке висине од око 15–18 m	– дозвољено је озелењавање комплекса различитим врстама травњака, покривачима тла и другом зељастом и жбунастом вегетацијом; – дозвољено је ограђивање комплекса живом оградом са жичаном конструкцијом.
ТС 35/X kV као отворено постројење минималних димензија комплекса сса 35x40 m;	– дозвољено је озелењавање комплекса различитим врстама травњака, покривачима тла и другом зељастом и жбунастом вегетацијом; – дозвољено је ограђивање комплекса живом оградом са жичаном конструкцијом.
ТС 35/X kV као затворено постројење минималних димензија комплекса сса 25 x 30 m;	– дозвољено је озелењавање комплекса различитим врстама травњака, покривачима тла и другом зељастом и жбунастом вегетацијом; – дозвољено је ограђивање комплекса живом оградом са жичаном конструкцијом.

1.5.3.5. Систем снабдевања телекомуникационим услугама (Графички прилог бр. 11 – Електроенергетска и телекомуникациона мрежа и објекти Р 1:20.000)

Телекомуникациону мрежу на подручју предметног плана чине: фиксна тк мрежа са главним телекомуникационим чвориштима (ГТЧ) националног оператора и фиксна тк мрежа приватних оператора, мобилне тк мреже националног оператора и приватних оператора, национални и приватни интернет провајдери, јавне и комерцијалне радио и ТВ мреже, кабловски дистрибутивни системи (КДС), функционални системи (ВЈ, МУП, ЕПС, ЖТП, НИС, државне институције итд.), приватне тк мреже (банке, ЗОП, академска мрежа, комунална предузећа итд.).

Транспортна телекомуникациона мрежа изведена је оптичким кабловима, док је приступна телекомуникациона мрежа изведена оптичким и бакарним кабловима.

Дистрибутивна телекомуникациона мрежа изведена је кабловима постављеним слободно у земљу или у телекомуникациону канализацију, а претплатници су преко спољашњих односно унутрашњих извода повезани са дистрибутивном мрежом.

Предметно подручје, преко GSM и UMTS (3G) базних станица, опслужују три оператора мобилне телефоније, и то: ТЕЛЕНОР, ТЕЛЕКОМ и ВИП. Магистрална мрежа мобилне телефоније реализована је искључиво коришћењем мреже магистралних оптичких каблова.

Приликом извођења радова на изградњи нових зелених површина, уређењу или реконструкцији постојећих зелених површина, предузети мере заштите телекомуникационих каблова од прекида, нагњечења или истезања, за случај да није потребно измештање или постављање каблова на већу дубину.

Уколико постојећи ТК објекти не могу да задрже постојећи положај, планирати измештање односно адекватну заштиту свих постојећих тк објеката, који могу бити угрожени планираном изградњом, на безбедно место, а ван зоне радова.

Како не би на било који начин дошло до угрожавања механичке стабилности, електричне исправности и осталих карактеристика постојећих подземних ТК каблова, потребно је предузети све потребне и одговарајуће мере предострожности, а све грађевинске радове на местима приближавања и укрштања са постојећим тк кабловима изводити искључиво ручним путем без употребе механизације, уз предузимање свих потребних мера заштите (обезбеђење од слегања, пробни шлицеви и сл.). Потребно је водити рачуна да не дође до угрожавања механичке стабилности стубова ваздушне разводне тк мреже. Евентуално измештање надземне разводне тк мреже извршити уз минимум прекида тк саобраћаја, уз обавезно присуство овлашћеног техничког лица „Телеком Србија” а.д.

Уколико постоји потреба за тк услугама у зони зелених површина, потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем ТК канализације, односно потребно је капацитете ТК мреже прилагодити будућим потребама повезивања на ТК мрежу планираних објеката у оквиру граница предметног плана. Предвидети бежично умрежавање (WiFi) парковских површина.

У области радио дифузних система планира се увођење предајничких места са дигиталним преносом радио и ТВ програма и других сервиса, повезивање радио дифузних капацитета оптичким кабловима, као и њихово повезивање оптичким путем са објектима од државног и националног значаја, културним, спортским и другим значајним објектима.

Планиране водове за потребе кабловско дистрибутивног система (КДС), семафорске сигнализације и осталих оператора планирати у оквиру ТК канализације, као и у оквиру јавних зелених површина, на начин да се не угрози постојећа вегетација, а уз обавезну сагласност надлежних комуналних кућа и у складу са важећим техничким прописима и препорукама и интреним стандардима из ове области.

Правила уређења и грађења зелених површина у односу на телекомуникациону мрежу и објекте, као и правила за изградњу телекомуникационе мреже и објеката у оквиру шума и јавних зелених површина дата су у Табели 9.

Табела 9

Објекат	Минимално растојање (m)
Подземни телекомуникациони вод	– полагање тк водова у односу на осу дрворедних стабала, као и стабала у оквиру јавних зелених површина, врши се на растојању од минимално 1 m; – у супротном, тк вод се полаже у заштитну цев; – приликом копања рова за тк вод не сме доћи до оштећења корена стабла; и – изнад подземних тк водова дозвољено је озелењавање различитим врстама травњака, покривачима тла и другом зељастом и жбунастом вегетацијом.
Приступне тк концентрације / IPAN (6 m ²), mini IPAN (3 m ²) Outdoor кабинети	– могуће је градити у оквиру парцела зелених површина (без парцелације) уз сагласност надлежних комуналних кућа и у складу са важећим техничким прописима и препорукама и интреним стандардима из ове области.
Базне станице (100 m ²)	– могуће је градити у оквиру парцела зелених површина (без парцелације) уз сагласност надлежних комуналних кућа и у складу са важећим техничким прописима и препорукама и интреним стандардима из ове области.

1.5.3.6. Систем снабдевања топлотном енергијом (Графички прилог бр. 12 – Топловодна и гасоводна мрежа и објекти Р 1:20.000)

Подручје Београда подељено је на више грејних подручја са сопственим топлотним изворима који се проширују у складу са развојем топлотног конзума. Основу система даљинског грејања чини 12 топлана са својим топоводним мрежама и две котларнице већег капацитета са посебним грејним подручјима (Галеника и Земун). Систем даљинског грејања формиран је као скуп независних система који су се развили око појединих насеља или у деловима ужег градског подручја, а неки од њих су и међусобно повезани. Основне енергенте за рад котловских постројења београдских топлана представљају природни гас и мазут.

Планирана решења топлификације Београда предвиђају даљи развој централизованог снабдевања топлотном енергијом са повећањем броја прикључених корисника на систем. Из овог стратешког циља произилазе сви секторски задаци на пољу снабдевања Београда топлотном енергијом, јер се очекује знатан раст укупне потрошње топлотне енергије из система даљинског грејања (топлота за грејање и припрему потрошне топле воде) услед повећања броја корисника, због уштеде горива и очувања и унапређења квалитета животне средине, повећања комфора и квалитета становања и планиране изградње.

На основу до сада извршених анализа и пројеката ванградског топлодалековода предвиђено је вођење трасе од ТЕНТ „А” у Обреновцу, левом обалом Саве до ТО „Нови Београд”, а затим преко једног од постојећих мостова све до ТО „Дунав”.

Највећа изградња очекује се на постојећим топлотним изворима и грејним подручјима: топлане ТО „Нови Београд”, ТО „Дунав” и ТО „Вишњичка бања”.

Као дугорочне циљеве ЈКП „Београдске електране” планирају и изградњу топлотних извора:

– ТО „Ада Хуја”: Топлана би се градила у зони код Пачевачког моста (низводно);

– ТО „Горњи Земун”: Због неизвесности даљег рада енергана у фабричким комплексима „Галеника” и „Електронска индустрија”, планирана је изградња ове топлане поред насеља Галеника са десне стране Батајничког пута.

– ТО „Крњача”: Планирана је изградња нове топлане првенствено за снабдевање стамбеног насеља „Рева расадници”, али и за прикључење новопланирних потрошача на простору насеља Крњача.

Планирање, пројектовање и извођења свих објеката топоводне мреже и постројења врши се у складу са одредбама Одлуке о снабдевању града топлотном енергијом („Службени лист Града Београда”, бр. 12/01, 15/01, 11/05, 23/05, 29/07, 2/11, 44/14, 17/15 и 35/15)”, као и уз поштовање и примену свих важећих техничких прописа, стандарда, закона и норматива из предметне области.

1.5.3.6.1. Препумпне станице (ППС)

Препумпна станица (ППС) је део топоводног система, односно система даљинског грејања. Објекат – препумпне станице (ППС) је јавни објекат од општег интереса у функцији дизања потенцијала носиоцу топлотне енергије топлој води односно њено додатно пумпање да би се задовољили основни захтеви даљинског грејања – добро и квалитетно снабдевање свих потрошача топлотном енергијом.

Објекти ППС се могу градити зависно од потреба на магистралним топоводима, топоводима, блоковским топоводима и топоводним прикључцима.

1.5.3.6.2. Топлотне подстанице (ПС)

Предајна станица (ПС) је део топоводног система, односно система даљинског грејања. Намена предајних станица (ПС) је предаја-пренос топлотне енергије са примарне топоводне мреже (примарна страна) топоводној мрежи потрошача, односно кућној грејној инсталацији (секундарна страна топлотне подстанице). Поред преноса топлотне енергије са примарне на секундарну страну потрошача у ПС се остварује мерење утрошене топлотне енергије, регулација температуре полазне воде кућне грејне инсталације у функцији спољне температуре ваздуха, регулација притиска, протока примарног флуида и испорука потрошне топле воде.

1.5.3.6.3. Котларнице (КО)

Котларница је топоводно енергетско постројење која се изводи као самостални објекат, контејнер котларница или као котларница у објекту корисника. Служи за производњу топлотне енергије – топле воде до 110 °С или паре надпритиска до 0,5 бар.

Објекат – котларница је јавни објекат од општег интереса у функцији снабдевања топлотном енергијом једног или више потрошача.

1.5.3.6.4. Топловод

Топловодна мрежа служи за дистрибуцију топлотне енергије од топлотних извора (топлана, котларница) до потрошача тј. предајним станицама. Топловодна мрежа се поставља подземно и у изузетним случајевима надземно.

Траса топоводне мреже (ТО) се по правилу поставља у регулационом појасу саобраћајнице.

Правила уређења и грађења зелених површина у односу на топоводну мрежу и објекте, као и правила за изградњу топоводне мреже и објеката у оквиру шума и јавних зелених површина дата су у Табели 10.

Табела 10

Мрежа/објекат	Правила уређења и грађења
Топлана (ТО)	– препоручује се озелењавање комплекса различитим врстама травњака, покривачима тла и другом зељастом и жбунастом вегетацијом; – препоручује се ограда живом оградом са жичаном конструкцијом.
Котларница (КО) Самостални објекат (зиданог или монтажног типа), контејнер котларница или котларница у објекту корисника; самостални објекат КО је ограда на растојању од минимум 2 m од грађевинске линије КО, са оградом минималне Н=2 m	– препоручује се озелењавање комплекса КО различитим врстама травњака, покривачима тла и другом зељастом и жбунастом вегетацијом; – препоручује се ограда живом оградом са жичаном конструкцијом;
Препумпна станица (ППС) Надземни самостални зидани објекат минималне површине 300 m ² ; не ограда се; нема заштитну зону; Подземне ППС смештају се у шахтовима и коморама.	– препоручује се озелењавање комплекса различитим врстама травњака, покривачима тла и другом зељастом и жбунастом вегетацијом; – препоручује се ограда живом оградом са жичаном конструкцијом;

Мрежа/објекат	Правила уређења и грађења
Топлотна подстанца (ПС) (предајна станица) – Зидане, за веће потрошаче, смештају се у подруме и приземље објеката. – Монтажне за мање потрошаче (јавни, од општег интереса); минимална површина парцеле 10 m ² (самостална парцела);	– препоручује се озелењавање парцеле за ПС различитим врстама травњака, покривачима тла и другом зељастом и жбунастом вегетацијом; – препоручује се ограђивање парцеле ПС живом оградом са жичаном конструкцијом;
Топловодна мрежа (каналски, предизоливане и циви заливене изолационом масом)	– приликом полагања топоводне мреже обавезно сачувати постојећу трасу дрвореда; – полагање топоводне мреже у односу на осу дрворедних стабала, као и стабала у оквиру јавних зелених површина, врши се на растојању од минимално 2 m; у супротном, потребно је обезбедити адекватну заштиту; – приликом копања рова не сме доћи до оштећења корена стабла; – радове изводити у присуству надлежних служби ЈКП „Зеленило – Београд”; – изнад подземне топоводне мреже дозвољено је озелењавање различитим врстама травњака, покривачима тла и другом зељастом и жбунастом вегетацијом; – топоводна мрежа може бити постављена на јавним зеленим површинама, на безбедном одстојању од високе дрвенасте вегетације (минимално одстојање 2 m) тако да се коренов систем сачува од физичког оштећења; – након изградње топоводну мрежу прекрити земљом одговарајућих карактеристика ; – у зони угрожености стабала ров за полагање топовода обавезно копати ручно; – топоводна мрежа може бити постављена на постојећем шумском земљишту, превасходно у зони шумских путева, пропланака и делова који нису обрасти шумским дрвећем, на безбедном одстојању од високе дрвенасте вегетације (минимално одстојање 2 m) тако да се коренов систем сачува од физичког оштећења; – постављање топоводне мреже на постојећем шумском земљишту обрастлом шумским дрвећем је дозвољено само уколико је то виши јавни интерес и уколико не постоји алтернативно решење које би мање штетило постојећој шумској састојини; – дозвољено је постављање топоводне мреже у оквиру новопланираних шума, при чему изградњу мреже и оснивање нове шуме треба ускладити тако да се обезбеди несметано одвијање свих активности прописаних Законом о шумама, као и функција и редовно одржавање топоводне мреже; – на јавним зеленим површинама и шумама и шумском земљишту топоводна мрежа треба да буде планирана у сарадњи и на основу услова ЈКП „Зеленило – Београд”, ЈП „Србијашуме”, Завода за заштиту природе Србије и ЈКП „Београдске електране”;

1.5.3.7. Систем снабдевања нафтним дериватима

Београд је највећи потрошач нафте и нафтних деривата у Републици Србији, тако да се проблем обезбеђивања тих количина мора посматрати у склопу укупних потреба државе.

На подручју Београда нема нафтних налазишта, нити рафинеријских постројења за њену прераду. Снабдевање потрошача дериватима нафте за енергетске потребе и за моторни погон врши се из домаћих рафинерија и из увоза, дистрибуцијом која се обавља друмским транспортом.

У Београду су изведени и у фази експлоатације су: складиште горива „Београд” на Чукарици, складиште течног нафтног гаса у Овчи и складиште авио горива на аеродрому „Никола Тесла”.

Просторним планом подручја посебне намене система продуктовода кроз Србију („Службени гласник РС”, број 19/11), планирана је траса продуктовода која ће повезивати складишно-дистрибутивне центре Сомбор, Нови Сад,

Панчево, Београд, Смедерево, Јагодину и Ниш. Деоница продуктовода Панчево–Београд са складишно-дистрибутивним центром-терминалом „Београд” (у ширем подручју индустријске зоне Лештане), припада територији Београда.

Овако конципиран цевни транспорт који би у већој мери заменио дистрибуцију нафте и нафтних деривата друмским путем, повољнији је са еколошког, економског и безбедносног аспекта. То подразумева измештање складишта горива „Београд” – Чукарица и ослобађање тог простора за изградњу комерцијалних садржаја и приступних саобраћајница које везују мост преко Саве. Разматра се нова локација у близини топлане Нови Београд, у насељу Јаково или у насељу Великоселски рит.

Као приоритети у овој области појављују се и следећа опредељења:

- модернизација постојећих складишних капацитета; и
- улагање у еколошку заштиту свих објеката за дистрибуцију нафте и нафтних деривата.

Дозвољава се формирање комплекса за снабдевање нафтом и нафтним дериватима у зеленим површинама уз сагласност надлежног министарства и институција. Комплекси се дефинишу као ограђени и обележени простори смештени на посебној грађевинској парцели. За ове просторе радиће се одговарајућа планска и техничка документација у складу са законом и прописима.

Правила уређења и грађења за системе снабдевања нафтним дериватима, утврђена су у „Правилнику о техничким условима за несметан и безбедан транспорт нафтовода и продуктовода” („Службени гласник РС”, број 37/13).

1.5.3.8. Систем снабдевања природним гасом (Графички прилог бр. 12 – Топловодна и гасоводна мрежа и објекти Р 1:20.000)

Гасоводни систем Београда изведен је као систем са два нивоа притиска: магистрални систем са радним притиском до 50 bar и примарни градски систем са притиском до 12 bar. Магистрални систем гасовода Београда је као део гасоводног система Србије изведен везама Батајница–Панчево и Батајница–0Младеновац.

Такође, изведен је и део магистралног гасовода транзитног карактера за снабдевање западне Србије и Босне и Херцеговине. Од магистралног гасног прстена око Београда из постојећих главних мерно-регулационих станица, одвајају се примарни градски гасоводи притиска до 12bar до мерно-регулационих станица (МРС).

Главни стратешки правац представља развој гасоводног система у правцу пласмана гаса у широку потрошњу код домаћинства. Пласман гаса у широку потрошњу је императив због чињенице да се од предвиђених пола милиона станова за гасификацију у Србији, 40% налази на подручју Града Београда обухваћеним ГУП Београда, чија укупна процењена потрошња природног гаса до 2021. године износи око $V_h=950.000 \text{ m}^3/\text{h}$.

Резервни капацитети у гасоводној мрежи омогућавају да се велики број домаћинства која данас за грејање користе индивидуалне топлотне изворе (електричну енергију, угаљ и огревно дрво) прикључи на гасоводни систем, као и да се оствари усклађивање развоја гасификационог и топлификационог система на подручју града Београда.

Довршетак градског гасоводног прстена око Београда на широком потезу од ГМРС „Крњача” до ГМРС „Зуце” у

дужини од око 75 km је важна ставка у заокруживању снабдевања гасом подручја самог Београда. Тиме би се завршило комплетирање примарне дистрибутивне-градске мреже која би повезала све главне мерно-регулационе станице на нивоу радног притиска $p=12$ бар.

1.5.3.8.1. Главне мерно регулационе (ГМРС) и мерно регулационе станице (МРС)

Под ГМРС/МРС И МРС подразумевају се првенствено јавни објекти од општег интереса у којима се врши припрема, регулација и снижење притиска гаса са вредности притиска који влада у гасоводу, на жељену вредност, тј. на вредност која омогућава његово коришћење у цевима ДГ-а (до 4 бара).

Правила уређења и грађења за главне мерно-регулационе станице (ГМРС) и мерно-регулационе станице (МРС), дефинишу се и „Правилником о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 бар” („Службени гласник РС”, број 37/13) и „Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 бар” („Службени гласник РС”, број 86/15).

1.5.3.8.2. Челични и полиетиленски гасоводи

Челични ($p=6\div 16$ бара) и полиетиленски гасоводи ($p=1\div 4$ бара) транспортују гас од главних мерно регулационих (ГМРС) и мерно регулационих станица (МРС) до крајњих потрошача (домаћинстава, индустријских потрошача, гасних електрана, гасних котларница и др.) и ови цевоводи се постављају у регулационом појасу саобраћајнице.

Правила уређења и грађења за челичну ($p=16\div 70$ бар) гасоводну мрежу, дефинишу се и „Правилником о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 бар” („Службени гласник РС”, број 37/13).

Правила уређења и грађења за челичну ($p=6\div 16$ бара) и полиетиленску ($p=1\div 4$ бара) гасоводну мрежу, дефинишу се и „Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 бар” („Службени гласник РС”, број 86/15).

Правила уређења и грађења зелених површина у односу на гасоводну мрежу и објекте, као и правила за изградњу гасоводне мреже и објеката у оквиру шума и јавних зелених површина дата су у Табели 11.

Табела 11

Мрежа/објекат	Правила уређења и грађења
Главне мерно регулационе (ГМРС) и мерно регулационе станице (МРС) (зиданог или монтажног типа, минималне површине 1.000 m ² , самостална грађевинска парцела, обавезно ограђивање)	– дозвољено је озелењавање комплекса ГМРС и МРС различитим врстама травњака, покривачима тла и другом зељастом и жбунастом вегетацијом; – дозвољено је ограђивање комплекса ГМРС и МРС живом оградом са жичаном конструкцијом;
Гасоводна мрежа (челични ($p=50$ бар))	– унутар експлоатационог појаса гасовода притиска $p=50$ бар који обухвата простор ширине 15 m (по 7,5 m са обе стране гасовода), дозвољено је формирати травнате површине или ниско растиње чији корен не досеже дубину већу од 1 m и за које се земљиште не обрађује дубље од 0,5 m; – ван експлоатационог појаса гасовода притиска $p=50$ бар (по 7,5 m са обе стране гасовода), до границе заштитне зоне гасовода у односу на објекте супраструктуре (по 30m мерено са обе стране гасоводне цеви), дозвољено је формирати зелене површине без ограничења.

Мрежа/објекат	Правила уређења и грађења
Гасоводна мрежа (челични ($p=6\div 16$ бар)) и полиетиленски гасоводи ($p=1\div 4$ бар))	– приликом полагања гасоводне мреже обавезно сачувати постојећу трасу дрвореда; – полагање гасоводне мреже у односу на осу дрворедних стабала, као и стабала у оквиру јавних зелених површина, врши се на растојању од минимално 1,5 m – у супротном, потребно је обезбедити адекватну заштиту; – зона непосредне заштите за челични гасовод ($p=16\div 70$ бар) износи 5 m обострано од осе гасовода у којој је по правилу забрањено дубоко орање (преко 0,5 m), као и садња биљака са дубоким корењем (преко 1 m дубине); – приликом копања рова не сме доћи до оштећења корена стабла; – изнад гасоводне мреже дозвољено је озелењавање различитим врстама травњака, покривачима тла и другом зељастом и жбунастом вегетацијом; – гасоводна мрежа може бити постављена на јавним зеленим површинама, на безбедном одстојању од високе дрвенасте вегетације (минимално одстојање 2 m) тако да се коренов систем сачува од физичког оштећења; – након изградње гасоводне мреже прекрити земљом одговарајућих карактеристика; – у зони угрожености стабала ров за полагање гасовода обавезно копати ручно; – гасоводна мрежа може бити постављена на постојећем шумском земљишту, превасходно у зони шумских путева, пропранака и делова који нису обрастали шумским дрвећем, на безбедном одстојању од високе дрвенасте вегетације (минимално одстојање 1,5 m) тако да се коренов систем сачува од физичког оштећења; – постављање гасоводне мреже на постојећем шумском земљишту обрастлом шумским дрвећем је дозвољено само уколико је то виши јавни интерес и уколико не постоји алтернативно решење које би мање штетило постојећој шумској састојини; – дозвољено је постављање гасоводне мреже у оквиру новопланираних шума, при чему изградњу мреже и оснивање нове шуме треба ускладити тако да се обезбеди несметано одвијање свих активности прописаних Законом о шумама, као и функција и редовно одржавање гасоводне мреже; – на јавним зеленим површинама и шумама и шумском земљишту гасоводна мрежа треба да буде планирана у сарадњи и на основу услова ЈКП „Зеленило – Београд”, ЈП „Србијашуме”, Завода за заштиту природе Србије и ЈП „Србијагас”.

1.5.3.9. Обновљиви извори енергије (ОИЕ)

Према „Стратегији развоја енергетике Републике Србије до 2015.” основне циљеве у овој области представљају ефикасније коришћење сопствених потенцијала у производњи енергије, смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште и смањење увоза фосилних горива.

ОИЕ су још увек скупљи од класичних извора, како због додатних трошкова за њихову промену и коришћење (биомаса, комунални отпад), тако и због цене модерних високих технологија (фото-напонско претварање сунчеве енергије у електричну).

Процењено учешће ОИЕ у укупном енергетском потенцијалу Београда у периоду до 2030. године се креће око 8,44%. За развој и коришћење обновљивих извора енергије (ОИЕ) даје се подстицај потенцијалним инвеститорима, уз предуслов усвајања законске регулативе, нарочито подзаконских аката, која би прецизније одредила начин изградње оваквих врста објеката и постројења. Још један од механизама подршке производњи електричне енергије добијене из обновљивих извора енергије представља фаворизовање опције система повлашћене тарифе.

Планираним пошумљавањем Београда и шума посебне намене (заштитних и енергетских) енергетски потенцијал отпадне дрвне масе и огревног дрвета би могао бити удвостручен до 2030. године.

1.5.3.10. Комплекси за коришћење обновљивих извора енергије

Комплекси за коришћење обновљивих извора енергије су комплекси фотонапонских електрана, мини хидроелектрана, ветрогенераторских поља, биоелектрана и сл. Могуће их је формирати у зеленим површинама и на шумском и водном земљишту уз сагласност надлежног министарства и институција.

У оквиру комплекса постављају се постројења за прихват енергије и граде се пратећи објекти који се опремају постројењима за одређену трансформацију енергије и њену даљу дистрибуцију. Они се наслањају на јавни пут, са кога је обавезан директан прилаз. Унутар комплекса формирају се интерне саобраћајнице. Комплекси се дефинишу као ограђени и посебно обележени простори. За ове просторе потребна је израда одговарајуће планске и техничке документације у складу са законом и прописима.

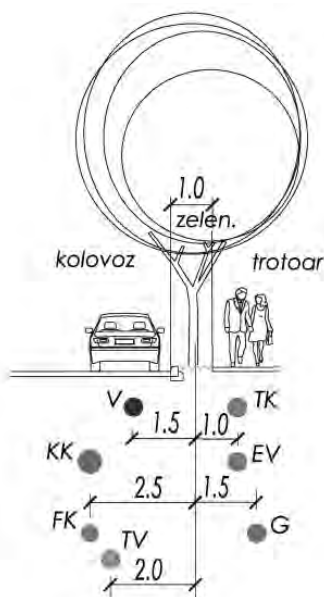
1.5.3.11. Табеларни и графички приказ међусобног одстојања инфраструктурне мреже и осовине дрворедног стабла у регулацији саобраћајница

Сумарни приказ међусобног одстојања инфраструктурне мреже и осовине дрворедног стабла у регулацији саобраћајница дат је у Табели 12 и на сликама 27 и 28.

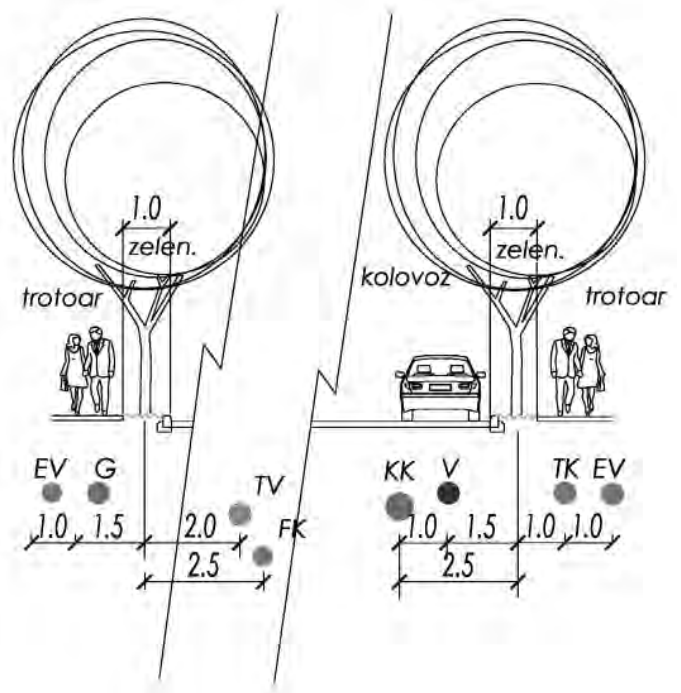
Табела 12

Врста инфраструктурне мреже	Минимално удаљење од осовине дрворедног стабла (m)
Водоводна мрежа	1,5
Канализациона мрежа	2,5
Електроенергетска мрежа:	
– подземни водови 1 kV, 10 kV и 35 kV	1
– подземни водови 110 kV	2
Телекомуникациона мрежа	1
Топловодна мрежа	2
Гасоводна мрежа	1,5

Приликом одређивања растојања планиране инфраструктурне мреже у односу на постојећи дрворед, у току израде техничке документације, потребно је узети у обзир и полупречник дебла постојећег дрворедног стабла.

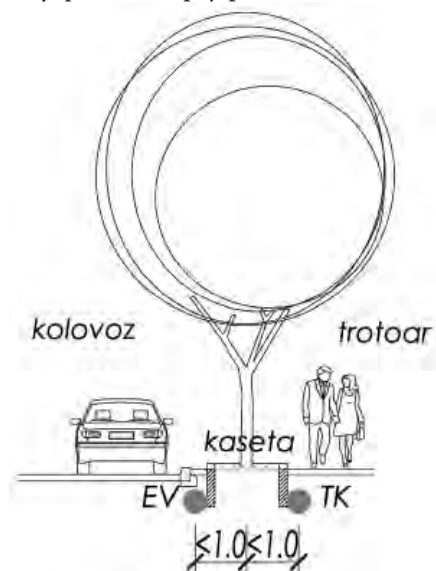

Слика 27 – Минимално дозвољено хоризонтално удаљење инфраструктурне мреже о

Слика 28 – Минимално дозвољено хоризонтално удаљење инфраструктурне мреже од осовине дрворедног стабла у профилу саобраћајнице

У ситуацији ограничених просторних могућности (ширина тротоара $\leq 2,5$ m), у компактно изграђеним централним деловима града, приликом подизања нових траса дрвореда, дрворедна стабла треба садити са физичким баријерама, при чему је могуће постављање појединих инфраструктурних инсталација на мањем одстојању у односу на осовину стабла, односно ивицу физичке баријере (слика 29).

Слика 29 – Шематски приказ садње дрворедног стабла у касети и однос са појединим инфраструктурним инсталацијама у профилу.

Приликом израде планова детаљне разраде, на синхрон плану је обавезно приказати трасе постојећих и планираних дрвореда.

1.5.4. Зелене површине у оквиру комуналних површина (Графички прилог бр. 3 – Планирани систем зелених површина Р 1:10.000)

Као комуналне површине дефинисане су депоније за одлагање чврстог отпада и гробља.

1.5.4.1. Депоније за одлагање чврстог отпада

Око депоније „Винча” потребно је формирати заштитни зелени (или шумски) појас. Заштитни појас поставити управно на правац дувања ветрова, при чему његова ширина треба да износи минимално 20 m. Мања ширина заштитног појаса, али не мања од 10 m, дозвољава се једино у ситуацијама где због конфигурације терена и организационог распореда објеката, није могуће формирати заштитни појас прописане минималне ширине. Његова структура треба да буде непропустљива, односно у целом профилу формирана од крошњи стабала и жбуња. Предност треба дати листопадном дрвећу, јер је у хигијенском погледу ефектније од четинарских врста. Користити врсте са најмањим захтевом у односу на услове средине. За формирање заштитног појаса неопходно је претходно урадити пројекат.

Потребно је извршити рекултивацију дела/делова или целе депоније, када се она прогласи затвореном (завршен процес депоновања).

Потребно је уклонити спонтано (неплански) настале депоније на предметном подручју.

1.5.4.2. Гробља

У оквиру постојећих и оснивањем нових гробаља планирати уређење и озелењавање свих слободних површина, уз задржавање постојећих уређених и зелених површина, дрвореда и засада квалитетне вегетације.

Приликом реконструкције постојећа гробаља треба допунити вегетацијом и новим зеленим површинама уређеним у парковском стилу, а ободом комплекса формирати заштитни зелени појас у ширини од 8 до 12 m. На гробним местима и око њих дозвољено је сађење украсног биља, али само тако да оно не омета приступ осталим гробним местима и да их не заклања. У близини улаза и прилаза гробљу као и уз главне пешачке стазе на гробљу поставити клупе за одмор посетилаца гробља, корпе за отпатке, чесме и сл.

У оквиру граница грађења нових површина за сахрањивање обезбедити минимално 30% зелених површина у директном контакту са тлом.

Главне алеје за испраћај акценговати адекватним пејзажним уређењем. Уз стазе за испраћај, тргове и одморишта применити парковско решење зеленила.

Компактне заштитне зелене појасеве поставити ободом комплекса гробаља како би се обезбедило визуелно раздвајање простора гробаља од околине. Ширина појаса не може бити мања од 20 метара, уз одговарајућу врсту вегетације и густину садње.

Планирано је пошумљавање простора непосредно око (изван) комплекса постојећих гробаља (уколико просторне могућности дозвољавају, на пр. шума око гробља Збег) и планираних нових гробаља. Планирана шума треба да има заштитну функцију. Правила уређења и подизања шума дата су у посебном поглављу.

Нивелационо решење прилагодити конфигурацији терена, нивелетама постојећих и планираних саобраћајних површина, како би се омогућило несметано отицање атмосферских вода.

Категорији гробаља, припадају и простори меморијалног карактера, који су утврђени за културна добра или имају статус претходне заштите:

- Спомен-парк Јајинци,
- Старо сајмиште – Логор Гестапоа,
- Ново гробље,
- Гробље ослободилаца Београда,

- Земунско гробље на Гардошу,
- Јеврејско гробље на Лединама,
- Спомен гробље на Бежанијској коси,
- Јеврејско гробље,
- Топчидерско гробље,
- Немачко војно гробље.

Сеоска гробља, која се налазе у оквиру границе предметног плана иако нису посебно означена на графичком прилогу, треба третирати као добра под претходном заштитом.

1.5.4.3. Рециклажни центри

Центар за одвојено сакупљање рециклабилног отпада (рециклажно двориште) је место намењено разврставању и привременом складиштењу рециклабилног и кабастог отпада. Оснивањем нових центара за рециклажу отпада, унутрашњим ободом парцеле планирати компактан заштитни зелени појас, у циљу санитарне и визуелне заштите околног простора. Одабир врста и густина садње треба да су у складу са основном функцијом заштитног зеленог појаса, односно специфичностима врсте отпада који се складишти. Зелене површине у директном контакту са тлом треба да буду заступљене минимално 10%, превасходно у ободном делу парцеле, као обавезан, континуалан, заштитни појас нетранспарентне дрвенасте и жбунасте вегетације.

1.6. Зелене површине у оквиру површина јавне и/или остале намене

Спортски објекти се планирају као остали објекти јавне намене. По правилу, спортски објекти се планирају на површинама јавне намене, и то нарочито у случају када те објекте користи носилац права – спортски клуб, спортско удружење и друго правно лице чији је оснивач, односно правни следбеник Република Србија, Град Београд или јединица локалне самоуправе. Спортски објекти се могу планирати на површинама остале намене у случају када су ти објекти у осталим облицима својине.

1.6.1. Зелене површине спортских објеката и комплекса

Могу се разликовати два типа спортских комплекса:

- спортско-рекреативни комплекси,
- такмичарски спортски комплекси.

Спортско-рекреативни комплекси су просторне целине са спортским објектима намењеним за рекреативне активности становништва, тренинге и такмичења спортиста и спортских екипа на локалном нивоу, као и за извођење наставе физичког образовања деце и омладине.

Такмичарски спортски комплекси су просторне целине са спортским објектима специјализованим за тренинге и такмичења спортиста и спортских екипа на националном и међународном нивоу.

Планским решењем прописује се очување и унапређење постојећих, као и подизање нових зелених површина спортских објеката и комплекса (јавне и/или остале намене).

Зелене површине треба планирати, у складу са величином и типом комплекса, као пејзажно уређене и одржаване површине.

У зависности од врсте комплекса, ове зелене површине карактерише одређено пејзажно уређење, садржај и функционалне карактеристике. Зелене површине треба да имају мултифункционалну улогу, међу којима је најзначајнија заштитна функција, мелиоративна, санитарно-хигијенска и социјална.

Приликом реконструкције постојећих (јавних) зелених површина у оквиру спортских објеката и комплекса, обавезно је поштовати следећа правила:

- сачувати зелену површину у постојећим границама;
  - урадити мануал валоризације (биоэколошка основа);
  - сачувати квалитетну вегетацију;
  - сачувати шумски комплекс у целости и увести у систем газдовања надлежног јавног предузећа;
  - подмладити постојећу вегетацију;
  - у оквиру спортских комплекса који су лоцирани у зони „Унутрашњег прстена” система зелених површина Београда потребно је зелене површине сачувати у постојећем проценту, а у комплексима изван ове зоне потребно је обезбедити минимално 30% зелених површина у директном контакту са тлом (без подземних објеката и/или подземних етажа) у оквиру спортско-рекреативних комплекса;
  - у случају реализације и других намена у оквиру спортских комплекса, зелене површине планирати у складу са правилима за зелене површине дефинисаним за сваку појединачну намену у одговарајућем пропорционалном односу;
  - за озелењавање користити лишћарске, зимзелене и четинарске дрвенастих и жбунасте врсте, цветне врсте (трајнице, перене, руже,...), травњаке, покриваче тла, пузавице и др., при чему треба поштовати следећа правила:
  - користити аутохтоне врсте вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагодљиве на локалне услове средине;
  - могуће је користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају условима средине;
  - учешће лишћарских врста треба да је доминантно у односу на осталу вегетацију;
  - користити расаднички произведене саднице високе дрвенасте вегетације,
  - користити лисно декоративне и цветне форме жбунастих врста и сезонског цвећа;
  - избегавати инванзивне и алергене врсте;
  - дрворедна стабла у деловима појединих јавних зелених површина треба да су школоване саднице лишћара, минималне висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm;
  - обезбедити 1–2% пада површина за комуникацију, чиме се омогућава дренажа површинских вода ка околном порозном земљишту или кишној канализацији, за шта је неопходно обезбедити дренажне елементе (земљане риголе, риголе-каналете, канале);
  - обезбедити вртно-архитектонске елементе (стазе, мобилијар, дечија игралишта, водене елементе,...);
  - обезбедити стандардну инфраструктуру и систем за наводњавање;
  - није дозвољена изградња надземних и/или подземних објеката, осим инфраструктурних објеката од општег интереса утврђених на основу закона;
  - паркинг просторе за запослене застрти полупорозним застором (уколико није зона заштите водоизворишта);
  - паркинг простор засенити дрворедним садницама, по једно стабло на свака 2–3 паркинг места;
  - препоручује се озелењавање равних кровова надземних објеката на минимално 30 cm земљишног супстрата, као и подземних гаража на минимално 120 cm земљишног супстрата (што не улази у укупан проценат зелених површина и директном контакту са тлом).
- Приликом подизања нових јавних зелених површина у оквиру спортских објеката и комплекса, обавезно је поштовати следећа правила:
- просторно функционална организација и начин уређења зелених површина треба да је у складу са потребама примарне намене, просторним распоредном објеката, њи-

ховом висином и естетским обликовањем, експозицијом и нагибом терена, дубином и врстом подлоге за садњу, нивоом подземних вода, као и са положајем постојећих и планираних подземних инсталација;

- сачувати квалитетну вегетацију затечену на терену и уклопити је у ново пејзажно уређење;
- обезбедити минимално 30% зелених површина у директном контакту са тлом (без подземних објеката и/или подземних етажа) у оквиру спортско-рекреативних комплекса;
- обезбедити минимално 20% зелених површина у директном контакту са тлом (без подземних објеката и/или подземних етажа) на парцели такмичарских спортских објеката;
- у случају када се спортски објекти и комплекси налазе у приобаљу Дунава и Саве, потребно је обезбедити јавну зелену површину (или зелену површину за јавно коришћење) непосредно уз водоток, у континуитету, ширине минимално 15 m (минимално дупли дрворед, пешачка и бициклистичка стаза), посебно у Подручјима еколошке мреже РС од међународног значаја и непосредном окружењу;
- у случају реализације и других намена у оквиру спортских комплекса, зелене површине планирати у складу са правилима за зелене површине дефинисаним за сваку појединачну намену у одговарајућем пропорционалном односу;
- за озелењавање користити лишћарске, зимзелене и четинарске дрвенастих и жбунасте врсте, цветне врсте (трајнице, перене, руже,...), травњаке, покриваче тла, пузавице и др., при чему треба поштовати следећа правила:
- користити аутохтоне врсте вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагодљиве на локалне услове средине;
- могуће је користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају условима средине;
- учешће лишћарских врста треба да је доминантно у односу на осталу вегетацију;
- користити расаднички произведене саднице високе дрвенасте вегетације,
- користити лисно декоративне и цветне форме жбунастих врста и сезонског цвећа;
- треба водити рачуна у погледу ефеката светлости и сенке у композицији спортско-рекреативних површина при чему свака биљка мора имати своје право место, с обзиром на то да упија или одбија велику количину светлости, стварајући непријатне и заслепљујуће одблеске који замарају поглед. Зато се на местима која су изложена јаким сунчевим зрацима, нарочито у подневном раздобљу коришћења спортских површина, саде биљке ситнијег лисног мозаика са маљавим листом, у комбинацији са четинарима чији асимилациони органи највише упијају сунчеве зраке и дају зеленим површинама мекоћу (гледичија, млеч, брест и скоро сви четинари).
- избегавати инванзивне и алергене врсте;
- дрворедна стабла у деловима појединих јавних зелених површина треба да су школоване саднице лишћара, минималне висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm;
- обезбедити 1–2% пада површина за комуникацију, чиме се омогућава дренажа површинских вода ка околном порозном земљишту или кишној канализацији, за шта је неопходно обезбедити дренажне елементе (земљане риголе, риголе-каналете, канали);
- обезбедити вртно-архитектонске елементе (стазе, мобилијар, дечија игралишта, водене елементе,...);
- обезбедити стандардну инфраструктуру и систем за наводњавање;

– опремити неопходним садржајима у зависности од основних потреба спортских објеката и комплекса;

– паркинг простор треба да је зашрт полуотворним застором (уколико није у зони заштите Београдског водоизворишта);

– на паркинг простору треба формирати дрворед, садњом једног стабла на свака 2–3 паркинг места (у зависности од оријентације паркинг места, подужно, косо и/или управно); и

– препоручује се озелењавање равних кровова надземних објеката на минимално 30 cm земљишног супстрата, као и подземних гаража на минимално 120 cm земљишног супстрата (што не улази у укупан проценат зелених површина и директном контакту са тлом).

Правила за јавне зелене површине у оквиру других површина јавне и/или остале намене, треба примењивати у поступку израде нових планова детаљне разраде на подручју ГУП Београда, односно ППР грађевинског подручја Београда.

На површинама планираним за друге површине јавне намене, до привођења земљишта намени, корисно је подићи јавну зелену површину.

1.7. Зелене површине у оквиру површина осталих намена

Планирање и реализација зелених површина у оквиру осталих намена има велики значај за унапређење квалитета животне средине у густо изграђеним деловима града и очување биолошке разноврсности, као и посебан значај и допринос у повећању енергетске ефикасности самих објеката. Узимајући у обзир ове зелене површине, планирани систем зелених површина се унапређује, у правом смислу, у зелену инфраструктуру града.

Предметним планом предвиђено подизање зелених површина у оквиру следећих намена на осталом земљишту:

- 1) зелене површине становања,
- 2) зелене површине мешовитих градских центара,
- 3) зелене површине комерцијалних садржаја,
- 4) зелене површине привредних зона,
- 5) зелене површине привредних паркова,
- 6) зелене површине верских објеката и комплекса,
- 7) остале зелене површине,
- 8) зелене површине на подручју пољопривреде.

Правила за јавне зелене површине у оквиру површина осталих намена, треба примењивати у поступку израде нових планова детаљне разраде на подручју ГУП Београда, односно ППР грађевинског подручја Београда.

На површинама планираним за друге површине јавне намене, до привођења земљишта намени, корисно је подићи јавну зелену површину.

Приликом уређења и грађења зелених површина у оквиру осталих намена, обавезно је поштовати следећа општа правила:

Приликом реконструкције:

– потребно је максимално сачувати зелену површину у постојећим границама, односно обезбедити минималан % зелених површина у директном контакту са тлом, дефинисан за сваку од планираних намена на осталом земљишту;

– урадити мануал валоризације (биоолошка основа) постојеће вегетације;

– сачувати квалитетну вегетацију;

– подмладити постојећу вегетацију.

Приликом подизања нових стамбених блокова, комерцијалних зона, привредних зона и других намена на осталом земљишту, обавезно је поштовати следећа правила за зелене површине:

– потребно је обезбедити минималан % зелених површина у директном контакту са тлом, дефинисан за сваку од планираних намена на осталом земљишту;

– просторно функционална организација и начин уређења зелених површина треба да је у складу са потребама примарне намене, просторним распоредом објеката, њиховом висином и естетским обликовањем, експозицијом и нагибом терена, дужином и врстом подлоге за садњу, нивоом подземних вода, као и са положајем постојећих и планираних подземних инсталација;

– уређивању зелене површине треба да претходе геоморфолошка, педолошка, климатска и биолошка истраживања предметног подручја;

– сачувати квалитетну вегетацију затечену на терену и уклопити је у ново пејзажно уређење;

– за озелењавање користити лишћарске, зимзелене и четинарске дрвенастих и жбунасте врсте, цветне врсте (трајнице, перене, руже,...), травњаке, покриваче тла, пузавице и др., при чему треба поштовати следећа правила:

– користити аутохтоне врсте вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагодљиве на локалне услове средине;

– могуће је користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају условима средине;

– учешће лишћарских врста треба да је доминантно у односу на осталу вегетацију;

– користити расаднички произведене саднице високе дрвенасте вегетације,

– користити лисно декоративне и цветне форме жбунастих врста и сезонског цвећа;

– избегавати инвазивне и алергене врсте;

– дрворедна стабла у деловима појединих јавних зелених површина треба да су школоване саднице лишћара, минималне висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm;

– обезбедити 1–2% пада површина за комуникацију, чиме се омогућава дренажа површинских вода ка околном порозном земљишту или кишној канализацији, за шта је неопходно обезбедити дренажне елементе (земљане риголе, риголе-каналете, канали); и

– постојеће паркинг просторе зашрти полуотворним застором (уколико није зона заштите водоизворишта) и засенити дрворедним стаблима (по једно стабло на свака 2–3 паркинг места).

1.7.1. Зелене површине на подручју становања

Становање у најопштијем смислу дефинисано је као породично и вишепородично становање.

ППР грађевинског подручја Београда диференцира породично и вишепородично становање на зоне са истим правилима грађења, у зависности од зоне града, статуса заштите простора, постојећег стања које је планирано за трансформацију у становање (привредни комплекси, неплански формиран блокови, неизграђено земљиште,...) и др., и то:

1) зона породичног становања у формираним градским блоковима у централној и средњој зони града (C1);

2) зона породичног становања у формираним градским блоковима у периферној зони града (C2);

3) зона породичног становања у формираним градским блоковима у заштићеним целинама (C3);

4) зона породичног становања – санација неплански формираних блокова (C4);

5) зона вишепородичног становања у формираним градским блоковима у централној и средњој зони града (C5);

6) зона трансформације породичног становања у делимично формираним градским блоковима у вишепородично становање (С6);

7) зона вишепородичног становања – санација неплански формираних блокова (С7);

8) зона вишепородичног становања – трансформација привредних и других комплекса (С8);

9) зона вишепородичног становања у постојећим организованим насељима – отворени блок (С9); и

10) зона становања у новим комплексима (С10).

Зелене површине на подручју становања, њихова величина и начин уређења, директно су у зависности од зоне становања, као и морфологије изградње блока. Планским решењем предвиђено је очување и унапређење постојећих, као и подизање нових зелених површина на подручју становања, према правилима уређења и грађења прописаним за одређену зону.

1.7.1.1. Зелене површине у зони породичног становања у формираним градским блоковима у централној и средњој зони града (С1)

У овој зони објекти су изграђени као слободностојећи на парцелама (једнострано, ређе двостарно узидани, у Земуну), по ободу блока, повучени у односу на регулациону линију, спратности до П+1+Пк. У дубини парцеле простор је уређен као дворишни врт.

Зелене површине породичног становања зоне С1 на подручју Косанчићевог венца, у професорској колонији око Улице Чарлија Чаплина, простор на падинама паралелно Улице војводе Степе, простор између старе и нове Кумодрашке улице, мањи део око Крушевачке улице и Учитељско насеље плански дефинисани стамбени блокови насеља Крњача и насеља Галеника, подручја јужно од Првомајске улице, Калварије, Јакуба Кубуровића, Ђуковац, као и објекти изграђени у традиционалним земунским блоковима са утврђеном регулацијом и правилним парцелама (настали у 19. веку), део су предметним планом дефинисане целине „Континуално изграђено градско ткиво” система зелених површина Београда.

Зелене површине породичног становања зоне С1 на подручју око звездарске шуме, мање целине на неимарској падини на Врачару, стамбени блокови насеља Карабурма и Вишњичка Бања, мањи део насеља Миријево, и насеља Мали и Велики Мокри Луг, плански дефинисани стамбени блокови насеља Кошутњак, Видиковац, Кнежевац, Кијево и Миљаковац, плански дефинисани стамбени блокови насеља Баново брдо, Жарково и Беле воде, спорадично на парцелама које су мање од типичних парцела Дедиња, плански дефинисани стамбени блокови насеља Бежанијска коса, као и у близини болнице Бежанијска коса и дома старих, чине посебну вредност предметним планом дефинисане целине „Унутрашњи прстен” система зелених површина Београда.

Породични вртови су веома важни, како са санитарно-хигијенског становишта, тако и са психолошког.

Ова вишедеценијска дворишта и баште имају значајну функцију у мрежи урбаних јавних зелених површина, јер значајно утичу на просторну и функционалну повезаност у јединствен систем, а самим тим и на побољшање квалитета услова живота у граду.

Зелену површину у оквиру породичног становања треба решити функционално, при чему се не сме заборавити и њена естетска компонента. Величина и састав породице, узраст њених чланова, професија, здравствено стање, хоби-

ји, финансијске могућности, микроклиматски услови и др., кључни су фактори за дефинисање садржаја композиционих елемената, њиховог просторног размештаја и изгледа целокупног врта.

Приликом даље планске разраде неопходно је на парцели обезбедити зелене површине, у складу са дефинисаним нормативима, прописаним општим правилима и прописаном проценту зелених површина у директном контакту са тлом, за зону С1 (Табела 13).

Уколико се на парцели постојеће зоне С1 налази више од прописаног минимума за зелене површине у директном контакту са тлом, у процесу реконструкције настојати да се у целисти сачувају и унапреде.

Предвидети садњу дрвенастих стабала на делу парцеле намењеном за слободне и зелене површине, тако да се обезбедити минимално 60% његове засене (ортогоналном пројекцијом крошњи дрвећа).

У простору предбаште формирати низ дрворедних стабала, посебно у зонама где у регулацији саобраћајнице не постоји и није реално могуће формирати дрворед.

1.7.1.2. Зелене површине у зони породичног становања у формираним градским блоковима у периферној зони града (С2)

Становање у периферној зони града обухвата приградска и сеоска насеља у којима се развила специфична мешавина живота градско-пољопривредног домаћинства. Објекти су изграђени појединачно на парцелама, по ободу блока, а у односу на регулациону линију блока постављени су на њу или паралелно са њом. Изграђени као самостојећи објекти, ретко као двојни или зграде у низу. Спратност објеката је до П+1+Пк, карактеристично низак индекс изграђености и степен заузетости на парцели. У овим блоковима изражена је изграђеност у предњем делу парцеле, са предбаштом (на подручју јужно од Саве и Дунава) или без ње (на подручју баната и Срема). У дубини парцеле простор је урађен као дворишни врт и/или је у функцији пољопривреде са баштом, воћњак, виноградом и др. Улични коридори, вртови испред објеката и у дубини парцеле обилују зеленим површинама.

Зелене површине породичног становања зоне С2 на подручју стамбених блокова насеља Вишњица, центра новог насеља Борча, старог насеља Борча уз канал Визељ, насеља Железник и Читачки поток, део насеља Јајинци и Кумодраж, традиционални и плански уређени стамбени блокови насеља Батајница, новопланирани делови насеља Шангај, плански настало насеље Камендин, планирано насеље Плавни хоризонти, као и мањи делови насеља Алтине, значајан су део система зелених површина града и део су предметним планом дефинисане целине „Континуално изграђено градско ткиво”.

Зелене површине породичног становања зоне С2 на подручју стамбених блокови центра насеља Овча, стамбених блокова насеља Остружница, Пећани, Умка, Велика Моштаница и Сремчица, насеља Ресник, Рушањ, приградских насеља Пиносава, Бели Поток и Зуце, као и традиционално изграђено насеље Сурчин, део су предметним планом дефинисане целине „Дисконтинуално израђено подручје” и чија повезаност са осталим елементима система има веома значајну улогу за очување биодиверзитета, а самим тим и природе.

Зелене површине у овој зони становања треба решити како естетски, тако и функционално и рационално, посебно што традиционално садржи и економски део врта (башта, воћњак, виноград,...).

Приликом даље планске разраде неопходно је на парцели обезбедити зелене површине, у складу са дефинисаним нормативима, прописаним општим правилима и прописаном проценту зелених површина у директном контакту са тлом, за зону С2 (Табела 13).

1.7.1.3. Зелене површине у зони породичног становања у формираним градским блоковима у заштићеним целинама (С3)

Ова зона се налази на подручју Дедиња и на падинама звездарске шуме, а карактеришу је слободностојећи објекти на великим парцелама са великим зеленим површинама.

Зелене површине породичног становања зоне С3 чине посебну вредност предметним планом дефинисане Целине „Унутрашњи прстен” система зелених површина Београда. Висок степен заштићености и амбијенталне целовитости заштићених целина, одређује све будуће интервенције у овом простору, па самим тим и уређење зелених површина.

Ова вишедеценијска дворишта и баште имају значајну функцију у мрежи урбаних јавних зелених површина, јер значајно утичу на просторну и функционалну повезаност у јединствен систем, а самим тим и на побољшање квалитета услова живота у граду. Стога је потребно валоризовати ове просторе и у целости сачувати.

Основни циљ уређења зелених површина у овој зони је сте очување и унапређење постојећег високог степена приватности, који се заснива на карактеру становања, односно великим парцелама богатим вегетацијом и квалитетним визурама, са карактеристичним предбаштама.

Приликом даље планске разраде неопходно је на парцели обезбедити зелене површине, у складу са дефинисаним нормативима, прописаним општим правилима и прописаном минималном проценту зелених површина у директном контакту са тлом, за зону С3 (Табела 13).

Уколико се на парцели постојеће зоне С3 налази више од прописаног минимума за зелене површине у директном контакту са тлом, у процесу реконструкције настојати да се у целости сачувају и унапреде. Избором и садњом новог садног биљног материјала треба обезбедити очување и унапређење квалитета целокупног амбијента, истаћи вредност и лепоту стамбеног објекта, односно маскирати евентуалне недостатке истог, као и сачувати квалитет приватности.

Предвидети садњу дрвенастих стабала на делу парцеле намењеном за слободне и зелене површине, тако да се обезбеди минимално 60% његове засене (ортогоналном пројекцијом крошњи дрвећа).

1.7.1.4. Зелене површине у зони породичног становања – санација неплански формираних блокова (С4)

Неплански формиране блокове породичног становања одликује: аутархичност у настанку и делимично у развоју, одсуство или слаба ослоњеност на правни систем Београда, положај на актуелној или бившој периферији, самоградња насеља (парцелација, регулација, изградња кућа, не ретко инфраструктуре и улица), лоша комунална опремљеност, ниске густине и ниска спратност, претежно стамбена намена помешана са малом привредом. Објекти су углавном слободностојећи, спратности до П+1+Пк. Регулационе линије саобраћајнице нису дефинисане. На парцелама је могуће да постоји већи број објеката, стамбених или и за друге намене. Објекти су махом грађени у сопственој организацији домаћинства и не ретко без грађевинских дозвола.

Зелене површине породичног становања зоне С4 на подручју насеља Крњача, Борча, Мали Збег, Роспи Туприја, Вишњица Бања, Вишњица, Мали и Велики Мокри Луг, делови насеља Јајинци, Ресник, Железник и Жарково, као и дуж Водоводске улице, насеља Војни пут, између Првомајске улице и Новосадског ауто-пута и у оквиру стамбеног насеља Сава Ковачевић, насељима Шангај, део Батајнице западно од батајничког пута, цело насеље Алтина 1 и делови Алтине 2, као и делови насеља Плави хоризонти, део су предметним планом дефинисане Целине „Континуално изграђено градско ткиво”.

Зелене површине породичног становања зоне С4 на подручју старих насеља Овча, Сибница, Сланци, Велико Село, насеља Железовац, Сунчани брег, Рушањ, неплански изграђени објекти сконцентрисани уз обод лесног одсека где се ослањају на саобраћајнице и инфраструктуру планског насеља, у центру насеља Бежанијска коса, као и у насељима Радиофар, Ледине и Сурчин, део су предметним планом дефинисане Целине „Дисконтинуално изграђено подручје”.

Зелене површине породичног становања зоне С4 на подручју између насеља Умка и Пећани, као и дуж саобраћајнице, која повезује насеље Велика Моштаница са Ибарском магистралом, део су предметним планом дефинисане Целине „Спољашњи прстен” система зелених површина Београда.

Санацијом наведених неплански формираних блокова неопходно је унапредити и повећати постојеће зелене површине и формирати нове зелене површине на парцелама где их није било, у складу са дефинисаним нормативима, прописаним општим правилима и прописаном проценту зелених површина у директном контакту са тлом, за зону С4 (Табела 13).

Иако зелене површине у овој зони не могу да достигну стандарде зелених површина породичног становања у зонама С1, С2 и С3, значајно ће унапредити квалитет становања, квалитет животне средине, као и планирани систем зелених површина града.

1.7.1.5. Зелене површине у зони вишепородичног становања у формираним градским блоковима у централној и средњој зони града (С5)

У овој зони објекти су изграђени на појединачним парцелама, постављени на регулациону линију или паралелно са њом, по правилу су двојно узидани, са ретким изузецима када је успостављено одстојање између два објекта (компактан блок). Сваком објекту припада део уличног фронта и део залеђа све до парцеле суседних објеката. Спратност објеката је од П+1+Пк до П+6+Пк, у зависности од времена настанка објеката. Овај тип ткива карактерише висок индекс изграђености и степен заузетости на парцели. Унутрашњост блока може бити уређена и негована као скуп више зелена површина на парцели или као јединствена зелена површина, али и неуређена, обрасла самониклом и неодржаваном вегетацијом. У блоковима је изражена изграђеност и у дубини парцеле претежно стамбеним и помоћним зградама, због чега је недовољно површина под зеленилом.

Зелене површине вишепородичног становања зоне С5 које се налазе у самом старом центру Београда, на падинама Дорћола према Дунаву, Врачарском платоу, Копитаровој градини, у зонама које прате Булевар краља Александра и Јужни булевар, у блоковима уз Струмичку улицу, Заге Маливук и Живка Давидовића, деловима блока уз Паштровићевиу улицу на Бановом брду, у старом језгру Земуна који је

проглашен за просторно културну историјску целину од великог значаја, као и ободно, у модерничкој целини Земун, која је под претходном заштитом, у највећој мери су део предметним планом дефинисане Целине „Континуално изграђено градско ткиво”, док мањи број блокова припада Целини „Унутрашњи прстен” система зелених површина Београда.

Планиране зелене површине ове зоне имају посебан допринос у унапређењу квалитета животне средине и очување природних процеса, као једине порозне површине у компактно изграђеном градском ткиву, због чега их треба сачувати у постојећим границама. Унапређење зелених површина у овој зони треба остварити адекватном заменом и обогаћивањем биљног материјала, формирањем заједничких или полујавних простора блока, или визуелним отварањем ка јавним просторима. У циљу што квалитетнијег уређења зелених површина, препоручује се уклањање физичких баријера између појединачних парцела и просторно-функционално обједињавање у јединствену зелену површину. Уређење зелених површина у унутрашњости компактних блокова потребно је ускладити са величином, реалним могућностима простора и степеном засенчења, а у складу са дефинисаним нормативима, прописаним општим правилима и прописаном проценту зелених површина у директном контакту са тлом, за зону С5 (Табела 13).

Уколико на парцели постојећих блокова зелене површине процентуално заузимају више од прописаног минимума за зелене површине у директном контакту са тлом, у процесу реконструкције настојати да се у целисти сачувају и унапреде.

Није дозвољена изградња паркинг простора на постојећим зеленим површинама, чија вегетација се мануалом валоризације оцењени као квалитетна, односно неопходно је сачувати и унапредити минимално прописани % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели (Табела 13), при чему оне треба да представљају компактну површину на нивоу блока.

Препоручује се озелењавање калканских зидова и кровова објеката, што не улази у обрачун % зелених површина у директном контакту са тлом.

1.7.1.6. Зелене површине у зони трансформације породичног становања у делимично формираним градским блоковима у вишепородично становање (С6)

Ова зона вишеподродичног становања планирана је кроз изградњу слободностојећих објеката оријентационе спратности П+2+Пк/Пс, као и кроз изградњу једнострано и двострано узиданих објеката оријентационе спратности до П+4+Пк/Пс.

Планиране зелене површине у зони С6, које се налазе у насељу Котеж, у блоковима између Цвијићеве и Рузвелтове, насељу Карабурма између улица Симе Шолаје и Генерала Арачића, између улица Господара Вучића и Ауто-пута и северно од насеља Шумице, уз Кумодрашку улицу и у насељу Медаковић, насељу Падина, у деловима насеља Батајнице, Шангаја, Алтине, Камендина и насеља Плави хоризонти, део су предметним планом дефинисане целине „Континуално изграђено градско ткиво”, и имају значајан допринос у унапређењу квалитета животне средине и очувању природних процеса, као једине порозне површине у компактно изграђеном градском ткиву.

Планиране зелене површине у зони С6, које се налазе ободом звездарске шуме, између Булевара краља Александра, Димитрија Туцовића, Новог гробља и већим делом

Врачарске падине, у насељу Миријево, уз Маричку и Варешку улицу на Канаревом брду, уз улице Богдана Жерајића и Шесте личке дивизије на Миљаковцу, између Улице војводе Степе и Булевара ЈА, уз Карпошеву и Зрмањску улицу на Бановом брду, као и уз Трговачку улицу и Улицу Илије Ђурића, део су предметним планом дефинисане целине „Унутрашњи прстен” система зелених површина Београда.

Приликом трансформације делимично формираних градских блокова у вишепородично становање, потребно је формирати зелене површине на парцели, у складу са величином, реалним могућностима простора и степеном засенчења, а у складу са дефинисаним нормативима, прописаним општим правилима и прописаном минималном проценту зелених површина у директном контакту са тлом, за зону С6 (Табела 13).

У циљу квалитетнијег уређења зелених површина, препоручује се уклањање физичких баријера (ограда и сл.) између појединачних парцела и просторно-функционално обједињавање у јединствену зелену површину.

1.7.1.7. Зелене површине у зони вишепородичног становања – санација неплански формираних блокова (С7)

Неплански формиран стамбени блокови су у постојећем стању изграђени објектима различитог бонитета, од мањих породичних објеката лошег бонитета до вишепородичних објеката доброг бонитета, али са ванстандардним параметрима у погледу положаја објеката, парцелације, индекса изграђености и заузетости, као и изостанком или недовољном заступљености зелених површина на парцели.

Недостатак зелених површина у неплански формираним насељима Вишњичка Бања, Падина, Мали Мокри Луг и у блоку код Телеоптика, значајно осиромашује и додатно оптерећује предметним планом дефинисану целину „Континуално изграђено градско ткиво”, којој ови блокови припадају. Незнатна заступљеност зелених површина у неплански формираним насељима или деловима насеља Карабурма, Роспи Ђуприја, Бежанијска коса, Јајинци, Миријево, као и стамбене групације у оквиру неплански формираних блокова уз Борску, Варешку и Вукасовићеву улицу на Канаревом брду, имају незнатан утицај на систем зелених површина у предметним планом дефинисаној целини „Унутрашњи прстен”, којој ови блокови припадају.

Због тога је, санацијом неплански формираних блокова, неопходно обезбедити зелене површине на парцели, у складу са дефинисаним нормативима, прописаним општим правилима и прописаном минималном проценту зелених површина у директном контакту са тлом, за зону С7 (Табела 13).

1.7.1.8. Зелене површине у зони вишепородичног становања – трансформација привредних и других комплекса (С8)

Изградња вишепородичног становања у зони С8 планирана је кроз трансформацију и пренамену постојећих привредних комплекса уз Улицу Баје Секулића, између улица Тошин бунар и Јурија Гагарина и уз улицу Заге Маливук.

За наведене локације за нову вишепородичну стамбену изградњу предвиђена је израда планова детаљне регулације, како би се у сарадњи са надлежним институцијама по потреби планирале и све пратеће јавне службе и функције, као и јавне зелене површине. Планирање зелених површина треба да је у складу са дефинисаним нормативима, прописаним општим правилима и прописаном проценту зелених површина у директном контакту са тлом, за зону С8 (Табела 13).

У ситуацијама када се трансформацијом привредних и других комплекса формира зона вишепородичног становања у форми новог отвореног стамбеног блока, зелене површине се формирају као јавне зелене површине, у складу са дефинисаним нормативима, правилима уређења и грађења дефинисаним у оквиру Поглавља 1.4. „Општа правила за јавне зелене површине”, као и поштујући параметре прописане у Табели 13.

Уколико постојећи привредни и други комплекси садрже парковски уређене површине, заштитне појасеве, шуме и сл., приликом њихове трансформације у зону вишепородичног становања, потребно их је у целости сачувати и интегрисати са планираним зеленим површинама у зони.

1.7.1.9. Зелене површине у зони вишепородичног становања у постојећим организованим насељима – отворени блок (С9)

Зелене површине у оквиру зона вишепородичног становања у постојећим организованим насељима – отворени блок (С9) представљају пејзажно уређене јавне зелене површине и обрађене су у оквиру Поглавља 1.4. „Општа правила за јавне зелене површине”.

1.7.1.10. Зелене површине у зони становања у новим комплексима (С10)

Нови комплекси становања (С10) планирани су, као породично и вишепородично становање, у блоковима уз Зрењанински пут и у Малом збегу, насељу Вишњица, на локацији насеља Савске и Језерске терасе, насељу уз Улицу пилота Михаила Петровића, насељу Расадник у Јајинцима, комплексима уз Паунову улицу на Вождовцу, као и комплексима у насељима Петлово брдо, Видиковоц, Јелезовац, Кумодраж и др., који припадају предметним планом дефинисаној целини „Континуално изграђено градско ткиво”. Нови комплекси становања планирани у насељу Вишњичко поље, насељу на Карабурми (изнад Улице Драгослава Срејовића), насељу Вишњички венац, насељу Миљаковац 3 и Миљаковац 2, у Блоку 64 и блоковима западно од насеља Др Иван Рибар на Новом Београду, као и на Бежанијској коси уз Колумбову улицу, део су предметним планом дефинисане целине „Унутрашњи прстен” система зелених површина. Нови комплекси становања планирани у насељу Овча, дуж Овчанског пута и јужно од старог насеља Овча, Остружници и две локације у насељу Сремчица, као и у насељима Ресник и Рушањ, део су предметним планом дефинисане целине система зелених површина „Дисконтинуално изграђено подручје”.

Приликом планирања зелених површина у оквиру ове зоне потребно је применити дефинисане нормативе, прописана општа правила уређења и грађења и прописан проценат за зелене површине у директном контакту са тлом, за зону С10 (Табела 13).

Када се зона становања у новим комплексима планира као вишепородично становање, у форми отвореног стамбеног блока, зелене површине треба формирати као јавне зелене површине, према дефинисаним нормативима, прописаним правилима уређења и грађења дефинисаним у оквиру Поглавља 1.4. „Општа правила за јавне зелене површине”, поштујући параметре прописаним за зону С10 (Табела 13).

Табела 13

Зоне становања	Минимални % слободних и зелених површина на парцели (према ПГР грађевинског подручја Београда)	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели (према ПГР грађевинског подручја Београда)	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели у целини „Унутрашњи прстен” система
С1	60	30	35
С2	60	40	40
С3	60	30	40
С4	50	20	25
С5	40 (у средњој зони) 30 (у централној зони)	15 (у средњој зони) 10 (у централној зони)	15
С6	50 (за слободностојеће објекте) 40 (за једностр. и дво-стр. узидане обј.) 30 (у централној зони)	10	20 (за слободност. објекте) 15 (за једн. и двос. узидане обј.)
С7	40	10	15
С8	50	15	25
С10	према примењеној зони становања	30	35

У циљу успостављања зелене инфраструктуре града, односно очувања и унапређења целина система зелених површина, посебно „Унутрашњег прстена” система, предметним планом је, на подручју ове целине, планирано повећање минималног процента зелених површина у директном контакту са тлом, у односу на параметре прописане ПГР грађевинског подручја Београда, а у оквиру минималног процента слободних и зелених површина на парцели утврђеног ПГР грађевинског подручја Београда.

1.7.2. Зелене површине мешовитих градских центара

Површине мешовитих градских центара у централној зони града, линеарним потезима дуж главних саобраћајница или концентрацијом у центрима градских подцелина су оне у којима је планирана изградња комерцијалних, пословних и стамбених објеката са пословним приземљем.

Урбанистички параметри за мешовите градске центре су, ПГР грађевинског подручја Београда, дефинисани у зависности у којој се градској зони локација налази, ранга и карактера саобраћајнице уз коју се налазе као и од карактеристика урбаног ткива у непосредном окружењу. За све објекте различитих намена важе иста правила грађења и урбанистички параметри.

У постојећим објектима на потезима мешовите намене планира се трансформација приземља, сутерена и евентуално осталих етажа у пословне и јавне садржаје. Нова изградња на појединачним парцелама подразумева изградњу како пословних тако и стамбених објеката са обавезним пословањем најмање у приземљу.

ПГР грађевинског подручја Београда предложени су типови изградње мешовите намене у зависности од локације, окружења и морфологије и изражене кроз услове за уређење и изградњу, као:

- зона мешовитих градских центара у зони центра Београда (М1);
- зона мешовитих градских центара Новог Београда (М2);
- зона мешовитих градских центара у центру Земуна (М3);
- зона мешовитих градских центара у зони више спратности (М4);
- зона мешовитих градских центара у зони средње спратности (М5);
- зона мешовитих градских центара у зони ниске спратности (М6).

Зелене површине у оквиру ових зона део су предметним планом дефинисаних целина „Континуално изграђено градско ткиво”, „Унутрашњи прстен“ зелених површина Београда, „Зелена веза” система зелених површина Београда и/или „Дисконтинуално изграђено подручје”.

Планским решењем предвиђено је очување и унапређење постојећих, као и подизање нових зелених површина на подручју мешовитих градских центара. Зелене површине на подручју декоративно уређене зелене површине, озелењене репрезентативним примерцима солитерних стабала и цветних аранжмана, са воденим елементима и сл. Приликом планирања зелених површина у оквиру зоне мешовитих градских центара потребно је применити дефинисане нормативе и прописана општа правила уређења и грађења за конкретну зону (Табела 14).

Табела 14

Зоне мешовитих градских центара	Минимални % слободних и зелених површина на парцели (према ППР грађевинског подручја Београда)	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели (према ППР грађевинског подручја Београда)	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели у зони „Унутрашњем прстену” система	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели у зони „Зелена веза” система
M1	40 изузетно 30 (уколико је проценат комерцијалних садржаја већи од 50% од укупне БРГП)	10	15	10
M2	40	15	20	15
M3	40	15	15	15
M4	40 изузетно 50 (у блоку 12 на Новом Београду)	10	15	15
M5	40	15	20	25
M6	40	15	20	20

У циљу успостављања зелене инфраструктуре града, односно очувања и унапређења целина система, посебно „Унутрашњег прстена” система и „Зелена веза” система, предметним планом је за поједине зоне, на подручју ових целина, планирано повећање минималног процента зелених површина у директном контакту са тлом, у односу на параметре прописане ППР грађевинског подручја Београда, а у оквиру минималног процента слободних и зелених површина на парцели утврђеног ППР грађевинског подручја Београда.

Уколико се на парцелама постојећих мешовитих градских центара налазе зелене површине у директном контакту са тлом више од минимално прописаног %, а у целинама „Унутрашњи прстен”, „Спољашњи прстен” и „Зелена веза” система зелених површина Београда, у процесу реконструкције настојати да се у целости сачувају и унапреде.

У оквиру мешовитих градских центара, када је дуж улица и булевара већина објеката на регулацији пословна, односно најмање једна (приземна) етажа је пословна, дуж саобраћајница је потребно формирати минимално једноредне дрвореде, а према правилима дефинисаним за зелене површине и дрвореде у регулацији саобраћајница.

Препоруку се подизање екстензивних и интензивних зелених површина на крововима објеката, као и вертикално озелењавање фасада објеката, надземних и подземних гаража (изнад подземне гараже у слоју земље дебљине 1,2 m, а изнад равних кровова објеката у минимално 30 cm земљишног супстрата), а све у циљу унапређења микроклиматских услова и подизања енергетске ефикасности самих објеката. Овај тип зелених површина предлаже се нарочито на објектима у зонама дефицитарним са зеленим површинама, као и локацијама где није могуће реализовати зелену површину на терену.

1.7.3. Зелене површине комерцијалних садржаја

Ако у комплексу/блоку доминирају комерцијални садржаји сматра се да комплекс/блок има комерцијалну намену, која може бити у функцији:

- трговине на мало (хипермаркети, шопинг центри и шопинг молови, робне куће, пијаце, отворени тржни центри, пијаце старих ствари);
- изложбених простора (сајмови);
- угоститељства (хотели, пансиони, ресторани, агенције...);
- пословања, научно истраживачког рада (финансијске институције, представништва, администрација, пословни паркови);
- културе и забаве (забавни паркови, планетаријуми, велики акваријуми, куглане, бучни други рекреациони и спортски садржаји).

ППР грађевинског подручја Београда разликује следеће типове изградње комерцијалних садржаја:

- зона комерцијалних садржаја у зони више спратности (K1)
- зона комерцијалних садржаја у зони средње спратности (K2)
- зона комерцијалних садржаја у зони ниске спратности (K3)
- зона пратећих комерцијалних садржаја (K4).

Зоне комерцијалних садржаја обухватају углавном већ изграђене блокове и објекте са комерцијалним садржајима, концентрације садржаја у мањим тржним центрима, бензинске пумпе, појединачне локације комерцијалних садржаја у стамбеном ткиву, подручја дуж главних саобраћајних праваца (посебно улазно – излазних праваца града), као и нове локације за будућу изградњу (зона Савског амфитеатра, Луке Београд, поред Београдског сајма и Прокопа, зона УМП-а, подручје око Аутокоманде,...). Зелене површине у оквиру ових зона део су предметним планом дефинисаних целина „Континуално изграђено градско ткиво”, „Унутрашњи прстен“ зелених површина Београда, „Зелена веза” система зелених површина Београда и/или „Дисконтинуално изграђено подручје”.

Предметним планом предвиђено је очување и унапређење постојећих, као и подизање нових зелених површина у оквиру комерцијалних зона. Зелене површине на подручју комерцијалних садржаја примарно треба да буду декоративно уређене зелене површине, озелењене репрезентативним примерцима солитерних стабала и цветних аранжмана, са воденим елементима и сл. Приликом планирања зелених површина у оквиру зоне комерцијалних садржаја потребно је применити дефинисане нормативе и прописана општа правила уређења и грађења за конкретну зону (Табела 15).

Табела 15

Зоне комерцијалних садржаја	Минимални % слободних и зелених површина на парцели (према ППР грађевинског подручја Београда)	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели (према ППР грађевинског подручја Београда)	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели у зони „Унутрашњем прстену” система	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели у зони „Спољашњем прстену” система	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели у зони „Зелена веза” система
K1	30	10	15	10	10
K2	30	10	15	10	10
K3	40	15	20	20	20
K4	20	5	10	10	10

У циљу успостављања зелене инфраструктуре града, односно очувања и унапређења целина система, посебно „Унутрашњег прстена“ система, „Спољашњег прстена“ система и „Зелене везе“ система, предметним планом је, на подручју ових целина, планирано повећање минималног процента зелених површина у директном контакту са тлом, у односу на параметре прописане ППР грађевинског подручја Београда, а у оквиру минималног процента слободних и зелених површина на парцели утврђеног ППР грађевинског подручја Београда.

Када су у питању отворени тржни центри, хотели, ресторани, пословни паркови, забавни паркови и сл. прописује се да минимални проценат зелених површина у директном контакту са тлом буде 30%.

Уколико се на парцелама постојећих комерцијалних садржаја налазе зелене површине у директном контакту са тлом више од минимално прописаног %, процесом реконструкције потребно их је у целости сачувати.

Зелене површине треба да су високих естетских норми, формиране од репрезентативног садног материјала. Пејзажним уређењем треба укључити и декоративне пејзажно-архитектонске елементе као што су фонтане, скулптуре,... За засторе треба користити декоративне материјале отпорне и безбедне у свим временским условима.

Приликом реконструкције постојећих комерцијалних садржаја, потребно је сачувати и унапредити постојеће зелене површине и квалитетну вегетацију. Где год је могуће препоручује се озелењавање равних кровова објеката у минимално 30 см земљишног супстрата.

Приликом подизања нових комерцијалних садржаја, поштовати следећа правила за зелене површине:

- када је дуж улица и булевара већина објеката на регулацији пословна, односно најмање једна (приземна) етажа је пословна, потребно је формирати минимално једноредне дрвореде, а према правилима дефинисаним за зелене површине у регулацији саобраћајница;

- озелењавање површине изнад подземне гараже извршити у слоју земље дебљине 1,2 m (а у равни са нултом котом терена);

- озелењавање равних кровова објеката извршити у минимално 30 см земљишног супстрата.

Приликом реконструкције пијаца планирати формирање дрвореда, садњом дрворедних стабала у садне јаме, на правцима кретања корисника.

1.7.3.1. Амбасаде

Амбасада је званични представнички садржај једне државе у другој, у којој се обављају основне дипломатске активности. Поред простора намењеног амбасадору и за посленом особљу, она обезбеђује површине за посетиоце, церемонијалне функције, пословне функције и друге, са већим степеном безбедности. Комплекс амбасаде може да садржи и резиденцију амбасадора и станове запослених.

Према искуственим нормама, локације за амбасаде се могу груписати на:

- мале резиденције са површином зграде до 300 m² на парцели до 3.000 m²;

- резиденције чија се корисна површина креће у распону од 300 до 800 m² на парцели до 10.000 m²;

- велике резиденције чија је грађевинска парцела већа од 10.000 m².

Питања локација нових амбасада решавају се у складу са прописима и посебним споразумима надлежних институција на расположивом јавном или осталом земљишту свих компатибилних намена осим на шумама и јавним зеленим површинама (паркови, скверови, зелени коридори, посебни зелени комплекси) и површинама које начин и степен заштите искључује.

Планским решењем је предвиђено подизање зелених површина у оквиру комплекса амбасада. Зелене површине примарно треба да остваре декоративну, али и еколошку функцију. Биљне врсте за озелењавање треба да су репрезентативне и школоване саднице високе дрвенасте вегетације, лисно декоративне и цветне форме жбуња, сезонско цвеће и травнате површине. Планирати минимално 30% зелених површина у директном контакту са тлом.

1.7.4. Зелене површине привредних зона

Привредне зоне су веће локације намењене разноврсним привредним активностима у оквиру којих се могу формирати индустријске зоне, производни и грађевински погони, складишта, робно-транспортни центри и друге сличне делатности. Производни погони у оквиру привредних зона међусобно могу али и не морају бити технолошки повезани.

Намене које се могу јавити у оквиру привредних локација поред наведених делатности су и погони и базе грађевинских предузећа, складишта робе, грађевинског материјала и робно-транспортни центри, велики комплекси трговине, посебне врсте тржних и услужних центара, слободне зоне и сл., са наглашеним обимним саобраћајем, великом посетом, знатнијим оптерећењем и сл.

ППР грађевинског подручја Београда предложени су различити типови привредних зона у зависности од делатности које обухватају, и то:

- Привредне зоне (П1);
- Зона привредно комерцијалних делатности (П2);
- Зона привредних паркова (П3).

Зелене површине у оквиру ових зона део су предметним планом дефинисаних целина „Континуално изграђено градско ткиво“, „Унутрашњи прстен“ зелених површина Београда, „Зелена веза“ система зелених површина Београда и/или „Дисконтинуално изграђено подручје“.

Приликом планирања зелених површина у оквиру привредних зона потребно је применити дефинисане нормативе и прописана општа правила уређења и грађења за конкретну зону (Табела 16).

Табела 16

Привредне зоне	Минимални % слободних и зелених површина на парцели (према ППР грађевинског подручја Београда)	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели (према ППР грађевинског подручја Београда)	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели „Унутрашњи прстен“ система на грађевинским парцелама >2 ha	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели „Спољашњи прстен“ система на грађевинским парцелама >2 ha	Минимални % зелених површина у директном контакту са тлом на парцели „Зелена веза“ система на грађевинским парцелама >2 ha
		П1	П2	П3	П3
П1	20	10	15	15	15
П2	20	10	15	15	15
П3	70	40	40	40	40

У циљу успостављања зелене инфраструктуре града, односно очувања и унапређења целина система, посебно „Унутрашњег прстена“ система, „Спољашњег прстена“ система и „Зелене везе“ система, предметним планом је, на подручју ових целина, планирано повећање минималног процента зелених површина у директном контакту са тлом, у односу на параметре прописане ППР грађевинског подручја Београда, а у оквиру минималног процента слободних и зелених површина на парцели утврђеног ППР грађевинског подручја Београда.

Приликом реконструкције постојећих комплекса привредних делатности и привредних зона, обавезно је унутрашњим ободом грађевинске парцеле подићи заштитни зелени појас минималне ширине 4 m. Такође, где год је могуће препоручује се озелењавање равних кровова објеката у минимално 30 cm земљишног супстрата. Уколико постојећи комплекс привредних делатности и привредних зона садржи парковски уређене површине, заштитне појасеве, шуме и сл., приликом његове реконструкције или трансформације у неке друге намене, обавезно је у целисти сачувати постојеће зелене површине и шуме и интегрисати их са планираним зеленим површинама у комплексу.

Приликом подизања нових комплекса привредних делатности и привредних зона, обавезно је поштовати следећа правила за зелене површине:

- озелењавање површине изнад подземне гараже извршити у слоју земље дебљине 1,2 m;
- озелењавање равних кровова објеката извршити у минимално 30 cm земљишног супстрата;
- унутрашњим ободом грађевинске парцеле привредне зоне (П1) и зоне привредно комерцијалних делатности (П2), обавезно је подићи заштитни зелени појас и то:
  - минималне ширине 4 m, на грађевинским парцелама величине $> 0,5$ ha и ≤ 2 ha
  - минималне ширине 8 m, на грађевинским парцелама величине > 2 ha и ≤ 5 ha
  - минималне ширине 12 m, на грађевинским парцелама величине > 5 ha
- унутрашњим ободом грађевинске парцеле привредне зоне (П1) и зоне привредно комерцијалних делатности (П2), на грађевинским парцелама величине $\leq 0,5$ ha, обавезно је формирати дрворед;

– у оквиру зона привредног парка (П3) могуће је организовати и стамбене зоне у складу са концептом јединственог места становања и рада („Live&Work”). Тај концепт подразумева оптимално избалансiranу мешавину намена: пословања, становања, комерцијалних садржаја, обавезних пратећих основних и примарних садржаја социјалне инфраструктуре, уз велико учешће зелених, рекреативних и слободних површина, а која за циљ има успостављање високо квалитетних урбаних амбијената. Применити параметре дате у Табели 15. На овај начин су организована сателитска насеља великих градова развијених економија. Услов за формирање су поштовање критеријума заштите животне средине, примена свих постулата зелене архитектуре, врхунски дизајн и одрживост намена и енергије у оквиру комплекса.

1.7.5. Зелене површине верских објеката

Верски објекти припадају категорији јавних садржаја у којима религиозни део становништва испуњава духовне потребе у складу са припадајућом конфесијом. Истовремено могу да буду места одржавања културно-образовних програма и пружања услуга социјалног старања за становнике у својим срединама.

Како су зелене површине са високим растињем део традиције уређења верских објеката, приликом уређења зелених површина потребно је обезбедити минимално 30% зелених површина у директном контакту са тлом, при чему код комплекса већих од 5.000 m² потребно обезбедити минимално 50% зелених површина у директном контакту са тлом.

Слободни, неизграђени део парцеле, планирати тако да се омогући боравак већег броја верника или гостију, за повремени и нестандартне догађаје. Слободна површина парцеле треба да је парковски уређена, са клупама, чесмом, простором за игру деце и слично.

Максимално сачувати постојећу квалитетну вегетацију, а допуну вршити аутохтоним врстама прилагодљивим локалним условима. Избором биљног материјала и његовим адекватним распоредом треба истаћи храм и просторну организацију објеката у служби храма.

Паркинг просторе организоване за свештена лица треба озеленити дрворедним стаблима, по једно стабло на свака 2-3 паркинг места.

Уређење зелених површина у оквиру православних манастира треба да допринесе визуелном и амбијенталном унапређењу целокупног комплекса, кроз усаглашавање функционалних зона манастирских целина и обезбеђивање максимално могућег степена изолованости у окружењу.

1.7.6. Остале зелене површине

Према ПГР грађевинског подручја Београда остале зелене површине су планиране на подручју неизграђених и постојећих пољопривредних површина у оквиру грађевинског подручја. Остале зелене површине су зелене површине за које није утврђен јавни интерес. Сви планирани видови вегетације на осталим зеленим површинама, а посебно дрвенаста вегетација у форми шуме и заштитних шумских и зелених појасева, значајно доприноде успостављању зелене инфраструктуре града.

1.7.7. Природна вегетација на подручју пољопривреде

Пољопривредно земљиште обухвата све површине које су непосредно намењене производњи биљних, а посредно и сточних производа, ради обезбеђења хране, аграрних сировина и других производа биолошког порекла.

Пољопривредне површине су земљишне површине које се користе за пољопривредну производњу. Пољопривредну површину чине обрадиве површине, пашњаци, рибњаци, трстици и баре. Под обрадивом површином подразумевају се земљишне површине на којима се гаје ратарски и повртни усеви, вишегодишњи засади и траве и на којима се врши обрада, косидба и други пољопривредни радови и сваке године убирају приноси. Обрадиву површину чине оранице и баште, воћњаци, виногради и ливаде.

Пољопривредне површине као отворени, неизграђени простори, заједно са природним структурама вегетације на пољопривредним површина, као што су делови некадашњих шума, групе дрвећа, живице, међе, трстици, баре, површине под природном сукцесијом – утрине, имају велики значај у формирању зелене инфраструктуре града, конкретно формирању „Спољашњег прстена” система зелених површина Београда, у очувању карактера и слике предела, као и у очувању биодиверзитета.

Предметни План афирмише успостављање еколошке мреже на подручју пољопривреде, очување природне вегетације и формирањем нових засада у форми међа, живица, дрвореда и група стабала између парцела, очување постојећих влажних станишта и пратеће вегетације и др.

1.7.7.1. Баштенске колоније (Урбане баште)

Баштенске колоније припадају врсти слободних градских и приградских површина. Настале су као резултат

социо-политичких стратегија у решавању потреба урбаног становништва, пружајући могућност активног боравка у природи и гајења баштенских култура. Традиција формирања урбаних башти у европским градовима дуга је више од 150 година. Анализе су показале да су највећи интерес исказале старосне групе између 30 и 50 година, слабијег имовинског статуса.

Основни предуслови за формирање баштенских колонија су:

- близина стамбеног насеља на удаљености 10 до 30 минута хода;
- квалитет земљишта (плодност и нагиб);
- добре микроклиматске карактеристике (осунчаност и заштита од ветра); и
- минимум штетне емисије (загађења) индустрије и саобраћаја.

Баштенска колонија представља комплекс кога чини скуп малих обрадивих површина које се издају у закуп заинтересованим лицима/породицама и заједничке површине, стазе и инфраструктура. Приликом оснивања и уређења баштенске колоније треба поштовати следећа правила:

- минимална величина јединице обрадиве површине је 50 m², а намењена је органском гајењу поврћа, воћа и цвећа;
- у оквиру сваке јединице обрадиве површине дозвољено је подизање монтажних кућица потпуно сведене типске форме (које могу да омогуће повремену боравак у време одмора), сеника или настрешница, односно градња приземних објеката за које није потребна грађевинска дозвола у складу са чланом 144. Закона о планирању и изградњи, максималне површине до 10 m² у основи;

– у зависности од величине, комплекс треба организовати тако да постоји пешачки приступ свакој појединачној обрадивој јединици;

– обезбедити основну инфраструктуру до заједничког простора за све кориснике, и то: систем за снабдевање водом и одводњавање, прикључак за канализацију и заједнички санитарни чвор, прилаз за путничка возила са паркингом простором димензионисаним према величини колоније;

– заједнички простор треба да садржи заједнички простор за седење и пикник, кућицу за материјал, хидрант или дунар, заједнички санитарни чвор, место за отпатке, место за прање воћа и поврћа, а може садржати и расадник, огледну башту, пољану за игру;

– комплекс треба оградити дрвеном оградом, а унутрашњим ободом комплекса треба подићи заштитни зелени појас, превходно према саобраћајницама;

– зелене површине у оквиру баштенских колонија треба да износе 50% од бруто површине под баштама.

Баштенске колоније могу се трајно оснивати на пољопривредном земљишту, узимањем парцела у закуп у вишегодишњем периоду. Баштенске колоније могу се формирати привремено на подручју планираном за друге намене, до привођења земљишта планираној намени.

2. Правила уређења и грађења за непосредну примену (Графички прилог бр. 14 – Локације за директно спровођење Р 1:2.500)

Подручја за непосредну примену правила предметног плана, дефинисана су на основу следећих критеријума:

1. Постојеће шуме за које постоји Поседна основа газдовања шумама;
2. Постојеће јавне зелене површине (различитих типова);

3. Планиране шуме које имају обезбеђен саобраћајни приступ; и

4. Планиране јавне зелене површине на подручјима која су саобраћајно и инфраструктурно опремљена, односно дефинисана.

Правила за очување, уређење, одрживо коришћење постојећих и оснивање нових шума, као и правила за очување, уређење, реконструкцију постојећих и подизање (грађење) нових јавних зелених површина, дефинисана су у складу са општим правилима грађења, а у зависности од основне функције, просторног положаја, типа и/или подтипа, специфичности станишта, природних и антропогених утицаја и др.

Подручја са исим правилима уређења и грађења означена су, у тексту и на графичком прилогу, шифрама, на следећи начин:

X.Y-Z

X	Y	Z
шуме и јавне зелене површине (шума (Ш), парк (П), сквер (С),...)	статус јавне зелене површине (1 – постојећа; 2 – планирана)	подтип јавне зелене површине (градски парк, насељски парк,...)

У обухвату предметног плана дефинисана су следећа подручја за непосредну примену правила:

Шуме и шумско земљиште (Ш):

- Постојеће шуме (Ш.1)
- Постојећа шуме које нису у систему одржавања (Ш.1-1)
- Подручје Великог ратног острва, ГЈ „Велико ратно острво” (Ш.1-2)
- Подручје шуме у форланду леве обале Дунава, део ГЈ „Дунав” (Ш.1-3)

– Постојећи шумски расадници (Ш.1-4)

– Планиране шуме (Ш.2)

Јавне зелене површине:

Паркови (П)

- Постојећи паркови (П.1)
- Градски парк (П.1-1)
- Локални (насељски) парк (П.1-2)
- Мини парк (П.1-3)
- Спомен парк (П.1-4)
- Планирани паркови (П.2)
- Градски парк (П.2-1)
- Локални (насељски) парк (П.2-2)
- Мини парк (П.2-3)

Скверови, тргови (С)

- Постојећи скверови, тргови (С.1)
- Трг (плато) (С.1-1)
- Парковски уређен сквер (С.1-2)
- Сквер (венац) (С.1-3)
- Планирани скверови (С.2)
- Трг (плато) (С.2-1)
- Парковски уређен сквер (С.2-2)
- Сквер (венац) (С.2-3)

Зелене површине у приобаљу Саве и Дунава (ПРБ)

– Постојеће јавне зелене површине у приобаљу Саве и Дунава (ПРБ.1-1)

– Постојеће природно регулисане зелене површине индустријом подручју Саве и Дунава (ПРБ.1-2)

Зелене површине у отвореним стамбеним блоковима (ЗПО)

– Зелене површине у отвореним стамбеним блоковима (ЗПО.1)

Заштитни зелени појасеви (ЗЗП)

- Постојећи заштитни зелени појас (ЗЗП.1)
- Постојећи заштитни зелени појас дуж путне мреже (ЗЗП.1-1)

- Постојећи заштитни зелени појас (дуж лесног одсека) (ЗЗП.1-4)
- Планирани заштитни зелени појас (ЗЗП.2)
- Заштитни зелени појас дуж путне мреже (ЗЗП.2-1)
- Заштитни зелени појас (уз насеље) (ЗЗП.2-2)
- Заштитни зелени појас дуж водених токова (ЗЗП.2-3)
- Зелени коридори (ЗК)
- Планирани зелени коридори (ЗК.2)
- Влажна станишта (ВС)
- Постојећа влажна станишта (ВС.1)

2.1. Правила за очување, уређење и одрживо коришћење постојећих шума (Ш.1)

Зона Ш.1 обухвата постојеће шуме и шумско земљиште на предметном подручју које су у систему одржавања.

Предметним планом прописују се следећа правила за очување, уређење и одрживо коришћење постојећих шума и шумског земљишта:

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА КОЈА СЕ ДИРЕКТНО СПРОВОДЕ У ПОСТОЈЕЋИМ ШУМАМА (Ш.1)	
Основна намена површина	– шума и шумско земљиште;
Парцела	– шума и шумско земљиште могу да се налазе на делу, једној или више парцела у складу са Основом газдовања шумом, при чему више парцела није потребно објединити у јединствену парцелу;
Начин коришћења	– дозвољено је одрживо коришћење постојећих шума;
Процент пошумљености шумског земљишта	– дефинисан је важећом посебном основом газдовања шумама и плановима управљања у заштићеним подручјима;
Састојина	– потребно је сачувати шумске састојине дефинисане важећом основом газдовања шумама, а у складу са стањем на терену; – обавезно је сачувати постојећа влажна станишта на шумском земљишту, као станишта која се, поред шума, сматрају екосистемима са највећом биолошком разноврсношћу, у складу са одредбама међународног законодавства ратификованог од стране наше земље; – обавезно је одрживо газдовање састојинама; – у склопу шуме могу да се задрже воћњаци и виногради;
Изградња у шуми и на шумском земљишту	– у шуми и на шумском земљишту, могу да се граде објекти у складу с плановима газдовања шумама и посебним прописом којим се уређује област дивљачи и ловства; – постојећи објекти (зидани, монтажни, сојенице и др., различите намене) изграђени на шумском земљишту, уколико нису у складу са прописима, морају се трајно уклонити; – дозвољена је изградња шумских путева дефинисаних основом газдовања шумом;
Правила и услови за интервенције на постојећим објектима на шумском земљишту	– постојећи објекти на шумском земљишту, у функцији основне делатности, могу се задржати, реконструисати или заменити новим;
Опременост комуналном инфраструктуром у функцији газдовања шумом	– техничку инфраструктуру (шумске саобраћајнице, противпожарне пруге и други објекти који служе газдовању шумама) треба градити, одржавати и користити на начин који не угрожава: – изворишта вода и водне токове; – станишта значајна за опстанак дивљих биљних и животињских врста; – процес природног подмлађивања у шуми; – културну и историјску баштину; – остале општекорисне функције шума; – стабилност земљишта и не узрокује ерозију и бујице.
Дозвољени садржаји	– у функцији краће или целодневног борава и рекреације посетилаца, дозвољено је увођење садржаја прописаних основама газдовања, програмима и плановима управљања шумама; – у шуми није дозвољена изградња спортских терена од чврстог, непорозног застора, спортских хала, балона и других објеката које подразумева Закон о спорту („Службени гласник РС”, број 10/16);
Комунална инфраструктура	– делове шуме који су уређени за боравак и задржавање посетилаца треба опремити комуналном инфраструктуром (водовод, канализација, осветљење) према правилима дефинисаним у Поглављу 1.5.3. „Зелене површине у оквиру површина за инфраструктурне објекте и комплексе”;

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА КОЈА СЕ ДИРЕКТНО СПРОВОДЕ У ПОСТОЈЕЋИМ ШУМАМА (Ш.1)	
Услови за оградивање	– дозвољава се оградивање шумског комплекса ниском (до 1 m), транспарентном оградом од природног материјала (облице...);
Услови заштите природних вредности	– на подручју шуме или делова шуме које су проглашене за природно добро или у оквиру којих се налази заштићено природно добро обухваћене Еколошки значајним подручјем еколошке мреже РС – „Ушће Саве у Дунав”) обавезно је поштовати правила, мере и услове прописане у Решењима о заштити, програмима и плановима управљања донетим за одређено природно добро и Уредби о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10); – заштитити и очувати изворе воде у шумама; – уколико се током радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошко или минералско-петрографског порекла, а за које се претпоставља да има својства природног добра, потребно је обавестити Завод за заштиту природе Србије и предузети све мере како не би дошло до оштећења до доласка одговорног лица;
Услови заштите културних вредности	– афирмасати културне вредности кроз одрживо коришћење шума; – очувати и унапредити шуме које се налазе у оквиру културних добра и добара која уживају претходну заштиту или у оквиру којих се налазе културна добра, добра која уживају претходну заштиту и друге културне вредности, и то: шуму Кошутњак, Манастирску шуму, шуму Авала, шуму спомен парка „Јајинци”, Звездарску шуму и шуму Милићево брдо; – очување и одржавање споменика, простора меморијалног карактера и скулптура уз посебне услове и мере техничке заштите надлежне службе заштите споменика културе; – око јавних споменика, спомен обележја и скулпторалних дела у оквиру шума потребно је адекватним пејзажним уређењем формирати микро амбијент у циљу наглашавања значаја споменика, спомен обележја или истицања естетике скулпторалног дела; – потребно је, у зони споменичких вредности, опремити шуме неопходном инфраструктуром у циљу одрживог коришћења и афирмације културних добара, а према посебним конзерваторским условима; – очувати интегритет парцела заштићеног културног добра; – очувати значајне визуре у оквиру шуме Кошутњак, Звездарске шуме, шуме Милићево брдо, шуме Авала, наведене у Поглављу 1.1.4, као и друге значајне визуре на град и шире окружење; – омогућити постављање видиковаца и формирање приступних стаза; – у циљу очувања културног пејзажа и предеоних вредности, спречити спровођење обимних земљаних радова којима се мења морфологија терена, сечу и искривљање вегетације, постављање надземних инсталација инфраструктурних система и постављање средстава јавног оглашавања; – уколико се током радова наиђе на археолошке налазе потребно је обавестити надлежну службу заштите споменика културе како би се предузеле адекватне мере и поступци у циљу заштите од оштећења налаза у складу са одредбама Закона о културним добрима;

2.2. Правила за очување, уређење и одрживо коришћење постојећих шума које нису у систему газдовања (Ш.1-1)

Зона Ш.1-1 обухвата постојеће шуме и шумско земљиште на предметном подручју који нису у систему газдовања, одржавања.

Предметним планом се прописује очување и одрживо коришћење ових шума на начин како је дефинисано у Закону о шумама. Такође, прописује се увођење ових шума у систем газдовања надлежних институција (ЈП „Србијашуме”, ЈКП „Зеленило – Београд” – РЈ „Шуме”...), израда Основа газдовања за исте, а након тога, за ове шуме важе правила прописана за Ш.1.

2.3. Правила за очување, уређење и одрживо коришћење постојећих шума великој рајној острва, тј „Велико рајно острво” (Ш.1-2)

Зона Ш.1-2 обухвата постојеће шуме и шумско земљиште на подручју Великог и Малог ратног острва, односно подручју које је проглашено за природно добро. Предметним планом прописују се следећа правила за очување, уређење и одрживо коришћење постојећих шума Великог ратног острва:

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА КОЈА СЕ ДИРЕКТНО СПРОВОДЕ НА ПОДРУЧЈУ ВЕЛИКОГ РАТНОГ ОСТРВА, ГЈ „ВЕЛИКО РАТНО ОСТРВО” (Ш.1-2)	
Основна намена површина	– шума и шумско земљиште;
Статус заштите	– заштићено природно добро – предео изузетних одлика; – део подручја еколошке мреже РС „Ушће Саве у Дунав” (међународни ниво заштите); – природно рибље плодиште;
Парцела/Комплекс	– укупна површина Газдинске јединице „Велико ратно острво” износи 207,11 ha; – заштићено природно добро „Велико ратно острво” укупне површине од око 167,90 ha налази се на територији Општине Земун, обухвата: – на тлу Великог ратног острва катастарске парцеле број: 2621, 2622, 2624, 2625, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631 и 2633, КО Земун укупне површине од око 157,75 ha; и – на тлу Малог ратног острва, катастарску парцелу 2632, КОЗемун укупне површине 10,15 ha; – Планом управљања ПИО „Велико ратно острво” (2011-2020) констатовано је неслагање реалне површине Великог ратног острва (207,11 ha) у односу на површину која егзистира у катастру, као и у Решењу о проглашењу природног добра. Сходно томе, потребно је да надлежне службе ажурирају катастарско стање усаглашавањем са стањем на терену;
Режими заштите	– за обухват заштићеног подручја утврђене су три зоне са различитим режимом заштите, и то: – зона заштите природе – режим заштите I степена који има карактер специјалног резервата природе; – зона рекреације – режим заштите II степена; и – зона туризма – режим заштите III степена; – границе наведених зона са различитим режимом заштите приказане су на Графичком прилогу бр. 4 – Заштита природних и културних вредности;
Састојине, станишта, флора и фауна	– сачувати шумске састојине дефинисане важећом основном газдовања шумама, а у складу са стањем на терену; – сачувати постојећа влажна станишта на шумском земљишту; – увећати проценат пошумљености; – формирати и обликовати шумску ивицу од високих лишћарских стабала и шиља; ивица треба да буде богата врстама које одговарају станишту, односно служе одржавању и унапређењу разноврсности биљног и животињског света; треба форсирати врсте упадљивог цветања, које доносе плод и у јесен бивају живописних боја; у циљу заштите од ветра шумске ивице треба да су склопљене и степенасто обликоване, а истовремено отворене на местима са којих се пружају визуре; – реинтродукција ишчезлих врста на некадашња станишта, односно враћање врста на станишта на којима је бројност њене популације драстично смањена;
Начин коришћења и мере заштите	– дозвољено је одрживо коришћење постојећих шума на начин како је дефинисано у Закону о шумама; – у заштићеном природном добру не могу се обављати активности којима се угрожава: капацитет животне средине, природна равнотежа, биодиверзитет, хидрографске вредности, геоморфолошке вредности, геолошке вредности, културне вредности, пејзажне вредности, квалитет и својства природног добра; – На подручју Великог и Малог ратног острва није дозвољена: – промене намене утврђене предметним планом; – уништавање акватичне, мочварне и ливадске вегетације; – чиста сеча и крчење шуме, уношење алохтоних биљних и животињских врста или на други начин промена станишних услова природних реткости; – коришћење и употреба хемијских средстава за заштиту вегетације од биљних болести и штеточина; – загађивање отпадним водама или депоновањем комуналног смећа и других отпадних материјала; – коришћење подземних вода и експлоатација песка, шљунка и других материјала супротно закону; – уношење уређаја који емитују звук, односно стварају буку; – увођење животиња, посебно паса; и – обављање других активности којима се деградира простор и мења или утиче на постојеће стање. – у оквиру зоне под режимом заштите I степена, дозвољено је: – коришћење природног добра у научно-истраживачке и васпитно-образовне сврхе; – уређивање и одржавање природног плодишта на унутрашњим воденим површинама;
Дозвољени садржаји и начин уређења у оквиру зоне под режимом заштите I степена	– у оквиру зоне која је под режимом заштите I степена (специјални резерват природе), дозвољено је увођење следећих садржаја: – површине за комуникацију (пешачке стазе и шумски путеви); – пешачке стаза треба да су од дрвета издигнуте изнад нивоа земље, максималне ширине 1,5 m; – шумски путеви треба да су у складу са основном газдовања шумом, а у функцији основне делатности;

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА КОЈА СЕ ДИРЕКТНО СПРОВОДЕ НА ПОДРУЧЈУ ВЕЛИКОГ РАТНОГ ОСТРВА, ГЈ „ВЕЛИКО РАТНО ОСТРВО” (Ш.1-2)	
Основна намена површина	– сојенице и видиковци од природних материјала за потребе опсервирања, истраживања и праћења флоре и фауне; – сојенице треба да су искључиво у једном нивоу, на висини минимално 1 m изнад нивоа високих вода, максималне површине 30 m ² ; – дуж пешачких стаза могуће је на појединим атрактивним местима подићи видиковце, максималне површине 20 m ² , од природног материјала на висини која не сме да пређе висину највиших крошњи дрвећа у непосредном окружењу; – вештачких гнезда – платформе, дупље, пловеха острва и сл. као начини на који обезбеђујемо специфичне услове неопходне за гнезђење неким врстама птица (прихватни центар за птице); – елемената визуелне комуникације – огласне табле; – дозвољени максимални капацитет посетилаца у овој зони је 0,5 – 1 посет./ha (једновремено); – кретање посетилаца треба да буде организовано, искључиво уз присуство водича;
Услови заштите	– у случају настанка промена које заштићено природно добро могу уништити, оштетити или нарушити његова битна својства, без одлагања обавести организацију за заштиту природе и надлежни инспекцијски орган; – уколико се током радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошко или минералшко-петрографског порекла, а за које се претпоставља да има својства природног добра, потребно је обавестити Завод за заштиту природе Србије и предузети све мере како не би дошло до оштећења до доласка одговорног лица; – уколико се током радова наиђе на археолошке налазе потребно је обавестити надлежну службу заштите споменика културе како би се предузеле адекватне мере и поступци у циљу заштите од оштећења налаза.

2.4. Правила за очување, уређење и одрживо коришћење њихових шума у форланду леве обале дунава, део ГЈ „Дунав” (Ш.1-3)

Зона Ш.1-3 обухвата постојеће шуме и шумско земљиште на подручју форланда леве обале Дунава, односно подручја које је у процедури проглашења за природно добро. Предметним планом прописују се следећа правила за очување, уређење и одрживо коришћење постојећих шума у делу форланда леве обале Дунава:

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА КОЈА СЕ ДИРЕКТНО СПРОВОДЕ НА ПОДРУЧЈУ ШУМЕ У ФОРЛАНДУ ЛЕВЕ ОБАЛЕ ДУНАВА, ДЕО ГЈ „ДУНАВ” (Ш.1-3)	
Основна намена површина	– шума и шумско земљиште;
Статус заштите	– заштићено подручје – предео изузетних одлика (у процедури); – део подручја еколошке мреже РС „Ушће Саве у Дунав” (међународни ниво заштите); – међународно значајно подручје за птице (IBA – Important Bird Area);
Парцела	– површина Газдинске јединице „Дунав”, у границама предметног плана, износи око 885 ha;
Режими заштите	– за заштићено подручје утврђују се две зоне са различитим режимом заштите, и то: – зона под режимом заштите II степена; и – зона под режимом заштите III степена; – границе наведених зона са различитим режимом заштите приказане су на Графичком прилогу бр. 4 – Заштита природних и културних вредности;
Састојине, станишта, флора и фауна	– потребно је сачувати шумске састојине дефинисане важећом основном газдовања шумама, а у складу са стањем на терену; – обавезно је сачувати постојећа влажна станишта на шумском земљишту, као станишта која се, поред шума, сматрају екосистемима са највећом биолошком разноврсношћу, у складу са одредбама међународног законодавства ратификованог од стране наше земље; – пошумљавање врстама дрвећа одабраним у складу са природним потенцијалом станишта; – обнављање високих разређених и деградираних природних или вештачки подигнутих састојина; – повећање површина шума аутохтоних врста тврдих лишћара; – потребно је формирати и обликовати шумску ивицу од високих лишћарских стабала и шиља; ивица треба да буде богата врстама које одговарају станишту, односно служе одржавању и унапређењу разноврсности биљног и животињског света; треба форсирати врсте упадљивог цветања, које доносе плод и у јесен бивају живописних боја; у циљу заштите од ветра шумске ивице треба да су склопљене и степенасто обликоване, а истовремено отворене на местима са којих се пружају визуре; – реинтродукција ишчезлих врста на некадашња станишта, односно враћање врста на станишта на којима је бројност њене популације драстично смањена; – санација и ревитализација деградираних, непланских и привремено изграђених простора;

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА КОЈА СЕ ДИРЕКТНО СПРОВОДЕ НА ПОДРУЧЈУ ШУМЕ У ФОРЛАНДУ ЛЕВЕ ОБАЛЕ ДУНАВА, ДЕО ГЈ „ДУНАВ“ (Ш.1-3)	
Мере заштите	<ul style="list-style-type: none"> – На подручју постојеће шуме у форланду леве обале Дунава (ГЈ „Дунав“) није дозвољена: <ul style="list-style-type: none"> – промене намене утврђене предметним планом; – уништавање акватичне, мочварне и ливадске вегетације; – уношење алохтоних биљних и животињских врста или на други начин промена станишних услова природних реткости; – загађивање отпадним водама или депоновањем комуналног смећа и других отпадних материјала; – изградња објеката; – коришћење подземних вода и експлоатација песка, шљунка и других материјала супротно закону; – у оквиру зоне под режимом заштите II степена, забрањује се: <ul style="list-style-type: none"> – изградња привредних, односно индустријских, енергетских и производних објеката, објеката за складиштење, лука и робно-трговинских центара, објеката за управљање отпадом, објеката пољопривредних газдинстава, односно објеката за конвенционално гајење домаћих животиња и дивљачи, викендица и других породичних објеката за одмор; – експлоатација и примарна прерада минералних сировина, материјала речног корита и геотермалних ресурса; – подизање обалоутврда; – исушивање и засипање канала, бара, депресија и кубика; – пресецање и преграђивање канала, осим ако се то чини у циљу заштите и очувања основних природних вредности; – радови на спречавању периодичног плављења; – пошумљавање бара; – асфалтирање путева; – изградња надземних водова за пренос електричне енергије; – порибљавање или изградња рибањака; – уношење инвазивних алохтоних врста и дивљих врста које нису природно распрострањене у Подунављу; – друге радње и активности које су забрањене на делу заштићеног подручја са установљеним режимом заштите III степена. – у оквиру зоне под режимом заштите II степена, важе следећа ограничења: <ul style="list-style-type: none"> – регулација водотока и водених тела која се спроводи у циљу побољшања водног режима; – уклањање инвазивних и алохтоних врста; – изградња туристичке инфраструктуре (мањи привремени/монтажни објекти) који су примарно намењени презентацији природних вредности; – дозвољава се градња објеката за које није потребна грађевинска дозвола у складу са чланом 144. Закона о планирању и изградњи, односно вртно-архитектонских елемената (као што су: вртна сенила до 15m² основе, стазе, платои, надстрешнице основе до 10m², дења игралишта, пешачке стазе, плоче за обавештавање површине до 6m² и друга опрема у заштићеним природним добрима (према одлуци привредног друштва, јавног предузећа, односно другог правног лица који управља тим природним добром));
Дозвољени садржаји и начин уређења у оквиру зоне под режимом заштите II степена	<ul style="list-style-type: none"> – у оквиру зоне која је под режимом заштите II степена, дозвољено је увођење следећих садржаја: <ul style="list-style-type: none"> – површине за комуникацију (пешачке стазе и шумски путеви); – пешачке стаза треба да су од дрвета издигнуте изнад нивоа земље, максималне ширине 1,5 m; – шумски путеви треба да су у складу са основом газдовања шумом, а у функцији основне делатности; – вртно-архитектонски елементи (настрешнице, кућице, свлачионице, видиковци, павиљони и учионице отвореног типа, заштитне колибе и сл. од природних материјала, а у циљу обезбеђивања услова за одвијање посета, истраживачких акција и осматрања, организовања еколошких кампова и васпитно-образовних активности; – настрешнице, кућице и павиљони треба да су максималне површине 10 m²; – учионице отвореног типа треба да су максималног капацитета 20–25 посетилаца, израђени од дрвета; учионице могу бити у форми амфитеатра; – заштитне колибе подижу се као заштита од кише и олује, капацитета 15–20 посетилаца; постављају се на местима највеће концентрације посетилаца; – елементи визуелне комуникације – огласне табле; – дозвољени максимални капацитет посетилаца у овој зони је 0,5 посет./ha (једновремено); – кретање посетилаца треба да буде организовано, искључиво уз присуство водича;
Дозвољени садржаји и начин уређења у оквиру зоне под режимом заштите III степена	<ul style="list-style-type: none"> – у оквиру зоне која је под режимом заштите III степена, дозвољено је увођење следећих садржаја: <ul style="list-style-type: none"> – површине за комуникацију (пешачке стазе и шумски путеви); – пешачке стаза треба да су од дрвета издигнуте изнад нивоа земље, максималне ширине 1,5 m; – шумски путеви треба да су у складу са основом газдовања шумом, а у функцији основне делатности; – вртно-архитектонски елементи (настрешнице, видиковци, павиљони и учионице отвореног типа, заштитне колибе и сл. од природних материјала); – настрешнице и павиљони треба да су максималне површине 10 m²; – учионице отвореног типа треба да су максималног капацитета 20–25 посетилаца, израђени од дрвета; учионице могу бити у форми амфитеатра;

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА КОЈА СЕ ДИРЕКТНО СПРОВОДЕ НА ПОДРУЧЈУ ШУМЕ У ФОРЛАНДУ ЛЕВЕ ОБАЛЕ ДУНАВА, ДЕО ГЈ „ДУНАВ“ (Ш.1-3)	
Техничка инфраструктура	<ul style="list-style-type: none"> – заштитне колибе подижу се као заштита од кише и олује, капацитета 15–20 посетилаца; постављају се на местима највеће концентрације посетилаца; – авантура-паркови од природног материјала у којима би био оставрен контакт посетилаца и природе; – објекат службе одржавања, максимално висине једне етаже, максималне површине 50 m²; може и у форми сојенице; – дозвољена максимална заузетост садржајима у зони под режимом заштите III степена је 1%; – дозвољени максимални капацитет посетилаца у овој зони је 0,5 посет./ha (једновремено); – у циљу спровођења свих мера заштите, одрживог коришћења и развоја заштићеног природног добра, потребно је комплетири неопходну инфраструктуру, у зони под режимом заштите III степена, на принципима коришћења одрживих извора енергије (соларна, топлота земље, температура воде, биљке као природни пречишћивачи и сл.), што подразумева: <ul style="list-style-type: none"> – полагање спољне канализационе мреже са прикључком на био-јаму која има функцију и уређаје за биолошко аеробно пречишћавање отпадних вода одговарајуће запремине; – израду бушних бунара дубине 50 m, постављање водоводне инсталације у бунар и израда спољне водоводне мреже од објекта управљача до бунара за довод техничке воде;
Услови заштите	<ul style="list-style-type: none"> – у случају настанка промена које заштићено природно добро могу уништити, оштетити или нарушити његова битна својства, без одлагања обавести организацију за заштиту природе и надлежни инспекцијски орган; – уколико се током радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минералшко-петрографског порекла, а за које се претпоставља да има својства природног добра, потребно је обавестити Завод за заштиту природе Србије и предузети све мере како не би дошло до оштећења до доласка одговорног лица; – уколико се током радова наиђе на археолошке налазе потребно је обавестити надлежну службу заштите споменика културе како би се предузеле адекватне мере и поступци у циљу заштите од оштећења налаза.

2.5. Правила за очување, уређење и одрживо коришћење њихових шумских расадника (Ш.1-4)

Зона Ш.1-4 обухвата постојеће шумске расаднике на предметном подручју, и то: расадник „Црвенка 1“, расадник „Црвенка 2“, расадник „Сремчица“, расадник „Авала“, расадник „Зуце“ и расадник на Бежанијској коси.

Предметним планом прописују се следећа правила за очување, уређење и одрживо коришћење постојећих шумских расадника:

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА КОЈА СЕ ДИРЕКТНО СПРОВОДЕ У ПОСТОЈЕЋИМ ШУМСКИМ РАСАДНИЦИМА (Ш.1-4)	
Основна намена површина	– шума и шумско земљиште – шумски расадник;
Парцела	– шумски расадник може да се налази на делу, једној или више парцела у складу са Основом газдовања, при чему више парцела није потребно објединити у јединствену парцелу;
Начин коришћења	– репродуктивни материјал различитих врста шумског дрвећа произведен у шумским расадницима служи за потребе подизања и обнављања шума (пошумљавање голети, оснивање плантажа, мелиорацију деградираних шума и шикара, еродираних терена, јаловишта и др.); <ul style="list-style-type: none"> – организација простора, производње и коришћење постојећих шумских расадника треба да је у складу са Законом о шумама и Законом о репродуктивном материјалу шумског дрвећа;
Правила и услови за интервенције на постојећим објектима	– постојећи објекти у оквиру шумског расадника, у функцији основне делатности, могу се задржати, реконструисати или заменити новим;
Комунална инфраструктура	– шумске расаднике треба опремити комуналном инфраструктуром (водовод, канализација, осветљење) према правилима дефинисаним у Поглављу 1.5.3. „Зелене површине у оквиру површина за инфраструктурне објекте и комплексе“;
Услови за оградњавање	– потребно је оградити шумски расадник као јединствен комплекс;
Услови заштите природних вредности	– уколико се током радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минералшко-петрографског порекла, а за које се претпоставља да има својства природног добра, потребно је обавестити Завод за заштиту природе Србије и предузети све мере како не би дошло до оштећења до доласка одговорног лица;

Услови заштите културних вредности	– уколико се током радова наиђе на археолошке налазе потребно је обавестити надлежну службу заштите споменика културе како би се предузеле адекватне мере и поступци у циљу заштите од оштећења налаза у складу са одредбама Закона о културним добрима.
------------------------------------	--

2.6. Правила подизања и уређења планираних шума (Ш.2)

Зона Ш.2 обухвата планиране шуме на предметном подручју. Оснивање нових шума представља пошумљавање необраслог шумског земљишта, подизање интензивних шумских засада и заштитних појасева на новим површинама, као и нега новоподигнутих шума до прве прореди.

Предметним планом прописују се следећа правила за подизање нових шума:

ПРАВИЛА ПОДИЗАЊА И УРЕЂЕЊА ПЛАНИРАНИХ ШУМА (Ш.2)	
Основна намена површина	– Шума и шумско земљиште
Парцела	– минимална величина парцеле на којој је могуће формирати шуму је 5 ари; – шума и шумско земљиште могу да се налазе на једној или више парцела, при чему више парцела није потребно објединити у јединствену парцелу;
Оснивање шуме	– нове шуме треба оснивати у складу са основним правилима у шумарству; – пре почетка оснивања нове шуме, треба извршити неопходне анализе станишта подручја планираног за пошумљавање; – минимални проценат пошумљавања шумским дрвећем је 70% од укупне површине одређеног подручја планираног за пошумљавање; – за пошумљавање је потребно користити врсте дрвећа које одговарају природној потенцијалној вегетацији, условима станишта и основној функцији (заштита од верта, клизишта, вода и др.); – приоритет дати аутохтоним врстама; – приоритетно формирати мешовите, структурно разноврсне, вишеспратне састојине, у односу на чисте састојине (монокултуре); – формирати степенасту, хармонично изграђену унутрашњу и спољашњу ивицу шуме са великим учешћем листопадних дрвећа и шибља, нарочито цветних врста, врста са јестивим плодовима и врста са богатим пролећним и јесењим колоритом; – потребно је ободом шуме формирати шумску ивицу од жбунастих врста; – поред површина под шумским дрвећем, потребно је планирати прогале и ливаде ширине једнаке двострукој до петострукој висини околних дрвећа (при пуној зрелости); – на подручју прогала и ливада дозвољено је користити разноврснији избор декоративних врста дрвећа и шибља; – потребно је шуму опремити неопходном техничком инфраструктуром у циљу обављања основне делатности – газдовању шумом; – потребно је изградити шимске путеве у циљу обављања основне делатности – газдовању шумом; – потребно је оградивање шумског комплекса ниском (до 1 m), транспарентном оградом од природног материјала (облице,...); – у оквиру комплекса није дозвољена градња објеката, осим објекта у функцији газдовања шумом;
Зонирање шуме	– приликом оснивања нових шума планираних са основном функцијом рекреација посетилаца, потребно је извршити функционално расчлањавање шуме, у циљу очувања природе и квалитета животне средине као императива, али и у циљу квалитетног и безбедног рекреирања посетилаца; – приликом функционалног расчлањавања неопходно је дефинисати зону пасивне и активне рекреације; – зона пасивне рекреације подразумева седење, шетњу, игру деце, али и различите форме активног одмора као што су одбојка, фудбал, бадминтон,... на трави и сл.; – зону пасивне рекреације треба планирати са капацитетом од 30–50 посетилаца/ha; – ова зона треба да је удаљена од зоне активне рекреације и од главних саобраћајница најмање 250 – 300 m; – део ове зоне може бити парковски уређен; – зона активне рекреације подразумева коришћењем пешачких и трим стаза као основне опреме, а уколико просторне и морфолошке карактеристике дозвољавају могу се формирати и бициклическе стазе, јахаће стазе и сл.; – зону активне рекреације треба планирати са капацитетом од 10 посетилаца/ha;

ПРАВИЛА ПОДИЗАЊА И УРЕЂЕЊА ПЛАНИРАНИХ ШУМА (Ш.2)	
Уређење шумског комплекса	– у циљу смањивања или ограничавања еколошког оптерећења, као и останка шуме, поред просторно – функционалног расчлањавања планиране шуме на зоне, треба формирати довољно велике површине под шумским дрвећем, засновати разноврсна станишта и формирати ивицу шуме; – на сваком шумском комплексу формирати на више места (улазни пункт), у зависности од гравитационог правца становника и саобраћајних могућности; – на сваком улазном пункту формирати паркинг простор, тако да укупан број паркинга места задовољава планирани капацитет посетилаца; – онемогућити улаз возила у шуму разним физичким баријерама; – на сваком улазном пункту поставити јавни тоалет, контејнер и чесме са пијаћом водом; – обезбедити висок ниво информисаности и усмеравање посетилаца постављањем путоказа и информативних табла, како на сваком улазу, тако и у оквиру целог комплекса;
Дозвољени садржаји у планираним шумама	– у планираним шумама дозвољено је увођење следећих садржаја: – површине за комуникацију (пешачке стазе); – вртно-архитектонски елементи (настрешнице, кућице, видиковци, павиљони и учионице отвореног типа, заштитне колибе и сл.) од природних материјала; – објекти (јавни тоалет, објекат службе одржавања, туристички пункт); – терени за рекреацију (деча игралишта од природног материјала, отворени терени за активну и пасивну рекреацију, трим стазе, стазе за рекреативни бициклизам, пропланци за игру на ливади, купалишта, авантура паркови и сл.); – мобилијар и опрема (клупе, столови, корпе за отпатке, канделабри, опрема за деча игралишта, елементи визуелне комуникације – огласне табле и сл.); – у шуми није дозвољена изградња спортских терена од чврстог, непорозног застора, спортских хала, балона и других објеката које подразумева Закон о спорту („Службени гласник РС”, број 10/16);
Површине за комуникацију	– пешачке стазе треба да су максималне ширине 1,7 m, земљане или са зазором од порозног или полупорозног материјала (шљунак, ризла, камен, кора дрвета, камене плоче, дрвене облике, растер елементи,...); – пешачке и трим стазе треба пројектовати као независне стазе, поштујући карактеристике рељефа;
Вртно-архитектонски елементи	– настрешнице и кућице треба да су максималне површине 10 m ² , изграђене од природног материјала; – видиковца планирати на позицији са које је могуће сагледавање панораме града; са максималном површином у основи од 50 m ² и висином довољном за сагледавање панораме; за изградњу видиковца користити што више природан материјал (дрво); – павиљони и учионице отвореног типа треба да су максималног капацитета 20-25 посетилаца, изграђени од дрвета; учионице могу бити у форми амфитеатра, делом укопаног у земљу; – заштитне колибе подижу се као заштита од кише и олује, капацитета 15-20 посетилаца; постављају се на местима највеће концентрације посетилаца, оријентационо на удаљености око 1,5 km једна од друге; у њима треба да су постављене информативне табле;
Објекти	– дозвољено је постављање мањег дрвеног објекта као информативно – туристичког пункта (максималне површине 4m ²); – у оквиру комплекса није дозвољена изградња надземних и/или подземних објеката и етажа;
Терени за рекреацију	– трим стазе треба да су максималне ширине 1,20 m, без застора или са порозним зазором (шљунак, ризла, камен, кора дрвета,...); пратећа опрема треба да је од дрвета; – у циљу омогућавања различитог трајања рекреације, потребно је стазе планирати кружно или у виду петљи, при чему истовремено треба да повезују различите просторе и садржаје; – у зависности од карактеристика терена дозвољено је формирање стазе за рекреативни бициклизам, максималне ширине 1,20 m; – дечија игралишта треба планирати на просторима сувим, сунчаним и заклоњеним од ветра; уређаји на игралиштима треба да су стабилни, безбедни, сврсисходни; пратећи реквизити за игру треба да су од дрвета; – отворене терене за игру фудбала, одбојке, бадминтона,... треба формирати на ливадама и пропланцима уз обезбеђивање минималне опреме (покретни голови, мреже и сл.);

ПРАВИЛА ПОДИЗАЊА И УРЕЂЕЊА ПЛАНИРАНИХ ШУМА (Ш.2)	
Мобилијар и опрема	<ul style="list-style-type: none"> – клупе и столове треба поставити на одређеним местима дуж стаза, најбоље у посебним „нишама“. Нише (проширења) се праве на местима погодним за миран одмор, уз видиковац. Могу се правити и групације места за седење која би била одговарајућа за групе посетилаца. Ова опрема треба да је од природног материјала; – расвета и корпе за отпатке, такође, треба да прате стазе и маста за седење; – путокази и информативне табле треба да садрже оријентациону карту на којој су приказане зоне комплекса, саобраћајнице и стазе; шетне стазе треба да су означене по дужини или времену потребном за прелажење; симболима треба да су означена места где се налази телефон, чесма, тоалет,...
Услови заштите природних и културних вредности	<ul style="list-style-type: none"> – приликом оснивања нове шуме потребно је, на основу резултата претходних истраживања, очувати, унапредити и афирмисати природне и културне вредности на подручју пошумљавања или непосредној околини; – одабир врста за пошумљавање, односно формирање одређених састојина треба да одговара потребама очувања биодиверзитета града; – уколико се током радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минералшко-петрографског порекла, а за које се претпоставља да има својства природног добра, потребно је обавестити Завод за заштиту природе Србије и предузети све мере како не би дошло до оштећења до доласка одговорног лица; – за подизање шума у оквиру простора у контексту културних добара и добара која уживају претходну заштиту потребно је прибавити Услове и мере заштите надлежне службе заштите споменика културе; – уколико се током радова наиђе на археолошке остатке или налазе већег обима потребно је обавестити надлежну службу заштите споменика културе како би се предузеле адекватне мере и поступци у циљу заштите од оштећења налаза у складу са одредбама Закона о културним добрима.
Комунална инфраструктура	<ul style="list-style-type: none"> – делове шуме који су уређени за боравак и задржавање посетилаца треба опремити комуналном инфраструктуром (водовод, канализација, осветљење) према правилима дефинисаним у Поглављу 1.5.3. „Зелене површине у оквиру површина за инфраструктурне објекте и комплексе“;

2.7. Правила за очување, унапређење и реконструкцију постојећих паркова (П.1)

Зона П.1 обухвата постојеће паркове на предметном подручју, који се деле на следеће типове: Градски парк (П.1-1), Локални (насељски) парк (П.1-2) и Мини парк (П.1-3). Постојећи паркови су у систему одржавања ЈКП „Зеленило – Београд“.

Предметним планом прописују се следећа правила за очување, уређење и одрживо коришћење постојећих паркова:

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ ПАРКОВА (П.1)	
Основна намена површина	<ul style="list-style-type: none"> – јавна зелена површина – Парк – подтип парка су: – градски парк (П.1-1) – локални (насељски) парк (П.1-2) – мини парк (П.1-3) – приликом унапређења и реконструкције постојећих паркова мора се очувати и унапредити њихова мултифункционалност, односно функције подизања квалитета животне средине у изграђеном подручју, очувања биодиверзитета града, очувања културно историјских вредности, остваривања позитивног ефекта на становнике и остваривања економске добити;
Парцела	– обавезно је парк сачувати у постојећим границама;
Начин коришћења	– парк као јавна зелена површина може се користити само у сврху за коју је намењен;
Пејзажно-архитектонско обликовање	<ul style="list-style-type: none"> – реконструкцију парка треба извршити у стилу у ком је подигнут; – примењивати дефинисане стандарде за уређење и озелењавање у области пејзажне архитектуре;
Дозвољени садржаји	<ul style="list-style-type: none"> – у постојећим парковима дозвољено је увођење следећих садржаја: – биљни материјал (дрвенасте врсте, шибље, цветне врсте, травњаци, покривачи тла, пузавице,...);

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ ПАРКОВА (П.1)	
	<ul style="list-style-type: none"> – површине за комуникацију (стазе, плато, степенице, рампе, бициклистичке стазе, колско-пешачке стазе); – вртно-архитектонски елементи (трибине, зидови, ограде, капије, водене површине и елементи са водом, споменици, скулптуре, перголе, настрешнице, кућице, риголе-каналете, канали,...); – отворени терени за рекреацију (дечја игралишта, отворени терени за активну и пасивну рекреацију, теретане на отвореном, трим стазе,...); – објекти (јавни тоалет, објекат службе одржавања, туристички пункт, постојећи угоститељски објекат); – мобилијар и опрема (клубе, столови, жардињере, корпе за отпатке, канделабри, роштиљ, опрема за децја игралишта, пешчаник, опрема за терене за рекреацију, елементи визуелне комуникације); и – комунална инфраструктура (осветљење, водоснабдевање, канализација,...); – увођење наведених садржаја треба да је у складу са типом парка, просторним могућностима, вредностима и стилем у којем је парк подигнут;
Биљни материјал	<ul style="list-style-type: none"> – за потребе реконструкције обавезно урадити мануал валоризације (биоколошка основа) постојеће вегетације; – потребно је сачувати постојећу квалитетну вегетацију; – потребно је подмладити постојећу вегетацију у складу са просторним могућностима и пејзажним уређењем; – за озелењавање користити лишћарске, зимзелене и четинарске дрвенастих и жбунасте врсте, цветне врсте (трајнице, перене, руже,...), травњаке, покриваче тла, пузавице и др., при чему треба поштовати следећа правила: – користити аутохтоне врсте вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагодљиве на локалне услове средине; – дозвољено је користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају условима средине; – учешће лишћарских врста треба да је доминантно у односу на осталу вегетацију; – користити расаднички произведене саднице високе дрвенасте вегетације, прсног пречника минимално 10 cm; – користити лисно декоративне и цветне форме жбунастих врста и сезонског цвећа; – избежавати инвазивне и алергене врсте; – дрворедна стабла у парковима треба да су школоване саднице лишћара, минималне висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm;
Површине за комуникацију	<ul style="list-style-type: none"> – приликом реконструкције парка потребно је сачувати матрицу стаза адекватно стилу уређења парка; – увођење површина за комуникацију које нису постојале у парку је дозвољено под условом да не нарушавају основни стил уређења парка; – максимално дозвољено заузеће површина за комуникацију, терена за рекреацију и објеката у градском парку (П.1-1) и локалном (насељском) парку (П.1-2) је 25%, а у мини парку (П.1-3) је 15%; – за засторе користити квалитетне и отпорне материјале, безбедне за коришћење у свим временским условима; – пожељно је коришћење полупорозних и порозних застора; – потребно је обезбедити 1-2% пада површина за комуникацију и терена за рекреацију, чиме се омогућава дренажа површинских вода ка околном порозном земљишту или кишној канализацији, за шта је неопходно обезбедити дренажне елементе (земљане риголе, риголе-каналете, канали);
Вртно-архитектонски елементи	<ul style="list-style-type: none"> – увођење вртно-архитектонских елемената који нису постојали у парку је дозвољено под условом да не нарушавају основни стил уређења парка; – површину парка је потребно оградити транспарентном или живом оградом максималне висине 1,2 m; – начин ограђивања и врсту ограде ускладити са стилем пејзажног уређења парка; – није дозвољено ограђивање делова парка и формирање простора за игру паса;
Терени за рекреацију	<ul style="list-style-type: none"> – дозвољена је реконструкција постојећих терена за рекреацију; – терени за рекреацију треба да буду отворени; – није дозвољено покривање или затварање терена за рекреацију (балони, монтажне конструкције,...); – дечија игралишта треба да су у складу са прописаним стандардима;
Објекти	<ul style="list-style-type: none"> – уколико у парку не постоји јавни тоалет, потребно га је изградити приликом реконструкције парка; – објекат јавног тоалета треба да је прикључен на градску инфраструктурну мрежу; – објекат јавног тоалета потребно је визуелно маскирати вегетацијом (шибље, пузавице,...);

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ ПАРКОВА (П.1)	
	<ul style="list-style-type: none"> – у постојећим парковима није дозвољена изградња надземних и/или подземних објеката, осим ако то није предвиђено другим важећим планским документима; – потребно је трајно уклонити све неплански подигнуте објекте; – реконструкцију постојећих објеката (јавни тоалет, објекат службе одржавања, постојећи угоститељски објекат) треба извршити у постојећим габаритима и волумену; – постојећи објекти у функцији парка, могу се уклонити и заменити новим, у габариту и волумену срушеног објекта; – у парку није дозвољено формирање паркинг простора за потребе постојећих угоститељских објеката;
Мобилијар и опрема	<ul style="list-style-type: none"> – дозвољено опремање парка мобилијаром и опремом у обиму који одговара основном стилу уређења парка; – врста и дизајн мобилијара треба да одговара стилу пејзажног уређења парка; – изабрани мобилијар треба да задовољи естетске критеријуме у контексту историјског значаја простора;
Комунална инфраструктура	<ul style="list-style-type: none"> – парк је потребно опремити стандардном инфраструктуром и системом за заливање; – инфраструктурну мрежу постављати на основу снимка постојећег стања и валоризације вегетације, а у складу са дефинисаним минималним дистанцама за поједине врсте инфраструктуре;
Услови заштите природних вредности	<ul style="list-style-type: none"> – на подручју паркова који су проглашени или су у процедури заштите за природно добро, или у оквиру којих се налази заштићено природно добро, обавезно је поштовати правила, мере и услове прописане у решењима о заштити, програмима и плановима управљања донетим за одређено природно добро и Уредби о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10) и другим актима од значаја за заштиту природе; – за све интервенције у оквиру паркова који су проглашени као заштићена подручја у складу са Законом о заштити природе, обавезна је сарадња са надлежном службом заштите; – потребно је сачувати физиолошки здраву дрвенасту вегетацију; – уколико се током радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минералшко-петрографског порекла, а за које се претпоставља да има својства природног добра, потребно је обавестити Завод за заштиту природе Србије и предузети све мере како не би дошло до оштећења до доласка одговорног лица;
Услови заштите културних вредности	<ul style="list-style-type: none"> – са аспекта заштите културних добара, парковске површине које се налазе у оквиру заштићених целина и целина под претходном заштитом, валоризоване су као простори значајних културно – историјских, стилских и амбијенталних вредности. По значају посебно се издвајају: Финансијски парк, Академски парк, Градски парк у Земуну, парк Мањез, Чубурски парк, парк Ђирило и Методије, парк Ташмајдан, Хајд парк, парк Луке Беловића, парк Бристол, парк Теразијска тераса, парк од Барнковог моста до Газеле, као и парк Пријатељства од Бранковог моста до хотела Југославија; – за све интервенције у оквиру паркова, спомен паркова и знаменитих места, који уживају статус заштите у складу са Законом о културним добрима или садрже културна добра или добра која уживају претходну заштиту, обавезна је сарадња са надлежном службом заштите споменика културе у смислу: – очувања постојеће парцелације, форме парка, мобилијара и опреме и вртно архитектонских елемената; – очувања и одржавања споменика, спомен обележја и скулпторалних дела; – презентације археолошких налаза; – постављања приступних стаза и декоративне расвете са акценатовањем споменика, споменичких обележја, скулпторалних дела и фонтана; – постављања и изградње водених површина (фонтане, вештачка језера); – могуће је постављање спомен обележја у парковима; – забрањени су радови и активности које угрожавају статичку стабилност, пијетет и споменичка својства културног добра, добра које ужива претходну заштиту или амбијенталну вредност; – око јавних споменика, спомен обележја и скулпторалних дела у оквиру паркова потребно је адекватним пејзажним уређењем формирати микро амбијент у циљу наглашавања значаја споменика, спомен обележја или истицања естетике скулпторалног дела; – потребно је очувати визуре са карактеристичних позиција, виших ката и видиковаца у оквиру паркова; – уколико се током радова наиђе на археолошке налазе, потребно је обавестити надлежну службу заштите споменика културе како би се предузеле адекватне мере и поступци у циљу заштите од оштећења налаза; – у циљу очувања пејзажних вредности заштићених паркова, спомен паркова и паркова са амбијенталним вредностима, спречити спровођење обимнијих земљаних радова којима се мења морфологија терена, неконтролисано постављање надземних инсталација инфраструктурних система и постављање средстава јавног оглашавања;

2.8. Правила за очување, унапређење и реконструкцију постојећих спомен-паркова (П.1-4)

Зона П.1-4 обухвата постојеће спомен паркове на предметном подручју (П.1-4).

Предметним планом прописују се следећа правила за очување, уређење и одрживо коришћење постојећих спомен паркова:

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ СПОМЕН ПАРКОВА (П.1-4)	
Основна намена површина	<ul style="list-style-type: none"> – јавна површина – Спомен парк – приликом унапређења и реконструкције постојећих спомен паркова мора се очувати и унапредити њихова културно историјска вредност;
Парцела	– обавезно је спомен парк сачувати у постојећим границама;
Начин коришћења	<ul style="list-style-type: none"> – спомен парк као јавна површина може се користити у смислу очувања меморије на догађаје и жртве којима су посвећени; – одржавање и коришћење спомен паркова дефинисано је Одлуком о одржавању паркова, зелених и рекреационих површина;
Пејзажно-архитектонско обликовање	– реконструкцију спомен парка треба извршити у складу са основним идејним уређењем;
Дозвољени садржаји	<ul style="list-style-type: none"> – у постојећим спомен парковима дозвољено је увођење следећих садржаја: – биљни материјал (шидље, цветне врсте, травњаци, покривачи тла, пузавице,...), евентуално, дрвенасте врсте по ободу комплекса, односно на прописаној удаљености од гробних места; – површине за комуникацију (стазе, платои, степенице, рампе); – вртно-архитектонски елементи (зидови, ограде, капије, водене површине и елементи са водом, споменици, скулптуре, перголе, настренице, риголе-каналете, канали,...); – објекти (јавни тоалет, туристички пункт); – мобилијар и опрема (купе, столови, жардињере, корпе за отпатке, канделабри, елементи визуелне комуникације); и – комунална инфраструктура (осветљење, водоснабдевање, канализација,...); – увођење наведених садржаја треба да је у складу са основним идејним уређењем спомен парка и просторним могућностима;
Биљни материјал	<ul style="list-style-type: none"> – за потребе реконструкције обавезно урадити мануал валоризације (биоэколошка основа) постојеће вегетације; – потребно је сачувати постојећу квалитетну вегетацију; – потребно је подмладити постојећу вегетацију у складу са просторним могућностима и пејзажним уређењем; – за озелењавање користити лишћарске, зимзелене и четинарске дрвенастих и жбунасте врсте, цветне врсте (трајнице, перене, руже,...), травњаке, покриваче тла, пузавице и др., при чему треба поштовати следећа правила: – користити аутохтоне врсте вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагођиве на локалне услове средине; – дозвољено је користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају условима средине; – учешће лишћарских врста треба да је доминантно у односу на осталу вегетацију; – користити расаднички произведене саднице високе дрвенасте вегетације, прсног пречника минимално 10 cm; – користити лисно декоративне и цветне форме жбунастих врста и сезонског цвећа; – избегавати инвазивне и алергене врсте;
Површине за комуникацију	<ul style="list-style-type: none"> – приликом реконструкције спомен парка потребно је сачувати матрицу стаза адекватно стилу уређења; – увођење површина за комуникацију које нису постојале у спомен парку је дозвољено под условом да не нарушава основни стил уређења; – за засторе користити квалитетне и отпорне материјале, безбедне за коришћење у свим временским условима; – пожељно је коришћење полупорозних и порозних застора; – потребно је обезбедити 1-2% пада површина за комуникацију и терена за рекреацију, чиме се омогућава дренажа површинских вода ка околном порозном земљишту или кишној канализацији, за шта је неопходно обезбедити дренажне елементе (земљане риголе, риголе-каналете, канали);
Вртно-архитектонски елементи	<ul style="list-style-type: none"> – увођење вртно-архитектонских елемената који нису постојали у спомен парку је дозвољено под условом да не нарушавају основни стил уређења; – начин ограђивања и врсту ограде ускладити са стилем пејзажног уређења спомен парка;
Објекти	<ul style="list-style-type: none"> – у постојећим спомен парковима није дозвољена изградња надземних и/или подземних објеката; – потребно је трајно уклонити све неплански подигнуте објекте;

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ СПОМЕН ПАРКОВА (П.1-4)	
Мобилијар и опрема	– дозвољено опремање спомен парка мобилијаром и опремом у обиму који одговара основном стилу уређења; – врста и дизајн мобилијара треба да одговара стилу пејзажног уређења; – изабрани мобилијар треба да задовољи естетске критеријуме у контексту историјског значаја простора;
Комунална инфраструктура	– спомен парк је потребно опремити стандардном инфраструктуром и системом за заливање; – инфраструктурну мрежу постављати на основу снимка постојећег стања и валоризације вегетације, а у складу са дефинисаним минималним дистанцама за поједине врсте инфраструктуре;
Услови заштите природних вредности	– потребно је сачувати физиолошки здраву дрвенасту вегетацију; – уколико се током радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минералшко-петрографског порекла, а за које се претпоставља да има својства природног добра, потребно је обавестити Завод за заштиту природе Србије и предузети све мере како не би дошло до оштећења до доласка одговорног лица;
Услови заштите културних вредности	– спомен паркови који су појединачна културна добра или добра под претходном заштитом, или се налазе у оквиру заштићених целина и целина под претходном заштитом, валоризовани су као простори значајних културно – историјских, стилских и амбијенталних вредности. – за све интервенције у оквиру спомен паркова који уживају статус заштите у складу са Законом о културним добрима или садрже културна добра или добра која уживају претходну заштиту, обавезна је сарадња са надлежном службом заштите споменика културе у смислу: – очувања постојеће парцелације, форме спомен парка, мобилијара и опреме и вртно архитектонских елемената; – очувања и одржавања споменика, спомен обележја и скулптуралних дела; – постављања приступних стаза и декоративне расвете са акцентовањем споменика, споменичких обележја и скулптуралних дела; – постављања и изградње водених површина; – могуће је постављање спомен обележја у спомен парковима; – забрањени су радови и активности које угрожавају статичку стабилност, пијетет и споменичка својства културног добра, добра које ужива претходну заштиту, или амбијенталну вредност; – око јавних споменика, спомен обележја и скулптуралних дела у оквиру паркова потребно је адекватним пејзажним уређењем формирати микро амбијент у циљу наглашавања значаја споменика, спомен обележја или истицања естетике скулптуралног дела; – уколико се током радова наиђе на археолошке налазе, потребно је обавестити надлежну службу заштите споменика културе како би се предузеле адекватне мере и поступци у циљу заштите од оштећења налаза у складу са одредбама Закона о културним добрима; – у циљу очувања пејзажних вредности заштићених спомен паркова спречити: неконтролисано постављање надземних инсталација инфраструктурних система и постављање средстава јавног оглашавања;

2.9. Правила за подизање (изградњу) и уређење нових паркова (П.2)

Зона П.2 обухвата планиране паркове на предметном подручју. Подизање нових паркова у циљу унапређења квалитета животне средине јесте делатност од општег интереса, и као таква је дефинисана Законом о заштити животне средине и Законом о планирању и изградњи. Планским решењем предвиђено је подизање следећих типова парка: Градски парк (П.2-1), Локални (насељски) парк (П.2-2) и Мини парк (П.2-3).

Предметним планом прописују се следећа правила за подизање нових паркова:

ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ (ИЗГРАДЊУ) НОВИХ ПАРКОВА (П.2)	
Основна намена површина	– јавна зелена површина – Парк – у зависности од величине, положаја у простору и гравитационог подручја планирани су различити типови парка: Градски парк, Локални (насељски) парк и Мини парк;

ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ (ИЗГРАДЊУ) НОВИХ ПАРКОВА (П.2)	
Парцела	– површина планирана за подизање новог парка представља јединствену парцелу;
Пејзажно-архитектонско обликовање	– пејзажно-архитектонско уређење парка треба да је у складу са величином и дефинисаним подтипом парка, затеченим амбијентом, архитектурном и наменом објеката у непосредном окружењу, природним карактеристикама и вредностима, културним контекстом и непосредним окружењем, интензитетом саобраћаја дуж контактних саобраћајница и др.; – примењивати дефинисане стандарде за уређење и озелењавање у области пејзажне архитектуре;
Дозвољени садржаји (елементи пејзажног уређења)	– у планираним парковима дозвољено је увођење следећих садржаја: – биљни материјал (дрвенасте врсте, шибље, цветне врсте, травњаци, покривачи тла, пузавице,...); – површине за комуникацију (пешачке стазе, плато, степенице, рампе, бицикличке стазе); – вртно-архитектонски елементи (трибине, зидови, ограде, капије, водене површине и елементи са водом, споменици, скулптуре, перголе, настрешнице, кућице, риголе-каналете, канали,...); – отворени терени за рекреацију (дечја игралишта, отворени терени за активну и пасивну рекреацију, трим стазе,...); – објекти (јавни тоалет, објекат службе одржавања, туристички пункт); – мобилијар и опрема (клупе, столови, жардињере, корпе за отпатке, канделабри, опрема за дечја игралишта, пешчаник, опрема за терене за рекреацију, елементи визуелне комуникације); и – комунална инфраструктура (осветљење, водоснабдевање, канализација,...); – обим и врсту дозвољених садржаја треба прилагодити величини и подтипу парка, као и пејзажно-архитектонском решењу; – сви садржаји парка треба да су јавно доступни посетиоцима;
Процентуално учешће садржаја	– максимално % под површинама за комуникацију, теренима за рекреацију и објектима, такође је дефинисан у зависности од подтипа парка, у наредним табелама;
Биљни материјал	– озелењавању парка треба да претходе геоморфолошка, педолошка, климатска и биолошка истраживања предметне локације; – потребно је сачувати постојећу квалитетну вегетацију затечену на терену и уклопити је у ново пејзажно уређење; – за озелењавање користити лишћарске, зимзелене и четинарске дрвенастих и жбунасте врсте, цветне врсте (трајнице, перене, руже,...), травњаке, покриваче тла, пузавице и др., при чему треба поштовати следећа правила: – користити аутохтоне врсте вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагођиве на локалне услове средине; – дозвољено је користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају условима средине; – учешће лишћарских врста треба да је доминантно у односу на осталу вегетацију; – користити расаднички произведене саднице високе дрвенасте вегетације прсног пречника већег од 10 cm; – користити лисно декоративне и цветне форме жбунастих врста и сезонског цвећа; – избегавати инвазивне и алергене врсте; – дрворедна стабла у парковима треба да су школоване саднице лишћара, минималне висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm; – обезбедити минимално 50 % површине парка под крошњама дрвећа (ортогонална пројекција крошњи);
Површине за комуникацију	– приликом пројектовања површина за комуникацију потребно је уважити правце пешачког и бицикличког кретања; – за засторе користити квалитетне и отпорне материјале, безбедне за коришћење у свим временским условима; – пожељно је коришћење полупорозних и порозних застора; – потребно је обезбедити 1-2% пада површина за комуникацију и терена за рекреацију, чиме се омогућава дренажа површинских вода ка околном порозном земљишту или кишној канализацији, за шта је неопходно обезбедити дренажне елементе (земљане риголе, риголе-каналете, канали);
Вртно-архитектонски елементи	– површину парка је потребно оградити транспарентном или живом оградом максималне висине 1,2 m; – начин ограђивања и врсту оградње ускладити са стилем пејзажног уређења парка;
Терени за рекреацију	– дозвољена је изградња отворених терена за рекреацију; – није дозвољено покривање или затварање терена за рекреацију (балони, монтажне конструкције,...); – дечја игралишта треба да су у складу са стандардима ЕУ;

ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ (ИЗГРАДЊУ) НОВИХ ПАРКОВА (П.2)	
Објекти	– дозвољено је постављање мањег монтажног објекта као информативно – туристичког пункта (максималне површине 4 m ²); – потребно је у сваком парку ≥ 1 ha изградити јавни тоалет; – објекат јавног тоалета треба да је прикључен на градску инфраструктурну мрежу; – објекат јавног тоалета потребно је визуелно маскирати вегетацијом (шибље, пузавице,...); – није дозвољена изградња надземних и/или подземних објеката и етажа;
Мобилијар и опрема	– врста и дизајн мобилијара треба да одговара стилу пејзажног уређења парка;
Комунална инфраструктура	– парк је потребно опремити стандардном инфраструктуром и системом за заливање; – инфраструктурну мрежу постављати у складу са дефинисаним минималним дистанцама за поједине врсте инфраструктуре у односу на затечену дрвенасту вегетацију;
Услови заштите природних вредности	– уколико се на простору планираног парка налази природно добро или нека природна вредност потребно је прибавити услове надлежне институције; – уколико се током радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минералношко-петрографског порекла, а за које се претпоставља да има својства природног добра, потребно је обавестити Завод за заштиту природе Србије и предузети све мере како не би дошло до оштећења до доласка одговорног лица;
Услови заштите културних вредности	– уколико се нова парковска површина налази у оквиру простора који ужива статус заштите у складу са Законом о културним добрима за изградњу парка неопходно је обавити сардњу са надлежном институцијом заштите споменика културе; – око нових јавних споменика, спомен обележја и скулпторалних дела у парковима потребно је адекватним пејзажним уређењем формирати микро амбијент у циљу наглашавања значаја споменика, спомен обележја или истицања естетике скулпторалног дела; – декоративном расветом могуће је ставити акценат на споменике, споменичка обележја, скулпторална дела и фонтане; – уколико се током радова наиђе на археолошке остатке или налазе већег обима потребно је обавестити надлежну службу заштите споменика културе како би се предузеле адекватне мере и поступци у циљу заштите од оштећења налаза у складу са одредбама Закона о културним добрима;
Начин коришћења	– формиран парк представља јавну зелену површину и може се користити само у сврху за коју је намењен; – изузетно, парк се привремено може користити за приредбе, културне манифестације, изложбе, дечије забавне паркове и у сличне сврхе у складу са прописима који регулишу ову материју; – формиран парк се уводи у систем одржавања, односно предаје се на управљање надлежном јавном комуналном предузећу или другом стручном правном лицу; – за подигнути парк важе правила дефинисана за постојеће паркове;

Предметним планом прописују се следећа правила за подизање нових паркова по утврђеним типовима:

ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ (ИЗГРАДЊУ) НОВИХ ГРАДСКИХ ПАРКОВА (П.2-1)	
Основна намена површина	– Јавна зелена површина – Парк – Градски парк
Парцела	– површина парцеле треба да је ≥ 2 ha;
Процентуално учешће садржаја	– дозвољено је максимално 25 % под површинама за комуникацију, теренима за рекреацију и објектима;
Дозвољени садржаји (елементи пејзажног уређења)	– дозвољено је формирање простора за извођење паса под условима дефинисаним у наставку текста;
Простор за извођење паса	– у новим парковима већим од ≥ 2 ha дозвољено је формирање простора за извођење паса; – простор треба дефинисати изразом Главног пројекта пејзажног уређења парка; – простор за извођење паса треба да лоциран на рубу парка, изоловано од осталих садржаја, посебно од дечијих игралишта; – простор за извођење паса треба да је ограђен високом транспарентном оградом; – овај простор треба да је опремљен стандардним реквизитима за игру паса, кесаме за прикупљање измета и корпама за смеће; – овај простор треба да се одржава на начин адекватан коришћењу и степену загађења (чишћење, промена земље и санирање микробиолошког загађења земљишта и јаја цревних паразита ...); – просторе за извођење паса потребно је формирати независно од јавних зелених површина, као посебне површине, у складу са потребама.

ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ (ИЗГРАДЊУ) НОВИХ ЛОКАЛНИХ (НАСЕЉСКИХ) ПАРКОВА (П.2-2)	
Основна намена површина	– Јавна зелена површина – Парк – Локални (насељски) парк
Парцела	– величина парцеле треба да је ≥ 1 ha;
Процентуално учешће садржаја	– дозвољено је максимално 25 % под површинама за комуникацију и теренима за рекреацију;
Дозвољени садржаји (елементи пејзажног уређења)	– у локалним (насељским) парковима дозвољено је увођење свих садржаја наведених : – биљни материјал (дрвенасте врсте, шибље, цветне врсте, травњаки, покривачи тла, пузавице,...); – површине за комуникацију (пешачке стазе, плато, степенице, рампе, бицикличке стазе); – вртно-архитектонски елементи (зидови, ограде, капије, водене површине и елементи са водом, споменици, скулптуре, перголе, настрешице, кућице, риголе-каналете, канали,...); – отворени терени за рекреацију (дечја игралишта, отворени терени за активну и пасивну рекреацију, трим стазе,...); – објекти (јавни тоалет); – мобилијар и опрема (клупе, столови, жардиниере, корпе за отпатке, канделабри, опрема за дечја игралишта, пешчаник, опрема за терене за рекреацију); и – комунална инфраструктура (осветљење, водоснабдевање, канализација,...).

ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ (ИЗГРАДЊУ) НОВИХ МИНИ ПАРКОВА (П.2-3)	
Основна намена површина	– Јавна зелена површина – Парк – Мини парк
Парцела	– величина парцеле треба да је $\geq 0,2$ ha;
Процентуално учешће садржаја	– дозвољено је максимално 15 % под површинама за комуникацију и теренима за рекреацију;
Дозвољени садржаји (елементи пејзажног уређења)	– у планираним мини парковима дозвољено је увођење следећих садржаја: – биљни материјал (дрвенасте врсте, шибље, цветне врсте, травњаки, покривачи тла, пузавице,...); – површине за комуникацију (пешачке стазе, плато); – вртно-архитектонски елементи (споменици, зидови, перголе, кућице, риголе-каналете, канали,...); – отворени терени за рекреацију (дечја игралишта); – мобилијар и опрема (клупе, столови, корпе за отпатке, канделабри, опрема за дечја игралишта); и – комунална инфраструктура (осветљење, водоснабдевање, канализација,...).

2.10. Правила за очување, унапређење и реконструкцију постојећих скверова (С.1)

Зона С.1 обухвата постојеће скверове на предметном подручју, који су дефинисани као следећи подтипови: трг (плато) (С.1-1), парковски уређен сквер (С.1-2) и сквер (венца) (С.1-3) и Постојећи скверови су у систему одржавања ЈКП „Зеленило – Београд”.

Предметним планом прописују се следећа правила за очување, уређење и одрживо коришћење постојећих скверова:

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ СКВЕРОВА (С.1)	
Основна намена површина	– јавна зелена површина – сквер; – типови сквера су: – трг (плато) (С.1-1) – парковски уређен сквер (С.1-2) – сквер (венца) (С.1-3) – приликом унапређења и реконструкције постојећих скверова мора се очувати и унапредити њихова мултифункционалност, односно функције подизања квалитета животне средине у изграђеном подручју, очувања биодиверзитета града, очувања културно историјских вредности, остваривања позитивног ефекта на становнике и остваривања економске добити;
Парцела	– обавезно је сквер сачувати у постојећим границама;
Начин коришћења	– сквер као јавна зелена површина може се користити само у сврху за коју је намењен;
Пејзажно-архитектонско обликовање	– реконструкцију сквера треба извршити у стилу у ком је подигнут; – приликом реконструкције трга (платоа, венца) потребно је узети у обзир величину трга, амбијент ширег подручја, архитектуру и намену објеката у непосредном окружењу, природне карактеристике и вредности, културни контекст, интензитет саобраћаја дуж контактних саобраћајница, потребе локалног становништва и др.

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ СКВЕРОВА (С.1)	
Дозвољени садржаји	<ul style="list-style-type: none"> у постојећим скверовима дозвољено је увођење следећих садржаја: <ul style="list-style-type: none"> биљни материјал (дрвенасте врсте, шибље, цветне врсте, травњаци, покривачи тла, пузавице,...); површине за комуникацију (стазе, платои, степенице, рампе); вртно-архитектонски елементи (водене површине и елементи са водом, споменици, скулптуре,...); терени за рекреацију (дечја игралишта); мобиљар и опрема (клупе, столови, жардињере, корпе за отпатке, канделабри, опрема за дечја игралишта); и комунална инфраструктура (осветљење, водоснабдевање, канализација,...); увођење наведених садржаја треба да је у складу просторним могућностима, вредностима и стилем у којем је постојећи сквер подигнут, што се дефинише техничком документацијом; у постојећим скверовима није дозвољено формирање простора за игру паса;
Биљни материјал	<ul style="list-style-type: none"> за потребе реконструкције обавезно урадити мануал валоризације (биоколошка основа) постојеће вегетације; потребно је сачувати постојећу физиолошки здраву вегетацију; потребно је подмладити постојећу вегетацију у складу са просторним могућностима и пејзажним уређењем; за озелењавање користити лишњарске, зимзелене и четинарске дрвенастих и жбунасте врсте, цветне врсте (трајнице, перене, руже,...), травњаке, покриваче тла, пузавице и др., при чему треба поштовати следећа правила: <ul style="list-style-type: none"> користити аутохтоне врсте вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагодљиве на локалне услове средине; дозвољено је користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају условима средине; учешће лишњарских врста треба да је доминантно у односу на осталу вегетацију; користити расаднички произведене саднице високе дрвенасте вегетације; користити лисно декоративне и цветне форме жбунастих врста и сезонског цвећа; избежавати инвазивне и алергене врсте; дрворедна стабла на скверовима треба да су школоване саднице лишњара, минималне висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm;
Површине за комуникацију	<ul style="list-style-type: none"> приликом реконструкције сквера потребно је сачувати матрицу стаза адекватно стилу пејзажног уређења; приликом тоталне реконструкције сквера, за изградњу стаза потребно је уважити правце пешачког и бициклистичког кретања; максимално дозвољено заузеће површина за комуникацију и платоа под застором на тргу (платоу) (С.1-1) је 70%; максимално дозвољено заузеће површина за комуникацију и терена за рекреацију у оквиру парковски уређеног сквера (С.1-2) је 25%; максимално дозвољено заузеће површина за комуникацију и терена за рекреацију у оквиру сквера (венца) (С.1-2) је 15%; за засторе користити квалитетне и отпорне материјале, безбедне за коришћење у свим временским условима; потребно је обезбедити 1-2% пада површина за комуникацију, чиме се омогућава дренажа површинских вода ка околном порозном земљишту или кишној канализацији, за шта је неопходно обезбедити дренажне елементе (земљане риголе, риголе-каналете, канали);
Вртно-архитектонски елементи	<ul style="list-style-type: none"> увођење вртно-архитектонских елемената који нису постојали на скверу је дозвољено под условом да не нарушавају основни стил пејзажног уређења и вредност амбијента простора;
Терени за рекреацију	<ul style="list-style-type: none"> дозвољена је реконструкција постојећих дечијих игралишта; дечија игралишта треба да су у складу са стандардима ЕУ;
Објекти	<ul style="list-style-type: none"> у постојећим скверовима није дозвољена изградња надземних и/или подземних објеката и етажа, осим ако то није предвиђено другим важећим планским документима; потребно је трајно уклонити све неплански подигнуте објекте;
Мобиљар и опрема	<ul style="list-style-type: none"> дозвољено опремање сквера мобилијаром и опремом у обиму који одговара основном стилу пејзажног уређења; врста и дизајн мобилијара треба да одговара стилу пејзажног уређења; изабрани мобилијар треба да задовољи естетске и функционалне критеријуме амбијенталних вредности целокупног простора;
Комунална инфраструктура	<ul style="list-style-type: none"> сквер је потребно опремити стандардном инфраструктуром и системом за заливање; инфраструктурну мрежу постављати на основу снимка постојећег стања и валоризације дрвенасте вегетације, а у складу са дефинисаним минималним дистанцама за поједине врсте инфраструктуре;

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ СКВЕРОВА (С.1)	
Услови заштите природних вредности	<ul style="list-style-type: none"> скверове у оквиру којих се налазе заштићена природна добра потребно је реконструисати у складу са правилима и мерама дефинисаним у решењима о заштити, као и у складу са Законом о заштити природе, и другим актима од значаја за заштиту природе; потребно је сачувати физиолошки здраву дрвенасту вегетацију; уколико се током радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минералошко-петрографског порекла, а за које се претпоставља да има својства природног добра, потребно је обавестити Завод за заштиту природе Србије и предузети све мере како не би дошло до оштећења до доласка одговорног лица;
Услови заштите културних вредности	<ul style="list-style-type: none"> скверови који се налазе у оквиру заштићених целина и целина под претходном заштитом, валоризовани су као простори значајних културно – историјских и амбијенталних вредности. Као најстарији и највреднији истичу се сквер „Пролеће” на Топличиним венцу и сквер код Дома војске; за све интервенције у оквиру тргова и скверова који садрже културна добра или добра која уживају претходну заштиту и друге културне вредности, обавезна је сарадња са надлежном службом заштите споменика културе у смислу: <ul style="list-style-type: none"> очувања и одржавања споменика, спомен обележја и скулптура; одржавања парковског мобилијара и вртно-архитектонских елемената; презентације археолошких налаза; декоративне расвете; постављања и изградње фонтана; постављања надземних инсталација инфраструктурних система; и постављања средстава јавног оглашавања; око јавних споменика, спомен обележја и скулпторалних дела у оквиру тргова и скверова потребно је адекватним пејзажним уређењем формирати микро амбијент у циљу наглашавања значаја споменика, спомен обележја или истицања естетике скулпторалног дела; постављање спомен обележја на скверовима и трговима регулисано је у складу са одредбама Одлуке о подизању и одржавању споменика и скулпторалних дела на територији града Београда („Службени лист Града Београда”, бр.3 /2000); забрана радова и активности које угрожавају статичку стабилност и споменичка својства културног добра и добра које ужива претходну заштиту; забрањени су радови и активности који доводе до оштећења партерног попличавања (ова мера се посебно односи на Трг Николе Пашића, као и на тргове испод којих се налазе подземни објекти и/или етаже); забрана радова и активности које угрожавају амбијенталну вредност простора; уколико се током радова на текућем одржавању и реконструкцији наиђе на археолошке налазе потребно је обавестити надлежну службу заштите споменика културе како би се предузеле адекватне мере и поступци у циљу заштите налаза од оштећења; контрола висинске регулације објеката приликом реконструкције или изградње нових у непосредном окружењу трга или сквера и очување визура са карактеристичних позиција;

2.11. Правила за подизање (изградњу) и уређење нових скверова, шртова (С.2)

Зона С.2 обухвата планиране скверове, тргове на предметном подручју. Планским решењем предвиђено је подизање следећих типова сквера: Трг (плато) (С.2-1), Парковски уређен сквер (С.2-2) и Сквер (венца) (С.2-3).

Предметним планом прописују се следећа правила за подизање нових скверова свих типова:

ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ (ИЗГРАДЊУ) НОВИХ СКВЕРОВА (С.2)	
Основна намена површина	<ul style="list-style-type: none"> јавна зелена површина – сквер у зависности од величине, положаја у простору и гравитационог подручја планирани су различити типови сквера: Трг (плато), Парковски уређен сквер и Сквер (венца);
Парцела	<ul style="list-style-type: none"> површина планирана за подизање новог сквера представља јединствену парцелу;
Пејзажно-архитектонско обликовање	<ul style="list-style-type: none"> пејзажно-архитектонско уређење сквера треба да је у складу са величином и дефинисаним типом сквера, архитектурном и наменом објеката у непосредном окружењу, природним карактеристикама и вредностима, културним контекстом и непосредним окружењем, интензитетом саобраћаја дуж контактних саобраћајница и др.;

ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ (ИЗГРАДЊУ) НОВИХ СКВЕРОВА (С.2)	
Дозвољени садржаји (елементи пејзажног уређења)	<ul style="list-style-type: none"> – у постојећим скверовима дозвољено је увођење следећих садржаја: <ul style="list-style-type: none"> – билијни материјал (дрвенасте врсте, шибиље, цветне врсте, травњаки, покривачи тла, пузавице,...); – површине за комуникацију (стазе, платои, степенице, рампе,...); – вртно-архитектонски елементи (водене површине и елементи са водом, споменици, скулптуре,...); – терени за рекреацију (дечија игралишта); – мобилијар и опрема (клубе, столови, жардињере, корпе за отпатке, канделабри); и – комунална инфраструктура (осветљење, водоснабдевање, канализација,...); – обим и врсту дозвољених садржаја треба прилагодити величини и типу сквера, односно пејзажно-архитектонском решењу; – сви садржаји сквера треба да су јавно доступни посетиоцима; – није дозвољено формирање простора за игру паса;
Процентуално учешће садржаја	– максимално % под површинама за комуникацију и теренима за рекреацију, такође је дефинисан у зависности од типа сквера, у наредним табелама;
Билијни материјал	<ul style="list-style-type: none"> – потребно је сачувати постојећу физиолошки здраву вегетацију затечену на терену и уклопити је у ново пејзажно уређење; – за озелењавање користити лишћарске, зимзелене и четинарске дрвенастих и жбунасте врсте, цветне врсте (трајнице, перене, руже,...), травњаке, покриваче тла, пузавице и др., при чему треба поштовати следећа правила: <ul style="list-style-type: none"> – користити аутохтоне врсте вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагодљиве на локалне услове средине; – дозвољено је користити примерке еگزота за које је потврђено да се добро адаптирају условима средине; – учешће лишћарских врста треба да је доминантно у односу на осталу вегетацију; – користити расаднички произведене саднице високе дрвенасте вегетације; – користити лисно декоративне и цветне форме жбунастих врста и сезонског цвећа; – избежавати инвазивне и алергене врсте; – дрворедна стабла у оквиру сквера треба да су школоване саднице лишћара, минималне висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm; – обезбедити минимално 50 % површине сквера под крошњама дрвећа (ортогонална пројекција крошњи);
Површине за комуникацију	<ul style="list-style-type: none"> – приликом пројектовања површина за комуникацију потребно је уважити правце пешачког и бициклическог кретања; – за засторе користити квалитетне и трајне материјале, безбедне за коришћење у свим временским условима; – пожељно је коришћење полупорозних и порозних застора; – потребно је обезбедити 1-2% пада површина за комуникацију, чиме се омогућава дренажа површинских вода ка околном порозном земљишту или кишној канализацији, за шта је неопходно обезбедити дренажне елементе (земљане риголе, риголе-каналете, канале);
Вртно-архитектонски елементи	– чесме, фонтане и друге површине са водом, споменике и скулптуре треба поставити према Главном пројекту пејзажног уређења;
Терени за рекреацију	<ul style="list-style-type: none"> – подизање дечијих игралишта дозвољено је на површинама парковски уређених скверова; – дечија игралишта треба да су у складу са стандардима ЕУ;
Објекти	– није дозвољена изградња надземних и/или подземних објеката и етажа;
Мобилијар и опрема	– врста и дизајн мобилијара треба да одговара стилу пејзажног уређења планираног типа сквера;
Комунална инфраструктура	<ul style="list-style-type: none"> – сквер је потребно опремити стандардном инфраструктуром и системом за заливање; – инфраструктурну мрежу постављати у складу са дефинисаним минималним дистанцама за поједине врсте инфраструктуре у односу на затечену дрвенасту вегетацију;
Услови заштите природних вредности	<ul style="list-style-type: none"> – уколико се у оквиру планираног сквера налази природно добро или нека природна вредност, потребно је прибавити услове надлежне институције; – уколико се током радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минералшко-петрографског порекла, а за које се претпоставља да има својства природног добра, потребно је обавестити Завод за заштиту природе Србије и предузети све мере како не би дошло до оштећења до доласка одговорног лица;

ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ (ИЗГРАДЊУ) НОВИХ СКВЕРОВА (С.2)	
Услови заштите културних вредности	<ul style="list-style-type: none"> – уколико се новопланирана површина трга или сквера налази у оквиру простора који ужива статус заштите у складу са Законом о културним добрима, неопходно је прибавити услове надлежне институције заштите споменика културе; – око јавних споменика, спомен обележја и скулпторалних дела у оквиру нових тргова и скверова потребно је адекватним пејзажним уређењем формирати микро амбијент у циљу наглашавања значаја споменика, спомен обележја или истицања естетике скулпторалног дела; – декоративном расветлом могуће је ставити акценат на скулпторална дела и споменичка обележја; – уколико се током радова на изградњи наиђе на археолошке остатке или налазе већег обима потребно је обавестити надлежну службу заштите споменика културе како би се предузеле адекватне мере и поступци у циљу заштите налаза од оштећења налаза у складу са одредбама Закона о културним добрима;
Начин коришћења	– формиран сквер представља јавну зелену површину и може се користити само у сврху за коју је намењен;

Предметним планом прописују се следећа правила за подизање нових скверова, тргова по утврђеним типовима:

ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ (ИЗГРАДЊУ) НОВИХ ТРГОВА (ПЛАТОА) (С.2-1)	
Основна намена површина	– Јавна зелена површина – Сквер – Трг (плато)
Парцела	– површина парцеле треба да је $\geq 500 \text{ m}^2$;
Процентуално учешће садржаја	– дозвољено је максимално 70 % под површинама за комуникацију и вртно-архитектонским елементима.

ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ (ИЗГРАДЊУ) НОВИХ ПАРКОВСКИ УРЕЂЕНИХ СКВЕРОВА (С.2-2)	
Основна намена површина	– Јавна зелена површина – Сквер – Парковски уређен сквер
Парцела	– величина парцеле треба да је $\geq 500 \text{ m}^2$;
Процентуално учешће садржаја	– дозвољено је максимално 25 % под површинама за комуникацију и теренима за рекреацију.

ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ (ИЗГРАДЊУ) НОВИХ СКВЕРОВА (ВЕНАЦА) (С.2-3)	
Основна намена површина	– Јавна зелена површина – Сквер (венац)
Парцела	– величина парцеле треба да је $\leq 500 \text{ m}^2$;
Процентуално учешће садржаја	– дозвољено је максимално 40 % под површинама за комуникацију и теренима за рекреацију.

2.12. Правила за очување, унапређење и реконструкцију постојећих јавних зелених површина у приобаљу саве и дунава (ПРБ.1-1)

Зона ПРБ.1-1 обухвата постојеће јавне зелене површине у приобаљу Саве и Дунава, односно приобалном земљишту заштићеном од поплава. Постојеће јавне зелене површине у приобаљу Саве и Дунава су у систему одржавања ЈКП „Зеленило – Београд”.

Предметним планом прописују се следећа правила за очување, уређење и одрживо коришћење постојећих јавних зелених површина у приобаљу Саве и Дунава:

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ ЗЕЛЕНИХ ПОВРШИНА У ПРИОБАЉУ САВЕ И ДУНАВА (ПРБ.1-1)	
Основна намена површина	– јавна зелена површина у регулисаном приобаљу Саве и Дунава;
Парцела	– јавна зелена површина у регулисаном приобаљу Саве и Дунава налази се у границама водног земљишта;
	– обавезно је јавну зелену површину у регулисаном приобаљу Саве и Дунава сачувати у постојећим границама;
Начин коришћења	<ul style="list-style-type: none"> – водно земљиште се користи на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем; – јавна зелена површина у регулисаном приобаљу Саве и Дунава може се користити само у сврху за коју је намењена (очување биодиверзитета, формирање еколошке мреже, јавно коришћење посетилаца); – изузетно, јавна зелена површина у регулисаном приобаљу Саве и Дунава се привремено може користити за изложбе и друге јавне манифестације;

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ ЗЕЛЕНИХ ПОВРШИНА У ПРИОБАЉУ САВЕ И ДУНАВА (ПРБ.1-1)	
Пејзажно-архитектонско обликовање	<ul style="list-style-type: none"> – реконструкција јавних зелених површина у приобаљу Саве и Дунава спроводи се у смислу замене елемената пејзажног уређења; – приликом реконструкције обалоутврде, обавезно је сачувати и унапредити постојеће јавне зелене површине у приобаљу Саве и Дунава;
Дозвољени садржаји (елементи пејзажног уређења)	<ul style="list-style-type: none"> – у постојећим јавним зеленим површинама у регулисаном приобаљу Саве и Дунава дозвољено је увођење следећих садржаја: <ul style="list-style-type: none"> – биљни материјал (дрвенасте врсте, шибе, цветне врсте, травњаци, покривачи тла, пузавице,...); – површине за комуникацију (стазе, платои, степенице, рампе, бицикличке стазе); – вртно-архитектонски елементи (трибине, зидови, водене површине и елементи са водом, споменици, скулптуре, перголе, настрешце, кућице, риголе-каналете, канали,...); – отворени терени за рекреацију (дечија игралишта, трим стазе,...); – објекти (јавни тоалет, објекат службе одржавања, туристички пункт); – мобилијар и опрема (клупе, столови, жардињере, корпе за отпатке, канделабри, елементи визуелне комуникације); и – комунална инфраструктура (осветљење, водоснабдевање, канализација,...); – увођење наведених садржаја треба да је у складу са просторним могућностима, вредностима и стилем у којем је постојећа јавна зелена површина подигнута, као и са техничком документацијом; – у постојећим зеленим површинама није дозвољено формирање простора за игру паса;
Биљни материјал	<ul style="list-style-type: none"> – за потребе реконструкције обавезно урадити мануал валоризације (биоколошка основа) постојеће вегетације; – потребно је сачувати постојећу квалитетну вегетацију; – потребно је подмладити постојећу вегетацију у складу са просторним могућностима и пејзажним уређењем; – за озелењавање користити лишћарске, зимзелене и четинарске дрвенасте и жбунасте врсте, цветне врсте (трајнице, перене, руже,...), травњаке, покриваче тла, пузавице и др., при чему треба поштовати следећа правила: <ul style="list-style-type: none"> – користити аутохтоне врсте вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагодљиве на локалне услове средине; – дозвољено је користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају условима средине; – учешће лишћарских врста треба да је доминантно у односу на осталу вегетацију; – користити расаднички произведене саднице високе дрвенасте вегетације; – користити лисно декоративне и цветне форме жбунастих врста и сезонског цвећа; – избежавати инвазивне и алергене врсте; – дрворедна стабла дуж пешечких, бицикличких и/или трим стаза треба да су школоване саднице лишћара, минималне висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm; – дозвољено је увођење нових површина за комуникацију под условом да не нарушавају основни стил уређења и да, заједно са теренима за рекреацију не прелазе 25 % од укупне јавне зелене површине; – обезбедити минимално 70% површине под крошњама дрвећа (ортоганална пројекција крошња);
Површине за комуникацију	<ul style="list-style-type: none"> – потребно је сачувати постојећу матрицу стаза; – за засторе користити квалитетне и трајне материјале, безбедне за коришћење у свим временским условима; – пожељно је коришћење полупорозних и порозних застора; – потребно је обезбедити 1-2% пада површина за комуникацију и терена за рекреацију, чиме се омогућава дренажа површинских вода ка околном порозном земљишту или кишној канализацији, за шта је неопходно обезбедити дренажне елементе (земљане риголе, риголе-каналете, канали);
Вртно-архитектонски елементи	<ul style="list-style-type: none"> – замена постојећих и увођење нових вртно-архитектонских елемената је дозвољено под условом да не нарушавају основни стил пејзажног уређења;
Терени за рекреацију	<ul style="list-style-type: none"> – дозвољена је реконструкција постојећих терена за рекреацију; – терени за рекреацију треба да буду отворени; – није дозвољено покривање или затварање терена за рекреацију (балони, монтажне конструкције,...); – дечија игралишта треба да су у складу са стандардима ЕУ;
Објекти	<ul style="list-style-type: none"> – потребно је поставити јавне тоалете на једнаким растојањима дуж јавне зелене површине у регулисаном приобаљу Саве и Дунава; – објекат јавног тоалета треба да је прикључен на градску инфраструктурну мрежу; – објекат јавног тоалета потребно је визуелно маскирати вегетацијом (шибе, пузавице,...); – није дозвољена изградња надземних и/или подземних објеката и етажа; – потребно је трајно уклонити све неплански подигнуте објекте;

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ ЗЕЛЕНИХ ПОВРШИНА У ПРИОБАЉУ САВЕ И ДУНАВА (ПРБ.1-1)	
Мобилијар и опрема	<ul style="list-style-type: none"> – дозвољено опремање ове јавне зелене површине мобилијаром и опремом у обиму који одговара конкретном простору; – елементе мобилијара поставити дуж шетне стазе на једнаким растојањима; – врста и дизајн мобилијара треба да одговара стилу пејзажног уређења; – изабрани мобилијар треба да задовољи естетске критеријуме у контексту историјски значајних простора;
Комунална инфраструктура	<ul style="list-style-type: none"> – потребно је опремити стандардном инфраструктуром и системом за заливање; – инфраструктурну мрежу постављати на основу снимка постојећег стања и валоризације вегетације, а у складу са дефинисаним минималним дистанцама за поједине врсте инфраструктуре;
Услови заштите природних вредности	<ul style="list-style-type: none"> – јавне зелене површине у регулисаном приобаљу Саве и Дунава, које се налазе у оквиру природних добара и/или у оквиру себе садрже заштићена природна добра, потребно је реконструисати у складу са правилима и мерама дефинисаним у решењима о заштити, као и у складу са Законом о заштити природе, и другим актима од значаја за заштиту природе; – јавне зелене површине у регулисаном приобаљу Саве и Дунава представљају кључне елементе зелене инфраструктуре града, због чега их у целисти (заједно са вегетацијом) треба сачувати; – уколико се током радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минералско-петрографског порекла, а за које се претпоставља да има својства природног добра, потребно је обавестити Завод за заштиту природе Србије и предузети све мере како не би дошло до оштећења до доласка одговорног лица;
Услови заштите културних вредности	<ul style="list-style-type: none"> – за све интервенције у оквиру приобаља Саве и Дунава за просторе који уживају статус заштите у складу са Законом о културним добрима или садрже културна добра или добра која уживају претходну заштиту и друге културне вредности, обавезна је сарадња са надлежном службом заштите споменика културе у смислу: <ul style="list-style-type: none"> – очувања постојеће парцелације, форме зелених површина, постојећих стаза, мобилијара и опреме и вртно архитектонских елемената; – очувања и одржавања парковских структура, споменика, спомен обележја и скулпторалних дела; – презентације археолошких налаза; – постављање приступних стаза и декоративне расвете са акценатовањем споменика, споменичких обележја, скулпторалних дела и фонтана; – формирања мањих пунктова – одмаралишта, опремања мобилијаром и расветом уз бицикличке стазе зоне приобаља; – постављање и изградњу водених површина (фонтане, вештачка језера); – око јавних споменика, спомен обележја и скулпторалних дела, потребно је адекватним пејзажним уређењем формирати микро амбијент у циљу наглашавања значаја споменика, спомен обележја или истицања естетике скулпторалног дела; – забрана радова и активности које угрожавају статичку стабилност, пијетет и споменичка својства културног добра, добра које ужива претходну заштиту, или амбијенталну вредност; – обележавање позиција визуирних сагледавања са карактеристичних стајних места (обала и мостова); – уколико се током радова на уређењу и реконструкцији зелених површина приобаља Саве и Дунава наиђе на археолошке налазе, потребно је обавестити надлежну службу заштите споменика културе како би се предузеле адекватне мере и поступци у циљу заштите од оштећења налаза у складу са одредбама Закона о културним добрима; – у циљу очувања пејзажних вредности зелених површина у приобаљу Саве и Дунава које уживају статус заштите у складу са Законом о културним добрима и амбијенталним вредностима осталих, спречити: спровођење обимнијих земаљних радова којима се мења морфологија терена, неконтролисано постављање надземних инсталација инфраструктурних система и постављање средстава јавног олашавања;

2.13. Правила за очување и унапређење постојећих зелених површина у инундационом подручју Саве и Дунава (ПРБ.1-2)

Зона ПРБ.1-2 обухвата постојеће зелене површине у инундационом подручју Саве и Дунава на предметном подручју. Ове зелене површине су настале спонтано у подручју које је засићено водом, а у одређеном периоду под водом, природном сукцесијом зељастих, жбунастих и дрвенастих биљних врста прилагодљивих на природне услове станишта.

Предметним планом прописују се следећа правила за очување, уређење и одрживо коришћење постојећих природно регулисаних зелених површина у инундационом подручју Саве и Дунава:

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ЗЕЛЕНИХ ПОВРШИНА У ИНУНДАЦИОНОМ ПОДРУЧЈУ САВЕ И ДУНАВА (ПРБ.1-2)	
Основна намена површина	– водно земљиште – природно регулисане зелене површине;
Парцела	– природно регулисана зелена површина у инундационом подручју Саве и Дунава налази се у границама водног земљишта;
Начин коришћења	– водно земљиште се користи на начин којим се не утиче штетно на воде и приобални екосистем и не ограничавају права других, и то за: – изградњу водних објеката и постављање уређаја намењених уређењу водотока и других вода; – одржавање корита водотока и водних објеката; – спровођење мера заштите вода; – спровођење заштите од штетног дејства вода; – остале намене, утврђене Законом о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10 и 93/12); – природно регулисана зелена површина у инундационом подручју Саве и Дунава може се користити само у сврху за коју је намењена (очување биодиверзитета, формирање еколошке мреже); – изузетно, може се привремено користити за шетњу (у периоду када није под водом);
Начин уређења	– ове зелене површине су формиране у инундационом подручју које је засићено водом, а у одређеном периоду под водом, природном сукцесијом зељастих, жбунастих и дрвенастих биљних врста прилагодљивих на природне услове станишта; – сходно условима станишта, изузетно је дозвољено подићи стазе од природног материјала издигнуте изнад тла;
Услови заштите природних вредности	– природно регулисане зелене површине у инундационом подручју Саве и Дунава, које се налазе у оквиру природних добара и/или у оквиру себе садрже заштићена природна добра, потребно је реконструисати у складу са правилима и мерама дефинисаним у Решењима о заштити, као и у складу са Законом о заштити природе, и другим актима од значаја за заштиту природе; – природно регулисане зелене површине у инундационом подручју Саве и Дунава представљају елементе зелене инфраструктуре града (еколошку мрежу), због чега их у целисти треба сачувати;
Услови заштите културних вредности	– уколико се током радова у оквиру зелених површина у инундационом подручју Саве и Дунава налазе на археолошке налазе, потребно је обавестити надлежну службу заштите споменика културе како би се предузеле адекватне мере и поступци у циљу заштите налаза.

2.14. Правила за очување, унапређење и реконструкцију постојећих јавних зелених површина у отвореним стамбеним блоковима (ЗПО.1)

Зоне ЗПО.1 – постојеће јавне зелене површине у отвореним стамбеним блоковима обухватају пејзажно уређене јавне зелене површине са стандардним садржајем парковски уређеног простора и имају функцију локалног парка. Постојеће јавне зелене површине у отвореним стамбеним блоковима су у систему одржавања ЈКП „Зеленило – Београд”. Основни циљ унапређења и реконструкције јесте очување и унапређење мултифункционалност ових јавних зелених површина, односно позитиван утицај на квалитета животне средине, очување биодиверзитета града, пејзажно-архитектонских и културно историјских вредности, позитиван утицај на здравље становника и остваривање економске добити.

Предметним планом прописују се следећа правила за очување, уређење и одрживо коришћење постојећих јавних зелених површина у отвореним стамбеним блоковима:

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ ЈАВНИХ ЗЕЛЕНИХ ПОВРШИНА У ОТВОРЕНИМ СТАМБЕНИМ БЛОКОВИМА (ЗПО.1)	
Основна намена површина	– јавна зелена површина у отвореним стамбеним блоковима; – прописана правила односе се искључиво на јавне зелене површине отвореног стамбеног блока (површине под вегетацијом, површине за пешачку комуникацију, вртно-архитектонски елементи, отворени терени за рекреацију, мобилијар и опрема, као и неопходна комунална инфраструктура), при чему се не ограничава функција других постојећих објеката, као ни реализација планираних;

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ ЈАВНИХ ЗЕЛЕНИХ ПОВРШИНА У ОТВОРЕНИМ СТАМБЕНИМ БЛОКОВИМА (ЗПО.1)	
Парцела	– изумијајући постојеће катастарске парцеле испод објеката (стамбених и пословних), на преосталом делу блока, формира се јединствена грађевинска парцела на којој се налазе постојеће јавне зелене површине и саобраћајне површине; – за отворене стамбене блокове за које су дата правила уређења и грађења за непосредну примену овим планом, а за које се утврди да немају издвојену парцелу под постојећим објектима, потребна је израда пројекта парцелације/препарцелације, а у складу са правилима предметног плана; – није дозвољено устињавање компактних уређених зелених површина унутар блока, као ни њихова пренамена, осим за инфраструктурне објекте и/или подземне гараже, односно отворене паркинг површине, а у складу са прописаним правилима даље у тексту;
Начин коришћења	– јавна зелена површина у отвореним стамбеним блоковима може се користити само у сврху за коју је намењена;
Пејзажно-архитектонско обликовање	– реконструкцију јавних зелених површина у отвореним стамбеним блоковима треба извршити у стилу у ком су подигнуте;
Дозвољени садржаји	– у постојећим јавним зеленим површинама у отвореним стамбеним блоковима дозвољено је увођење следећих садржаја: – биљни материјал (дрвенасте врсте, шибље, цветне врсте, травњаци, покривачи тла, пузавице,...); – површине за комуникацију (стазе, платои, степенице, рампе, бициклистичке стазе, колско-пешачке саобраћајнице, постојећи отворени паркинг простори и сл.); – вртно-архитектонски елементи (трибине, зидови, водене површине и елементи са водом, споменици, скулптуре, перголе, настрешице, кућице, риголе-каналете, канали,...); – отворени терени за рекреацију (дечја игралишта, отворени терени за активну и пасивну рекреацију, теретане на отвореном, трим стазе,...); – објекти (објекат службе одржавања); – мобилијар и опрема (клупе, столови, жардињере, корпе за отпатке, канделабри, опрема за дечја игралишта, пешчаник, опрема за терене за рекреацију); и – комунална инфраструктура (осветљење, водоснабдевање, канализација,...); – садржаји треба да буду тематски концентрисани и да задовоље све старосне групе, при чему треба водити рачуна о величини зелене површине и просторној повезаности појединачних делова;
Биљни материјал	– за потребе реконструкције обавезно урадити мануал валоризације (биоколошка основа) постојеће вегетације; – потребно је сачувати постојећу физиолошки здраву вегетацију; – потребно је подмлатити постојећу вегетацију у складу са просторним могућностима и пејзажним уређењем; – за озелењавање користити лишћарске, зимзелене и четинарске дрвенастих и жбунасте врсте, цветне врсте (трајнице, перене, руже,...), травњаке, покриваче тла, пузавице и др., при чему треба поштовати следећа правила: – користити аутохтоне врсте вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагодљиве на локалне услове средине; – дозвољено је користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају условима средине; – учешће лишћарских врста треба да је доминантно у односу на осталу вегетацију; – користити расаднички произведене саднице високе дрвенасте вегетације; – користити лисно декоративне и цветне форме жбунастих врста и сезонског цвећа; – избегавати инвазивне и алергене врсте; – дрворедна стабла треба да су школоване саднице лишћара, минималне висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm; – обезбедити минимално 50% површине под крошњама дрвећа (ортогонална пројекција крошњи);
Површине за комуникацију	– приликом реконструкције потребно је сачувати постојећу матрицу стаза; – дозвољено је увођење нових површина за комуникацију под условом да не нарушавају основни стил уређења и да, заједно са теренима за рекреацију не прелазе 25 % од укупне јавне зелене површине; – за засторе користити квалитетне и отпорне материјале, безбедне за коришћење у свим временским условима; – пожељно је коришћење полупорозних и порозних застора; – потребно је обезбедити 1-2% пада површина за комуникацију и терена за рекреацију, чиме се омогућава дренажа површинских вода ка околном порозном земљишту или кишној канализацији, за шта је неопходно обезбедити дренажне елементе (земљане риголе, риголе-каналете, канале); – организоване паркинг просторе стамбеног насеља треба озеленити дрворедним садницама садњом стабла на свака 2-3 паркинг места (у зависности од организације паркинг места, подужно, косо и/или управно);

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ ЈАВНИХ ЗЕЛЕНИХ ПОВРШИНА У ОТВОРЕНИМ СТАМБЕНИМ БЛОКОВИМА (ЗПО.1)	
Вртно-архитектонски елементи	– дозвољена је реконструкција постојећих и увођење нових вртно-архитектонских елемената, под условом да не нарушавају основни стил пејзажног уређења;
Терени за рекреацију	– дозвољена је реконструкција постојећих отворених терена за рекреацију; – није дозвољено покривање или затварање терена за рекреацију (балони, монтажне конструкције,...); – дечија игралишта пројектовати у складу са прописаним стандардима; – терени за рекреацију треба да су јавно доступни;
Објекти	– у постојећим јавним зеленим површинама у отвореним стамбеним блоковима није дозвољена изградња надземних и/или подземних објеката. Изузетно, за потребе становника блока дозвољена је изградња инфраструктурних објеката и/или подземних гаража, односно отворених паркинг површина, поштујући следећа правила: – дозвољена укупна заузетост максимално 1% од укупне зелене површине (на нивоу блока); – изградњи подземних гаража, односно отворених паркинг површина, може се приступити само уколико постојећи капацитети паркинг простора нису задовољавајући за потребе становника блока или из одређених разлога на просторима постојећих паркинга није могуће изградити подземне или надземне (монтажне) гараже (при чему приоритет имају постојећи паркинг простори на којима нема високе вегетације); – подземну гаражу, односно отворену паркинг површину, у оквиру зелених површина у постојећим отвореним стамбеним блоковима примарно треба лоцирати на ободу блока (ближе саобраћајници, како би се избегле приступне саобраћајнице) и на деловима који немају или имају најмање примерака високе дрвенасте вегетације; – претходно је обавезно израдити мануал валоризације (биоколошка основа); – потребно је озеленити кров подземне гараже, у слоју земље дебљине 1,2 m које је у равни са тлом; – инвеститор подземне гараже је у обавези да финансира и обезбеди реализацију зелене површине изнад исте; – отворене паркинг површине морају бити попчане растер елементима (полупорозни застор) и засенчене дрворедним стаблима према правилима дефинисаним у поглављу 1.5.2.1.3. Паркирање; – за озелењавање отворених паркинг површина користити школоване саднице лишћара, мин. висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm; – за изградњу инфраструктурних објеката потребно је поштовати правила дефинисана у Поглављу 1.5.3. Зелене површине у оквиру површина за инфраструктурне објекте и комплексе, предметног плана; – отпадне воде (атмосферске или воде од прања) у подручју подземних гаража у оквиру зелених површина у постојећим отвореним стамбеним блоковима, потребно је спровести кроз сепаратор масти и уља пре упуштања у градску канализациону мрежу; – за изградњу инфраструктурних објеката и/или подземних гаража у оквиру зелених површина у постојећим отвореним стамбеним блоковима неопходно је прибавити услове ЈКП „Зеленило – Београд“; – могућа је градња у делу отвореног блока где је важећим планом детаљне разраде предвиђен садржај који није реализован; – потребно је трајно уклонити све неплански подигнуте објекте; – препоручује се озелењавање кровова постојећих гаража у слоју земљишног супстрата минималне дебљине 30 cm;
Мобилијар и опрема	– дозвољена је замена постојећег и постављање новог мобилијара и опреме у обиму који одговара основном стилу пејзажног уређења; – врста и дизајн мобилијара треба да одговара стилу пејзажног уређења;
Комунална инфраструктура	– јавне зелене површине у отвореним стамбеним блоковима потребно је опремити стандардном инфраструктуром и системом за заливање; – инфраструктурну мрежу постављати на основу снимка постојећег стања и валоризације вегетације, а у складу са дефинисаним минималним дистанцама за поједине врсте инфраструктуре; – у овим јавним зеленим површинама дозвољена је изградња одређене инфраструктурне мреже и објеката у обиму и на начин како је дефинисано у Поглављу „1.5.3. Зелене површине у оквиру површина за инфраструктурне објекте и комплексе“;
Услови заштите природних вредности	– уколико се током радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минералошко-петрографског порекла, а за које се претпоставља да има својства природног добра, потребно је обавестити Завод за заштиту природе Србије и предузети све мере како не би дошло до оштећења до доласка одговорног лица;

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ ЈАВНИХ ЗЕЛЕНИХ ПОВРШИНА У ОТВОРЕНИМ СТАМБЕНИМ БЛОКОВИМА (ЗПО.1)	
Услови заштите културних вредности	– за све интервенције у оквиру јавних зелених површина у отвореним стамбеним блоковима које уживају статус заштите у складу са Законом о културним добрима или садрже културна добра или добра која уживају претходну заштиту и друге културне вредности, обавезна је сарадња са надлежном службом заштите споменика културе у смислу: – очувања постојеће парцелације, форме зелених површина, постојећих стаза и вртно-архитектонских елемената; – очувања и одржавања споменика, спомен обележја и скулптуралних дела; – презентације археолошких налаза; – око јавних споменика, спомен обележја и скулптуралних дела, потребно је адекватним пејзажним уређењем формирати микро амбијент у циљу наглашавања значаја споменика, спомен обележја или истицања естетике скулптуралног дела; – забрана радова и активности које угрожавају статичку стабилност, пијетет и споменичка својства културног добра, добра које ужива претходну заштиту, или има амбијенталну вредност; – уколико се током радова на уређењу и реконструкцији зелених површина отворених блокова наиђе на археолошке налазе, потребно је обавестити надлежну службу заштите споменика културе како би се предузеле адекватне мере и поступци у циљу заштите налаза од оштећења;

2.15. Правила за подизање заштитних зелених појасева (ЗЗП.2-1, ЗЗП.2-2 И ЗЗП.2-3)

Зоне ЗЗП.2-1 обухватају заштитне зелене појасеве дуж путне мреже (изван регулације саобраћајница) и непосредно уз паркинг просторе, у функцији заштите насеља и/или пољопривредног земљишта од негативних ефеката саобраћаја (штетни издувни гасови и бука).

Зоне ЗЗП.2-2 обухватају заштитне зелене појасеве у насељеним деловима града и на рубу насеља у функцији заштите становника од разних штетних утицаја и природних непогода (ветрозаштита, заштита од буке,...), ако и у циљу ограничавања непланске изградње и прекомерног ширења насеља.

Зоне ЗЗП.2-3 обухватају заштитне зелене појасеве дуж водених токова (мелиорационих и дренажних канала, потоци, река) у циљу заштите земљишта од штетног дејства ерозије, ветра, очувања биодиверзитета и др.

Предметним планом прописују се следећа правила за подизање заштитних зелених појасева:

ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ ЗАШТИТНИХ ЗЕЛЕНИХ ПОЈАСЕВА (ЗЗП.2-1, ЗЗП.2-2 И ЗЗП.2-3)	
Основна намена површина	– заштитни зелени појас;
Парцела	– заштитни зелени појас се формира на једној или више парцела;
Начин коришћења	– заштитни зелени појасеви дуж путне мреже, у насељеним деловима града и на рубу насеља, ивицама пољопривредних парцела, као и дуж водених токова користе се примарно у функцији заштите; – заштитни зелени појасеви ЗЗП.2-2 и ЗЗП.2-3, у зависности од ширине, могу се користити за спонтану рекреацију становника изградњом пешачких и/или бициклистичких стаза;
Пејзажно-архитектонско обликовање	– формирању заштитних зелених појасева треба да претходе геоморфолошка, педолошка, климатска и биолошка истраживања предметног подручја; – потребно је применити низ техничко-грађевинских и биолошко-еколошких мера; – у зависности од ширине и основне функције, типови засада треба да буду појединачна (солитерна) стабла у комбинацији са шибљем, вишаредни дрвореди, дрвенасто-жбунасте групације и/или континуални масиви лишћарских и четинарских дрвенастих и жбунастих врста; – планиране заштитне зелене појасеве треба пројектовати као санитарно-заштитне засаде; – обезбедити спратност заштитног зеленог појаса употребном зељасте, жбунасте и дрвенасте вегетације;

ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ ЗАШТИТНИХ ЗЕЛЕНИХ ПОЈАСЕВА (ЗЗП.2-1, ЗЗП.2-2 И ЗЗП.2-3)	
	<ul style="list-style-type: none"> – распоред и структура вегетације заштитног зеленог појаса морају бити у корелацији са функцијом коју исти треба да обави; – дозвољено је формирање сценски интересантних амбијената, чиме би се избегло затварање простора и ублажила монотонија простора уз трасу саобраћајнице, а идентификоване значајне визуалне тачке и правци сагледавања; – на равном терену довољна је висина засада од око 2,5 m, ако је терен у виду корита засади морају да буду виши; – када расположива ширина планираног заштитног зеленог појаса не задовољава потребе остваривања основне функције, исти може да се подигне на вештачки изграђеном насипу, а у циљу појачавања ефекта заштите; – приликом подизања планираних заштитних зелених појасева у зонама сливних подручја водотокова треба применити планиране биотехничке и биолошке радове дефинисане у Поглављу 1.1.7. „Заштита земљишта од штетног дејства ерозије и бујица на сливонима водотокова”;
Дозвољени садржаји (елементи пејзажног уређења)	<ul style="list-style-type: none"> – за формирање заштитних зелених појасева примарно се користи: <ul style="list-style-type: none"> – биљни материјал (дрвенасте врсте, шибље, травњаци, покривачи тла); – у зависности од примарне функције заштитног зеленог појаса, неговне позиције и ширине, дозвољено је коришћење следећих елемената: <ul style="list-style-type: none"> – површине за комуникацију (пешачке стазе); – линеарни терени за рекреацију (трим стазе и/или бициклическе стазе); и – мобилијар и опрема (клупе);
Биљни материјал	<ul style="list-style-type: none"> – сачувати квалитетну дрвенасту вегетацију и интегрисати је у форму планираног заштитног зеленог појаса; – за озелењавање користити лишћарске, зимзелене и четинарске дрвенасте и жбунасте врсте, травњаке, покриваче тла, при чему треба поштовати следећа правила: <ul style="list-style-type: none"> – користити аутохтоне врсте вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагодиве на локалне услове средине; – користити врсту које карактеришу изражене фитоценолошке и бактерицидне карактеристике; – избегавати инванзивне и алергене врсте; – користити листопадне врсте дрвећа са јаком изданачком снагом и густом крошњом, али и зимзелене и четинарске врсте како би функционалност била остварена и у зимском периоду; – при коришћењу дрворедних стабала она треба да су школоване саднице лишћара, минималне висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm;
Површине за комуникацију	<ul style="list-style-type: none"> – пешачке, бициклическе и/или трим стазе треба формирати независно једне од других; – за засторе користити квалитетне и трајне материјале, безбедне за коришћење у свим временским условима; – пожељно је коришћење полупорозних и порозних застора; – потребно је обезбедити 1-2% пада површина за комуникацију, чиме се омогућава дренажа површинских вода ка околном порозном земљишту или кишној канализацији, за шта је неопходно обезбедити дренажне елементе (земљане риголе, риголе-каналете, канали);
Објекти	– није дозвољена изградња надземних и/или подземних објеката и етажа;
Мобилијар и опрема	– дозвољено је постављање клупа дуж пешачких, бициклических и/или трим стаза;
Комунална инфраструктура	– инфраструктурну мрежу постављати на основу снимка постојећег стања и валоризације вегетације, а у складу са дефинисаним минималним дистанцама за поједине врсте инфраструктуре;
Услови заштите природних вредности	<ul style="list-style-type: none"> – уколико се заштитни зелени појасеви налазе у оквиру природних добара и/или у оквиру себе садрже заштићена природна добра, потребно их је формирати у складу са правилима и мерама дефинисаним у решењима о заштити, као и у складу са Законом о заштити природе, и другим актима од значаја за заштиту природе; – уколико се током радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минералско-петрографског порекла, а за које се претпоставља да има својства природног добра, потребно је обавестити Завод за заштиту природе Србије и предузети све мере како не би дошло до оштећења до доласка одговорног лица;
Услови заштите културних вредности	<ul style="list-style-type: none"> – уколико се планирани заштитни појас налази у оквиру простора која ужива статус заштите у складу са Законом о културним добрима или његовој непосредној близини, потребно је остварити сарадњу са надлежном службом заштите споменика културе; – уколико се током радова на подизању заштитног зеленог појаса наиђе на археолошке налазе, потребно је обавестити надлежну службу заштите споменика културе како би се предузеле адекватне мере и поступци у циљу заштите налаза од оштећења налаза;

2.16. Правила за подизање (изградњу) зелених коридора (ЗЗП.2)

Зона ЗЗП.2 обухвата планиране зелене коридоре на предметном подручју. Подизање зелених коридора предвиђено је

дуж малих градских водотокова, изван водног земљишта, а циљу повезивања осталих зелених површина у јединствен систем, формирања еколошке мреже града, унапређења квалитета животне средине и др.

Предметним планом прописују се следећа правила за подизање нових зелених коридора:

ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ (ИЗГРАДЊУ) НОВИХ ЗЕЛЕНИХ КОРИДОРА (ЗЗП.2)	
Основна намена површина	– јавна зелена површина – Зелени коридор;
Парцела	– подизање новог зеленог коридора дозвољено је на једној или више целих парцела, без парцелације;
Пејзажно-архитектонско обликовање	<ul style="list-style-type: none"> – у зависности од ширине, облика, просторног положаја и приступачности, зелени коридори могу бити различито уређени и садржајно различито опремљени; – поједини делови зеленог коридора могу бити уређени као парковске површине, шуме, заштитни зелени појасеви или подручја природне вегетације (вегетација настала процесом природне сукцесије); – дуж пешачке и бициклическе стазе формирати минимално једноредни, једностранни дрворед; – за потребе заштите земљишта од ерозије и бујица, на подручју планираном за зелене коридоре, потребно је применити планиране биотехничке и биолошке радове дефинисане у Поглављу 1.1.7.; – на минималном растојању од 1.000 m дуж стаза, формирати пунктове за одмор са одговарајућим мобилијаром, вртно-архитектонским елементима, теренима за рекреацију, затрављеним површинама или ливадама које се могу користити као излетишта и пејзажно амбијенталним уређењем;
Дозвољени садржаји (елементи пејзажног уређења)	<ul style="list-style-type: none"> – приликом подизања зелених коридора дозвољено је увођење следећих садржаја: <ul style="list-style-type: none"> – биљни материјал (дрвенасте врсте, шибље, цветне врсте, травњаци, покривачи тла, пузавице, акватичне биљке, ливадске врсте,...); – површине за комуникацију (пешачке стазе, платои, степенице, рампе, бициклическе стазе); – вртно-архитектонски елементи (трибине, зидови, ограде, капије, водене површине и елементи са водом, споменици, скулптуре, перголе, настрешице, кућице, риголе-каналете, канали,...); – отворени терени за рекреацију (деча игралишта, отворени терени за активну и пасивну рекреацију, трим стазе,...); – објекти (јавни тоалет, објекат службе одржавања, туристички пункт); – мобилијар и опрема (клупе, столови, жардињере, корпе за отпатке, канделабри, опрема за деча игралишта, пешчаник, опрема за терене за рекреацију, елементи визуелне комуникације); и – комунална инфраструктура (осветљење, водоснабдевање, канализација,...); – обим и врсту дозвољених садржаја треба прилагодити величини (односно „дужини“) зеленог коридора, као и пејзажно-архитектонском решењу; – сви садржаји зеленог коридора треба да су јавно доступни посетиоцима; – обезбедити минимално 50% површине под крошњама дрвећа (ортогонална пројекција крошњи);
Процентуално учешће садржаја	– дозвољено је максимално 30 % под површинама за комуникацију, теренима за рекреацију и објектима;
Биљни материјал	<ul style="list-style-type: none"> – озелењавању зеленог коридора треба да претходе геоморфолошка, педолошка, климатска и биолошка истраживања предметне локације; – потребно је сачувати постојећу квалитетну вегетацију затечену на терену и уклопити је у ново пејзажно уређење; – за озелењавање користити лишћарске, зимзелене и четинарске дрвенастих и жбунасте врсте, цветне врсте (трајнице, перене, руже,...), травњаке, покриваче тла, пузавице и др., при чему треба поштовати следећа правила: <ul style="list-style-type: none"> – користити аутохтоне врсте вегетације које припадају природној потенцијалној вегетацији, прилагодиве на локалне услове средине; – дозвољено је користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају условима средине; – учешће лишћарских врста треба да је доминантно у односу на осталу вегетацију; – користити расаднички произведене саднице високе дрвенасте вегетације; – користити лисно декоративне и цветне форме жбунастих врста и сезонског цвећа; – избегавати инванзивне и алергене врсте; – дрворедна стабла треба да су школоване саднице лишћара, минималне висине 3,5 m, стабло чисто од грана до висине од 2,5 m и прсног пречника најмање 15 cm; – у оквиру зеленог коридора треба формирати влажна станишта, ливаде које се ређе косе и сл. природи блиска станишта; – обезбедити минимално 50 % површине парка под крошњама дрвећа (ортогонална пројекција крошњи);

ПРАВИЛА ЗА ПОДИЗАЊЕ (ИЗГРАДЊУ) НОВИХ ЗЕЛЕНИХ КОРИДОРА (ЗЗП.2)	
Површине за комуникацију	– приликом пројектовања површина за комуникацију потребно је уважити правце пешачког и бициклическог кретања; – за засторе користити квалитетне и трајне материјале, безбедне за коришћење у свим временским условима; – пожељно је коришћење полупорозних и порозних застора; – потребно је обезбедити 1–2% пада површина за комуникацију и терена за рекреацију, чиме се омогућава дренажа површинских вода ка околном порозном земљишту или кишној канализацији, за шта је неопходно обезбедити дренажне елементе (земљане риголе, риголе-каналете, канали);
Вртно-архитектонски елементи	– примену вртно-архитектонских елемената треба ускладити са стилем пејзажног уређења зеленог коридора;
Терени за рекреацију	– дозвољена је изградња отворених терена за рекреацију; – бициклическе и трим стазе градити независно једне од других, као и у односу на пешачке стазе; – није дозвољено покривање или затварање терена за рекреацију (балони, монтажне конструкције,...); – дечија игралишта треба да су у складу са прописаним стандардима;
Објекти	– потребно је у оквиру пунктова за одмор изградити јавни тоалет; – објекат јавног тоалета треба да је прикључен на градску инфраструктурну мрежу; – објекат јавног тоалета потребно је визуелно маскирати вегетацијом (шибље, пузавице,...); – није дозвољена изградња надземних и/или подземних објеката и етажа; – на месту приступа зеленом коридору са саобраћајнице (место улаза) потребно је обезбедити паркинг простор за кориснике; – паркинг простор треба да је заштити полупорозним зазором (уколико није у зони заштите Београдског водоизворишта); – на паркинг простору треба формирати дрворед, садњом једног стабла на свака 2–3 паркинг места (у зависности од оријентације паркинг места, подужно, косо и/или управно);
Мобилијар и опрема	– врста и дизајн мобилијара треба да одговара стилу пејзажног уређења; – дуж пешачке, бициклических и трим стаза поставити неопходан мобилијар за одмор, на једнаком растојању;
Комунална инфраструктура	– зелени коридор је потребно опремити стандардном инфраструктуром и системом за заливање; – инфраструктурну мрежу постављати у складу са дефинисаним минималним дистанцама за поједине врсте инфраструктуре у односу на затечену дрвенасту вегетацију;
Услови заштите природних вредности	– уколико се на простору планираног зеленог коридора налази природно добро или нека природна вредност потребно је прибавити услове надлежне институције; – уколико се током радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минералношко-петрографског порекла, а за које се претпоставља да има својства природног добра, потребно је обавестити Завод за заштиту природе Србије и предузети све мере како не би дошло до оштећења до доласка одговорног лица;
Услови заштите културних вредности	– уколико се новопланирани зелени коридор налази у оквиру простора која ужива статус заштите у складу са Законом о културним добрима, потребно је остварити сарадњу са надлежном службом заштите споменика културе; – уколико се током радова на подизању зеленог коридора, наиђе на археолошке налазе, потребно је обавестити надлежну службу заштите споменика културе како би се предузеле адекватне мере и поступци у циљу заштите налаза;
Начин коришћења	– формиран зелени коридор представља јавну зелену површину и може се користити само у сврху за коју је намењен;

2.17. Правила за очување, унапређење и одрживо коришћење постојећих влажних станишта (ВС.1)

Зона ВС.1 обухвата постојећа влажна станишта на предметном подручју. То су подручја изван водених токова, али чије земљиште је перманентно или сезонски засићено водом. Најчешће су у питању баре и ритови. Под барама се подразумевају стајаће воде у којима није изражена дубинска зона. Читава површина може да буде насељена вегетацијом литорала. Баре су постојане и само изузетно делимично или потпуно пресушују. Под ритовима се подразумевају површине које су само повремено под водом. У ствари ритови припадају плавним ливадама на којима се развија земљиште са врло изразитим хумусним акумулативним слојем. Таква подручја могу, делимично или у целини, да буду под плитким воденим огледалом. Влажна земљишта се, поред шума, сматрају екосистемима са највећим биодиверзитетом и играју веома важну улогу у формирању еколошких мрежа и зелене инфраструктуре града.

Предметним планом прописују се следећа правила за очување, уређење и одрживо коришћење постојећих влажних станишта:

ПРАВИЛА ЗА ОЧУВАЊЕ, УНАПРЕЂЕЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПОСТОЈЕЋИХ ВЛАЖНИХ СТАНИШТА (ВС.1)	
Основна намена површина	– јавна зелена површина – влажно станиште;
Парцела	– налази се на једној или више парцела, при чему се не мора формити јединствена парцела;
Начин коришћења	– влажно станиште се може користити само у сврху за које је намењено (очување биодиверзитета, формирање еколошке мреже), а у складу са предметним конвенцијама;
Начин уређења	– влажна станишта су површине обрасле акватичним врстама прилагодљивим на специфичне услове станишта; – влажна станишта треба сачувати у постојећим границама, а у циљу очувања биолошке разноврсности; – у циљу заштите од смањења површине (затрпавањем, исушивањем и непланском изградњом), потребно је ободом формирати заштитни појас од хидрофилних дрвенастих и жбунастих врста; – сходно условима станишта, изузетно је дозвољено подићи стазе од природног материјала издигнуте изнад тла и сојенице за посматрање;
Услови заштите природних вредности	– постојећа влажна станишта се налазе у оквиру подручја еколошке мреже „Ушће Саве у Дунав” због чега је потребно поштовати мере заштите прописане Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10), Прилог 3, као и и другим актима од значаја за заштиту природе; – влажно станиште у подручју Великог блата је у поступку заштите као Заштићено станиште „Велико блато”, тако да уређење ове зелене површине треба да буде у складу са мерама прописаним решењем о заштити, планом управљања, као и Законом о заштити природе;

В) СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Предметни план представља основ за издавање Локацијских услова, израду пројекта парцелације или препарцелације, урбанистичког пројекта и плана детаљне регулације, у складу са Законом о планирању и изградњи.

Предметни план спроводи се на један од следећих начина:

1. Непосредно применом правила уређења и грађења из предметног плана за јавне зелене површине и шуме, израдом одговарајућег пројекта пејзажног уређења, а на основу претходно:

- издатих локацијских услова и/или
- потврђеног урбанистичког пројекта.

2. На основу одредаба важећих урбанистичких планова који се предметним планом прихватају као стечене планске обавезе. Ово се нарочито односи на подручја заштићених природних и културних добара за која су израђени и донети планови детаљне разраде.

3. Израдом планова детаљне разраде за појединачне локације планираних јавних зелених површина и шума на подручјима која нису саобраћајно и инфраструктурно опремљена, односно планова детаљне разраде ширих просторних целина којима ће планиране јавне зелене површине и шуме бити обухваћене. Минимални обухват плана детаљне разраде је блок или део блока, односно урбанистичка целина. Предметне зоне приказане на графичком прилогу бр. 13 – Начин спровођења плана, као „Подручја за која је обавезна израда планова детаљне регулације”, не представљају границе будућих планова детаљне разраде, већ подручја која је обавезно обухватити границом будућих планова.

Израдом планова детаљне разраде за преостале јавне и остале намене, применом норматива и правила уређења за зелене површине утврђене у предметном плану.

За подручја за која је утврђена обавеза израде планова детаљне регулације, јавне зелене површине и шуме планирати на основу правила уређења и грађења из предметног плана, с тим да је постојеће јавне зелене површине и шуме потребно очувати у целисти, а планиране је могуће прекомпоновати у обухвату плана, поштујући утврђену површину и нормативе из предметног плана.

Правци ауто-путева, магистрала и инфраструктурних објеката и коридора, приказани на графичким прилозима предметног плана, представљају генерална урбанистичка решења. Њихове коначне трасе, попречни и подужни профили, укрсне тачке, путни појасеви, објекти на њима и др. утврђиваће се плановима детаљне разраде.

На графичком прилогу бр. 13 – Начин спровођења плана, који је саставни део предметног плана, означена су подручја са различитим начинима спровођења плана.

1. Подручја која се спроводе непосредно применом правила плана генералне регулације

(Графички прилог бр. 14 – Локације за директно спровођење)

Предметни план спроводиће се непосредно применом правила уређења и грађења, за поједине јавне зелене површине и шуме (аналитички одређене), издавањем локацијских услова и на основу њих израђеног одговарајућег пројекта пејзажног уређења.

На графичком прилогу бр. 13 – Начин спровођења плана, који је саставни део предметног плана, означена су подручја за непосредну примену правила предметног плана.

Подручја дата за непосредну примену правила предметног плана, обавезно се спроводе израдом урбанистичког пројекта у случају када се подиже нова јавна зелена површина типа парк, сквер, трг, зелене површине у приобаљу Саве и Дунава, зелени коридор и зелене површине посебне намене, за које је потребно проверити однос према постојећем високовреднованом окружењу. Израда урбанистичког пројекта обавезна је за изградњу подземних гаража, односно отворених паркинг површина у оквиру јавних зелених површина у отвореним стамбеним блоковима, који треба да садржи анализу потреба за паркинг местима становника блока, при чему је неопходно поштовати правила прописана у подпоглављу 2.15. Правила за очување, унапређење и реконструкцију постојећих јавних зелених површина у отвореним стамбеним блоковима (ЗПО.1).

За подизање и уређење нових шума и јавних зелених површина у зони заштите аеродрома неопходно је обавити сарадњу са Директоратом цивилног ваздухопловства Републике Србије, а у непосредној близини севесо постројења/комплекса неопходно је обавити сарадњу са Министарством заштите животне средине.

Такође, дозвољена је и израда плана детаљне регулације, у складу са општим правилима грађења и наменом површина. Уколико се на подручју које се спроводи непосредно применом правила предметног плана (укључујући и елементе детаљне разраде) ради план детаљне регулације, примењују се све одредбе из поглавља 3. Подручја за која је обавезна израда планова детаљне регулације.

Подручја за непосредну примену правила предметног плана, приказана на Графичком прилогу бр. 14 – Локације за директно спровођење.

2. Подручја која се спроводе на основу важећих урбанистичких планова

Одређени број планова детаљне и генералне регулације донетих према Закону о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 47/03, 34/06, 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14 и 145/14), као и преи-

спитани важећи регулациони планови (донети у периоду од 1995. до 13. маја 2003. године) и детаљни урбанистички планови (донети до 1995. године), спроводе се у складу са планираним решењима из тих планова за јавне зелене површине и шуме, у целости или у делу.

Списак планова детаљне разраде који у односу на јавне зелене површине и шуме остају на снази у целости или делу, дат је у Поглављу Г) Однос према постојећој планској документацији, а границе и картографски бројеви приказани су на графичком прилогу бр. 13 – Начин спровођења плана, који је саставни део предметног плана. У случају неслагања, важи наведени графички прилог.

3. Подручја за која је обавезна израда планова детаљне регулације

Подручја у којима није дефинисана регулација и у којима се предвиђају значајне промене као и Потреба опремања земљишта инфраструктуром и јавним функцијама обавезно је детаљно разрадити кроз израду планова детаљне регулације.

Нормативе и правила уређења и грађења за зелене површине утврђене у поглављу 1.2 Нормативи у планирању система зелених површина, 1.3. Општа правила за шуме и шумско земљиште, 1.4. Општа правила за јавне зелене површине, 1.5. Општа правила за јавне зелене површине у оквиру других површина јавне намене, 1.6. Зелене површине у оквиру површина јавне и/или остале намене и 1.7. Зелене површине у оквиру површина осталих намена, предметног плана, потребно је примењивати у поступку израде појединачних планова детаљне регулације за преостале јавне и остале намене, било да се ради о појединачним плановима за одређену намену, или о плановима детаљне разраде ширих просторних целина (чије ће се границе накнадно дефинисани у складу са потребама).

На графичком прилогу бр. 13 – Начин спровођења плана, који је саставни део предметног плана, означена су подручја за која је обавезна израда планова детаљне регулације за планиране јавне зелене површине и шуме, односно подручја за која је обавезна израда планова детаљне регулације преостале јавне и остале намене.

За подручја за која је утврђена обавеза израде планова детаљне разраде, јавне зелене површине и шуме планирати на основу правила уређења и грађења из предметног плана, с тим да је постојеће јавне зелене површине и шуме потребно очувати у целости. Кроз израду плана детаљне разраде, планиране јавне зелене површине и шуме представљају дефинисану потребу, те их је могуће, на основу елементарне квантификације, прерасподелити у обухвату плана детаљне разраде, поштујући утврђену површину и нормативе из предметног плана.

Приликом израде плана детаљне регулације, без обзира на зону и намену у којој се он ради, одредбе, услови и правила овог плана сматрају се оријентационим и не захтевају формалну измену овог плана. Такође, промена планираних намена, може се мењати кроз израду плана детаљне регулације, у сарадњи и уз сагласност надлежних институција.

4. Препоруке за израду посебних студија, планова и пројеката

Концепција и организација система зелених површина реализоваће се преваходно на основу мера и услова

утврђених у предметном плану. Препоручује се континуирано праћење стања у простору, посебно постојећих шума и јавних зелених површина и њихова валоризација, као и стања животне средине. У том контексту, у циљу заштите и унапређења квалитета животне средине, као и подизања нивоа свести о значају природних и културно-историјских вредности укупног простора, предметним планом посебно се предлаже израда следећих докумената:

- Студија могућности повећања еколошког ефекта биотопа на парцели (блоку) и постављање циљног „еколошког индекса” (ЕИ) као урбанистичког параметра за различите намене и типове изграђености, а за потребе детаљне планске разраде;

- Студија могућности успостављања и примене система за пречишћавање отпадних и ревитализацију загађених вода путем биљака (Constructed wetlands, Reed bed, Floating treatment wetlands, Floating islands);

- Студија могућности успостављања и примене одрживог система прикупљања атмосферских вода (SUDS – sustainable drainage system) у изграђеном градском ткиву;

- Истраживање локација за формирање енергетских плантажа брзорастућих лишћарских врста (врба);

- Истраживање локација за изградњу новог зоолошког врта;

- Истраживање локација за изградњу нове ботаничке баште;

- Очување изузетних природних вредности приобалних предела Саве и Дунава (Природно језгро Београда), као и културно-историјских и урбанистичко-архитектонских вредности заштићених просторних културно историјских целина које се ослањају на реке (Београдска тврђава, Косанчићев венац, Старо језгро Земуна, Приобална зона Новог Београда), њихову интеракцију и интеграцију, потребно је афирмисати кроз мултидисциплинарни Пројекат (чији су носиоци надлежне градске и републичке институције и органи државне управе), којим би се ово средиште урбане генезе („genius loci”) Београда, предложило за УНЕСКО листу Светске природне и културне баштине;

- Урбанистички план за подручје Београдске тврђаве;

- Урбанистички план за подручје Новог гробља;

- Урбанистички план за комплекс културног добра „Старо сајмиште – Логор Гестапоа”;

- Студија постављања јавних споменика и спомен обележја на подручју Београда и др.

Пројектни задатак, динамика израде и начин финансирања наведених докумената утврдиће се кроз сарадњу надлежних градских и републичких органа управе, надлежних организација и институција које се старају о планирању и уређењу простора, заштити животне средине, заштити природног и културног наслеђа, као и надлежних комуналних предузећа.

Г) ОДНОС ПРЕМА ПОСТОЈЕЋОЈ ПЛАНСКОЈ ДОКУМЕНТАЦИЈИ

У поступку израде предметног плана преиспитана је у делу јавних зелених површина и шума сва важећа планска документација (детаљни урбанистички планови, регулациони планови, урбанистички пројекти, планови генералне регулације и планови детаљне регулације), приказана на графичком прилогу Документације плана бр. 1д – Подаци о постојећој планској документацији (тзв. стечене обавезе).

Однос према постојећим урбанистичким плановима дефинисан је на један од три следећа начина:

1. Планови који се делимично стављају ван снаге;
2. Планови који остају на снази;
3. Однос према ПГР грађевинског подручја Београда.

1. Планови који се делимично стављају ван снаге

Ступањем на снагу предметног плана делимично се стављају ван снаге следећи планови:

- картографски број 344

ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН УЛИЦЕ ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА ОД УЛИЦЕ ВЛАДИМИРА ТОМАНОВИЋА ДО УЛИЦЕ НОВА I-I („Службени лист Града Београда”, број 4/79)

- картографски број 344-1

ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА УЛИЦЕ ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА ОД УЛИЦЕ ВЛАДИМИРА ТОМАНОВИЋА ДО УЛИЦЕ НОВА I-I („Службени лист Града Београда”, број 14/80)

Детаљни урбанистички план и његова измена се стављају ван снаге на делу планиране саобраћајне површине (раскрсница улица Војислава Илића и Кружни пут Падина), у делу к.п. 6931/14, 7322, 7323 и 6989 КО Вождовац, које се предметним планом пренамењују у јавне зелене површине у оквиру отвореног блока (саобраћајни прикључак је планиран ПДР за саобраћајни потез од Борске улице до петље „Ласта” („Службени лист Града Београда”, број 40/07) и реализован).

- картографски број 538

ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВРАЧАРСКОГ ПЛАТО („Службени лист Града Београда”, број 19/90)

Детаљни урбанистички план се ставља ван снаге у делу планираних јавних зелених површина различитих типова, на к.п. 1819/12, 1819/8, 1800/10, 1819/5, 1819/4 и 2194/5 и део к.п. 1800/1 КО Врачар, које се предметним планом пренамењују у јединствену јавну зелену површину типа парка.

- картографски број 571

ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН РЕКОНСТРУКЦИЈЕ БЛОКОВА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ФРАНЦУСКЕ, БРАЋЕ ЈУГОВИЋА, ДОСИТЕЈЕВЕ, ВАСЕ ЧАРАПИЋА, УЗУН МИРКОВЕ, 7.ЈУЛА, ГОСПОДАР ЈЕВРЕМОВЕ, СИМИНЕ И КАПЕТАН МИШИНЕ („Службени лист Града Београда”, број 25/92)

Детаљни урбанистички план се ставља ван снаге на површини планираној за јавну зелену површину – Академски парк, која се предметним планом задржава са истом наменом, али са значајно детаљнијим правилима уређења и унапређења која се непосредно примењују.

- картографски број 1002

РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН СТАМБЕНОГ НАСЕЉА „ЧИТАЧКИ ПОТОК” У ЖЕЛЕЗНИКУ („Службени лист Града Београда”, број 24/95)

Регулациони план се ставља ван снаге на делу површина планираних за јавне зелене површине, у делу к.п. 5549, 5550, 5553, 5554, 5555, 5561/1, 5562/1, 5565/1, 5560, 5563, 5564, 5559/1, 4304/1, 4303/1, 4302/2, 4301, 4300/1, 4299/1, 4298/1, 4298/2, 4297, 5568, 5570, 5680/1, 5679, 5665, 5660, 5659, 5658, 5655, 5652, 5649, 5648, 5645, 5644, 5641, 5640, 5636/1, 5636/2, 5669, 5700/1, 5707 и 5706/1, као и к.п. 5571 и 5572, КО Железник, тако што се предметним планом задржавају са истом наменом и обједињују са планираним јавним зеленим површинама ван границе регулационог плана (контактно подручје), као јединствене површине предвиђене за непосредно спровођење.

- картографски број 1041

РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН БУЛЕВАРА РЕВОЛУЦИЈЕ (БУЛЕВАР КРАЉА АЛЕКСАНДРА) – ДЕОНИЦА ОД УЛИЦЕ ТАКОВСКЕ ДО УЛИЦЕ СИНЂЕЛИЋЕВЕ (БЛОКОВИ А1-А19,Б11,Б17) („Службени лист Града Београда”, бр. 15/01)

Регулациони план се ставља ван снаге на делу површине планиране за јавну зелену површину – парк (мали Ташмајдан), део к.п. 1983/1 и 1932/1 КО Палилула, која се предметним планом задржава са истом наменом, али са значајно детаљнијим правилима уређења и унапређења која се непосредно примењују. Такође, план се ставља ван снаге за јавну намену – колске и колско пешачке површине, део к.п. 677, КО Врачар, која се предметним планом задржава као постојећа јавна зелена површина – сквер.

– картографски број 1386

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА РИПАЊ, ГРАДСКА ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, бр. 12/16)

План генералне регулације се ставља ван снаге у делу заштићеног подручја ПИО „Авала” (постојећа шума), тако што се то подручје са истом наменом, предметним планом третира као део јединственог комплекса шуме Авала, односно заштићеног подручја ПИО „Авала”, што је био захтев Завода за заштиту природе Србије прихваћен од стране Комисије за планове Скупштине Града Београда.

Границе и картографски бројеви планова детаљне разраде који у односу на јавне зелене површине и шуме остају на снази у делу, приказане су на графичком прилогу бр. 13 – Начин спровођења плана.

2. Планови који остају на снази

Ступањем на снагу предметног плана остају на снази следећи планови, а у складу са графичким прилогом бр. 13 – Начин спровођења плана:

– картографски број 1

ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН КАЛЕМЕГДАНА („Службени лист Града Београда”, бр. 6/69 и 15/88)

– картографски број 12

ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ПОДРУЧЈА КНЕЗ МИХАИЛОВЕ УЛИЦЕ („Службени лист Града Београда”, број 2/80)

– картографски број 12-1

ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА КНЕЗ МИХАИЛОВЕ УЛИЦЕ („Службени лист Града Београда”, бр. 16/87)

– картографски број 18-1

ИЗМЕНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА РЕКОНСТРУКЦИЈЕ ДЕЛА МЗ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 16/90)

– картографски број 20

ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН РЕКОНСТРУКЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА ЛОЛЕ РИБАРА, ТАКОВСКЕ, МАЈКЕ ЈЕВРОСИМЕ И ПАЛМОТИЋЕВЕ („Службени лист Града Београда”, број 14/77)

– картографски број 21

ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН РЕКОНСТРУКЦИЈЕ ТАКОВСКЕ УЛИЦЕ („Службени лист Града Београда”, број 21/73)

– картографски број 23

ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН РЕКОНСТРУКЦИЈЕ УЛИЦЕ КНЕЗА МИЛОША („Службени лист Града Београда”, број 15/71)

– картографски број 25

ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН МЗ „ПЕРО ПОВИЋ АГА” ОПШТИНЕ СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 20/87)

– картографски број 34-1

ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ДЕЛА САВСКЕ ОБАЛЕ У НОВОМ БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 25/88)

– картографски број 38-1

ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА БЛОКА 66 У НОВОМ БЕОГРАДУ ИЗМЕЂУ УЛИЦА (2-2) М. МИЛЕНКОВИЋА, (2А-2А) МАГИСТРАЛНОГ ПРСТЕНА И ДР АГОСТИНА НЕТА („Службени лист Града Београда”, број 30/90)

– картографски број 46-1

ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА РЕКОНСТРУКЦИЈЕ БЛОКОВА 7А И 8А У НОВОМ БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 16/88)

– картографски број 47-1

ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА РЕКОНСТРУКЦИЈЕ БЛОКОВА 7 И 8 У НОВОМ БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 16/88)

– картографски број 48-1

ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА БЛОКА 4 У НОВОМ БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 14/91)

– картографски број 51-1

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА БЛОКА 65 У НОВОМ БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 13/94)

– картографски број 56-1

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА СТАМБЕНОГ НАСЕЉА БЕЖАНИЈА (БЛОКОВИ 61, 62, 63 И ДЕЛОВИ БЛОКОВА 64, 60, 57 И 57А) У НОВОМ БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 3/91)

– картографски број 58-1

ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ЗОНЕ II НА БЕЖАНИЈСКОЈ КОСИ У НОВОМ БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 16/88)

– картографски број 59-1

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ЗОНЕ I СТАМБЕНОГ НАСЕЉА НА БЕЖАНИЈСКОЈ КОСИ У НОВОМ БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 17/85)

– картографски број 59-2

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ЗОНЕ И СТАМБЕНОГ НАСЕЉА НА БЕЖАНИЈСКОЈ КОСИ У НОВОМ БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 4/91)

– картографски број 60

ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА САОБРАЋАЈНИЦУ Т-6 ОД АУТОПУТА ДО САОБРАЋАЈНИЦЕ 13-13 („Службени лист Града Београда”, број 9/73)

– картографски број 64

ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН АУТОПУТА КРОЗ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 17/67)

– картографски број 71

ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ПОДРУЧЈА СЛАВИЈА („Службени лист Града Београда”, број 11/80)

– картографски број 74

ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА СМИЉАНИЋЕВЕ, МАРШАЛА ТОЛБУХИНА, АЛЕКСЕ НЕНАДОВИЋА И ЊЕГОШЕВЕ („Службени лист Града Београда”, број 23/86)

– картографски број 75

ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: МАРШАЛА ТОЛБУХИНА, СМИЉАНИЋЕВЕ, ЊЕГОШЕВЕ И ИВАНА МИЛУТИНОВИЋА („Службени лист Града Београда”, број 15/67)

- картографски број 86-2
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА XI И XII МЗ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВРАЧАР („Службени лист Града Београда”, број 25/85)
- картографски број 100
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН КОМПЛЕКСА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: МИХАИЛА БОГИЋЕВИЋА, ГАВРИЛА ПРНИЦИПА, ЛИЧКЕ, КАРАЂОРЂЕВЕ И ТРГА БРАТСТВА И ЈЕДИНСТВА („Службени лист Града Београда”, број 6/87)
- картографски број 103
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ТРИ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: КНЕЗА МИЛОША, БИРЧАНИНОВЕ, ГЕНЕРАЛА ЖДАНОВА, ВОЈВОДЕ МИЛЕНКА, СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА, ПАСТЕРОВЕ И МИЛОША ПОЦЕРЦА („Службени лист Града Београда”, број 27/87)
- картографски број 105
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ДВА БЛОКА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 25/67)
- картографски број 105-1
ИЗМЕНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ДВА БЛОКА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 10/72)
- картографски број 105-2
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ДВА БЛОКА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 11/77)
- картографски број 105-3
ИЗМЕНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ДВА БЛОКА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ САВСКИ ВЕНАЦ ИЗМЕЂУ УЛИЦА КНЕЗА МИЛОША, МИЛОША ПОЦЕРЦА, ГЕНЕРАЛА ЖДАНОВА И ВИШЕГРАДСКЕ („Службени лист Града Београда”, број 27/87)
- картографски број 106
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН КЛИНИЧКО ИНСТИТУТСКОГ ЦЕНТРА МЕДИЦИНСКОГ ФАКУЛТЕТА („Службени лист Града Београда”, број 2/75)
- картографски број 106-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА КЛИНИЧКО-ИНСТИТУТСКОГ ЦЕНТРА МЕДИЦИНСКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ: ПРОШИРЕЊЕ УНИВЕРЗИТЕТСКЕ ДЕЧЈЕ КЛИНИКЕ („Службени лист Града Београда”, број 14/91)
- картографски број 125
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН РЕКОНСТРУКЦИЈЕ И ИЗГРАДЊЕ КОМПЛЕКСА ИЗМЕЂУ АУТО-ПУТА, УЛИЦЕ КНЕЗА МИЛОША, ДУРМИТОРСКЕ УЛИЦЕ И КЛИНИЧКОГ ЦЕНТРА МЕДИЦИНСКОГ ФАКУЛТЕТА („Службени лист Града Београда”, број 18/78)
- картографски број 132
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЦВИЈИЋЕВЕ УЛИЦЕ („Службени лист Града Београда”, број 13/72)
- картографски број 139-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ПОДЗЕМНЕ ПУТНИЧКО-ЖЕЛЕЗНИЧКЕ СТАНИЦЕ У ЗОНИ РАСКРСНИЦЕ БУЛЕВАРА РЕВОЛУЦИЈЕ И РУЗВЕЛТОВЕ УЛИЦЕ („Службени лист Града Београда”, број 30/90)
- картографски број 140
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ПУТНИЧКОГ ЖЕЛЕЗНИЧКОГ ЧВОРА У БЕОГРАДУ – ПРВИ ДЕО („Службени лист Града Београда”, број 13/72)
- картографски број 141
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВИШЊИЧКЕ УЛИЦЕ ОД УЛ. МИЈЕ КОВАЧЕВИЋА ДО СЛАНАЧКОГ ПУТА („Службени лист Града Београда”, број 25/83)
- картографски број 173
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН НОВОГ ГРОБЉА У БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 18/79)
- картографски број 180-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ОДЛУКЕ О ДУП-У СТАМБЕНОГ КОМПЛЕКСА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА, ЗАГЕ МАЛИВУК, КРИЖАНИЋЕВЕ И ТОПАЛОВИЋЕВЕ („Службени лист Града Београда”, број 5/85)
- картографски број 187
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДЊУ НАДЗЕМНИХ ВОДОВА 400 kV ОД ТС 400/220 kV „БЕОГРАД ВИИИ” ДО ГРАНИЦЕ ДУП А ГРАДСКОГ ПАРКА „ЗВЕЗДАРА” И ИЗГРАДЊУ НАДЗЕМНИХ ВОДОВА 110 KV ОД ПОСТОЈЕЋЕГ НАДЗЕМНОГ ВОДА ДО ГРАНИЦЕ ДУП А ГРАДСКОГ ПАРКА „ЗВЕЗДАРА” („Службени лист Града Београда”, број 28/87)
- картографски број 188
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН УЛИЦЕ ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА ОД УЛ. ГОСПОДАРА ВУЧИЋА ДО АУТОПУТА БЕОГРАД – НИШ („Службени лист Града Београда”, број 9/87)
- картографски број 202
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН РЕКОНСТРУКЦИЈЕ УЖНОГ ДЕЛА I МЗ У ЗЕМУНУ („Службени лист Града Београда”, број 6/69)
- картографски број 211
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ДЕЛА БЛОКА ИЗМЕЂУ БУЛЕВАРА АВНОЈА, САОБРАЋАЈНИЦЕ 12-12, НОВОПРОЈЕКТОВАНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ И УЛИЦЕ МАРИЈЕ БУРСАЋ („Службени лист Града Београда”, број 1/78)
- картографски број 211-1
ИЗМЕНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ДЕЛА БЛОКА ИЗМЕЂУ БУЛЕВАРА АВНОЈ-а, САОБРАЋАЈНИЦЕ 12-12, НОВОПРОЈЕКТОВАНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ И УЛИЦЕ МАРИЈЕ БУРСАЋ („Службени лист Града Београда”, број 17/81)
- картографски број 212
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН КЛИНИЧКО – БОЛНИЧКОГ ЦЕНТРА „БЕЖАНИЈСКА КОСА” („Службени лист Града Београда”, број 32/83)
- картографски број 215
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ПУТНИЧКО – ЖЕЛЕЗНИЧКЕ СТАНИЦЕ ЗЕМУН-НОВИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 8/77)
- картографски број 222
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ТЕХНИЧКО – ПУТНИЧКЕ СТАНИЦЕ У ЗЕМУНУ („Службени лист Града Београда”, број 13/76)
- картографски број 240
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН АЕРОДРОМА „БЕОГРАД” („Службени лист Града Београда”, број 25/88)
- картографски број 251
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНОГ ЦЕНТРА АДА ЦИГАНЛИЈА („Службени лист Града Београда”, број 25/80)
- картографски број 254
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН „ЧУКАРИЧКА ПАДИНА” („Службени лист Града Београда”, број 29/86)
- картографски број 254-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА „ЧУКАРИЧКА ПАДИНА” У ДЕЛУ ИЗМЕЂУ УЛИЦА РАДНИЧКЕ, ТРГОВАЧКЕ И САВСКЕ МАГИСТРАЛЕ („Службени лист Града Београда”, број 3/92)

- картографски број 256
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН САОБРАЋАЈНИЦЕ ОД САВСКЕ МАГИСТРАЛЕ ДО УЛ. ПИЛОТА МИХАЈЛА ПЕТРОВИЋА („Службени лист Града Београда”, број 15/85)
- картографски број 257
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН VI МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ НА БАНОВОМ БРДУ („Службени лист Града Београда”, број 15/84)
- картографски број 257-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА VI МЗ НА БАНОВОМ БРДУ („Службени лист Града Београда”, број 15/88)
- картографски број 258
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ УЛИЦА КНЕЗА ВИШЕСЛАВА, СТЕВАНА ТОДОРОВИЋА, КРАЉИЦЕ КАТАРИНЕ, БЕОГРАДСКОГ БАТАЉОНА, НЕДЕЉКА ЧАБРИНОВИЋА, БЛАГОЈА ПАРОВИЋА И РЕКРЕАТИВНО-СПОРТСКОГ ЦЕНТРА „КОШУТЊАК” („ГОЛФ”) („Службени лист Града Београда”, број 6/85)
- картографски број 258-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ОДЛУКЕ О ДУП-У КОМПЛЕКСА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: КНЕЗА ВИШЕСЛАВА, СТЕВЕ ТОДОРОВИЋА, КРАЉИЦЕ КАТАРИНЕ, БЕОГРАДСКОГ БАТАЉОНА, НЕДЕЉКА ЧАБРИНОВИЋА, БЛАГОЈА ПАРОВИЋА И РЕКРЕАТИВНО-СПОРТСКОГ ЦЕНТРА „КОШУТЊАК” („Службени лист Града Београда”, број 5/89)
- картографски број 261
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ТРАСЕ И ДЕОНИЦЕ АУТО-ПУТА БЕОГРАД-ОБРЕНОВАЦ ОД ЧУКАРИЦЕ ДО ОСТРУЖНИЦЕ („Службени лист Града Београда”, број 22/71)
- картографски број 262-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА МЗ „СПОРТСКИ ЦЕНТАР” И ДЕЛОВА МЗ „ЦЕРАК” И „ВИНОГРАДИ” („Службени лист Града Београда”, број 30/93)
- картографски број 264
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ДЕЛА МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ „БЕЛЕ ВОДЕ” У ЖАРКОВУ („Службени лист Града Београда”, број 12/87)
- картографски број 264-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ДЕЛА МЗ „БЕЛЕ ВОДЕ” У ЖАРКОВУ, АРХ.БР. 2280/91, БИБЛ.БР. 1/13 („Службени лист Града Београда”, број 10/92)
- картографски број 265-2
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА IV МЗ У ЖАРКОВУ („Службени лист Града Београда”, број 22/89)
- картографски број 270
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДЊУ ГАСОВОДА ЗА ТОПЛАНУ „ЦЕРАК” ОД МАГИСТРАЛНОГ ГАСОВОДА МГ 05 ДО ГРАДСКОГ ГАСОВОДА ГМ 05,04 И МЕРНО – РЕГУЛАЦИОНЕ СТАНИЦЕ „ЦЕРАК” („Службени лист Града Београда”, број 32/83)
- картографски број 277-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ПРИВРЕДНЕ ЗОНЕ У ЖЕЛЕЗНИКУ У УЛ. СТЕВАНА ФИЛИПОВИЋА („Службени лист Града Београда”, број 8/91)
- картографски број 278
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ГРОБЉА „ОРЛОВАЧА” („Службени лист Града Београда”, број 22/85)
- картографски број 293-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА НАСЕЉА РЕСНИК („Службени лист Града Београда”, број 7/82)
- картографски број 293-3
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА СТАМБЕНОГ НАСЕЉА РЕСНИК („Службени лист Града Београда”, број 15/88)
- картографски број 300
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН РЕКОНСТРУКЦИЈЕ I МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ „СТАРА РАКОВИЦА” ОПШТИНА РАКОВИЦА („Службени лист Града Београда”, број 13/76)
- картографски број 305-2
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА МЗ „МИЉАКОВАЦ II” („Службени лист Града Београда”, број 28/91)
- картографски број 307-2
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА МЗ МИЉАКОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 11/92)
- картографски број 321
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ПОТЕЗА ДУЖ УЛИЦЕ ВОЈВОДЕ СТЕПЕ У БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 21/91)
- картографски број 328-2
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА КОМПЛЕКСА БРАЋА ЈЕРКОВИЋ II („Службени лист Града Београда”, број 28/1/91)
- картографски број 329-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА СТАМБЕНОГ НАСЕЉА КУМОДРАЖ II („Службени лист Града Београда”, број 10/91)
- картографски број 341
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ДЕЛА САВРЕМЕНОГ ПУТА БГД-НИШ ОД ПРЕШЕРНОВЕ ДО „ЛАСТЕ” („Службени лист Града Београда”, број 18/77)
- картографски број 343
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН МОКРОЛУШКЕ УЛИЦЕ ОД ЈУЖНЕ МАГИСТРАЛЕ ДО УЛИЦЕ ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА („Службени лист Града Београда”, број 2/79)
- картографски број 343-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА МОКРОЛУШКЕ УЛИЦЕ ОД ЈУЖНЕ МАГИСТРАЛЕ ДО УЛИЦЕ ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА („Службени лист Града Београда”, број 14/80)
- картографски број 346
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗОНЕ САОБРАЋАЈНИХ УСЛУГА И ЈАВНИХ СКЛАДИШТА ПОРЕД АУТО-ПУТА БЕОГРАД-НИШ („Службени лист Града Београда”, број 28/79)
- картографски број 352
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН РЕКОНСТРУКЦИЈЕ СТАМБЕНОГ НАСЕЉА КУМОДРАЖ I („Службени лист Града Београда”, број 17/83)
- картографски број 352-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА РЕКОНСТРУКЦИЈЕ СТАМБЕНОГ НАСЕЉА „КУМОДРАЖ I” ОПШТИНЕ ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 23/84)
- картографски број 354
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДЊУ ПРОДУЖЕТКА ТРАМВАЈСКЕ ПРУГЕ НА ВОЈДОВЦУ („Службени лист Града Београда”, број 9/85)

- картографски број 355
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ИНДУСТРИЈСКЕ ЗОНЕ ДУЖ КУМОДРАШКЕ УЛИЦЕ („Службени лист Града Београда”, број 12/86)
- картографски број 501
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН РЕКОНСТРУКЦИЈЕ ЧЕТИРИ БЛОКА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВРАЧАР ИЗМЕЂУ УЛИЦА: АЛЕКСЕ НЕНАДОВИЋА, ПРОЛЕТЕРСКИХ БРИГАДА, КОЧЕ КАПЕТАНА И ЊЕГОШЕВЕ У БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 5/88)
- картографски број 502
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН РЕГУЛАЦИЈЕ ТОПЧИДЕРСКЕ РЕКЕ ОД КМ 10 + 900 ДО КМ 12 + 300 („Службени лист Града Београда”, број 8/88)
- картографски број 503
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗОНЕ САОБРАЋАЈНИХ УСЛУГА ПОРЕД ИБАРСКОГ ПУТА „ВРБИН ПОТОК” („Службени лист Града Београда”, број 10/88)
- картографски број 505
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН МАГИСТРАЛНОГ ПУТА БЕОГРАД ПАНЧЕВО („Службени лист Града Београда”, број 15/88)
- картографски број 505-1
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА МАГИСТРАЛНОГ ПУТА БЕОГРАД ПАНЧЕВО („Службени лист Града Београда”, број 10/91)
- картографски број 510
ДУП НАСЕЉА ВЕЛИКИ МОКРИ ЛУГ („Службени лист Града Београда”, број 20/88)
- картографски број 513
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ГЛАВНОГ ФЕКАЛНОГ КОЛЕКТОРА БОЛЕЧКО-ВРЧИНСКОГ КАНАЛИЗАЦИОНОГ СИСТЕМА ОД ВРЧИНА ДО ДУНАВА („Службени лист Града Београда”, број 8/92)
- картографски број 515
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДЊУ ПРИМАРНОГ ДОВОДА ВОДЕ IV ВИСИНСКЕ ЗОНЕ ЗА НАСЕЉЕ МИРИЈЕВО („Службени лист Града Београда”, број 5/89)
- картографски број 518
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ТОПЛИФИКАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА НА ДЕСНОЈ ОБАЛИ САВЕ („Службени лист Града Београда”, број 7/89)
- картографски број 519
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН КОМПЛЕКСА ИЗМЕЂУ УЛИЦЕ БЛАГОЈА ПАРОВИЋА, КОМПЛЕКСА ФАКУЛТЕТА ЗА ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ, УЛИЦЕ ОЛИМПИЈСКИХ ИГАРА, РАТКА МИТРОВИЋА, ЋОРЂА ОГЊАНОВИЋА, УКЉУЧУЈУЋИ РАСКРСНИЦУ СА УЛИЦОМ ТРГОВАЧКОМ И ПОЖЕШКОМ И УЛ.ПОЖЕШКЕ ДО УЛ. БЛАГОЈА ПАРОВИЋА „СУНЧАНА ПАДИНА” („Службени лист Града Београда”, број 10/89)
- картографски број 519-1
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА „СУНЧАНА ПАДИНА” („Службени лист Града Београда”, број 5/95)
- картографски број 520
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН РЕГИОНАЛНОГ ВОДОВОДА МАКИШ – РАКОВИЦА – СОПОТ – МЛАДЕНОВАЦ – ДЕОНИЦА „ПЕТЛОВО БРДО – ЗУЧКА КАПИЈА” („Службени лист Града Београда”, број 11/89)
- картографски број 521
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУТЕ ПАНЧЕВАЧКИ МОСТ – ПАНЧЕВО СА СТАНИЦАМА КРЊАЧА И ОВЧА („Службени лист Града Београда”, број 11/89)
- картографски број 522
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: 27. МАРТА, ТАКОВСКЕ, ДАЛМАТИНСКЕ И СТАНОЈА ГЛАВАША („Службени лист Града Београда”, број 11/89)
- картографски број 523
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ТОПЛОВОДНЕ МРЕЖЕ ДЕЛА ГРЕЈНОГ ПОДРУЧЈА ТОПЛАНЕ „КОЊАРНИК” („Службени лист Града Београда”, број 12/89)
- картографски број 524
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ДЕЛА М.З. 16. ОКТОБАР („Службени лист Града Београда”, број 13/89)
- картографски број 525
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЦЕВОВОДА ПРВЕ ВИСИНСКЕ ЗОНЕ ЖАРКОВО – ЖЕЛЕЗНИК („Службени лист Града Београда”, број 17/89)
- картографски број 526
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН РЕКОНСТРУКЦИЈЕ БЛОКОВА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: НАРОДНОГ ФРОНТА, КОСОВКЕ ДЕВОЈКЕ, МАРШАЛА ТИТА, ТЕРАЗИЈЕ И БАЛКАНСКА („Службени лист Града Београда”, број 22/89)
- картографски број 528
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН „СТАРО ЖАРКОВО” („Службени лист Града Београда”, број 22/89)
- картографски број 529
ДУП САОБРАЋАЈНИЦЕ ТОШИН БУНАР НА НОВОМ БЕОГРАДУ – ДЕОНИЦА ОД АУТО-ПУТА ДО ГАНДИЈЕВЕ УЛИЦЕ („Службени лист Града Београда”, број 22/89)
- картографски број 533
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН РЕКОНСТРУКЦИЈЕ БЛОКОВА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ФРАНЦУСКЕ, ЏОРЏА ВАШИНГТОНА, КНЕЗ МИЛЕТИНЕ И ЋУРЕ ЋАКОВИЋА („Службени лист Града Београда”, број 8/90)
- картографски број 536
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДЊУ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ УЛ. МИРИЈЕВСКИ БУЛЕВАРА ОД УЛ. ВИШЊИЧКЕ ДО УЛ. КАРАЂОРЂЕВЕ У МИРИЈЕВУ („Службени лист Града Београда”, број 14/90)
- картографски број 550
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: 29. НОВЕМБРА, ЦВИЈИЋЕВА, ЋУРЕ ЋАКОВИЋА И ПОРЕЧКА („Службени лист Града Београда”, број 6/91)
- картографски број 552
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН РЕКОНСТРУКЦИЈЕ ЧЕТРИ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ЏОРЏА ВАШИНГТОНА, ДРИНЧИЋЕВЕ, 29. НОВЕМБРА, ВОЈВОДЕ ДОБЊАЦА И ТАКОВСКЕ („Службени лист Града Београда”, број 9/91)
- картографски број 557
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН РЕГИОНАЛНОГ ВОДОВОДА МАКИШ – РАКОВИЦА – СОПОТ – МЛАДЕНОВАЦ, ДЕОНИЦА ЗУЧКА КАПИЈА – РЕЗЕРВОАР РАЈКОВАЦ, II ФАЗА („Службени лист Града Београда”, број 17/91)
- картографски број 560
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН НАСЕЉА „КАЛВАРИЈА” У ЗЕМУНУ („Службени лист Града Београда”, број 23/91)
- картографски број 562
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДЊУ ЦЕВОВОДА III ВИСИНСКЕ ЗОНЕ ОД ЦС „ЖАРКОВО” ДО ПОСТОЈЕЊЕГ Ф 500 У НАСЕЉУ „ЦЕРАК” („Службени лист Града Београда”, број 27/91)
- картографски број 568
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА РЕГУЛАЦИЈУ ЖАРКОВАЧКОГ ПОТОКА („Службени лист Града Београда”, број 2/92)

- картографски број 572
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН „ТРГОВАЧКА“ („Службени лист Града Београда“, број 25/92)
- картографски број 581
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ПРИКЉУЧНОГ ГАСОВОДА ОД ПРИМАРНОГ ГАСОВОДА У БОРСКОЈ УЛИЦИ ДО КОМПЛЕКСА „ТЕХНОГАС“ У БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда“, број 9/94)
- картографски број 585
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНОГ ЦЕНТРА „ТЕЛЕОПТИК“ У ЗЕМУНУ („Службени лист Града Београда“, број 14/95)
- картографски број 587
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН СПОМЕНИЧКОГ КОМПЛЕКСА „СТАРО САЈМИШТЕ“ („Службени лист Града Београда“, број 2/92)
- картографски број 588-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДУП СТАМБЕНОГ КОМПЛЕКСА „КАМЕНДИН“ У ЗЕМУНУ („Службени лист Града Београда“, број 6/89)
- картографски број 589
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА УРЕЂЕЊЕ КОМПЛЕКСА БАНКЕ БИЉНИХ ГЕНА ЈУГОСЛАВИЈЕ У „ГОРЊЕМ ЗЕМУНУ“, ЗЕМУН („Службени лист Града Београда“, број 16/90)
- картографски број 590
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДЊУ ГЛАВНОГ ЦЕВОВОДА СА ПРАТЕЋИМ ОБЈЕКТИМА СИСТЕМА ЗА НАВОДЊАВАЊЕ „ЗЕМУН“ У ЗЕМУНУ („Службени лист Града Београда“, број 17/94)
- картографски број 595
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ДЕЛА МЕЂУНАРОДНОГ ПУТА Е5, ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда“, број 13/70)
- картографски број 602
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН НАСЕЉА ПЕЂАНИ („Службени лист Града Београда“, број 28/1/91)
- картографски број 603-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА НАСЕЉА ВЕЛИКА МОШТАНИЦА („Службени лист Града Београда“, број 30/85)
- картографски број 607-2
ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА НАСЕЉА РУШАЊ („Службени лист Града Београда“, број 30/1/90)
- картографски број 613
ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ГРАДСКОГ ГРОБЉА НА ЛЕВОЈ ОБАЛИ ДУНАВА, „СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА БЕОГРАДА“ („Службени лист Града Београда“, број 13/94)
- картографски број 1001
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН САОБРАЋАЈНИЦЕ БУЛЕВАР РЕВОЛУЦИЈЕ ОД УСТАНИЧКЕ ДО СМТ-а („Службени лист Града Београда“, број 15/96)
- картографски број 1003
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН СТАМБЕНОГ КОМПЛЕКСА „СТАРО НАСЕЉЕ“ У ЖЕЛЕЗНИКУ („Службени лист Града Београда“, број 24/95)
- картографски број 1004
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН СТАМБЕНОГ КОМПЛЕКСА „РАДНИЧКО НАСЕЉЕ“ У ЖЕЛЕЗНИКУ („Службени лист Града Београда“, број 24/95)
- картографски број 1005
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДЊУ ПРИМАРНИХ ОБЈАКАТА И ВОДОВА БАНАТСКОГ КАНАЛИЗАЦИОНОГ СИСТЕМА („Службени лист Града Београда“, број 16/96)
- картографски број 1006
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ДЕЛА МЗ „ОСЛОБОДИОЦИ БЕОГРАДА“ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: РУЗВЕЛТОВЕ, ЦВИЈИЋЕВЕ, ЗДРАВКА ЧЕЛАРА И ПРЕРАДОВИЋЕВЕ („Службени лист Града Београда“, број 11/96)
- картографски број 1007
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ЗА РЕКОНСТРУКЦИЈУ ЦС „ВРАЧАР 2“ И ИЗГРАДЊУ ПРИМАРНОГ ПОТИСНОГ ЦЕВОВОДА II ВИСИНСКЕ ЗОНЕ ДУЖ АУТО-ПУТА ДО УЛИЦЕ ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА („Службени лист Града Београда“, број 15/96)
- картографски број 1008
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДЊУ ТС 35/6 KV „ОСТРУЖНИЦА“ СА ДВОСТРУКИМ ВОДОМ 35 KV ДО ТС 110/35 KV „ТОПЛАНА НОВИ БЕОГРАД“ („Службени лист Града Београда“, број 24/95)
- картографски број 1009
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ДЕЛА МЗ „БЕЛЕ ВОДЕ“ У ЖАРКОВУ („Службени лист Града Београда“, број 16/96)
- картографски број 1011
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДЊУ РЕЈОНСКОГ ЦЕНТРА У РАКОВИЦИ („Службени лист Града Београда“, број 24/95)
- картографски број 1012
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ЗА РЕКОНСТРУКЦИЈУ БЛОКОВА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ЧАРЛИ ЧАПЛИНА, МИТРОПОЛИТА ПЕТРА И 29. НОВЕМБРА („Службени лист Града Београда“, број 14/97)
- картографски број 1015
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН САОБРАЋАЈНИЦЕ I-I („Службени лист Града Београда“, број 3/98)
- картографски број 1016
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН РЕКОНСТРУКЦИЈЕ БЛОКОВА ИЗМЕЂУ УЛИЦА БАЛКАНСКЕ, ПРИЗРЕНСКЕ И НАРОДНОГ ФРОНТА („Службени лист Града Београда“, број 10/98)
- картографски број 1017
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: КОСМАЈСКЕ, ЈАБЛАНИЧКЕ, СТОЈАНА МАТИЋА И ПЕТЕФИЈЕВЕ У ЖАРКОВУ („Службени лист Града Београда“, број 7/99)
- картографски број 1018
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ДВА БЛОКА ИЗМЕЂУ БУЛЕВАРА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ АРМИЈЕ, УЛИЦА: БОКЕЉСКЕ, НЕБОЈШИНЕ И КАРАЂОРЂЕВОГ ПАРКА – ОПШТИНА ВРАЧАР („Службени лист Града Београда“, број 13/99)
- картографски број 1019
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН РЕКОНСТРУКЦИЈЕ БЛОКОВА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: МАКСИМА ГОРКОГ, МИЛЕШЕВСКЕ (С.КОВАЧЕВИЋА) И 14. ДЕЦЕМБРА („Службени лист Града Београда“, број 10/99)
- картографски број 1021
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ТЕРАЗИЈЕ, ТРГ НИКОЛЕ ПАШИЋА И ДРАГОСЛАВА ЈОВАНОВИЋА („Службени лист Града Београда“, број 7/99)
- картографски број 1023
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН БУЛЕВАРА РЕВОЛУЦИЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА БУЛЕВАР РЕВОЛУЦИЈЕ, ПРВОМАЈСКЕ, ЖИВКА ДАВИДОВИЋА, КРУЖНИ ПУТ И УСТАНИЧКЕ (блокови Е10 и Е11) („Службени лист Града Београда“, број 7/99)
- картографски број 1025
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ГРОБЉА НА ПОТЕЗУ „ЛЕШЋЕ“ У БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда“, број 14/97)

- картографски број 1027
УРБАНИСТИЧКИ ПРОЈЕКАТ ИНДУСТРИЈСКОГ КОЛОСЕКА ОД ЖЕЛЕЗНИЧКЕ СТАНИЦЕ ОВЧА ДО ПОСТОЈЕЋЕГ КОМПЛЕКСА НИШ – РАФИНЕРИЈА НАФТЕ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 14/98)
- картографски број 1029
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДЊУ ПРИМАРНОГ ЦЕВОВОДА III ВИСИНСКЕ ЗОНЕ ОД ЦС „ДЕДИЊЕ” ДО РЕЗЕРВОАРА „ТОРЛАК” („Службени лист Града Београда”, број 20/99)
- картографски број 1030
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ ДЕДИЊЕ („Службени лист Града Београда”, број 1/00)
- картографски број 1031
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ДЕЛА БЛОКА 32 У НОВОМ БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 3/00)
- картографски број 1033
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ УЛИЦА ЖАРКОВАЧКЕ, БЕОГРАДСКОГ БАТАЉОНА, БЛАГОЈА ПАРОВИЋА, РЕКРЕАТИВНО-СПОРТСКОГ ЦЕНТРА „КОШУЋАК” И ЗИМОЊИЋЕВЕ УЛИЦЕ У БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 12/99)
- картографски број 1034
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН НАСЕЉА КНЕЖЕВАЦ – КИЈЕВО („Службени лист Града Београда”, број 1/00)
- картографски број 1037
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДЊУ КИШНОГ КОЛЕКТОРА „ЗЕМУН ПОЉЕ – ДУНАВ” У ЗЕМУНУ („Службени лист Града Београда”, број 4/01)
- картографски број 1038
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ДЕЛА ПОДРУЧЈА ГОРЊЕГ ЗЕМУНА ЗА ПРОСТОР ИЗМЕЂУ УЛИЦА ПРВОМАЈСКЕ, ГЕТЕОВЕ, ТРАСЕ ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУТЕ, МАРИЈЕ БУРСАЋ И СИМЕ ШОЛАЈЕ („Службени лист Града Београда”, број 4/01)
- картографски број 1040
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН САОБРАЋАЈНИЦЕ ЈУЖНИ БУЛЕВАР– ДЕОНИЦА ОД УСТАНИЧКЕ ДО ГРЧИЋА МИЛЕНКА („Службени лист Града Београда”, број 9/01)
- картографски број 1042
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН БУЛ. РЕВОЛУЦИЈЕ (БУЛ. К. АЛЕКСАНДРА) ЗА БЛОКОВЕ ИЗМЕЂУ БУЛ. РЕВОЛУЦИЈЕ (БУЛ. К. АЛЕКСАНДРА) И УЛИЦА ТРШЋАНСКЕ, ЂЕВЂЕЛИЈСКЕ, ШАБАЧКЕ, М. РАКИЋА И Ч. МИЈАТОВИЋА (БЛОК Ц1) („Службени лист Града Београда”, број 12/01)
- картографски број 1043
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ОМ ДЕОНИЦЕ АУТО-ПУТА Е-75 И Е-70 ДОБАНОВЦИ – БУБАЊ ПОТОК („Службени лист Града Београда”, број 13/99)
- картографски број 1044
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДЊУ ПРИМАРНОГ ЦЕВОВОДА ОД ЦС „БЕЖАНИЈА Б” У НОВОМ БЕОГРАДУ ДО КОНЗУМА У УГРИНОВАЧКОЈ УЛИЦИ У ЗЕМУНУ („Службени лист Града Београда”, број 15/01)
- картографски број 1045
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ЗА ИЗГРАДЊУ КОЛЕКТОРА У СЕВЕРНОМ БУЛЕВАРУ У БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 15/01)
- картографски број 1047
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ – ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: СТРАХИЊИЋА БАНА, ЦАРА УРОША, ЦАРА ДУШАНА И РИГЕ ОД ФЕРЕ – ИЗМЕНА И ДОПУНА ДЕТАЉНОГ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ФРАНЦУСКЕ, СТРАХИЊИЋА БАНА, ТАДЕУША КОШЋУШКА И ЦАРА ДУШАНА („Службени лист Града Београда”, број 13/02)
- картографски број 1049
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА БЛАГОЈА ПАРОВИЋА, ЖАРКОВАЧКЕ, НАРОДНОГ ХЕРОЈА МИРА ПОПАРЕ И НАРОДНОГ ХЕРОЈА ПЕТРА ЛЕКОВИЋА НА БАНОВОМ БРДУ („Службени лист Града Београда”, број 13/02)
- картографски број 1050
РП РАДНЕ ЗОНЕ „СУРЧИН – ДОБАНОВЦИ” („Службени лист Града Београда”, број 9/02)
- картографски број 1051
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ДЕЛА ПРИВРЕДНЕ ЗОНЕ У КРЊАЧИ („Службени лист Града Београда”, број 20/02)
- картографски број 1053
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ВОДОВОДА ОД „ЗУЧКЕ КАПИЈЕ” ДО НАСЕЉА КАЛУЂЕРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 21/02)
- картографски број 1054
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН БЛОКОВА ИЗМЕЂУ ТРГА СЛАВИЈА И УЛИЦА СВЕТОГ САВЕ, КРУШЕДОЛСКЕ, ТИРШОВЕ, КАТИЋЕВЕ И БУЛЕВАРА ОСЛОБОЂЕЊА („Службени лист Града Београда”, број 13/02)
- картографски број 1055
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ДЕЛА БЛОКА 69 УЗ УЛИЦУ ЈУРИЈА ГАГАРИНА У НОВОМ БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 28/02)
- картографски број 1156
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ РАСАДНИКА „РЕВА II” У КРЊАЧИ I ФАЗА („Службени лист Града Београда”, број 18/06)
- картографски број 1057
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА ЗА БЛОКОВЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА БУЛЕВАР КРАЉА АЛЕКСАНДРА, СТАНИСЛАВА СРЕМЧЕВИЋА, ТОНЕТА ТОМШИЧА, ВРАЊСКЕ И ГВОЗДИЋЕВЕ (блокови Ц19 и Ц20) („Службени лист Града Београда”, број 28/02)
- картографски број 1058
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА ЗА БЛОКОВЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА БУЛЕВАР КРАЉА АЛЕКСАНДРА, СИНЂЕЛИЋЕВЕ, ПОЖАРЕВАЧКЕ, КНЕЗА ИВЕ ОД СЕМБЕРИЈЕ, ЖАРКА ЗРЕЊАНИНА И СТАРЦА ВУЈАДИНА („Службени лист Града Београда”, број 28/02)
- картографски број 1059
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА ЗА БЛОКОВЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА БУЛЕВАР КРАЉА АЛЕКСАНДРА, ВЈЕКОСЛАВА КОВАЧА, МИЛАНА РАКИЋА, ЦАРА ЈОВАНА ЦРНОГ, ХЕКТОРОВИЋЕВЕ И БАТУТОВЕ („Службени лист Града Београда”, број 28/02)
- картографски број 1060
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН НАСЕЉА МИРИЈЕВО („Службени лист Града Београда”, број 20/02)
- картографски број 1061
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН НАСЕЉА УМКА („Службени лист Града Београда”, број 5/03)
- картографски број 1062
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ДЕЛА МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ „СПОРТСКИ ЦЕНТАР” НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 10/03)
- картографски број 1065
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ УЛИЦА КНЕЗА ВИШЕСЛАВА, ПЕТРА МАРТИНОВИЋА, БЕОГРАДСКОГ БАТАЉОНА И ЖАРКОВАЧКЕ – ЛОКАЦИЈА МИХАЈЛОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 12/03)

- картографски број 1066
РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН БЛОКОВА 41а, 41 И ДЕЛА БЛОКА 43 У НОВОМ БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 12/03)
- картографски број 1069
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ УЛИЦА МАТЕ ЈЕРКОВИЋА, ПАЛИСАДСКЕ, КОМОВСКЕ И БЕЛЕ ВОДЕ У ЖАРКОВУ („Службени лист Града Београда”, број 24/03)
- картографски број 1071
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА НАСЕЉА КАРАБУРМА – II ЗОНА, ИЗМЕЂУ УЛИЦА: УРАЛСКЕ, ПАТРИСА ЛУМУМБЕ, МИРИЈЕВСКОГ БУЛЕВАРА, МАРИЈАНЕ ГРЕГОРАН, ТРИГЛАВСКЕ, ВОЈВОДЕ МИЦКА И ДЕЛА ВИШЊИЦКЕ УЛИЦЕ („Службени лист Града Београда”, број 4/04)
- картографски број 1072
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ „КОШУТЊАК” У РАКОВИЦИ („Службени лист Града Београда”, број 31/03)
- картографски број 1073
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ТОРЛАКА УЗ УЛИЦУ ВОЈВОДЕ СТЕПЕ У КУМОДРАЖУ („Службени лист Града Београда”, број 31/03)
- картографски број 1074
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА ЗА БЛОКОВЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА СТАРЦА ВУЈАДИНА И СТАНИСЛАВА СРЕМЧЕВИЋА (Б15, Б1,6 Б21-Б23, Ц18 и Ц22-Ц26) („Службени лист Града Београда”, број 34/03)
- картографски број 1074-1
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА ОД УЛИЦА СТАРЦА ВУЈАДИНА ДО УЛИЦЕ СТАНИСЛАВА СРЕМЧЕВИЋА, БЛОКОВИ Б15, Б16, Б21, Б22, Б23, Ц18, Ц22, Ц23, Ц24, Ц25, Ц26, ЗА БЛОК Б15 – ИЗМЕЂУ УЛИЦА ГАЈЕВЕ, КАЈМАКЧАЛАНСКЕ, СТАРЦА ВУЈАДИНА И БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 45/16)
- картографски број 1076
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ МОКРОЛУШКОГ КОЛЕКТОРА ОД СТАЦИОНАЖЕ 3+730 ДО ДУШАНОВАЧКЕ УЛИЦЕ СА ВОДОЗАХВАТНОМ ГРАЂЕВИНОМ ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 34/03)
- картографски број 1077
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА УЗ ЈУЖНИ БУЛЕВАР ИЗМЕЂУ УЛИЦА МАКСИМА ГОРКОГ, ШУМАТОВАЧКЕ, ЂЕРДАПСКЕ И ГОСПОДАРА ВУЧИЋА – I. ФАЗА РАЗРАДЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ 9. МЗ НА ВРАЧАРУ („Службени лист Града Београда”, број 34/03)
- картографски број 1078
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ – ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА УЗ УЛИЦУ НАРОДНОГ ФРОНТА (КРАЉИЦЕ НАТАЛИЈЕ) („Службени лист Града Београда”, број 34/03)
- картографски број 1079
ГЕНЕРАЛНИ ПЛАН СА ЕЛЕМЕНТИМА РЕГУЛАЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ ОБЈЕКТА ЗА СНАБДЕВАЊЕ ВОДОМ НАСЕЉА ЈАКОВО, БОЉЕВЦИ, ПРОГАР, БЕЧМЕН, ПЕТРОВЧИЋ И ДОБАНОВЦИ („Службени лист Града Београда”, број 22/01)
- картографски број 1081
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА ИЗМЕЂУ УЛИЦА ЈАКУБА КУБУРОВИЋА, НОВОГРАДСКЕ, УГРИНОВАЧКЕ И ИВИЋЕВЕ У ЗЕМУНУ („Службени лист Града Београда”, број 34/03)
- картографски број 1081-1
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА ИЗМЕЂУ УЛИЦА ЈАКУБА КУБУРОВИЋА, НОВОГРАДСКЕ, УГРИНОВАЧКЕ И ИВИЋЕВЕ У ЗЕМУНУ („Службени лист Града Београда”, број 81/17)
- картографски број 1082
ГЕНЕРАЛНИ ПЛАН ЗА ЦЕВАСТЕ БУНАРЕ НА ПОДРУЧЈУ ЈАКОВА И БОЉЕВАЦА („Службени лист Града Београда”, број 14/97)
- картографски број 1083
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СТАРОГ ЈЕЗГРА ЗЕМУНА („Службени лист Града Београда”, број 34/03)
- картографски број 1083-1
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СТАРОГ ЈЕЗГРА ЗЕМУНА НА ПРОСТОРУ ТРГА БРАНКА РАДИЧЕВИЋА („Службени лист Града Београда”, број 51/18)
- картографски број 1084
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРИВРЕДНЕ ЗОНЕ ГОРЊИ ЗЕМУН – ЗОНЕ 1 и 2 („Службени лист Града Београда”, број 34/03)
- картографски број 1085
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА БЛОКА 22 У НОВОМ БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 4/04)
- картографски број 1086
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО ПОДРУЧЈА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ – БЛОК ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ТАКОВСКЕ, ДРАЖЕ ПАВЛОВИЋА, ЂУШИНЕ И ДАЛМАТИНСКЕ У БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 4/04)
- картографски број 1087
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЧЕТИРИ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА : КРУНСКЕ, КУРСУЛИНЕ, ЊЕГОШЕВЕ И КЊЕГИЊЕ ЗОРКЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ВРАЧАР („Службени лист Града Београда”, број 4/04)
- картографски број 1088
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА 51 У НОВОМ БЕОГРАДУ (прва фаза) („Службени лист Града Београда”, број 31/03)
- картографски број 1088-1
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА 51 (I ФАЗА), – ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ НОВИ БЕОГРАД И ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 39/16)
- картографски број 1088-2
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА 51 (I ФАЗА), – ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ НОВИ БЕОГРАД И ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 51/18)
- картографски број 1093
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКОВА УЗ УЛИЦУ ДИМИТРИЈА ТУЦОВИЋА („Службени лист Града Београда”, број 9/04)
- картографски број 1094
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ-ОПШТИНЕ ВРАЧАР, БЛОК ИЗМЕЂУ УЛИЦА ЛАМАРТИНОВЕ, НЕБОЈШИНЕ И БРАНИЧЕВСКЕ („Службени лист Града Београда”, број 9/04)

- картографски број 1098
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ – ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ 11 БЛОКОВА ИЗМЕЂУ УЛИЦА ФРАНЦУСКЕ, ЂУРЕ ЂАКОВИЋА, КНЕЖОПОЉСКЕ И ГРАНИЦЕ ДЕЛА ЛУЧКОГ ПРИВРЕДНОГ ПОДРУЧЈА – ОПШТИНЕ СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 12/04)
- картографски број 1099
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ УЛИЦА СТРУМИЧКЕ, ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА, КРАЉА ОСТОЈЕ, БАЧВАНСКЕ, РАДА НЕИМАРА И МАХМУТА ИБРАХИМПАШИЋА („Службени лист Града Београда”, број 15/04)
- картографски број 1100
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО ПОДРУЧЈА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ, БЛОК ИЗМЕЂУ УЛИЦА 27.МАРТА, ВЛАДЕТИНЕ, КНЕЗ ДАНИЛОВЕ И РУЗВЕЛТОВЕ („Службени лист Града Београда”, број 15/04)
- картографски број 1100-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО ПОДРУЧЈА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ, БЛОК ИЗМЕЂУ УЛИЦА 27.МАРТА, ВЛАДЕТИНЕ, КНЕЗ ДАНИЛОВЕ И РУЗВЕЛТОВЕ ЗА БЛОК 1, ЗОНА А, ИЗМЕЂУ УЛИЦА КРАЉИЦЕ МАРИЈЕ, ИВАНКОВАЧКЕ, КНЕЗ ДАНИЛОВЕ И РУЗВЕЛТОВЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 32/13)
- картографски број 1101
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПЕТ БЛОКОВА ИЗМЕЂУ УЛИЦА УЗУН МИРКОВЕ, КРАЉА ПЕТРА, ГОСПОДАР ЈЕВРЕМОВЕ И ТАДЕУША КОШЋУШКА, НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 15/04)
- картографски број 1102
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА БЛОК ИЗМЕЂУ УЛИЦА САНЏАЧКЕ, ВЕНЧАЧКЕ СОЛУНСКИХ БОРАЦА У ЖАРКОВУ („Службени лист Града Београда”, број 12/04)
- картографски број 1103
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СТАМБЕНОГ НАСЕЉА ОСТРУЖНИЦА – I ФАЗА („Службени лист Града Београда”, број 23/04)
- картографски број 1104
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ГРОВЉА ЗА КУЋНЕ ЉУБИМЦЕ („Службени лист Града Београда”, број 4/04)
- картографски број 1105
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРОСТОРА ИЗМЕЂУ МИРИЈЕВСКОГ БУЛЕВАРА И УЛИЦЕ МАРИЈАНЕ ГРЕГОРАН („Службени лист Града Београда”, број 23/04)
- картографски број 1106
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ НОВОГ БЕОГРАДА – БЛОК 16, ИЗМЕЂУ УЛИЦА: УШЋЕ, БУЛЕВАР НИКОЛЕ ТЕСЛЕ И БУЛЕВАР МИХАЈЛА ПУПИНА, („Службени лист Града Београда”, број 23/04)
- картографски број 1107
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ САОБРАЋАЈНОГ ПОТЕЗА СЛАВИЈА – ЖИЧКА („Службени лист Града Београда”, број 15/04)
- картографски број 1108
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА ОПШТИНЕ ВРАЧАР ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ БУЛЕВАРА ЦРВЕНЕ АРМИЈЕ (ЈУЖНИ БУЛЕВАР) И УЛИЦА УСТАНИЧКЕ, ГОСПОДАРА ВУЧИЋА И ГРАНИЦЕ КОЛЕКТИВНОГ СТАНОВАЊА У БЛОКОВИМА 190 и 193 („Службени лист Града Београда”, број 4/04)
- картографски број 1109
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ, ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ УЗ БУЛЕВАР КРАЉА АЛЕКСАНДРА, ЖИВКА ДАВИДОВИЋА, КРУЖНОГ ПУТА, ПРИСТУПНИХ САОБРАЋАЈНИЦА НОВА 1 (УЛИЦА КНЕЗА МУТИМИРА) И НОВЕ 2 И УСТАНИЧКЕ – ПОДРУЧЈЕ БЛОКОВА Е10 И Е11 (ДЕО) („Службени лист Града Београда”, број 12/04)
- картографски број 1110
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ (ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ) ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА 29.НОВЕМБРА, ВОЈВОДЕ ДОБРЊЦА, ЂУРЕ ЂАКОВИЋА И ЦВИЈИЋЕВЕ У БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 15/04)
- картографски број 1111
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА ПАНТЕ СРЕЋКОВИЋА, СУПИЛОВЕ, ВЕЉКА ДУГОШЕВИЋА И ПРОДУЖЕТКА УЛИЦЕ ДРАГИШЕ ЛАПЧЕВИЋА, СО ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 15/04)
- картографски број 1112
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА БОРИВОЈА СТЕВАНОВИЋА, БРАЋЕ СРНИЋ И ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА – НАСЕЉЕ МЕДАКОВИЋ III („Службени лист Града Београда”, број 23/04)
- картографски број 1114
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА ВИРПАЗАРСКЕ ПЉЕВЉАНСКЕ, ДР ВЕЛИЗАРА КОСАНОВИЋА, УЧИТЕЉСКЕ, МАРЧАНСКЕ, МИС ИРБИЈЕВЕ (ЗАГЕ МАЛИВУК) И ОПАТИЈСКЕ („Службени лист Града Београда”, број 23/04)
- картографски број 1116
УРБАНИСТИЧКИ ПРОЈЕКАТ НАСЕЉА ЦЕРАК 2 („Службени лист Града Београда”, број 19/82)
- картографски број 1118
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА ЗА ПОДРУЧЈЕ БЛОКОВА Ц2, Ц3, Ц6-9 („Службени лист Града Београда”, број 3/05)
- картографски број 1119
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ДИМИТРИЈА ТУЦОВИЋА, ЖИВОЈИНА ЖУЈОВИЋА, ЉУБЉАНСКЕ И ЧЕГАРСКЕ, ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 3/05)
- картографски број 1120
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКОВА 132 И 133 ИЗМЕЂУ УЛИЦА ВЛАДЕ ЗЕЧЕВИЋА (ИВАНА ЂАЈЕ), ЊЕГОШЕВЕ, МАКСИМА ГОРКОГ, 14. ДЕЦЕМБРА (ЦАРА НИКОЛАЈА) И МЕКЕНЗИЈЕВЕ – ОПШТИНА ВРАЧАР („Службени лист Града Београда”, број 3/05)
- картографски број 1121
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ЦВИЈИЋЕВЕ, РУЗВЕЛТОВЕ, АЛБАНСКЕ СПОМЕНИЦЕ И НИКОДИМА МИЛАША (РАДМИЛЕ РАЈКОВИЋ) НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 3/05)
- картографски број 1122
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО ЖАРКОВА, УЗ ТРГОВАЧКУ УЛИЦУ – ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 3/05)
- картографски број 1123
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА РЕКОНСТРУКЦИЈУ САОБРАЋАЈНИЦЕ ПАРТИЗАНСКИ ПУТ (ДРАГОСЛАВА СРЕЈОВИЋА) СА ПРИПАДАЈУЋОМ ИНФРАСТРУКТУРОМ, ДОГРАДЊУ РЕЗЕРВОАРА И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ЦРПНЕ СТАНИЦЕ „ПИОНИР” („Службени лист Града Београда”, број 3/05)

- картографски број 1123-1
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА РЕКОНСТРУКЦИЈУ САОБРАЋАЈНИЦЕ ПАРТИЗАНСКИ ПУТ (ДРАГОСЛАВА СРЕЈОВИЋА) СА ПРИПАДАЈУЋОМ ИНФРАСТРУКТУРОМ, ДОГРАДЊУ РЕЗЕРВОАРА И РЕКОНСТРУКЦИЈУ ЦРПНЕ СТАНИЦЕ „ПИОНИР”, У ДЕЛУ ОД ВОЛГИНЕ ДО ЈОВАНКЕ РАДАКОВИЋ, ГО ЗВЕЗДАРА И ГО ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 112/18)
- картографски број 1124
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ПРАВОСЛАВНОГ ХРАМА СА ПРАТЕЋИМ ОБЈЕКТИМА НА ПОДРУЧЈУ ЧУКАРИЦЕ („Службени лист Града Београда”, број 3/05)
- картографски број 1125
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СТАМБЕНОГ НАСЕЉА „АЛТИНА” У ЗЕМУНУ („Службени лист Града Београда”, број 4/05)
- картографски број 1126
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА ОПШТИНЕ ВРАЧАР ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: РАНКЕОВА, ГАСТОНА ГРАВИЈЕА, ИНТЕРНАЦИОНАЛНИХ БРИГАДА И НЕБОЈШИНЕ – БЛОК 169 („Службени лист Града Београда”, број 31/03)
- картографски број 1128
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ГАСИФИКАЦИЈУ ДЕЛОВА МЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА „БРАЋЕ ВЕЛИЧКОВИЋ” И „МИТАР БАКИЋ” У РАКОВИЦИ („Службени лист Града Београд”, број 8/05)
- картографски број 1129
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ -ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ДИМИТРИЈА ТУЦОВИЋА, ТОПЛИЧКЕ, БАЈЕ СЕКУЛИЋА И ЂУРИЋЕВЕ – ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београд”, број 8/05)
- картографски број 1130
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ВИНДОЛСКЕ, ЉЕШКЕ, НХ ПЕТРА МЕЂАВЕ И ЛАЗАРА КУЈУНЦИЋА – ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 11/05)
- картографски број 1132
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЧЕТИРИ МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА И ВОЈДОВАЦ – НАСЕЉЕ „ПАДИНА” („Службени лист Града Београда”, број 14/05)
- картографски број 1132-1
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЧЕТИРИ МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА И ВОЈДОВАЦ – НАСЕЉЕ „ПАДИНА” („Службени лист Града Београда”, број 55/18)
- картографски број 1133
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРИВРЕДНЕ ЗОНЕ ГОРЊИ ЗЕМУН – ЗОНЕ 3 и 4 („Службени лист Града Београда”, број 14/05)
- картографски број 1134
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ИЗМЕЂУ СЕВЕРНОГ БУЛЕВАРА, ВЕЉКА ДУГОШЕВИЋА, СУПИЛОВЕ, ПАНТЕ СРЕЋКОВИЋА, ДРАГИЦЕ ПРАВИЦЕ И ГРАНИЦЕ ДЕТАЉНИ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНА СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНОГ КОМПЛЕКСА ГРАДСКОГ ПАРКА „ЗВЕЗДАРА” – ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 15/05)
- картографски број 1135
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ КАБЛОВСКИХ ВОДОВА 110 kV ТС „БЕОГРАД 1” ДО ТС 110/10 kV ПИОНИР („Службени лист Града Београда”, број 15/05)
- картографски број 1136
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА МАРИНА „ДОРЂОЛ” („Службени лист Града Београда”, број 24/05)
- картографски број 1137
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА БЛОК ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ЗРМАЊСКЕ, ВАСЕ СТАЈИЋА, МАЈДАНСКЕ ЧУКАРИЦЕ, ВИСОКЕ И КИРОВЉЕВЕ, ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 24/05)
- картографски број 1138
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ БИЦИКЛИСТИЧКЕ СТАЗЕ ОД ДОРЂОЛА ДО АДЕ ЦИГАНЛИЈЕ („Службени лист Града Београда”, број 25/05)
- картографски број 1145
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ВРАЧАРСКОГ ПЛАТОА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: КАТАНИЋЕВЕ, МАКЕНЗИЈЕВЕ, ЧУБУРСКЕ, УНУТРАШЊЕ ГРАНИЦЕ ПАРЦЕЛА ДУЖ ПАРНЕ СТРАНЕ ШУМАТОВАЦКЕ, БРАНИЧЕВСКЕ, РАНКЕОВЕ, НЕБОЈШИНЕ, СКЕРЛИЋЕВЕ И БОРЕ СТАНКОВИЋА – ОПШТИНА ВРАЧАР („Службени лист Града Београда”, број 1/06)
- картографски број 1145-1
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ВРАЧАРСКОГ ПЛАТОА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: КАТАНИЋЕВЕ, МАКЕНЗИЈЕВЕ, ЧУБУРСКЕ, УНУТРАШЊЕ ГРАНИЦЕ ПАРЦЕЛА ДУЖ ПАРНЕ СТРАНЕ ШУМАТОВАЦКЕ, БРАНИЧЕВСКЕ, РАНКЕОВЕ, НЕБОЈШИНЕ, СКЕРЛИЋЕВЕ И БОРЕ СТАНКОВИЋА – ОПШТИНА ВРАЧАР („Службени лист Града Београда”, број 114/16)
- картографски број 1146
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА ВОЈВОДЕ ШУПЉИКЏА, РАДИВОЈА КОРАЋА, МИЛЕШЕВСКЕ, МАТЕ ВИДАКОВИЋА, ДАНИЧАРЕВЕ, ЈОВАНА РАЈИЋА, ТОДОРА ОД СТАЛАЋА И ЖИЧКЕ („Службени лист Града Београда”, број 1/06)
- картографски број 1148
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА ГОСПОДАРА ВУЧИЋА, ГРЧИЋА МИЛЕНКА И УСТАНИЧКЕ – ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 10/06)
- картографски број 1149
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА БЕОГРАДСКОГ БАТАЉОНА, НЕДЕЉКА ЧАБРИНОВИЋА И ПРАШКЕ НА БАНОВОМ БРДУ („Службени лист Града Београда”, број 10/06)
- картографски број 1150
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: СТЕРИЈИНЕ, МИТРОПОЛИТА ПЕТРА, МИШЕ ВУЈИЋА И ОСМАНА ЂИКИЋА – ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 10/06)
- картографски број 1151
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА КОМПЛЕКС ФАБРИКЕ „БУКУЉА” У УЛИЦИ ВЕЛИЗАРА КОСАНОВИЋА – БЕОГРАД ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА ЗАГЕ МАЛИВУК, ВЕЛИЗАРА КОСАНОВИЋА, ДОЉАНСКЕ И КОМПЛЕКСА „ПРЕЦИЗНЕ МЕХАНИКЕ” – ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 10/06)
- картографски број 1152
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ДЕЛА ГРАДСКОГ ГАСОВОДА ОД УЛИЦЕ ВЕЉКА ЛУКИЋА КУРЈАКА (ПРИКЉУЧАК ЗА МРС „Ц.ЗВЕЗДА”) ДО МОСТАРА СА ПРИКЉУЧНИМ ГАСОВОДОМ ЗА МРС „КБЦ СРБИЈА” И МРС „БИП МОСТАР” („Службени лист Града Београда”, број 10/06)

– картографски број 1153
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОСЛОВНО – ПРИВРЕДНОГ КОМПЛЕКСА „КЛИСИНА” У БАТАЈНИЦИ („Службени лист Града Београда”, број 12/06)

– картографски број 1155
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ БЛОКОВА ИЗМЕЂУ УЛИЦА ВЕНИЗЕЛОСОВЕ (ЂУРЕ ЂАКОВИЋА), КНЕЗ МИЛЕТИНЕ И ЂОРЂА ЈОВАНОВИЋА – ОПШТИНА СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 18/06)

– картографски број 1158
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА, ГОСПОДАРА ВУЧИЋА, КОСТЕ АБРАШЕВИЋА, ГЕНЕРАЛА МИХАЈЛА ЖИВКОВИЋА, РАВАНИЧКЕ И СТАНИСЛАВА СРЕМЧЕВИЋА (БЛОКОВИ 8-15) – ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 25/06)

– картографски број 1159
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ ЈУРИЈА ГАГАРИНА НА ДЕЛУ ИСПОД ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ („Службени лист Града Београда”, број 25/06)

– картографски број 1160
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА БЛОК ИЗМЕЂУ УЛИЦА: 27. МАРТА, СТАНОЈА ГЛАВАША, КНЕЗА ДАНИЛА, ДАЛМАТИНСКЕ И ДР ДРАГОСЛАВА ПОПОВИЋА – ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 25/06)

– картографски број 1162
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА, СТАНИСЛАВА СРЕМЧЕВИЋА, РАВАНИЧКЕ, ДОЈРАНСКЕ, ТОНЕТА ТОМШИЧА, ТРАЈКА СТАМЕНКОВИЋА, СВЕТОМИРА НИКОЛИЋА, ДУШАНА ДУГАЛИЋА И БРЕГАЛНИЧКЕ (БЛОКОВИ 1-7) ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА У БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 4/07)

– картографски број 1163
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ ОПШТИНЕ ВРАЧАР ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ЂЕРДАПСКЕ, ГОСПОДАРА ВУЧИЋА, ДР МИЛУТИНА ЗЕЧЕВИЋА И ЈУЖНОГ БУЛЕВАРА, БЛОК 165 („Службени лист Града Београда”, број 4/07)

– картографски број 1164
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА 1 ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ПАРИСКЕ КОМУНЕ, ОМЛАДИНСКИХ БРИГАДА, БУЛЕВАРА АВНОЈА И НАРОДНИХ ХЕРОЈА У НОВОМ БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 5/07)

– картографски број 1165
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ – ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: МИТРОПОЛИТА ПЕТРА, ПРОДУЖЕТКА УЛИЦЕ ЧАРЛИЈА ЧАПЛИНА, МИЈЕ КОВАЧЕВИЋА И ДРАГОСЛАВА СРЕЈОВИЋА (ПАРТИЗАНСКИ ПУТ) („Службени лист Града Београда”, број 5/07)

– картографски број 1166
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА ОПШТИНЕ ВРАЧАР ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ЈОВАНА РАЈИЋА, САЗОНОВЕ, ЂЕРДАПСКЕ, ШУМАТОВАЧКЕ, СВЕТОЛИКА РАНКОВИЋА, ЦЕЉСКЕ, ВИЛОВСКОГ И ТОДОРА ОД СТАЛАЋА (3. ФАЗА 9. МЗ НА ВРАЧАРУ) („Службени лист Града Београда”, број 5/07)

– картографски број 1167
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: СВЕТОГ НИКОЛЕ (БАЈЕ СЕКУЛИЋА), ТОПЛИЧКЕ, ДИМИТРИЈА ТУЦОВИЋА И РУЗВЕЛТОВЕ – ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 16/07)

– картографски број 1168
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА НАСЕЉА КАРАБУРМА: I и III ЗОНА, НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 20/07)

– картографски број 1169
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА САОБРАЋАЈНИ ПОТЕЗ УНУТРАШЊЕГ МАГИСТРАЛНОГ ПОЛУПРСТЕНА ОД САОБРАЋАЈНИЦЕ Т6 ДО ПАНЧЕВАЧКОГ МОСТА – ДЕОНИЦА ОД УЛИЦЕ ТОШИН БУНАР ДО ЧВОРА АУТОКОМАНДА („Службени лист Града Београда”, број 30/07)

– картографски број 1169-1
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА САОБРАЋАЈНИ ПОТЕЗ УНУТРАШЊЕГ МАГИСТРАЛНОГ ПОЛУПРСТЕНА ОД САОБРАЋАЈНИЦЕ Т6 ДО ПАНЧЕВАЧКОГ МОСТА – ДЕОНИЦА ОД УЛИЦЕ ТОШИН БУНАР ДО ЧВОРА „АУТОКОМАНДА” („Службени лист Града Београда”, број 39/11)

– картографски број 1169-2
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА САОБРАЋАЈНИ ПОТЕЗ УНУТРАШЊЕГ МАГИСТРАЛНОГ ПОЛУПРСТЕНА ОД САОБРАЋАЈНИЦЕ Т6 ДО ПАНЧЕВАЧКОГ МОСТА – ДЕОНИЦА ОД УЛИЦЕ ТОШИН БУНАР ДО ЧВОРА АУТОКОМАНДА („Службени лист Града Београда”, број 17/15)

– картографски број 1170
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ САОБРАЋАЈНОГ ПРАВИЦА МАКСИМА ГОРКОГ (ОД КАЛЕНИЋ ПИЈАЦЕ ДО УСТАНИЧКЕ УЛИЦЕ) („Службени лист Града Београда”, број 30/07)

– картографски број 1171
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СТАМБЕНОГ НАСЕЉА ОСТРУЖНИЦА (II ФАЗА) („Службени лист Града Београда”, број 30/07)

– картографски број 1172
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ – ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ ПОДРУЧЈА АУТОКОМАНДЕ, ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 31/07)

– картографски број 1173
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: КРАЉИЦЕ МАРИЈЕ (27. МАРТА), ЧЕЛОПЕЧКЕ, ЗАХУМСКЕ, ЂУКЕ ДИНИЋА, ВОЈВОДЕ САВАТИЈА, ТРШЋАНСКЕ И БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА – БЛОКОВИ Б1 ДО Б10 („Службени лист Града Београда”, број 34/07)

– картографски број 1174
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ КОСАНЧИЋЕВ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 37/07)

– картографски број 1174-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ КОСАНЧИЋЕВ ВЕНАЦ, БЛОК ИЗМЕЂУ УЛИЦА: КАРАЂОРЂЕВЕ, ПАРИСКЕ И УЛИЦЕ ВЕЛИКЕ СТЕПЕНИЦЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 52/12)

– картографски број 1174-2
ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ КОСАНЧИЋЕВ ВЕНАЦ, БЛОК ИЗМЕЂУ УЛИЦА: КРАЉА ПЕТРА I, КОСАНЧИЋЕВ ВЕНАЦ И КНЕЗА СИМЕ МАРКОВИЋА, ГРАДСКА ОПШТИНА СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 9/14)

– картографски број 1174-3
ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ КОСАНЧИЋЕВ ВЕНАЦ, БЛОК ИЗМЕЂУ УЛИЦА: КРАЉА ПЕТРА И, КОСАНЧИЋЕВ ВЕНАЦ И КНЕЗА СИМЕ МАРКОВИЋА, ГРАДСКА ОПШТИНА СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 69/17)

– картографски број 1175
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ТРЕБЕВИЋКЕ, ПОЖЕШКЕ, ЂОРЂА ОГЊАНОВИЋА И ЖАРКОВАЧКЕ НА БАНОВОМ БРДУ, ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 40/07)

– картографски број 1176
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА САОБРАЋАЈНИ ПОТЕЗ ОД УЛИЦЕ БОРСКЕ ДО ПЕТЉЕ „ЛАСТА” („Службени лист Града Београда”, број 40/07)

– картографски број 1177
ПДР ДЕЛА РАДНЕ ЗОНЕ СУРЧИН – ДОБАНОВЦИ ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ РЕГИОНАЛНОГ ПУТА П 267 И КАНАЛА ГАЛОВИЦА У ДОБАНОВЦИМА, ОПШТИНА СУРЧИН („Службени лист Града Београда”, број 42/07)

– картографски број 1178
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ НОВОГ БЕОГРАДА – ДЕО БЛОКА 16, ИЗМЕЂУ УЛИЦА: УШЋЕ, БУЛЕВАР НИКОЛЕ ТЕСЛЕ И ЈАВНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ УЗ БУЛЕВАР МИХАЈЛА ПУПИНА („Службени лист Града Београда”, број 44/07)

– картографски број 1182
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА АМБАСАДЕ „САД” У УЛИЦИ БУЛЕВАР КНЕЗА АЛЕКСАНДРА КАРАЂОРЂЕВИЋА, ОПШТИНА САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 31/08)

– картографски број 1183
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕОНИЦЕ АУТОПУТА Е-75 БАТАЈНИЦА – ДОБАНОВЦИ И ДЕОНИЦЕ АУТОПУТА Е-70 СА ЛОКАЦИЈОМ НАПЛАТНЕ РАМПЕ И ПЕТЉЕ ЗА АЕРОДРОМ „НИКОЛА ТЕСЛА” У ЗЕМУНУ И СУРЧИНУ, I ФАЗА (сектори 1 и 2) („Службени лист Града Београда”, број 32/08)

– картографски број 1184
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ПАРК ШУМЕ ЗВЕЗДАРА, И ФАЗА: ПЛАН КАНАЛИЗАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ СЕВЕРНО ОД ВОЛГИНЕ УЛИЦЕ („Службени лист Града Београда”, број 32/08)

– картографски број 1185
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА МИЛЕШЕВСКЕ, ВОЈВОДЕ ДРАГОМИРА, ЦАРА НИКОЛАЈА ДРУГОГ И РАДОСЛАВА ГРУЈИЋА, ОПШТИНА ВРАЧАР („Службени лист Града Београда”, број 35/08)

– картографски број 1186
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА И МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У НАСЕЉУ ЈАЈИНЦИ („Службени лист Града Београда”, број 35/08)

– картографски број 1187
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ МАГИСТРАЛНОГ ТОПЛОВОДА ОД КОТЛАРНИЦЕ „САВА КОВАЧЕВИЋ” ДО ГРЕЈНОГ ПОДРУЧЈА ТОПЛАНЕ НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 51/08)

– картографски број 1189
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА – БЛОК Д6 („Службени лист Града Београда”, број 4/09)

– картографски број 1190
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА МАГИСТРАЛНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ Т6 ОД НОВОГ НОВОСАДСКОГ ПУТА ДО УЛИЦЕ ЦАРА ДУШАНА У ЗЕМУНУ, СЛ.Л. 4/09 („Службени лист Града Београда”, број 4/09)

– картографски број 1192
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: КУМОДРАШКЕ, МИЛИСАВА ЂУРОВИЋА, СМТ-а, НОВЕ 1, ЂУРЕ МАЂЕРЧИЋА, ВОЈВОДЕ СТЕПЕ, ЉУБЕ ВУЧКОВИЋА И КОМПЛЕКСА КОЛЕКТИВНИХ ОБЈЕКТА УЗ УЛИЦУ ЉУБЕ ВУЧКОВИЋА, ОПШТИНА ВОЖДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 4/09)

– картографски број 1193
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА ЗА БЛОКОВЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: МИС ИРБИЈЕВЕ И УСТАНИЧКЕ, БЛОКОВИ Д23 – Д25, Д36 – Д43 И ДЕО Д26 („Службени лист Града Београда”, број 5/09)

– картографски број 1194
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ – СЕВЕРНИ ДЕО ПРВЕ МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У ЗЕМУНУ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ЂУРЕ ЂАКОВИЋА, КАРАЂОРЂЕВЕ, ПРОДУЖЕТКА УЛИЦЕ ГОЦЕ ДЕЛЧЕВА И КЕЈА ОСЛОБОЂЕЊА („Службени лист Града Београда”, број 20/09)

– картографски број 1195
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА ЗА БЛОКОВЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: МИТЕ РУЖИЋА И ЖАБЉАЧКЕ, БЛОКОВИ Д4, Д5, Д13 – Д20 („Службени лист Града Београда”, број 20/09)

– картографски број 1196
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ МРЕЖЕ СТАНИЦА ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ („Службени лист Града Београда”, број 34/09)

– картографски број 1197
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПРОШИРЕЊЕ НОВОГ БЕЖАНИЈСКОГ ГРОБЉА – ОПШТИНА НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 34/09)

– картографски број 1198
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРОСТОРА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: БУЛЕВАР ДЕСПОТА СТЕФАНА (29. НОВЕМБРА), МИТРОПОЛИТА ПЕТРА, ДРАГОСЛАВА СРЕЈОВИЋА (ПАРТИЗАНСКИ ПУТ) И МИЈЕ КОВАЧЕВИЋА, СА ДЕНИВЕЛИСАНОМ РАСКРСНИЦОМ „ПАНЧЕВАЧКИ МОСТ” („Службени лист Града Београда”, број 34/09)

– картографски број 1199
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ И МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У ЖАРКОВУ – „ЈУЛИНО БРДО” („Службени лист Града Београда”, број 34/09)

– картографски број 1200
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА ПАУНОВЕ, РАДОМИРА МАРКОВИЋА И БУЛЕВАРА ОСЛОБОЂЕЊА, НАСЕЉЕ ЈАЈИНЦИ, ОПШТИНА ВОЖДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 49/09)

– картографски број 1202
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ЏОРЏА ВАШИНГТОНА, БУЛЕВАР ДЕСПОТА СТЕФАНА, ВОЈВОДЕ ДОБРЊАЦА, ВЕНИЗЕЛОСОВЕ И КНЕЗ МИЛЕТИНЕ, ОПШТИНА СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 58/09)

– картографски број 1203
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА САОБРАЋАЈНИЦУ СЕВЕРНА ТАНГЕНТА ОД САОБРАЋАЈНИЦЕ Т6 ДО ПАНЧЕВАЧКОГ ПУТА – СЕКТОР 1 (ДЕОНИЦА ОД УЛИЦЕ ЦАРА ДУШАНА ДО ЗРЕЊАНИНСКОГ ПУТА – М 24.1. СА МОСТОМ ПРЕКО ДУНАВА И ПЕТЉОМ СА ЗРЕЊАНИНСКИМ ПУТЕМ) („Службени лист Града Београда”, број 58/09)

- картографски број 1204
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: КНЕЗ МИХАИЛОВЕ, ЈАКШИЋЕВЕ, ОБИЛИЋЕВОГ ВЕНЦА И ЗМАЈ ЈОВИНЕ, ОПШТИНА СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 58/09)
- картографски број 1205
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА УЛИЦУ БОРСКА, ОД УЛИЦЕ ПЕРЕ ВЕЛИМИРОВИЋА ДО ЦРНОТРАВСКЕ УЛИЦЕ („Службени лист Града Београда”, број 58/09)
- картографски број 1206
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА БЕНЗИНСКИХ СТАНИЦА СА ПРАТЕЋИМ САДРЖАЈИМА (ЛЕВА И ДЕСНА СТРАНА), НА СРЕДЊОЈ СТАЦИОНАЖИ КМ 173+000 ИНФРАСТРУКТУРНОГ КОРИДОРА АУТОПУТА Е-75 СУБОТИЦА-БЕОГРАД, НА КАТАСТАРСКИМ ПАРЦЕЛАМА 708/1, 711/2, 712/1 И 713/1, СВЕ КО БАТАЈНИЦА („Службени лист Града Београда”, број 58/09)
- картографски број 1207
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НАСЕЉА БАЊИЦА (КОМПЛЕКС ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ЦРНОТРАВСКЕ, БУЛЕВАРА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ АРМИЈЕ, БЕРАНСКЕ, БОРСКЕ И КАЉАВОГ ПОТОКА – ОПШТИНА, ВОЈДОВАЦ), I ФАЗА („Службени лист Града Београда”, број 58/09)
- картографски број 1208
ПДР ЗА ПОДРУЧЈЕ ПРИВРЕДНЕ ЗОНЕ „АУТОПУТ” У НОВОМ БЕОГРАДУ, ЗЕМУНУ И СУРЧИНУ („Службени лист Града Београда”, број 61/09)
- картографски број 1209
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ГОСПОДАРА ВУЧИЋА, ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА, ТОПАЛОВИЋЕВЕ, КРИЖАНИЋЕВЕ, МИС ИРБИЈЕВЕ (ЗАГЕ МАЛИВУК), ПАЈЕ ЈОВАНОВИЋА И МИЛИНКА КУШИЋА, ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 7/10)
- картографски број 1210
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА КОМЕРЦИЈАЛНУ ЗОНУ ЗАПАДНО ОД ИБАРСКЕ МАГИСТРАЛЕ (ОД ПЕТЉЕ НА ЛАБУДОВОМ БРДУ ДО ПЕТЉЕ СА КРУЖНИМ ПУТЕМ), ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 14/10)
- картографски број 1211
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: МАЈДАНСКА ЧУКАРИЦА, ВАСЕ СТАЈИЋА, ПАШТРОВИЋЕВЕ И ВИСОКЕ, ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 14/10)
- картографски број 1212
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА САОБРАЋАЈНИЦУ СЕВЕРНА ТАНГЕНТА ОД САОБРАЋАЈНИЦЕ Т6 ДО ПАНЧЕВАЧКОГ ПУТА – СЕКТОР 2 (ДЕОНИЦА ОД ЗРЕЊАНИНСКОГ ПУТА – М 24.1 ДО ПАНЧЕВАЧКОГ ПУТА М 1.9) („Службени лист Града Београда”, број 24/10)
- картографски број 1213
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА КОМПЛЕКС ГРОБЉА У КАЛУЂЕРИЦИ („Службени лист Града Београда”, број 21/06)
- картографски број 1214
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ИБАРСКЕ МАГИСТРАЛЕ ОД УЛИЦЕ ПИЛОТА МИХАЈЛА ПЕТРОВИЋА ДО АУТОПУТСКЕ ОБИЛАЗНИЦЕ, ДЕО ПОДРУЧЈА ОПШТИНЕ ЧУКАРИЦА И ДЕО ПОДРУЧЈА ОПШТИНЕ РАКОВИЦА („Службени лист Града Београда”, број 33/10)
- картографски број 1244
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СТАМБЕНОГ НАСЕЉА „РАДМИЛОВАЦ”, КАТАСТАРСКА ОПШТИНА ВИНЧА У ГРОЦКОЈ („Службени лист Града Београда”, број 36/08)
- картографски број 1258
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НАСЕЉА СРЕМЧИЦА („Службени лист Града Београда”, број 47/10)
- картографски број 1259
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРОСТОРА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ЗРМАЊСКЕ, ВАСЕ СТАЈИЋА, ПАШТРОВИЋЕВЕ, ВЛАДИМИРА РАДОВАНОВИЋА И ПОЖЕШКЕ, ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 47/10)
- картографски број 1260
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА КОЛЕКТОР ЖЕЛЕЗНИК САВА СА МЕЛИОРАЦИОНИМ КАНАЛИМА („Службени лист Града Београда”, број 11/11)
- картографски број 1261
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ШИРЕГ ПОДРУЧЈА УЗ УЛИЦУ ВОЈВОДЕ СТЕПЕ – ЦЕЛИНА 12, БЛОКОВИ (97, 98, 100) ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ВОЈВОДЕ СТЕПЕ, ОТОКАРА КЕРШОВАНИЈА, БИЛЕЋКЕ, МОСОРСКЕ, БУЛЕВАРА ОСЛОБОЂЕЊА ЈОВАНИЧКЕ И НОВАКОВЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 11/11)
- картографски број 1262
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ ЈУЖНИ БУЛЕВАР, ДЕОНИЦА ОД МИЛУТИНА ЗЕЧЕВИЋА ДО ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА („Службени лист Града Београда”, број 11/11)
- картографски број 1263
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ПРИМАРНИХ ОБЈЕКТА ВОДОВОДНОГ СИСТЕМА ЗА НАСЕЉЕ ПИНОСАВА И БЕЛИ ПОТОК („Службени лист Града Београда”, број 11/11)
- картографски број 1264
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ МРЕЖЕ ЈАВНИХ ГАРАЖА ГАРАЖА („Службени лист Града Београда”, број 19/11)
- (не примењује се кат. лист ЈГ 200 Малајничка и лист ЈГ 116 Стари Меркатор, док се за ЈГ 132 Бранкова, врши корекција у делу везаном за обухват гараже и спроводи се израдом урбанистичког пројекта, а ЈГ 203 Тадеуша Кошћушка у делу везаном за обухват гараже)
- картографски број 1266
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА ЗА БЛОКОВЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ЖАБЉАЧКЕ И БАЈДИНЕ, БЛОКОВИ Е1 – Е9 („Службени лист Града Београда”, број 19/11)
- картографски број 1267
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ – ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ БЛОКА 5 ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ПАРИСКЕ КОМУНЕ, ОТОНА ЖУПАНЧИЋА И ГОЦЕ ДЕЛЧЕВА У НОВОМ БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 19/11)
- картографски број 1270
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СТАМБЕНОГ НАСЕЉА ВИШЊИЧКО ПОЉЕ, ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА И ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 26/11)
- картографски број 1271
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СЛАНАЧКОГ ПУТА СА ПРИПАДАЈУЋОМ ИНФРАСТРУКТУРОМ, ОД РОСПИ ЂУПРИЈЕ ДО ГРОБЉА ЛЕШЋЕ („Службени лист Града Београда”, број 38/11)
- картографски број 1273
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО ТЕРИТОРИЈЕ ОПШТИНЕ РАКОВИЦА, „ЈЕЛЕЗОВАЦ – СУНЧАНИ БРЕГ” („Службени лист Града Београда”, број 39/11)

– картографски број 1274
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ ПРОСТОРНА ЦЕЛИНА ОПШТИНЕ ВРАЧАР, ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ЦАРА НИКОЛАЈА II, МИЛШЕВСКЕ, БОЈАНСКЕ, ВИЛОВСКОГ, ЦЕЉСКЕ, СА-ЗОНОВЕ, СВЕТОЛИКА РАНКОВИЋА, ШУМАТОВАЧКЕ И МАКСИМА ГОРКОГ („Службени лист Града Београда”, број 39/11)

– картографски број 1275
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА (У ЗОНИ СЦ „ОЛИМП“) ЗА ПОДРУЧЈЕ БЛОКОВА: Д7А, Д7Б, Д7Ц, Д8А, Д9А, Д9Б, Д10А, Д11А И Д12А („Службени лист Града Београда”, број 46/11)

– картографски број 1276
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА НАСЕЉЕ МАЛИ МОКРИ ЛУГ, ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА (ФАЗА I) („Службени лист Града Београда”, број 46/11)

– картографски број 1277
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ПАРК ШУМЕ ЗВЕЗДАРА, ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 7/12)

– картографски број 1278
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ДУНАВСКЕ, ТАДЕУША КОШЋУШКОГ, И БУЛЕВАРА ВОЈВОДЕ БОЈОВИЋА, ОПШТИНА СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 9/12)

– картографски број 1279
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРИВРЕДНОГ КОМПЛЕКСА У КРЊАЧИ – „РЕВА I „ („Службени лист Града Београда”, број 9/12)

– картографски број 1280
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПРОСТОРНУ КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКУ ЦЕЛИНУ ТОПЧИДЕР – I ФАЗА (САОБРАЋАЈНИЦА ПАТРИЈАРХА ПАВЛА ОД УЛИЦЕ ТОПЧИДЕРСКЕ ДО УЛИЦЕ ПЕРЕ ВЕЛИМИРОВИЋА) („Службени лист Града Београда”, број 9/12)

– картографски број 1281
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ПРИВРЕДНЕ ЗОНЕ УЗ БАТАЈНИЧКИ ПУТ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 9/12)

– картографски број 1282
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: БЕОГРАДСКЕ, ТАВАНЧИЋИ II ДЕО, ТАВАНЧИЋИ III ДЕО И ТАВАНЧИЋИ IV ДЕО У НАСЕЉУ РУШАЊ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 18/12)

– картографски број 1283
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: КИЧЕВСКЕ, МОЛЕРОВЕ, ХАЏИ ЂЕРИНЕ И ХАЏИ ПРОДАНОВЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ВРАЧАР („Службени лист Града Београда”, број 18/12)

– картографски број 1284
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА БЛОКОВЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ЖИЧКЕ, БРАНКА КРСМАНОВИЋА, КАЈМАКЧАЛАНСКЕ И ДРАВСКЕ, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ВРАЧАР И ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 18/12)

– картографски број 1285
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА НА УГЛУ УЛИЦА КУМОДРАШКЕ И ДУШАНА ЈОВАНОВИЋА, ГРАДСКА ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 18/12)

– картографски број 1286
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ДЕЛА ГРАДСКЕ ПОТЦЕЛИНЕ ТРОШАРИНЕ („Службени лист Града Београда”, број 52/12)

– картографски број 1287
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ САНАЦИЈЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈЕ ОБЈЕКТА ПОСТОЈЕЋЕГ ИЗВОРИШТА СИБНИЦА СА ПОСТРОЈЕЊЕМ ЗА ПРERAДУ ВОДЕ И ДОВОДНИМ ЦЕВОВОДИМА, ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 52/12)

– картографски број 1288
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ БУЛЕВАРА ОСЛОБОЂЕЊА, УЛИЦА ЗВЕЧАНСКЕ, ДЕЛА ПЛАНИРАНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ ПРВОГ РЕДА (ТЗВ.„ТРСВЕРЗАЛА”), ДЕЛА ГУЧЕВСКЕ, ОБЛАКОВСКЕ И АУТО-ПУТА, ГРАДСКА ОПШТИНА САВСКИ („Службени лист Града Београда”, број 52/12)

– картографски број 1289
ПДР ДЕОНИЦЕ ДРЖАВНОГ ПУТА IА РЕДА БР.1 (АУТО-ПУТА Е-75) БАТАЈНИЦА – ДОБАНОВЦИ (СЕКТОР I), ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 52/12)

– картографски број 1292
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА КЛИНИЧКО-БОЛНИЧКОГ ЦЕНТРА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ХЕРОЈА МИЛАНА ТЕПИЋА, БУЛЕВАРА МИРА (БУЛЕВАРА КНЕЗА АЛЕКСАНДРА КАРАЂОРЂЕВИЋА), ЉУТИЦЕ БОГДАНА, ДРАГОРСКЕ (ДР ИВЕ ПОПОВИЋА ЂАНИЈА) И СОКОБАЊСКЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 61/12)

– картографски број 1293
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ПОДРУЧЈА АДЕ ХУЈЕ (ЗОНА А), ОПШТИНА СТАРИ ГРАД И ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 70/12)

– картографски број 1294
ПДР ЗА БЛОКОВЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ЦАРА ДУШАНА, ФИЛИПА ВИШЊИЋА, УГРИНОВАЧКЕ И ЛАЗЕ ЈОВАНОВИЋА ПОРЦИЈЕ, ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 2/13)

– картографски број 1295
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СПОЉНЕ МАГИСТРАЛНЕ ТАНГЕНТЕ (СМТ) – I ФАЗА, ОД ПАНЧЕВАЧКОГ ПУТА (СТАЦИОНАЖА КМ 0+000) ДО ПРИСТУПНОГ ПУТА ЗА ТРАФОСТАНИЦУ (СРЕДЊА СТАЦИОНАЖА КМ 6+650), СА МОСТОМ ПРЕКО ДУНАВА И ЛОКАЦИЈОМ ТРАФОСТАНИЦЕ „БЕОГРАД 20” („Службени лист Града Београда”, број 24/13)

– картографски број 1295-1
ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СПОЉНЕ МАГИСТРАЛНЕ ТАНГЕНТЕ (СМТ) – I ФАЗА, ОД ПАНЧЕВАЧКОГ ПУТА (СТАЦИОНАЖА КМ 0+000) ДО ПРИСТУПНОГ ПУТА ЗА ТРАФОСТАНИЦУ (СРЕДЊА СТАЦИОНАЖА КМ 6+650), СА МОСТОМ ПРЕКО ДУНАВА И ЛОКАЦИЈОМ ТРАФОСТАНИЦЕ „БЕОГРАД 20”, У ДЕЛУ ПРИСТУПНОГ ПУТА ДО КОМПЛЕКСА ТС „БЕОГРАД 20”, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 31/19)

– картографски број 1296
ПДР НАСЕЉА „ПЛАВИ ХОРИЗОНТИ”, ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 24/13)

– картографски број 1297
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ТРГОВАЧКЕ, АЦЕ ЈОКСИМОВИЋА, МАКИШКЕ И ДРАГЕ СПАСИЋ У ЖАРКОВУ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 24/13)

– картографски број 1298
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ГРОБЉА ЛЕШЋЕ 2 СА ПРИЛАЗНИМ САОБРАЋАЈНИЦАМА, ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 24/13)

- картографски број 1299
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ МРЕЖЕ ВАТРОГАСНИХ СТАНИЦА („Службени лист Града Београда”, број 32/13)
(не примењује се кат. лист 2.)
– картографски број 1300
ПДР ДЕЛА БЛОКА 21, ГРАДСКА ОПШТИНА НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 32/13)
– картографски број 1301
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ДИМИТРИЈА ТУЦОВИЋА, ВАРОВНИЧКЕ, ХАЏИ МУСТАФИНЕ И ШАБАЧКЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 32/13)
– картографски број 1302
ПДР ДЕЛА НАСЕЉА КАМЕНДИН-ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 44/14)
– картографски број 1303
ПДР ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ: САОБРАЋАЈНИЦЕ Т6, УГРИНОВАЧКЕ И БАРАЊСКЕ УЛИЦЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 37/13)
– картографски број 1305
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ТОПЧИДЕРСКИ ВЕНАЦ, КРАЈИШКА, КАЧАНИЧКА И КОНАВЉАНСКА, ОПШТИНА САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 68/13)
– картографски број 1306
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПРОСТОРНО КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКУ ЦЕЛИНУ ТОПЧИДЕР I ФАЗА – РАДНИЧКА УЛИЦА, ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 68/13)
– картографски број 1307
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРОСТОРНО КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКЕ ЦЕЛИНЕ ТОПЧИДЕР – II ФАЗА, ЦЕЛИНА 7 – БЛОК ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ПАШТРОВИЋЕВЕ, ПОЖЕШКЕ И ВЛАДИМИРА РАДОВАНОВИЋА, ГРАДСКА ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 68/13)
– картографски број 1308
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО НАСЕЉА СТАРО ЖАРКОВО, ГРАДСКА ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 68/13)
– картографски број 1310
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА СТАМБЕНОГ НАСЕЉА „СТАРО НАСЕЉЕ” У ЖЕЛЕЗНИКУ, ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 69/13)
– картографски број 1311
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БАЊИЧКОГ КИШНОГ КОЛЕКТОРА („Службени лист Града Београда”, број 69/13)
– картографски број 1312
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРИВРЕДНЕ ЗОНЕ ИЗМЕЂУ ПАНЧЕВАЧКОГ ПУТА, УЛИЦЕ ЗАГЕ МАЛИВУК 3, ПОСТОЈЕЋЕ ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ, КАНАЛА, ТРАСЕ СМТ-А И ПРИСТУПНОГ ПУТА У КРЊАЧИ, ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 69/13)
– картографски број 1313
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА БОТАНИЧКЕ БАШТЕ „ЈЕВРЕМОВАЦ”, ОПШТИНА СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 69/13)
– картографски број 1314
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА САОБРАЋАЈНИЦЕ: ДУНАВСКУ, ТАДЕУША КОШЋУШКА, ДУБРОВАЧКУ, ТРОЛЕЈБУСКИ И АУТОБУСКИ ТЕРМИНУС НА ДОРЂОЛУ, ОПШТИНА СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 69/13)
– картографски број 1315
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА НАСЕЉА МИРИЈЕВО, ДЕЛОВИ МАКРОГРАЂЕВИНСКИХ БЛОКОВА 3 И И, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 70/13)
– картографски број 1316
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРИВРЕДНОГ ПАРКА НА ЛОКАЦИЈИ СЕВЕРНО ОД АУТО-ПУТА Е70, ГРАДСКА ОПШТИНА СУРЧИН („Службени лист Града Београда”, број 70/13)
– картографски број 1319
ПДР ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ КОМПЛЕКСА ПРАВНО-БИРОТЕХНИЧКЕ ШОЛЕ „ДИМИТРИЈЕ ДАВИДОВИЋ” И УЛИЦА ПЕТРА КОЧИЋА, ТРОГИРСКЕ И ТОШИН БУНАР, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 75/13)
– картографски број 1320
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ЗОНУ КОМЕРЦИЈАЛНИХ И ПРИВРЕДНИХ САДРЖАЈА ДУЖ АУТО-ПУТА БЕОГРАД-НИШ, УЖНО ОД НАПЛАТНЕ РАМПЕ БУБАЊ ПОТОК, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ВОЈДОВАЦ И ГРОЦКА – ЦЕЛИНА 1 („Службени лист Града Београда”, број 75/13)
– картографски број 1322
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО ТЕРИТОРИЈЕ МЗ МИЉАКОВАЦ ИИ ОПШТИНА РАКОВИЦА („Службени лист Града Београда”, број 32/14)
– картографски број 1323
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ЈАЈИНЦИ ЦЕЛИНА УЛИЦЕ ВОЈВОДЕ СТЕПЕ, ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 32/14)
– картографски број 1324
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ НОВА ДУНАВСКА ОД ПАНЧЕВАЧКОГ МОСТА ДО ПУТА ЗА АДУ ХУЈУ, ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 32/14)
– картографски број 1325
ПДР ПРОСТОРА ИЗМЕЂУ УЛИЦА ЦАРА ДУШАНА, САОБРАЋАЈНИЦЕ Т6, ЛЕСНОГ ОДСЕКА ДУНАВА, ЗЕМУНСКОГ ГРОБЉА И ГРАНИЦЕ РЕГУЛАЦИОНОГ ПЛАНА СТАРОГ ЈЕЗГРА ЗЕМУНА – ПРЕГРЕВИЦА, ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 52/14)
– картографски број 1326
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ У УЛИЦИ ЦОНА КЕНЕДИЈА, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 52/14)
– картографски број 1327
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ У УЛИЦИ ФРАНЦУСКОЈ, ГРАДСКА ОПШТИНА СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 52/14)
– картографски број 1328
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ У УЛИЦИ ЧАРЛИЈА ЧАПЛИНА ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 52/14)
– картографски број 1329
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРОСТОРНО КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКЕ ЦЕЛИНЕ ТОПЧИДЕР – II ФАЗА, ЦЕЛИНА 2 – ШИРА ЗОНА „ХИПОДРОМА БЕОГРАД”, – ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЧУКАРИЦА И САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 53/14)
– картографски број 1330
ПДР БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ДОБРОВОЉАЧКЕ, ДОБАНОВАЧКЕ, СВЕТОТРОЈИЧИНЕ И ЦАРА ДУШАНА, ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 53/14)

– картографски број 1331
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА УЛИЦЕ ВОЈВОЂАНСКУ И СУРЧИНСКУ ОД САОБРАЂАЈНИЦЕ Т-6 ДО АУТОПУТСКЕ ОБИЛАЗНИЦЕ – I ФАЗА, ОД САОБРАЂАЈНИЦЕ Т6 ДО САОБРАЂАЈНИЦЕ КОЈА ПОВЕЗУЈЕ ПРЕДМЕТНИ САОБРАЂАЈНИ ПРАВАЦ СА АЕРОДРОМОМ „НИКОЛА ТЕСЛА” („Службени лист Града Београда”, број 62/14)

– картографски број 1332
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ГОСПОДАРА ВУЧИЋА, ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА, КРАЉА ОСТОЈЕ, БАЧВАНСКЕ, РАДА НЕИМАРА, МАХМУТА ИБРАХИМОВИЋА И СТРУМИЧКЕ, ГРАНИЦЕ ГРАДСКЕ ШУМЕ „ШУМИЦЕ” И УНУТРАШЊЕГ МАГИСТРАЛНОГ ПОЛУПРСТЕНА, ОПШТИНА ВОЖДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 70/14)

– картографски број 1333
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НОВОГ АВАЛСКОГ ПУТА ОД КУМОДРАШКЕ УЛИЦЕ ДО КРУЖНОГ ПУТА ГРАДСКА ОПШТИНА ВОЖДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 71/14)

– картографски број 1337
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СПОРТСКО РЕКРЕАТИВНОГ ЦЕНТРА „КОШУТЊАК” У БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 79/14)

– картографски број 1340
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ СПОРТСКОГ КОМПЛЕКСА СТАДИОНА „ЦРВЕНА ЗВЕЗДА”, УЛИЦА БАЊИЧКИ ВЕНАЦ, ВЕЉКА ЛУКИЋА КУРЈАКА, БУЛЕВАРА ОСЛОБОЂЕЊА, РАСКРСНИЦЕ „АУТОКОМАНДА”, ДР МИЛУТИНА ИВКОВИЋА И ПЛАНИРАНОГ ПРОДУЖЕТКА ДИНАРСКЕ УЛИЦЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 84/14)

– картографски број 1341
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО АУТОПУТСКЕ И ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ОБИЛАЗНИЦЕ ОКО БЕОГРАДА (АУТОПУТСКА ДЕОНИЦА БУБАЊ ПОТОК-ВИНЧА-ПАНЧЕВО, ЖЕЛЕЗНИЧКА ДЕОНИЦА БЕЛИ ПОТОК-ВИНЧА-ПАНЧЕВО), СА ДРУМСКО-ЖЕЛЕЗНИЧКИМ МОСТОМ ПРЕКО ДУНАВА, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ВОЖДОВАЦ И ГРОЦКА („Службени лист Града Београда”, број 89/14)

– картографски број 1342
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА РАДОЈА ДАКИЋА, ЖАРКА МИЛАДИНОВИЋА И МИЛОША БАНДИЋА, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 90/14)

– картографски број 1343
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА ЗА ПОДРУЧЈЕ ОД УЛИЦЕ СТАНИСЛАВА СРЕМЧЕВИЋА ДО УЛИЦЕ ГОСПОДАРА ВУЧИЋА, БЛОКОВИ П21, П27 – П29 („Службени лист Града Београда”, број 90/14)

– картографски број 1344
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ УЛИЦА КРУЖНИ ПУТ – ПАДИНА, ВОЈИСЛАВА ИЛИЋА, ТРОГИРСКА И ИГЊАТА ЈОБА, ГРАДСКА ОПШТИНА ВОЖДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 92/14)

– картографски број 1347
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА И ВОДОВА СИСТЕМА ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА У БЕОГРАДУ (I ФАЗА, I ЕТАПА) – ЦЕЛИНА А1Б7 („Службени лист Града Београда”, број 11/15)

– картографски број 1348
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА УЧИТЕЉА МИХАЈЛОВИЋА, БЕОГРАДСКЕ, СТЕВАНА БЕЛИЋА, БРАНКА РАДИЧЕВИЋА, МИЛОРАДА ЂИРИЋА И ЂОРЂА МИЛОВАНОВИЋА У ЖЕЛЕЗНИКУ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 11/15)

– картографски број 1349-1
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ САНИТАРНЕ ДЕПОНИЈЕ „ВИНЧА”, ГРАДСКА ОПШТИНА ГРОЦКА („Службени лист Града Београда”, број 86/18)

– картографски број 1350
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА И ВОДОВА СИСТЕМА ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА У БЕОГРАДУ (I ФАЗА, I ЕТАПА) – ЦЕЛИНА Б4 („Службени лист Града Београда”, број 18/15)

– картографски број 1351
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА И ВОДОВА СИСТЕМА ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА У БЕОГРАДУ (I ФАЗА, I ЕТАПА) – ЦЕЛИНА Ц („Службени лист Града Београда”, број 18/15)

– картографски број 1352
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА УЛИЦЕ ВОЈВОЂАНСКУ И СУРЧИНСКУ ОД САОБРАЂАЈНИЦЕ Т-6 ДО АУТОПУТСКЕ ОБИЛАЗНИЦЕ – II ФАЗА, ОД РАСКРСНИЦЕ СА САОБРАЂАЈНИЦОМ КОЈА ПОВЕЗУЈЕ ПРЕДМЕТНИ САОБРАЂАЈНИ ПРАВАЦ СА АЕРОДРОМОМ „НИКОЛА ТЕСЛА” ДО АУТОПУТСКЕ („Службени лист Града Београда”, број 18/15)

– картографски број 1353
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ У БЛОКУ ИЗМЕЂУ УЛИЦА БЛАГОЈА ПАРОВИЋА, ПОЖЕШКЕ, БЕОГРАДСКОГ БАТАЉОНА И ОРФЕЛИНОВЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 19/15)

– картографски број 1354
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ У БУЛЕВАРУ МИХАЈЛА ПУПИНА ББ, ГРАДСКА ОПШТИНА НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 19/15)

– картографски број 1358
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА И ВОДОВА СИСТЕМА ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА У БЕОГРАДУ (I ФАЗА, I ЕТАПА) – ЦЕЛИНА АЗБ5 („Службени лист Града Београда”, број 22/15)

– картографски број 1359
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА И ВОДОВА СИСТЕМА ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА У БЕОГРАДУ (I ФАЗА, I ЕТАПА) – ЦЕЛИНА Б2 („Службени лист Града Београда”, број 22/15)

– картографски број 1360
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ТРГА СЛАВИЈА, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ВРАЧАР И САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 30/15)

– картографски број 1361
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА И ВОДОВА СИСТЕМА ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА У БЕОГРАДУ (I ФАЗА, I ЕТАПА) – ЦЕЛИНА А2 („Службени лист Града Београда”, број 31/15)

– картографски број 1362
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОТЕЗА УЗ УЛИЦУ СТРАЖАРСКА КОСА У ВЕЛИКОМ МОКРОМ ЛУГУ, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЗВЕЗДАРА И ВОЖДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 31/15)

- картографски број 1363
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА БЛОКА 41 А, ГРАДСКА ОПШТИНА НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 31/15)
- картографски број 1364
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ У УЛИЦИ СТЕВАНА МАРКОВИЋА (ЂУРЕ ЂАКОВИЋА), ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 31/15)
- картографски број 1365
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИНТЕРМОДАЛНИ ТЕРМИНАЛ И ЛОГИСТИЧКИ ЦЕНТАР „БАТАЈНИЦА”, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 36/15)
- картографски број 1366
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ВИШЊИЦЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА ДЕСПОТОВАЧКЕ, ДЕСПОТОВАЧКЕ 1. ДЕО И ДЕСПОТОВАЧКЕ 2. ДЕО И КОМПЛЕКСА ПЛАНИРАНЕ ТРАFOСТАНИЦЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 36/15)
- картографски број 1367
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА НОВИ КУМОДРАШКИ КОЛЕКТОР, ГРАДСКА ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ (I и II ФАЗА ПЛАНА) („Службени лист Града Београда”, број 36/15)
- картографски број 1368
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ У УЛИЦИ ЈУЖНИ БУЛЕВАР, ГРАДСКА ОПШТИНА ВРАЧАР („Службени лист Града Београда”, број 36/15)
- картографски број 1369
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО БЛОКА 19, ПРОСТОРНО ФУНКЦИОНАЛНА ЦЕЛИНА 5, ГРАДСКА ОПШТИНА НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 42/15)
- картографски број 1370
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ У УЛИЦИ ГОСПОДАР ЈЕВРЕМОВОЈ, ГРАДСКА ОПШТИНА СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 43/15)
- картографски број 1371
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА ДИМИТРИЈА ТУЦОВИЋА, ЂУРИЋЕВЕ, СВЕТОГ НИКОЛЕ И ТРАСЕ УМП-а, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 52/15)
- картографски број 1372
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ АУТО-ПУТА, КОМПЛЕКСА БЕОГРАДСКЕ ИНДУСТРИЈЕ ПИВА И БЕЗАЛКОХОЛНИХ ПИЋА, КОМПЛЕКСА ЖЕЛЕЗНИЧКЕ СТАНИЦЕ „БЕОГРАД-ЦЕНТАР” И ДЕЛА ПЛАНИРАНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ ПРВОГ РЕДА – „ТРАНСВЕРЗАЛЕ”, ГРАДСКА ОПШТИНА САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 53/15)
- картографски број 1373
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА БЛОК ИЗМЕЂУ УЛИЦА НЕМАЊИНЕ, СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА, КРАЉА МИЛАНА (СРПСКИХ ВЛАДАРА) И КРАЉА МИЛУТИНА, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ САВСКИ ВЕНАЦ И ВРАЧАР („Службени лист Града Београда”, број 53/15)
- картографски број 1374
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПРОСТОРНО КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКУ ЦЕЛИНУ ТОПЧИДЕР-I ФАЗА, (САОБРАЋАЈНИЦА ПАТРИЈАРХА ДИМИТРИЈА ОД УЛИЦЕ ПЕРЕ ВЕЛИМИРОВИЋА ДО УЛИЦЕ ОСЛОБОДИОЦИ РАКОВИЦЕ И УЛИЦЕ ОСЛОБОЂЕЊА („Службени лист Града Београда”, број 62/15)
- картографски број 1376
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА УРБАНИСТИЧКЕ ЦЕЛИНЕ 41 „ПАНЧЕВАЧКИ РИТ”, ПРОСТОР СЕВЕРОИСТОЧНО ОД ПАНЧЕВАЧКОГ ПУТА, ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 64/15)
- картографски број 1378
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ГАСИФИКАЦИЈУ ПРИВРЕДНИХ ЗОНА УЗ АУТО ПУТ БЕОГРАД ПАНЧЕВО, ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 71/15)
- картографски број 1379
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА 11 ИЗМЕЂУ БУЛЕВАРА НИКОЛЕ ТЕСЛЕ, КЕЈА ОСЛОБОЂЕЊА И ПРОДУЖЕТКА УЛИЦЕ ГОЦЕ ДЕЛЧЕВА И АЛЕКСИНАЧКИХ РУДАРА, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 79/15)
- картографски број 1380
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПИЈАЦЕ У НАСЕЉУ „МЕДАКОВИЋ” ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ВОЈДОВАЦ И ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 79/15)
- картографски број 1381
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА ФРАНЦУСКЕ, ЦАРА ДУШАНА, ТАДЕУША КОШЋУШКА И ПОСТОЈЕЋЕ ПРУГЕ НА ДОРЂОЛУ, ОПШТИНА СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 83/15)
- картографски број 1381-1
ИЗМЕНЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА ФРАНЦУСКЕ, ЦАРА ДУШАНА, ТАДЕУША КОШЋУШКА И ПОСТОЈЕЋЕ ПРУГЕ НА ДОРЂОЛУ, ОПШТИНА СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 109/18)
- картографски број 1383
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО ИНДУСТРИЈСКЕ ЦЕЛИНЕ АД „21.МАЈ”, ГРАДСКА ОПШТИНА РАКОВИЦА („Службени лист Града Београда”, број 2/16)
- картографски број 1384
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА РЕКОНСТРУКЦИЈУ И ДОГРАДЊУ ТОПЛОВОДНЕ МРЕЖЕ ОД ТОПЛАНЕ ТО „НОВИ БЕОГРАД” ДО ПОДРУЧЈА ППППН „БЕОГРАД НА ВОДИ”, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ НОВИ БЕОГРАД И САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 4/16)
- картографски број 1385
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА СТАНИЦА ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ „ЈАКОВО 1” И „ЈАКОВО 2” НА ОРИЈЕНТАЦИОНОЈ СТАЦИОНАЖИ КМ 573+000 АУТОПУТА Е-75 БЕОГРАД – НИШ (ДЕОНИЦА ДОБАНОВЦИ – БУБАЊ ПОТОК) („Службени лист Града Београда”, број 5/16)
- картографски број 1387
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА И ВОДОВА СИСТЕМА ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА У БЕОГРАДУ (I ФАЗА, I ЕТАПА) – ЦЕЛИНА Б1 („Службени лист Града Београда”, број 13/16)
- картографски број 1388
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ФЕКАЛНОГ КОЛЕКТОРА КЦС „МОСТАР” ХИТНА ПОМОЋ, ГРАДСКА ОПШТИНА САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 13/16)
- картографски број 1389
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ ВОДА 110 Kv ОД ПЛАНИРАНЕ ТС 110/10 Kv „АУТОКОМАНДА” ДО ПОДРУЧЈА ППППН „БЕОГРАД НА ВОДИ”, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ВОЈДОВАЦ И САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 13/16)

- картографски број 1391
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА АУТОБУСКЕ И ЖЕЛЕЗНИЧКЕ СТАНИЦЕ У БЛОКУ 42 НА НОВОМ БЕОГРАДУ, ГРАДСКА ОПШТИНА НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 39/16)
- картографски број 1392
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ДР МИЛУТИНА ИВКОВИЋА, БУЛЕВАРА ОСЛОБОЂЕЊА, ЗВЕЧАНСКЕ, БУЛЕВАРА МИРА, УЛИЦЕ ИЗМЕЂУ БУЛЕВАРА МИРА И БУЛЕВАРА ОСЛОБОЂЕЊА, ХУМСКЕ И ДИНАРСКЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 40/16)
- картографски број 1393
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА 15 И 16 ИЗМЕЂУ УЛИЦА: МАКЕНЗИЈЕВЕ, АЛЕКСЕ НЕНАДОВИЋА, ЊЕГОШЕВЕ, БЕОГРАДСКЕ И ТРГА СЛАВИЈА, ОПШТИНА ВРАЧАР („Службени лист Града Београда”, број 40/16)
- картографски број 1394
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА ЗА ПОДРУЧЈЕ ОД УЛИЦЕ ГОСПОДАРА ВУЧИЋА ДО УЛИЦЕ МИТЕ РУЖИЋА И МИС ИРБИЈЕВЕ, БЛОКОВИ Д1-Д3, Д21, Д22, Д27-Д35 („Службени лист Града Београда”, број 41/16)
- картографски број 1395
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НАСЕЉА БАЊИЦА – КОМПЛЕКС ИЗМЕЂУ УЛИЦА ЦРНОТРАВСКЕ, БУЛЕВАРА ОСЛОБОЂЕЊА (БУЛЕВАР ЈА), БЕРАНСКЕ, БОРСКЕ И КАЉАВОГ ПОТОКА – ГО ВОЈДОВАЦ ГО РАКОВИЦА И ГО САВСКИ ВЕНАЦ – II ФАЗА („Службени лист Града Београда”, број 41/16)
- картографски број 1396
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СПОЉНЕ МАГИСТРАЛНЕ ТАНГЕНТЕ (СМТ) – II ФАЗА, ОД ПРИСТУПНОГ ПУТА КА КОМПЛЕКСУ ТРАФО СТАНИЦЕ „БЕОГРАД 20” ДО АУТО-ПУТА И ВЕЗЕ СА НОВОМ МОКРОЛУШКОМ УЛИЦОМ (ПЕТЉА „ЛАСТА”) („Службени лист Града Београда”, број 42/16)
- картографски број 1397
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ ПЛАНИРАНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ СЕВЕРНА ТАНГЕНТА, УЛИЦЕ ЦАРА ДУШАНА, ПРОДУЖЕТКА ПЛАНИРАНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ С-8 И РЕКЕ ДУНАВ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 42/16)
- картографски број 1398
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА НАСЕЉА БАТАЈНИЦА – НАСЕЉЕ „ШАНГАЈ”, ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 43/16)
- картографски број 1399
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ У БЛОКУ НА УГЛУ УЛИЦА УГРИНОВАЧКА И СЛАВОНСКА, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 43/16)
- картографски број 1400
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ЖИВКА ПЕТРОВИЋА, МИЛАНА УЗЕЛЦА, МОЗЕРОВЕ И НОВОПЛАНИРАНИХ САОБРАЋАЈНИЦА У БЛОКУ ИЗМЕЂУ УЛИЦА ЖИВКА ПЕТРОВИЋА И ЖЕЛЕЗНИЧКЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 44/16)
- картографски број 1401
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА И ВОДОВА СИСТЕМА ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА У БЕОГРАДУ (I ФАЗА, I ЕТАПА) – ЦЕЛИНА Б3 („Службени лист Града Београда”, број 44/16)
- картографски број 1402
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ВОДОВОДА ПРВЕ ВИСИНСКЕ ЗОНЕ Ф700 mm – Ф500 mm ОД ПОСТОЈЕЋЕГ ВОДОВОДА Ф700 mm НА ДОРЂОЛУ ДО ПОСТОЈЕЋЕГ ВОДОВОДА Ф400 mm У УЛИЦИ ВУКА КАРАЏИЋА, ГРАДСКА ОПШТИНА СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 44/16)
- картографски број 1404
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ФЕКАЛНОГ КОЛЕКТОРА ОД РАКОВИЦА СЕЛА (БУЛЕВАР ОСЛОБОЂЕЊА) ДО ПОСТОЈЕЋЕГ КОЛЕКТОРА У РЕСНИКУ И РЕГУЛАЦИЈЕ РАКОВИЧКОГ И МИЛОШЕВОГ ПОТОКА (I ФАЗА), ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ВОЈДОВАЦ И РАКОВИЦА („Службени лист Града Београда”, број 45/16)
- картографски број 1405
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: МАГЛАЈСКЕ, ЉУТИЦЕ БОГДАНА, ШЕКСПИРОВЕ И ЈЕЗДИЋЕВЕ – ГРАДСКА ОПШТИНА САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 45/16)
- картографски број 1406
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПРИМАРНЕ ОБЈЕКТЕ БОЛЕЧКОГ КАНАЛИЗАЦИОНОГ СИСТЕМА I ФАЗА, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ВОЈДОВАЦ, ЗВЕЗДАРА И ГРОЦКА („Службени лист Града Београда”, број 47/16)
- картографски број 1407
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА НАСЕЉА МИРИЈЕВО, ДЕО МАКРОГРАЂЕВИНСКОГ БЛОКА Б – ГРАДСКА ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 47/16)
- картографски број 1409
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА ГОЦЕ ДЕЛЧЕВА, ПАЛМИРА ТОЉАТИЈА, ЏОНА КЕНЕДИЈА И БУЛЕВАРА НИКОЛЕ ТЕСЛЕ – ДЕО БЛОКА 9А – ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ НОВИ БЕОГРАД И ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 46/16)
- картографски број 1410
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ГАСОВОДА ОД ГЛАВНЕ МЕРНО-РЕГУЛАЦИОНЕ СТАНИЦЕ (ГМРС) „ПАДИНСКА СКЕЛА” ДО ПОДРУЧЈА ППППН „БЕОГРАД НА ВОДИ” ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ПАЛИЛУЛА И СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 46/16)
- картографски број 1411
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКОГ ВОДА 110 Kv ОД ПОСТОЈЕЋЕ ТС 110/35 Kv „ТОПЛАНА НОВИ БЕОГРАД” ДО ПОДРУЧЈА ППППН „БЕОГРАД НА ВОДИ”, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ НОВИ БЕОГРАД, САВСКИ ВЕНАЦ И ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 46/16)
- картографски број 1412
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА СРЕДАЧКЕ, ВОЈВОДЕ ШУПЉИКЦА, ЧУЧУК СТАНИНЕ И БУЛЕВАРА КРАЉА АЛЕКСАНДРА, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 56/16)
- картографски број 1414
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ БУЛЕВАРА АРСЕНИЈА ЧАРНОЈЕВИЋА, КОМПЛЕКСА СТУДЕНТСКОГ СПОРТСКОГ ЦЕНТРА И УЛИЦА БЛАГОЈА МАРЈАНОВИЋА МОШЕ И ПАРТИЗАНСКЕ АВИЈАЦИЈЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 56/16)
- картографски број 1416
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ШИРЕГ ПОДРУЧЈА УЗ УЛИЦУ ВОЈВОДЕ СТЕПЕ – ФАЗА I – ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 58/16)

- картографски број 1417
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ДЕЛИГРАДСКЕ, БИРЧАНИНОВЕ, КАТИЋЕВЕ, БУЛЕВАРА ОСЛОБОЂЕЊА И ТРГА СЛАВИЈА, ГРАДСКА ОПШТИНА САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 64/16)
- картографски број 1418
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „АДА ЦИГАНЛИЈА” („Службени лист Града Београда”, број 65/16)
- картографски број 1419
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НАСЕЉА БАТАЈНИЦА – ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 71/16)
- картографски број 1420
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ФЕКАЛНОГ КОЛЕКТОРА ОД ХИТНЕ ПОМОЋИ ДО УЛИЦЕ ВЕНИЗЕЛОСОВЕ, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ САВСКИ ВЕНАЦ, ВРАЧАР, ПАЛИЛУЛА И СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 73/16)
- картографски број 1421
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ЈАЈИНЦИ – ЦЕЛИНА А1, ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 74/16)
- картографски број 1422
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НАСЕЉА „АЛТИНА 2” У ЗЕМУНУ („Службени лист Града Београда”, број 80/16)
- картографски број 1423
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ЈАЈИНЦИ – ЦЕЛИНА А2, ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 87/16)
- картографски број 1424
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРОСТОРНО КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКЕ ЦЕЛИНЕ ТОПЧИДЕР – II ФАЗА, ЦЕЛИНА 3, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ САВСКИ ВЕНАЦ, ЧУКАРИЦА И РАКОВИЦА („Службени лист Града Београда”, број 88/16)
- картографски број 1425
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ У БАНТСКОЈ УЛИЦИ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 89/16)
- картографски број 1426
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НАСЕЉА КРЊАЧА, ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 93/16)
- картографски број 1427
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ЈАЈИНЦИ ЦЕЛИНА Г, ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 97/16)
- картографски број 1427-1
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ЈАЈИНЦИ – ЦЕЛИНА Г, ЗА ДЕО БЛОКА Г-38 УЗ УЛИЦЕ РУЖА 3 И НОВА 13, ГРАДСКА ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 12/19)
- картографски број 1428
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРОСТОРНО КУЛТУРНО ИСТОРИЈСКЕ ЦЕЛИНЕ ТОПЧИДЕР – ФАЗА II, ЦЕЛИНА 1, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЧУКАРИЦА И САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 98/16)
- картографски број 1430
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА УЛИЦЕ ТОШИН БУНАР ОД ИВИЋЕВЕ УЛИЦЕ ДО АУТО-ПУТА, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЗЕМУН И НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 99/16)
- картографски број 1431
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ПИЛОТА МИХАИЛА ПЕТРОВИЋА, ВИДИКОВАЧКИ ВЕНАЦ И ИБАРСКЕ МАГИСТРАЛЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА РАКОВИЦА („Службени лист Града Београда”, број 99/16)
- картографски број 1432
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: БЕОГРАДСКЕ, КРУНСКЕ, ПРОТЕ МАТЕЈЕ И ЊЕГОШЕВЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ВРАЧАР, БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 115/16)
- картографски број 1433
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА БЛОК ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ЦАРА ДУШАНА, ФИЛИПА ВИШЊИЋА, ЗАДУЖБИНСКЕ, МОСТАРСКЕ И ШУМАДИЈСКЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 115/16)
- картографски број 1434
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ГАСОВОДА ОД ПОСТОЈЕЋЕГ МАГИСТРАЛНОГ ГАСОВОДА МГ 05 ДО ПОДРУЧЈА ППППН „БЕОГРАД НА ВОДИ” СА ПРИКЉУЧКОМ ДО „БИП-а”, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ СУРЧИН, НОВИ БЕОГРАД, ЧУКАРИЦА И САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 116/16)
- картографски број 1435
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА КНЕЗА МИЛОША, ДРИНСКЕ, САРАЈЕВСКЕ И ДУРМИТОРСКЕ, ГО САВСКИ ВЕНАЦ, БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 127/16)
- картографски број 1436
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО ПОДРУЧЈА ВИШЊИЦЕ ВИШЊИЧКИ ВЕНАЦ, ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 127/16)
- картографски број 1437
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ЈАЈИНЦИ ЦЕЛИНА Б, ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 128/16)
- картографски број 1438
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ЈАЈИНЦИ ЦЕЛИНА В, ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 128/16)
- картографски број 1439
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ЈАЈИНЦИ ЦЕЛИНА Д, ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 129/16)
- картографски број 1440
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКОВА 25 И 26 У НОВОМ БЕОГРАДУ („Службени лист Града Београда”, број 129/16)
- картографски број 1441
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПОТЕЗ ДУЖ УЛИЦА ЗЕМУНСКА ТОШИН БУНАР НА НОВОМ БЕОГРАДУ, ГРАДСКА ОПШТИНА НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 130/16)
- картографски број 1443
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ МРС „БЕЖАНИЈА” СА ГРАДСКИМ ГАСОВОДНИМ ПРИКЉУЧКОМ, ОД ПОСТОЈЕЋЕГ ГРАДСКОГ ГАСОВОДА У ЗЕМУНСКОЈ УЛИЦИ ДО ПЛАНИРАНЕ МРС „БЕЖАНИЈА”, ГРАДСКА ОПШТИНА НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 3/17)
- картографски број 1444
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА АВАЛСКУ УЛИЦУ У ЖЕЛЕЗНИКУ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 3/17)

- картографски број 1445
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НАСЕЉА САВСКА И ЈЕЗЕРСКА ТЕРАСА, ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 10/17)
- картографски број 1447
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ВАН-ГРАДСКОГ ТОПЛОВОДА ОД ТЕ ТО „НИКОЛА ТЕСЛА” У ОБРЕНОВЦУ ДО ТО „НОВИ БЕОГРАД”, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ОБРЕНОВАЦ, СУРЧИН И НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 21/17)
- картографски број 1448
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО БУЛЕВАРА ДЕСПОТА СТЕФАНА ОД УЛИЦЕ ЏОРЏА ВАШИНГТОНА ДО УЛИЦЕ ЦЕТИЊСКЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА СТАРИ ГРАД („Службени лист Града Београда”, број 21/17)
- картографски број 1449
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА УЛИЧНЕ МРЕЖЕ СТАМБЕНОГ КОМПЛЕКСА „СТАРО НАСЕЉЕ” У ЖЕЛЕЗНИКУ СА ДЕНИВЕЛИСАНИМ ПРЕЛАЗОМ ПРЕКО ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 22/17)
- картографски број 1450
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА НАСЕЉА МИРИЈЕВО, ДЕО МАКРОГРАЂЕВИНСКОГ БЛОКА „В”, НА ЛОКАЦИЈИ „ОРЛОВСКО НАСЕЉЕ”, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 22/17)
- картографски број 1451
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПРОСТОРНО КУЛТУРНО ИСТОРИЈСКУ ЦЕЛИНУ ТОПЧИДЕР II ФАЗА, ЦЕЛИНА 5 ПРОСТОР ИЗМЕЂУ УЛИЦА: БУЛЕВАРА ВОЈВОДЕ ПУТНИКА, МИЛА МИЛУНОВИЋА, ЖУПАНА ЧАСЛАВА И ПУШКИНОВЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 37/17)
- картографски број 1452
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ „ЦИГЛАНА УЗ БАТАЈНИЧКИ ПУТ”, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 37/17)
- картографски број 1453
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПРОШИРЕЊЕ ТРАМВАЈСКЕ МРЕЖЕ НА НОВОМ БЕОГРАДУ У ЗОНИ ДЕПОА, ГРАДСКА ОПШТИНА НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 38/17)
- картографски број 1454
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА УЗ УЛИЦУ ОСЛОБОДИЛАЦА РАКОВИЦЕ, ОД ТРАМВАЈСКЕ ОКРЕТНИЦЕ ДО УЛИЦЕ ПАТРИЈАРХА ДИМИТРИЈА, ГРАДСКА ОПШТИНА РАКОВИЦА („Службени лист Града Београда”, број 38/17)
- картографски број 1456
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ЗОНУ КОМЕРЦИЈАЛНИХ И ПРИВРЕДНИХ САДРЖАЈА ДУЖ АУТО-ПУТА БЕОГРАД НИШ, ЈУЖНО ОД НАПЛАТНЕ РАМПЕ БУБАЊ ПОТОК, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ВОЈДОВАЦ И ГРОЦКА ЦЕЛИНА 2 („Службени лист Града Београда”, број 45/17)
- картографски број 1457
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО ПРИВРЕДНЕ ЗОНЕ, ИЗМЕЂУ СЕВЕРНЕ ТАНГЕНТЕ, УЛИЦЕ ЗАГЕ МАЛИВУК, КОРИДОРА ПЛАНИРАНЕ ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ И ПУТА БЕОГРАД ПАНЧЕВО, ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 45/17)
- картографски број 1459
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ САОБРАЋАЈНЕ ВЕЗЕ УЛИЦА ДУШАНА ДАМЈАНОВИЋА И МОШТАНИЧКЕ, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЧУКАРИЦА И ОБРЕНОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 46/17)
- картографски број 1461
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА АЛТЕРНАТИВНИ ПРИСТУП САНИТАРНОЈ ДЕПОНИЈИ ВИНЧА, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ПАЛИЛУЛА И ГРОЦКА („Службени лист Града Београда”, број 80/17)
- картографски број 1462
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА ТОШИН БУНАР, ТРОГИРСКЕ, ПЕТРА КОЧИЋА И СКАДАРСКЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 68/17)
- картографски број 1463
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ВОДОВОДСКЕ, БРАНКА ЦВЕТКОВИЋА, РАЈКА РУЖИЋА, ПРОВАЛИЈСКЕ И РЕГУЛАЦИЈЕ ЖАРКОВАЧКОГ ПОТОКА, ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 68/17)
- картографски број 1465
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ПРИВРЕДНЕ ЗОНЕ УЗ ПУТ БЕОГРАД–ПАНЧЕВО, ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 80/17)
- картографски број 1466
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ СЕВЕРОИСТОЧНО ОД БАТАЈНИЧКОГ ПУТА, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 80/17)
- картографски број 1467
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ГАСИФИКАЦИЈЕ ДЕЛОВА НАСЕЉА ДУШАНОВАЦ, БРАЋЕ ЈЕРКОВИЋ И МЕДАКОВИЋ, ГРАДСКА ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 81/17)
- картографски број 1469
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА И ВОДОВА СИСТЕМА ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА У БЕОГРАДУ (I ФАЗА, II ЕТАПА) – ЦЕЛИНА ТО НОВИ БЕОГРАД, ГРАДСКА ОПШТИНА НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 93/17)
- картографски број 1470
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА БЛОКА 12, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ НОВИ БЕОГРАД И ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 98/17)
- картографски број 1471
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ ТРАСЕ УМП-а И УЛИЦА ЖИЧКЕ, ДРАВСКЕ И КАЈМАКЧАЛАНСКЕ, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ЗВЕЗДАРА ВРАЧАР („Службени лист Града Београда”, број 98/17)
- картографски број 1472
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО ТЕРИТОРИЈЕ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ РАКОВИЦА УЗ УЛИЦУ КНЕЗА ВИШЕСЛАВА („Службени лист Града Београда”, број 98/17)
- картографски број 1473
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ПРИВРЕДНЕ ЗОНЕ П1 (ЦЕЛИНА XI), ГРАДСКА ОПШТИНА СУРЧИН („Службени лист Града Београда”, број 99/17)
- картографски број 1475
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА БЛОК ИЗМЕЂУ УЛИЦА ПАЛМИРА ТОЉАТИЈА, АЛЕКСИНАЧКИХ РУДАРА И БУЛЕВАРА МИХАЈЛА ПУПИНА, ГРАДСКА ОПШТИНА НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 97/17)
- картографски број 1477
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА 13, ГРАДСКА ОПШТИНА НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 51/18)

– картографски број 1478
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА КОМЕРЦИЈАЛНУ ЗОНУ У БУБАЊ ПОТОКУ, ИЗМЕЂУ ОБИЛАЗНИЦЕ И ПЛАНИРАНЕ ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРУГЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 52/18)

– картографски број 1479
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ЗОНУ ВИШЕПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА УЗ НОВУ КУМОДРАШКУ УЛИЦУ, ГРАДСКА ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 52/18)

– картографски број 1480
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА 22. ОКТОБРА, НИКОЛЕ ТЕСЛЕ, КАПЕТАНА РАДИЋА ПЕТРОВИЋА И СТАРЦА ВУЈАДИНА, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 53/18)

– картографски број 1481
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМЕРЦИЈАЛНЕ ЗОНЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА ВЛАДИМИРА ТОМАНОВИЋА И АУТО ПУТА, ГРАДСКА ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 53/18)

– картографски број 1482
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ РЕТЕНЗИЈЕ „ЛАСТА” И МОКРОЛУШКОГ КИШНОГ КОЛЕКТОРА ОД РЕТЕНЗИЈЕ „ЛАСТА” ДО ПОСТОЈЕЋЕГ МОКРОЛУШКОГ КИШНОГ КОЛЕКТОРА У УЛИЦИ СТЕФАНА ПРВОВЕНЧАНОГ, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ВОЈДОВАЦ И ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 53/18)

– картографски број 1483
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА „СИНГИДУНУМ” – СЕКТОР 1, ГРАДСКА ОПШТИНА СУРЧИН („Службени лист Града Београда”, број 54/18)

– картографски број 1484
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА „СИНГИДУНУМ” – СЕКТОР 5, ГРАДСКА ОПШТИНА СУРЧИН („Службени лист Града Београда”, број 54/18)

– картографски број 1487
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА СПОРТСКИ ЦЕНТАР „ЈЕЗЕРО” У РЕСНИКУ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ РАКОВИЦА И ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 55/18)

– картографски број 1489
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ГОНДОЛУ КАЛЕМЕГДАН УШЋЕ, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ СТАРИ ГРАД И НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 65/18)

– картографски број 1490
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БАЊЕ У ОВЧИ, ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 66/18)

– картографски број 1492
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМПЛЕКСА СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ У ПРВОМАЈСКОЈ УЛИЦИ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 75/18)

– картографски број 1494
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА ВИШЊИЧКЕ БАЊЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА СЛАНАЧКИ ПУТ И ДРВАРСКЕ ЧЕСМЕ, ГО ПАЛИЛУЛА 1. ФАЗА („Службени лист Града Београда”, број 87/18)

– картографски број 1497
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СТАНИЦЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ ГОРИВОМ НА КП 5089/8, КО НОВИ БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 87/18)

– картографски број 1498
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО БЛОКА 65, ГРАДСКА ОПШТИНА НОВИ БЕОГРАД, БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 103/18)

– картографски број 1499
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ БЛОКА ИЗМЕЂУ ВОЈВОДЕ СТЕПЕ, ОТОКАРА КЕРШОВАНИЈА, БИЛЕЋКЕ И ГЕНЕРАЛА РАШИЋА, ГРАДСКА ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ, БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 104/18)

– картографски број 1500
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ КОМЕРЦИЈАЛНЕ ЗОНЕ УЗ ИБАРСКУ МАГИСТРАЛУ, ЈУЖНО ОД РАСКРСНИЦЕ СА АУТО-ПУТСКОМ ОБИЛАЗНИЦОМ, ГРАДСКА ОПШТИНА РАКОВИЦА („Службени лист Града Београда”, број 104/18)

– картографски број 1501
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ АУТО-ПУТА – НОВИ САД (М22), САОБРАЋАЈНИЦЕ Т6, УЛИЦЕ ЦАРА ДУШАНА И НАСЕЉА НОВА ГАЛЕНИКА, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 110/18)

– картографски број 1502
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА БЛОКОВЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА КНЕЗ ДАНИЛОВЕ, ВЛАДЕТИНЕ, ДАЛМАТИНСКЕ И СТАНОЈА ГЛАВАША, ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 111/18)

– картографски број 1503
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ ПЛАНИРАНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ ЈУЖНИ БУЛЕВАР СПОРТСКОГ КОМПЛЕКСА „ОБИЛИЋ”, УЛИЦА ВЕЛИМИРА ТОДОРОВИЋА И МЕТОХИЈСКЕ И ТРАСЕ УМП-а, ГРАДСКА ОПШТИНА ВРАЧАР („Службени лист Града Београда”, број 111/18)

– картографски број 1504
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА СЕВЕРНО ОД ОВЧАНСКОГ ПУТА, ОКО РЕКРЕАТИВНОГ КОМПЛЕКСА „ЂУРАН”, ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 112/18)

– картографски број 1505
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЦЕНТРА СУРЧИНА, ГРАДСКА ОПШТИНА СУРЧИН („Службени лист Града Београда”, број 120/18)

– картографски број 1506
ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА И ВОДОВА СИСТЕМА ДАЉИНСКОГ ГРЕЈАЊА У БЕОГРАДУ II ФАЗА I ЕТАПА ЦЕЛИНА ТОПЛАНА ТО „БОРЧАЗ”, ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 120/18)

– картографски број 1507
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО ПРИВРЕДНЕ ЗОНЕ УЗ АУТО-ПУТ БЕОГРАД – НОВИ САД КОД НАСЕЉА БАТАЈНИЦА, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 121/18)

– картографски број 1508
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРОСТОРА И ИЗМЕЂУ БАТАЈНИЧКОГ ПУТА, СТАМБЕНОГ НАСЕЉА И КОМПЛЕКСА СПЕЦИЈАЛНЕ НАМЕНЕ „13. МАЈ”, РЕКЕ ДУНАВ И ГРАНИЦЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРИВРЕДНЕ ЗОНЕ „ГОРЊИ ЗЕМУН” – ЗОНА 3 И 4, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН (ПРВА ФАЗА) („Службени лист Града Београда”, број 121/18)

– картографски број 1509
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРИВРЕДНЕ ЗОНЕ ИЗМЕЂУ САОБРАЋАЈНИЦЕ СМТ, ПАНЧЕВАЧКОГ ПУТА И ДУНАВА ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 124/18)

– картографски број 1510
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ КАНАЛА „БОРЧАНСКИ ПРЕТОК” И УЛИЦА: ЗРЕЊАНИНСКИ ПУТ, БРАТСТВА И ЈЕДИНСТВА И ХОПОВСКЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 10/19)

– картографски број 1511
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ИЗМЕЂУ УЛИЦА: КРАЉА МИЛАНА, РЕСАВСКЕ, НЕМАЊИНЕ И СВЕТОЗАРА МАРКОВИЋА, ГРАДСКА ОПШТИНА САВСКИ ВЕНАЦ („Службени лист Града Београда”, број 11/19)

– картографски број 1512
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО БЛОКА ИЗМЕЂУ УЛИЦА ЖЕЛЕЗНИЧКЕ, ЖИВКА ПЕТРОВИЋА И ПРВОМАЈСКЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 11/19)

– картографски број 1513
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПРОСТОРА ИЗМЕЂУ УЛИЦЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ, РАБЛЕОВЕ И ПОСТОЈЕЋИХ СПОРТСКИХ ТЕРЕНА, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 11/19)

– картографски број 1514
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА НОВУ КУМОДРАШКУ УЛИЦУ, ОД УСТАНИЧКЕ УЛИЦЕ ДО ДАРВИНОВЕ УЛИЦЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 12/19)

– картографски број 1516
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ПОСТРОЈЕЊА ЗА ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА ППОВ „ВЕЛИКО СЕЛО” – I ФАЗА, ГРАДСКА ОПШТИНА ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 28/19)

– картографски број 1517
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ТУНЕЛСКЕ ВЕЗЕ САВСКЕ И ДУНАВСКЕ ПАДИНЕ, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ СТАРИ ГРАД, САВСКИ ВЕНАЦ И ПАЛИЛУЛА („Службени лист Града Београда”, број 28/19)

– картографски број 1518
ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СТАМБЕНОГ НАСЕЉА „АЛТИНА”, У ЗЕМУНУ ЗА ДЕО БЛОКА Б57 И БЛОК Б57А, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 28/19)

– картографски број 1519
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ТОПЛОВОДНЕ МРЕЖЕ ОД САНИТАРНЕ ДЕПОНИЈЕ У ВИНЧИ ДО ТОПЛАНА „КОЊАРНИК” И „МИРИЈЕВО” – ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ГРОЦКА И ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 29/19)

– картографски број 1520
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ШИРЕГ ПОДРУЧЈА УЗ УЛИЦУ ВОЈВОДЕ СТЕПЕ – ЦЕЛИНА III/1, ОПШТИНА ВОЈДОВАЦ („Службени лист Града Београда”, број 28/19)

– картографски број 1521
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДЕО НАСЕЉА ЖАРКОВО ИЗМЕЂУ УЛИЦА: ИЛИЈЕ ЂУРИЧИЋА, ЗОРИНЕ, РАЈКА РУЖИЋА, ПРОВАЛИЈСКЕ, БРАНКА ЦВЕТКОВИЋА И ВОДОВОДСКЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 30/19)

– картографски број 1522
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА КОМЕРЦИЈАЛНУ ЗОНУ ИЗМЕЂУ САОБРАЋАЈНИЦЕ Т6 И УЛИЦА ЦАРА ДУШАНА И БАНАТСКЕ, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 30/19)

– картографски број 1523
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ДЕЛА БЛОКА УЗ УЛИЦУ ГРГЕ ЈАНКЕСА У НАСЕЉУ МИРИЈЕВО, ГРАДСКА ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА („Службени лист Града Београда”, број 30/19)

– картографски број 1524
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ УЛИЦА ПАНЧИНЕ, СВЕТОГ НИКОЛЕ, ИСТОЧНЕ ГРАНИЦЕ КП 2277/1 КО ЗВЕЗДАРА И УЛИЦЕ ВЕЉКА ДУГОШЕВИЋА ГО ЗВЕЗДАРА, БЕОГРАД („Службени лист Града Београда”, број 31/19)

– картографски број 1526
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА ИЗМЕЂУ УЛИЦА: СТЕВАНА БРАКУСА, ВАЉЕВСКЕ И ТОШЕ ЈОВАНОВИЋА, ГРАДСКА ОПШТИНА ЧУКАРИЦА („Службени лист Града Београда”, број 32/19)

– картографски број 1527
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ МУЛТИФУНКЦИОНАЛНОГ СПОРТСКО-КУЛТУРНОГ САДРЖАЈА НА ПОДРУЧЈУ „ПАРКА ПРИЈАТЕЉСТВА” – УШЋЕ, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ НОВИ БЕОГРАД И ЗЕМУН („Службени лист Града Београда”, број 35/19)

– картографски број 1528
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА УЗ ВИНОГРАДСКУ УЛИЦУ СА САОБРАЋАЈНОМ ВЕЗОМ ДО АУТОПУТСКЕ ОБИЛАЗНИЦЕ, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ НОВИ БЕОГРАД И СУРЧИН – I ФАЗА („Службени лист Града Београда”, број 53/19)

– картографски број 1529
ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ПОДРУЧЈА УЗ ВИНОГРАДСКУ УЛИЦУ СА САОБРАЋАЈНОМ ВЕЗОМ ДО АУТОПУТСКЕ ОБИЛАЗНИЦЕ, ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ НОВИ БЕОГРАД И СУРЧИН – II ФАЗА („Службени лист Града Београда”, број 53/19)

Границе и картографски бројеви планова детаљне разраде који у односу на јавне зелене површине и шуме остају на снази, приказане су на графичком прилогу број 13 – Начин спровођења плана.

Такође, планови који остају на снази су и сви планови усвојени до момента усвајања предметног плана.

3. Однос према ПГР грађевинског подручја Београда

У односу на ПГР грађевинског подручја Београда, предметним планом садржајније и детаљније сагледане шуме и зелене површине, услед чега је унапређено планско решење система зелених површина и зелене инфраструктуре града, што је довело до извесних одступања од ПГР грађевинског подручја Београда.

Ступањем на снагу предметног плана мења се и допуњује ПГР грађевинског подручја Београда, у деловима како је дато у Табели 17.

Табела 17

ПГР грађевинског подручја Београда мења се и допуњује у делу:	Примењује се предметни План у делу:
– Текстуални део плана, поглавље 3.4. ЈАВНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ	– Поглавља 1.1. УРБАНИСТИЧКЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРОСТОРА, 1.2. НОРМАТИВИ У ПЛАНИРАЊУ СИСТЕМА ЗЕЛЕНИХ ПОВРШИНА, 1.3. ОПШТА ПРАВИЛА ЗА ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ и 1.4. ОПШТА ПРАВИЛА ЗА ЈАВНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ, приликом даље планске разраде оба плана.

ПГР грађевинског подручја Београда мења се и допуњује у делу:	Примењује се предметни План у делу:
– Текстуални део плана, поглавље 5. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА ЗА ПОВРШИНЕ ОСТАЛИХ НАМЕНА, подпоглавља 5.1. СТАНОВАЊЕ, 5.2. МЕШОВИТИ ГРАДСКИ ЦЕНТРИ, 5.3. КОМЕРЦИЈАЛНИ САДРЖАЈИ и 5.4. ПРИВРЕДНЕ ЗОНЕ, у вези дефинисаних минималних процената у оквиру услова за слободне и зелене површине, а у зонама које се по ПГР грађевинског подручја Београда спроводе обавезном израдом плана детаљне регулације.	– Минималног процента зелених површина у директном контакту са тлом у оквиру осталих намена, дефинисаног у табелама 13, 14, 15 и 16, у оквиру поглавља 1.5. ОПШТА ПРАВИЛА ЗА ЈАВНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ У ОКВИРУ ДРУГИХ ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ, 1.6. ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ У ОКВИРУ ПОВРШИНА ЈАВНЕ И/ИЛИ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ и 1.7. ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ У ОКВИРУ ПОВРШИНА ОСТАЛИХ НАМЕНА, а у оквиру дефинисаних целина: „Унутрашњи прстен” система, „Спољашњи прстен” система и „Зелена веза” система означених на графичком прилогу бр. 2 – Подела на целине (компоненте) и зоне.
– Текстуални део плана, поглавље 2.2.2. ЗАШТИТА ПРИРОДЕ И ПРИРОДНИХ ДОБАРА...	– Поголавље 1.1.1. Заштита предела и 1.1.2. Заштита природе.
– Текстуални део плана, поглавље 1. ПОДРУЧЈА КОЈА СЕ СПРОВОДЕ НА ОСНОВУ ВАЖЕЋИХ ПЛАНОВА; списак се мења за планове чији је картографски број 344, 538, 571, 1002 и 1041.	– Поголавље Г) ОДНОС ПРЕМА ПОСТОЈЕЋОЈ ПЛАНСКОЈ ДОКУМЕНТАЦИЈИ.
– Графичког прилога бр. 2-1 до 2-9 – Планирана намена површина – Графичког прилога бр. 5-1 до 5-9 – Начин спровођења плана – Графичког прилога бр. 16-1.1-3, 16-1.5, 16-2.1-3, 16-2.7-10, 16-4.1-2, 16-5.1-7, 16-7.1-4, 16-8.1 и 16-9.1-2.	– Графичког прилога бр. 13 – Начин спровођења плана; – Површине различитих категорија спровођења означених на графичком прилогу бр. 13 – Начин спровођења плана, осим за категорију означену као „Подручја која се спроводе непосредном применом правила грађења Плана генералне регулације грађевинског подручја седишта јединице локалне самоуправе – Град Београд (целине I–XIX)” и Подручја која се спроводе непосредном применом правила грађења Плана генералне регулације грађевинског подручја седишта јединице локалне самоуправе – Град Београд (целина XX), у граници ПГР грађевинског подручја Београда.
– Графички прилог бр. 8-1 до 8-9 – Заштита природних и културних вредности	– Графички прилог бр. 4 – Заштита природних и културних вредности, за: „Заштићена природна добра”, „Природна добра у поступку заштите”, „Еколошки значајна подручја”, „Еколошко и естетско функционални простори у урбаном ткиву”, „Природне вредности за које се врше прелиминарна истраживања” и „Природне вредности за које су потребна детаљна истраживања”.

Остале зелене површине се у целости спроводе одредницама ПГР грађевинског подручја Београда.

Правила уређења и грађења предметног плана примењују се на читавој територији плана, осим за подручја која су предметним планом приказана у графичком прилогу бр. 13 – Начин спровођења плана, као „Подручја која се спроводе непосредном применом правила грађења Плана генералне регулације грађевинског подручја седишта јединице локалне самоуправе – Град Београд (целине I–XIX)” на која се примењују правила ПГР грађевинског подручја Београда под тачком 3.4. ЈАВНЕ ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ.

Површине у којима се ПГР грађевинског подручја Београда мења и допуњује и примењују правила предметног плана, како је наведено у Табели 17, приказане су на графичком прилогу бр. 13 – Начин спровођења плана. Поред тога, под редним бројевима 1-84 обележене су Локације на којима се мења и допуњује планирана намена површина ПГР грађевинског подручја Београда, и то: 1) локација ПДР Крњача, 2) локација Рева II, 3) локација нове луке у Крњачи, 4) локација уз Северну тангенту, 5) локација западно од Борче, 6) локација ПДР Батајница, 7) локација ПДР Шангај, 8) локација обилазница код Батајнице, 9) локација ДУП Камендин, 10) локација ПДР Алтина, 11) локација обилазница у зони аеродрома, 12) локација западно од Бежанијског гробља, 13) локација лесног одсека, 14) локација Блока 51 на Бежанији, 15) локација источно од Бежанијског гробља, 16) локација спомен гробља на Бежанији, 17) локација Земун, Нови град, 18) локација ПДР Торлак, 19) локација шуме Степин лут, 20) локација јужно од Земунског гробља, 21) локација уз Мост Михајла Пупина, 22)

локација јужно од Моста Михајла Пупина, 23) локација уз I МЗ у Земуну, 24) локација ПДР дела Блока 9А, 25) локација ДУП Блока 4, 26) локација РП дела Блока 32, 27) локација у Блоку 28, 28) локација ПДР Блокова 25 и 26, 29) локација 1 у Блоку 22, 30) локација 2 у Блоку 22, 31) локација ДУП Старо сајмиште, 32) локација ДУП дела савске обале, 33) локација ПДР Блока 42, 34) локација РП дела Блока 69, 35) локација Блока 67, 36) локација на Новом Београду – мешовито по ПГР-у, 37) локација ПДР Дорћол, 38) локација ПДР ССГ Господар Јевремова, 39) локација Трга републике, 40) локација код Народне скупштине, 41) локација у Таковској улици, 42) локација у Улици Здравка Челара, 43) локација РП дела МЗ „Ослободиоци Београда”, 44) локација Карадурма, 45) локација Ада Хује, 46) локација ПДР Вишњица, 47) локација РП Булевара револуције, 48) локација парка Мањеж, 49) локација ПДР дела Врачарског платоа, 50) локација у Ул. Димитрија Туцовића, 51) локација РП Булевара, В.Ковача, 52) локација РП Булевара, С.Сремчевића, 53) локација ДУП XI и XII МЗ на Врачару, 54) локација РП Миријево, 55) локација 1 Миријево уз СМТ, 56) локација 2 Миријево уз СМТ, 57) локација ПДР Булевара, Ж.Давидовића, 58) локација уз СМТ, 59) локација ПДР Господара Вучића, Г.Миленка, 60) локација Шумице, 61) локација ПДР Бициклистичке стазе до Аде Циганлије, 62) локација шуме Графичар, 63) локација ПДР бањичког кишног колектора, 64) локација Маринкова бара, 65) локација Медковић II, 66) локација код ФОН.а, 67) локација ПДР уз Ул. војводе Степе, 68) локација расадника уз насеље Степа Степановић, 69) локација ПДР Бањица, 70) локација ПДР ПКИЦ Топчидер, 71) локације уз Пожешку улицу – мешовито по ПГР-у, 72) локација ДУП VI МЗ на Бановом брду, 73) локација ДУП Трговачка, 74) локација шуме Репиште, 75) локација РП МЗ „Спортски центар” на Чукарици, 76) локација РП „Радничко насеље” у Железнику, 77) локација РП Кнежевац – Кијево, 78) локација Петлово брдо, 79) локација ПДР Сремчица, 80) локација шуме Сремчица, 81) локација јужно од обилазнице и Петловог брда, 82) локација Миљаковац I, 83) локација ПДР Јајинци, целина Г и 84) део шуме Кошутњак.

Поред наведених локација, ПГР грађевинског подручја Београда се мења и допуњује на подручјима за која су донети урбанистички планови усвојени након усвајања ПГР грађевинског подручја Београда, а до момента усвајања предметног плана.

Саставни део предметног плана су и:

II. ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ (Књига 2)

Графички прилог бр. 1 – Постојеће зелене површине	Р 1:50.000
Графички прилог бр. 2 – Подела на целине	Р 1:50.000
Графички прилог бр. 3 – Планирани систем зелених површина	Р 1:10.000
Графички прилог бр. 4 – Заштита природних и културних вредности	Р 1:20.000
Графички прилог бр. 5 – Инжењерско-геолошка карта	Р 1:20.000
Графички прилог бр. 6 – Примарне функције шума и јавних зелених површина	Р 1:20.000
Графички прилог бр. 7 – Саобраћајне површине	Р 1:20.000
Графички прилог бр. 8 – Водоводна мрежа и објекти	Р 1:20.000
Графички прилог бр. 9 – Канализациона мрежа и објекти	Р 1:20.000
Графички прилог бр. 10 – Уређење водотока	Р 1:20.000
Графички прилог бр. 11 – Електроенергетска и телекомуникациона мрежа и објекти	Р 1:20.000

Графички прилог бр. 12 – Топловодна и гасоводна мрежа и објекти	Р 1:20.000
Графички прилог бр. 13 – Начин спровођења плана	Р 1:10.000
Графички прилог бр. 14 – Локације за директно спровођење	Р 1:2.500

III. ДОКУМЕНТАЦИЈА ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ (Књига 3)

1. Регистрација предузећа
2. Лиценца и изјава одговорног урбанисте
3. Одлука о изради плана
4. Образложење Секретаријата за урбанизам и грађевинске послове
5. Извештај о јавном увиду
6. Извештај о извршеној стручној контроли нацрта плана
7. Решење о неприступању Стратешкој процени утицаја на животну средину
8. Услови и мишљења ЈКП и других учесника у изради плана
9. Извод из Регионалног просторног плана административног подручја града Београда
10. Извод из ГУП Београда
11. Концепт плана (текстуални део) са извештајем о извршеној стручној контроли
12. Подаци о постојећој планској документацији
13. Сагласност у вези са подлогама
14. Карта ерозионих подручја и карта ерозије
15. Амандман

Због обимности графичких прилога и документације, овај материјал је елабориран у више књига.

Овај план генералне регулације ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу Града Београда”.

Скупштина Града Београда
Број 350-516/19-С, 29. августа 2019. године

Председник
Никола Никодијевић, ср.

На основу чл. 157. и 160. Закона о безбедности саобраћаја („Службени лист РС”, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – одлука УС, 55/14, 96/15 – др. закон, 9/16 одлука УС, 24/18, 41/18, 41/18 – др. закон, 87/18 и 23/19) и чл. 26. и 46. Одлуке о Градској управи Града Београда („Службени лист Града Београда”, бр. 126/16, 2/17, 36/17, 92/18, 103/18, 109/18, 119/18, 26/19, 60/19 и 85/19), заменик начелника Градске управе Града Београда – секретар Секретаријата за саобраћај, доноси

РЕШЕЊЕ

О ИСПРАВЦИ ГРЕШКЕ У РЕШЕЊУ О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ РЕШЕЊА О ОДРЕЂИВАЊУ УЛИЦА ЗА ПЕШАЧКИ САОБРАЋАЈ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА БЕОГРАДА – ПЕШАЧКЕ ЗОНЕ

1. У Решењу о измени и допуни Решења о одређивању улица за пешачки саобраћај на територији града Београда – пешачке зоне („Службени лист Града Београда”, број 98/19) врши се исправка грешке:

– у члану 2. уместо речи: „Члан 3. мења се и гласи: „Члан 3.” треба да стоје речи: „Члан 5. мења се и гласи: „Члан 5.”

2. Ово решење има правно дејство од дана почетка примене Решења о измени и допуни Решења о одређивању улица за пешачки саобраћај на територији града Београда – пешачке зоне („Службени лист Града Београда”, број 98/19).

3. Ово решење објавити у „Службеном листу Града Београда”.

Град Београд – Градска управа Града Београда
Секретаријат за саобраћај
IV-02 број 344.1-18/2019-1, 21. новембра 2019. године

Заменик начелника Градске управе Града Београда
– секретар Секретаријата за саобраћај
Душан Рафаиловић, ср.

САДРЖАЈ

	Страна
План генералне регулације система зелених површина Београда -----	1
Решење о исправци грешке у Решењу о измени и допуни Решења о одређивању улица за пешачки саобраћај на територији града Београда – пешачке зоне -----	129

„СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА БЕОГРАДА” продаје се у згради Скупштине Града Београда, Трг Николе Пашића 6,
приземље – БИБЛИОТЕКА, 3229-678, лок. 259
Претплата: телефон 7157-455, факс: 3376-344

**СЛУЖБЕНИ ЛИСТ
ГРАДА БЕОГРАДА**

Издавач Град Београд – Секретаријат за информисање, Београд, Краљице Марије бр. 1.
Факс 3376-344. Текући рачун 840-742341843-24.
Одговорни уредник БИЉАНА БУЗАЦИЋ. Телефон: 3229-678, лок. 6247.
Штампа ЈП „Службени гласник”, Штампариија „Гласник”, Београд, Лазаревачки друм 15